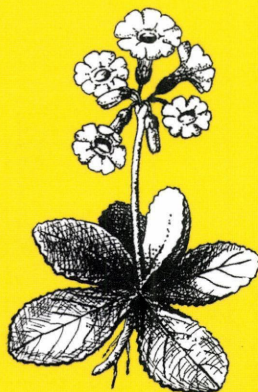

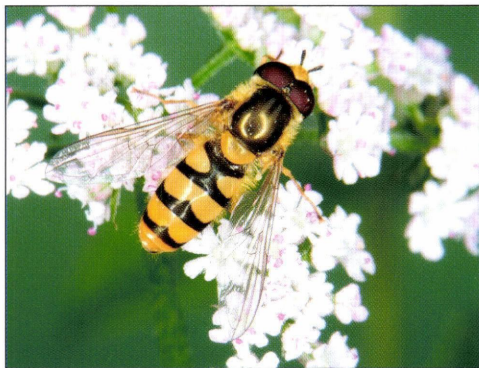
A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei 25.

FOLIA MUSEI
HISTORICO-NATURALIS
BAKONYIENSIS

25

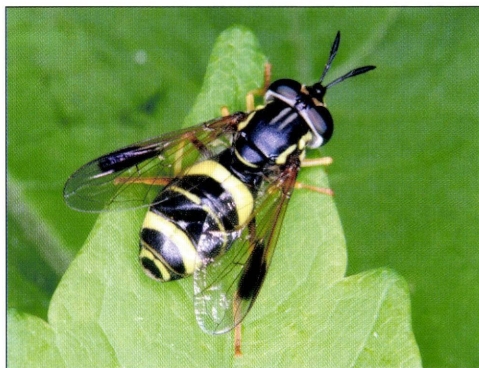
Zirc
2008

Epistrophe diaphana hímje

A *Brachyopa bicolor* hímje

A *Chrysotoxum bicinctum* nősténye

A *Chrysotoxum vernale* hímje

A *Syrphus vitripennis* lárvája levéltetű telepen

A *Syrphus ribesii* nősténye

FOLIA MUSEI
HISTORICO-NATURALIS
BAKONYIENSIS
25-2008

FOLIA
MUSEI
HISTORICO-NATURALIS
BAKONYIENSIS
25-2008

**A Bakonyi
Természettudományi Múzeum
Közleményei**

Zirc, 2008

Szerkesztő / Editor:
H. DR. HARMAT BEÁTA

A kötet lektorai / Manuscript read by:

BÉRCES SÁNDOR
GALAMBOS ISTVÁN
GALLÉ LÁSZLÓ
JUHÁSZ PÉTER
KONDOROSY ELŐD
KUTASI CSABA
MAJER JÓZSEF
MERKL OTTÓ
NAGY BARNABÁS
ZOMBORI LAJOS
(angol lektor)

A kötet megjelenését támogatta:

nka

Nemzeti Kulturális Alap

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

BAKONYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM BARÁTI KÖRE

Kiadja a Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc
Felelős kiadó: Kasper Ágota múzeumigazgató

Published by Natural History Museum of Bakony Montains, Zirc
Responsible for publication: Ágota Kasper, director of museum

ISSN: 0231-035X

Készült 2008-ban, a veszprémi Prospektus Nyomdában

TARTALOM

KENÉZ ÁRPÁD, SZABÓ MÁTÉ, SALÁTA DÉNES, MALATINSZKY ÁKOS, PENKSZA KÁROLY: A pénzeszgyőr–hárskúti hagyásfás legelő tájtörténete és vegetációja	7
ABONYI ANDRÁS, KRASZNAI ENIKŐ, KOVÁCS KATA, PADISÁK JUDIT: Az édesvízi medúza (<i>Craspedacusta sowerbii</i> Lankester, 1880) magyarországi előfordulása	19
BIRÓ LAJOS: Az erdei tücsök (<i>Nemobius sylvestris</i> (Bosc, 1792)) perifériás előfordulása Magyarországon	25
H. HARMAT BEÁTA: A Bakony hegység címerespoloska faunájának alapvetése (Heteroptera: Pentatomidae)	29
KUTASI CSABA, SZÉL GYÖZÖ: A <i>Pterostichus melas</i> (Creutzer, 1799), a <i>P. hungaricus</i> (Dejean, 1828) és a <i>P. incommodus</i> Schaum, 1858 előfordulása a Bakonyban	55
NÁDAI LÁSZLÓ: A Bakonyi Természettudományi Múzeum lemezescsapú gyűjteménye I. (Coleoptera: Scarabaeoidea: Lucanidae et Scarabaeidae (Cetoniinae))	65
GYÖRGY ZOLTÁN: A Bakonyi Természettudományi Múzeum bogárgyűjteménye: Chrysomelidae (Bruchinae), Anthribidae, Urodontidae (Coleoptera)	81
LÓRINCZI GÁBOR: Hangyaközösségek (Hymenoptera: Formicidae) fajösszetétele és diverzitása Litér környéki szubmediterrán élőhelyeken	89
TÓTH SÁNDOR: Új adatok a Bakonyvidék zengőlégy-faunájához (Diptera: Syrphidae)	101

CONTENTS

KENÉZ ÁRPÁD, SZABÓ MÁTÉ, SALÁTA DÉNES, MALATINSZKY ÁKOS, PENKSZA KÁROLY: Landscape history and vegetation of the wood – pasture between Pénzesgyőr and Hárskút	7
ABONYI ANDRÁS, KRASZNAI ENIKŐ, KOVÁCS KATA, PADISÁK JUDIT: The freshwater jellyfish (<i>Craspedacusta sowerbii</i> Lankester, 1880) in Hungarian waters	19
BIRÓ LAJOS: The Wood-cricket <i>Nemobius sylvestris</i> (Bosc, 1792) peripheral occurrence in Hungary	25
H. HARMAT BEÁTA: On the Pentatomidae fauna of the Bakony Mts (Heteroptera: Pentatomidae)	29
KUTASI CSABA, SZÉL GYŐZŐ: The distribution and habitats of <i>Pterostichus melas</i> (Creutzer 1799), <i>P. hungaricus</i> (Dejean 1828) and <i>P. incommodus</i> Schaum 1858 in Bakony Mts (Hungary)	55
NÁDAI LÁSZLÓ: Scarabaeoidea beetles collection preserved in the Bakonyi Natural History Museum I. (Coleoptera: Scarabaeoidea: Lucanidae et Scarabaeidae (Cetoniinae))	65
GYÖRGY ZOLTÁN: Beetle collection of the Bakony Natural History Museum, Zirc, Hungary: Chrysomelidae (Bruchinae), Anthribidae, Urodontidae (Coleoptera)	81
LŐRINCZI GÁBOR: Composition and diversity of ant communities (Hymenoptera: Formicidae) in sub-Mediterranean habitats of Litér (West Hungary)	89
TÓTH SÁNDOR: New data for the hoverfly fauna of the Bakony region (Diptera: Syrphidae)	101

A PÉNZESGYŐR-HÁRSKÚTI HAGYÁSFÁS LEGELŐ TÁJTÖRTÉNETE ÉS VEGETÁCIÓJA

KENÉZ ÁRPÁD, SZABÓ MÁTÉ, SALÁTA DÉNES,
MALATINSZKY ÁKOS PENKSZA KÁROLY

Szent István Egyetem, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet, Tájökológiai és Természet-
védelmi Tanszék

H-2103 Gödöllő, Páter K. u. 1., kenezarpad@gmail.com

KENÉZ Á., SZABÓ M., SALÁTA D., MALATINSZKY Á., PENKSZA K.: *Landscape history and vegetation of the wood - pasture between Péntesgyőr and Hárskút*

Abstract: Past (landscape history, old management forms) and present (shrubbiness, weediness, forest cover) state of the wood - pasture between Péntesgyőr and Hárskút villages (Bakony Mts., Hungary). A wood - pasture (with old seed trees) is a highly complex and diverse method of land or landscape management, having a great importance in the past management systems. Past, original and previous management of the observed area was studied by the means of historical written and map sources, data of archives and information collected through interviews. Grazing and in parallel regular caring for the pasture (that had been created cca. 100 years ago) were abandoned about 15 years ago, resulting in a massive growth in the covering rate of shrubs and young trees on the pasture. Rate of open grassy areas does not exceed even 20 % for this time, thus, only huge trees remained on the area are witnesses of the one-time history of the pasture. Speed of succession and changes in shrubbiness were observed by analysing aerial photographs, so thus it could be established that the time remained for reconstructing the area or for further researches could be not more than 10 years, and by passing it, without any intervention, the destiny of this wood - pasture will be the same as in case of several ten or hundred other wood- pastures in Hungary: sinking into oblivion.

Received September 25, 2008

Accepted October 7, 2008

Keywords: wood-pasture, landscape history, Bakony Mts., landscape use, grazing

Bevezetés

Az 1900-as évek elején az erdei legeltetés, a legelőerdők kialakítása és a fás legelők problémaköre eléggé megosztotta az erdészek és az állattartók véleményét. Komoly gondot jelentett a legelőterületek csökkenése, melyek ellensúlyozására, ideiglenesen legelőerdőket kezdtek kialakítani. A legelőerdők mellett ismeretes volt a folyamatosan legeltetett fás legelő (ligetes legelő) is. A szakemberek egyik tábora azt állította, hogy az erdő csak erdészeti használatban lehet, mert az nem gazdaságos, ha egyszerre a fatermelés és az állattenyésztés is cél, mivel így kisebb a hatékonyság. Ugyanekkor a másik tábor azt állította, hogy az állattenyésztés szempontjából az ilyen legelőerdők és fáslegelők kiválóak, mert megfelelő körülményeket biztosítanak. Még az erdei legeltetést favorizáló szakemberek között is volt nézeteltérés a téma kapcsán. A BERENDY (1902) és MÁRTON (1902) által írt cikkek alapján egyértelműen kiderül az akkori erdész-állattartó ellentét, valamint, hogy a fás legelők és a legelőerdők kezelése kialakítása igen nehézkes feladat volt.

A belterjes gazdálkodási formák elterjedésével a gyepe (illetve fás legelőre, legelőerdőre) alapozott állattartás csökkent, így a legelőerdőkön és a fás legelőkön felhagytak a legeltetéssel, minek következtében ezek fokozatosan eltűnnek, hiszen a természetes erdőszülési folyamatok során erdőkké válnak. Ily módon az a fontos természetközeli élőhely és tájképi forma is megszűnik, amit kizárólag a fás legelő tud biztosítani. Ez maga után vonja azt is, hogy nagyon sok olyan állatfaj eltűnik, melyek csak az ilyen nyílt és teljesen zárt élőhely közötti átmenetben, a szegélyhatás biztosította körülmények között képesek élni. Ilyen fajok például a búbosbanka (*Upupa epops*), a szalakóta (*Coracias garrulus*) és különböző falakó denevérfajok (HARASZTHY et al. 1997)

Az általunk vizsgált terület a Magas-Bakonyban található, Zircről 10 km-re. Pénzesgyőrtől délre Hárskúttól pedig északra fekszik. A legeltetéssel az 1990-es évek elején hagytak fel. A hagyasfás legelő összterülete mintegy 161 ha, melyet jelenleg a hatalmas hagyasfákon kívül leginkább a cserjék uralnak. A vizsgált terület természeti értékeivel SZABÓ et al. (2007) és HORVÁTH és PINTÉR (2003), a tájhasználatra vonatkozó múltjával SALÁTA et al. (2007) foglalkozik részletesen. SZABÓ et al. (2007) felmérése szerint a területen 217 növényfaj fordul elő.

Anyag és módszer

Helytörténeti kutatásaink során a helybéliektől személyes interjú módszerrel gyűjtöttünk adatokat. A térség történetére vonatkozóan az említett szakirodalmakból és a Veszprém Megyei Levéltár írásos- és mikrofilmes dokumentációiból szereztünk információkat. Térképes anyagaink a Hadtörténeti Múzeum Térképtárából származnak. A légi felvételek és a katonai munkatérképek szelvényyszáma L-33-36-B-c, méretarányuk a repülési évtől és az alkalmazott fényképezési technikától, valamint a nagyítások és kicsinyítések mértékétől függően változó.

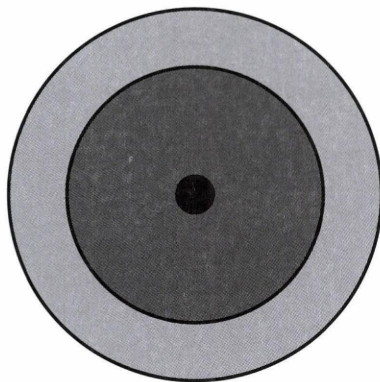
A cönológiai felvételeket a fás legelő különböző részein készítettük. A felvételezési helyek között található frissen kaszált sáv, amely enyhe átmenettel kapcsolódik egy cserjés, fátlan szakaszhoz, emellett felvételeket készítettünk még a böhöncök koronavetülete alatt, valamint az ezektől távolabbi cserjétlen gyepekben is.

A felvételek BRAUN-BLANQUET (1964) módszerét követik, de a növények dominancia értékét százalékos megoszlásban adtuk meg. A kvadrátok mérete eltérő, ezekre az egyes területek vizsgálati módszerének részletes leírásánál térünk ki. A felvételeket 2005 és 2006 folyamán, a vegetációs időszak különböző fázisaiban készítettük.

Elkészítettük a terület teljes edényesflóra-listáját, irodalmi adatokkal kiegészítve. Megvizsgáltuk a legelő belsejében található gyomosodó gyepterületeket; a cserjésedő részeket; a hagyásfák alatti lágyszárú növényzetet és újulatot; a legelőt övező erdőket; valamint egy, a mai napig kaszált területet. A fajok nevét SIMON (2000) nomenklatúrája szerint alkalmaztuk.

A cönológiai felmérések során, a gyepes területeken 2x2 m-es, a bokrosodó részeken 10x10 m-es felvételeket készítettük BRAUN-BLANQUET (1964) módszerét alkalmazva. Az ökológiai mutatókat megvizsgálva értékeltük az élőhelyet. Az adatok értékelését, csoportosítását %-os borításának súlyozott megoszlásával, a vegetáció típusok természetességi állapotának figyelembe vételével, BORHIDI (1993) szociális magatartási típusok, illetve az előforduló fajok relatív ökológiai mutatói közül a relatív nitrogénigény (NB) és vízigény (NW) alapján végeztük

Az idős hagyásfák (bőhőncök) alatti újulat értékelésére olyan módszert alkalmaztunk, amelynek lényege, hogy a bőhőnc koronavetületéhez hozzáadtunk egy ún. „átmeneti zónát”, amely megközelítőleg a vetület 20%-a (**1. ábra**) Ezt követően felmértük ezen a területen a fiatalok állományt alkotó fajok százalékos megoszlását, majd lerajzoltuk azok térbeli mintázatát. Fiatalok állománynak nevezzük a csemetés, fiatalos, sűrűség és vékonyrudas stádiumú állomány együttesét (DANSZKY 1972). Ezek fiatalok állomány alkotói, melyek minden szakaszban más és más vastagsági és magassági tulajdonságokkal jellemezhetők.

1. ábra: A hagyásfák alatti fászsárú vegetáció vizsgált területe

A kapott ábrákat összehasonlítva állapítottuk meg a legjellegzetesebb formációkat a hagyásfa törzsétől távolodva koncentrikus körök mentén. A felmérés lényege, hogy minél pontosabban meg tudjuk határozni a fás legelő következő stádiumát, amely a kezelés elmaradásával jelentkezne. Az általunk kidolgozott vizsgálati módszerre csak a magyarországi erdőrezervátum kutatás során végzett mintavételi módszerekben véltünk hasonlóságot fel-

fedezni. (HORVÁTH és BORHIDI 2002) Vizsgálataink során lehetőségeinkhez mérten minden megközelíthető területet bejártunk a fás legelőn. Mindösszesen 22 fa környezetét mértük fel. A hagyasfák alatti mintázat többnyire azonos képet mutat, így nincs szükség a gyertyán és a bükk hagyasfák (böhöncök) alatt található állomány megkülönböztetésére.

Eredmények és megvitatás

A fás legelő múltja

A szántónak alkalmas területek alacsony aránya miatt megengedhetetlen volt, hogy külön legelőket tartsanak fenn az állatok számára, ekkor nyilvánul meg a bakonyi legelők (legelőerdők, illetve fás legelők) hatalmas jelentősége, amelyek kettős, illetve ettől is több hasznosítási módot tettek lehetővé. A területeken nemcsak hogy legeltettek, de a legelőerdőkben „erdőgazdálkodást” is folytattak. (FIRBÁS 1958))

Ez a mára eltűnőfélben lévő területhasználati mód tette lehetővé a nagyméretű állatállomány eltartását. A legelőerdők, fás legelők (lígetes legelők) olyannyira fontosak voltak, hogy az 1900-as évekig nem is beszélhetünk más típusú legelőről a Bakony területén (HEGYI 1978).

A legelőerdők létrehozásának több típusa ismert, melyek közül a legegyszerűbb a fa letermelése és a magfák hagyasá után az égetéses módszer, amit részletesen KRUBER (1887) úti beszámolója szemléltet az Ural mentén lakó baskír lakosság példáján keresztül. „Tavasszal feléled a baskír, alighogy elolvad a hó, már kimegy az erdőbe, kiválaszt egy alkalmas helyet, a nyári szálláshelye számára. Ezen a helyen tüzet ereszt az erdőbe” – azaz felégeti azt –, a tűz elemésztí az avar és az aljnövényzetet a fiatal hajtásokkal együtt, utat nyitva a már három-négy nap múlva kibújó füveknek, melyek egy hét alatt már legeltethető gypet alkotnak. Az erdők avarjának tavaszi felégetése a magyar hagyományok szerint tilos volt, ez alól egyedül a pásztorok és erdei munkások apróbb tüzeinek gyújtása volt kivétel. Az égetés a Bakonyban egyedül a legelőn nem kívánatos cserjékre és mérgező növényekre korlátozódott (HEGYI 1978). Az erdők irtásának, illetve a legelőerdők fenntartásának másik módja a kecskékkal való legeltetés volt, amely igen lassú, de hatásos módszernek számított. A kecskék a fogukra való táplálék elfogyasztása után bármit lerágnak, ami elérhető távolságban van számukra, ezért huzamos túllegeltetésük esetén teljesen megszűnik az erdők fautánpótlása, ez természetesen csak kisebb területen volt kivitelezhető. Egyébként fiatalosan, illetve újuló szakaszban lévő erdőben szigorúan tilos volt legeltetni, legfőképpen kecskét és sertést (TAGÁNYI 1896). A legelőn lévő erdőállomány védelmének érdekében tehát tilalmi időszakokat határoztak meg (előtilalom, utótilalom).

A fás legelők fenntartásának további módjai közé tartozik az a módszer, amely szerint tavasszal a legelőt birtokoló falu vagy falvak gyermekeivel és fiataljaival távolították el a területről a szűrés cserjéket, valamint a nem kívánatos magoncokat (ún. legelőtisztítás), adatgyűjtésünk során ezt Liebisch Katalin (ex verb.) és a Fenyvesi házaspár (ex verb.) is megerősítette, egyébként ez a szegődő (fogadott, alkalmazásba vett) juhászok feladata volt általánosan még a XIX. században is (GALGÓCZI 1884). Az így kialakított és fenntartott legelőkön tartották el a falu jószágait.

Az állatállományt olyan tájfajták alkották, amelyek mára részben vagy teljesen eltűntek hazánk (és a világ) állattartásából. Ilyen tájfajta volt a bakonyi sertés, amit extenzív módon, szabadon, egész évben az erdőn tartottak.

A sertések mellett szarvasmarhákat és juhokat is legeltettek. A szarvasmarha fajták közül a magyar szürke marhának és a pirostarka szimentáli vagy később bonyhádinak nevezett marhának volt nagyobb jelentősége a Bakony területén. A szarvasmarha nem tűrte a bakonyi sertésre régen jellemző rideg tartást, de a XX. századig Szent György napjától Szent Mihály napjáig szokás volt kint hálalni a távolabbi legelőkön (HEGYI 1978). A juhajtók közül leginkább merinót tartottak, főleg a XIX. század első felében jelentkező gyapjú iránti kereslet hatására, ami fellendülést eredményezett a bakonyi juhtenyésztésben. A terület egyébként állandó áthajtó- és pihenőhelye volt a Sopron, Béc, Pozsony és más nagyvárosok piacaira déli és délkeleti országokból hajtott csordáknak, kondáknak és nyájaknak (a hajtó útvonal maradványa most is kiválóan megfigyelhető a fás legelő területén). Az állatok legeltetése mellett a fakitermelésnek volt a legnagyobb gazdasági jelentősége, de mellette különböző mellékhaszonvételek voltak jellemzőek, melyek közrejátszottak a terület ligetes képének kialakításában.

Ilyen mellékhaszonvételek a következők:

- Mészégetés
- Szénéégetés
- Hamuzsír előállítás
- Üveggyártás
- Fűtés
- Építkezés

A részlegesen fennmaradt adatok miatt nagyon nehéz megállapítani a pénzegyőrhárskúti hagyásfás legelő kialakulásának, kialakításának pontos idejét. Az eddigi vizsgálataink alapján magát a fás legelőt az 1880 és 1920 között hozták létre. A hagyásfák átlagos életkora 150-200 évre tehető, koronájuk szabadállásban végbement növekedésről tanúskodik, azonban ilyen koronaforma kialakítására még akár 60-80 éves korú fa is képes, amennyiben nem túl zárt állományban nő fel. Figyelembe véve a bakonyi erdőhasználat szokásait, megalapozott a feltevés, hogy a terület böhöncei az egykori erdő legértékesebb fái voltak, és a fák letermelése után kezdték meg az irtás legeltetését. A katonaság számára készített 1:25 000 illetve 1: 50 000 méretarányú munkatérképek és a területről az 1950-es évek óta készített légi felvételek elemzésével (történeti adatokkal összevetve) tovább finomíthatjuk a terület használatáról vázolt képet, továbbá prognózist készíthetünk a cserjésedés dinamikájáról.

A rendelkezésünkre álló légi felvételek elemzésével megpróbáltuk nyomon követni a fás legelő arcának változásait az idők során. Rendelkezünk 1951, 1955, 1968, 1984, 1998-ban készült fotókkal.

Az 1951. évi légi felvételen a település szerkezete már a mai képet tükrözi. A majorság kiépített, a mezőgazdasági és erdészeti utak behálózzák a környéket. A hárskúti földút láthatóan sokat használt, szélesen kijárt. A Tilos-erdő erdészeti művelőútjai, tagjai és részletei jól kivehetők. Minden potenciálisan alkalmas területet hagyományos szántóföldi műveléssel hasznosítanak, erre a táblák eltérő „színéből” lehet következtetni – egy időpontban a szomszédos táblák árnyalata váltakozó. A táblaméreték jelentékeny háztáji gazdálkodásról

árulkodnak, amellet, hogy láthatók több hektáros összefüggő nagy táblák is. A vizsgált terület teljes mértékben körülhatárolható: északról, illetve északnyugat felől szántók, keletről a Gerence-patak, nyugati irányból erdők, míg délről ugyancsak szántók és erdőparcellák zárják körül. Megfigyelhető, hogy ténylegesen minden területet feltörték és szántóföldi művelésbe vontak – a legelő északi részén észrevehető néhány böhönc (hagyasfa) koronája a parcellákra osztott területek mátrixában. Madártávlatból a terület északi része cserjéktől mentes, csupán a déli és a legkeletebbi hozzácsatolt területen figyelhető meg enyhe bokrosodás, ahol mindemellett kisebb fák is kivehetőek. Az egyes magfák koronái egymástól jól elkülöníthetőek, elhelyezkedésük szórt, sűrűbb állományok az északkeleti részen, a Gerence partján találhatóak. Érdekes látni a keleti oldalon végighúzódnó sűrűbb fa-, illetve bokorsort, amely az egykori legelő tudatosan kialakított időjárási viszontagságok elleni védelmi rendszerének kulcsfontosságú eleme volt. 1951-ben már működött a Pénzeskút-Kőrisgyőri Legelő Társulat, melynek szervezett és áldásos tevékenysége látható, a legelő ápol, bokormentes. Érdekes megfigyelés továbbá az a jellegzetes alakú erdőfolt, mely az Égett-hegy hajdani bükkösén áthaladó hárskúti földúttól keletre, a Gerence egyik mellékága által kivájt meredek falú völgyben látható, és az idők folyamán szinte semmit sem változott.

Az 1955. évi légi felvételek alapján jelentős változás nem figyelhető meg, kivéve azt, hogy az 1952-ben végrehajtott tagosítás eredményeként a nagytáblák aránya növekedett. Hangsúlyoznunk kell a már az 1951-es légi felvételen megfigyelhető eróziós folyamatok látható jeleit. Az erodált foltok kiterjedése az idők folyamán növekedett, ami az egyébként lejtős területen, a talajt nem kímélő talajművelési technikák alkalmazásának tudható be. A folyamat mára már annyira előrehaladott, hogy a szántókon több helyen is megfigyelhetőek az alapkőzet kibukkanásai. A fás legelő területi kiterjedése nem változott. Számottevő változás a Gerence mentén, a Tilos-erdő kiszögellésénél figyelhető meg: az 1951-es felvételen látható erősen erdősült foltot felszámolták, egyedül egy kisebb sűrű folt maradt meg. Jól kivehetőek azok a nyomvonalak, amelyeken a jószágot hajtották a területen. Láthatóak a hárskúti földúttal párhuzamos lefutású kerülő-, illetve mentesítő útvonalak, illetve nyomvonalak, amelyek arról tanúskodnak, hogy a földút csapadékosabb időben, nagyobb esőzések idején nehezen volt járható. A bokrosodás mértéke nem változott 1951-hez képest, ami a legelőtársulás gondoskodásáról tesz tanúbizonyságot. Ezt alátámasztja a már említett általunk is gyűjtött adat, miszerint a cserjéket, szúrós gyomokat, valamint a nem kívánatos magoncokat a helybéli gyermekekkel és fiatalokkal távolították el.

Az időben következő légi felvétel az 1963. évi. A jelentős változások oka a téeszésítésben keresendő. Felszámolták a kisparcellás rendszert – az addig nadrágszjiszerű földeket egységes nagy táblákba vonták össze, ahogy az a légi fotón is látható, de a település házai mögött megmaradtak a háztáji földek, melyek a fentebb említett fontos szerepet töltötték be. Az egyértelműen kivehető erodált foltok jelzik a termőtalajt károsító művelési technikák további használatát. A fás legelő képében komolyabb változás nem állt be, ami a nagyjából állandó, magas állatlétszámnak tulajdonítható. Azonban a déli részen erősödő cserjésedés, illetve gyomosodás – a terület sötétebb árnyalatából, valamint a bokrok, cserjék sziluettjéből lehet erre következtetni – igazolják, hogy a legeltetett állatlétszám valamelyest csökkenhetett, mindemellett láthatóak túllegettetett foltok is, főként a központi részen. A fentebb leírt (1955-ös légi fotó), keleten elhelyezkedő, sűrű állomány területe enyhén növekedett, de egyébként teljesen karbantartott, egységes, jól kezelt legelőt láthatunk.

1968-ra csupán a túllegeltetett foltok nagyságában állt be változás. Valószínűleg ebben az időszakban volt a legmagasabb az állatlétszám, mert a világos foltok aránya növekszik. Itt ki kell térnünk a terület északi részén, a hárskúti földút keleti oldalán látható nagyobb kiterjedésű világos foltra, ami a nagyobb mértékű igénybevételt jelöli. A jelenség megfigyelhető a legelő északi részén elhelyezkedő Delelő-dombon is, ahová a reggeli kihajtásnál érkeztek, és ahol az esti behajtásnál gyülekeztek a jóságok. Itt hajtották le a csordások, juhászok az útról a csordát illetve a nyáját.

A Magyar Honvédség, 1:25 000 illetve 1:50 000-es méretarányú munkatérképei katonai célokra készültek, így számunkra kevésbé hasznosak, mint a légi felvételek, de bármilyen terepi munkához segítséget nyújtanak. Az erdős területeket világoszöld színkóddal, határozott körvonalakkal ábrázolják, míg az összes többi területet (szántó, rét, legelő) egységesen fehér színnel jelölik. A kutatási területen néhány kisebb területet ábrázolnak erdőként, valamint láthatóak a hagyasfák sematizált jelei is.

A soron következő légi felvétel az 1984. évből származik. Erre az időszakra a szántóföldet több tíz hektáros táblákká egyesítették, ami az akkori felfogás szerint gazdasági szempontból előnyös, ugyanakkor a biodiverzitás és a biotópálózat szempontjából egyértelműen hátrányos volt. A már sokat emlegetett erodált foltok nagysága egyértelműen növekedett az eltelt 16 évben. A legelőt északról határoló szántót és a földúttól nyugatra eső területeket is a legelőhöz csatolták, így annak nagysága megfelel a mainak. A terület hárskúti úthoz közelebb eső 2/3-a cserjéktől, bokroktól mentes, a legeltetésről a fákat körülvevő világos foltok adnak bizonyosságot. A keleti és déli részen viszont láthatóan erősödött a cserjésedés mértéke. A Tilos-erdő menti sávot már teljesen összefüggő állomány borítja. A böhöncök koronái között egyre sűrűbben láthatóak kisebb cserjék, bokrok körvonalai. Az út nyugati oldalán lévő állomány záródása nyilvánvaló. A déli részen már méret szerint is több kategóriába lehet sorolni a bokrokat, ami azt jelenti, hogy huzamosabb ideje nem tisztították folyamatosan a legelőt, esetleg csak néhány évente. Megállapítható, hogy a vizsgált területet egyre kisebb mértékben gondozták, így egyértelműen megindult a szukcessziós folyamat, amelynek kezdeti fázisa látható a légi fotón. Az utolsó legeltetés ideje az 1985 és 1990 közötti időszakra tehető, sajnos ezzel kapcsolatban kevés információ áll rendelkezésünkre. A helyi adatgyűjtések alapján körülbelül 18-20 éve hagytak fel a terület legeltetésével, az egykori juhász, Szersing Mihály (ex verb.) is csak a Pénzesgyőrtől északra fekvő területeken való legeltetésről számolt be.

1998-ra a cserjementesnek mondható területek hányada nagyon lecsökkent, legfeljebb 20%. A fátlan részek a földút két oldalán és a legelő közepén láthatóak. A szukcesszió előrehaladott. Az 1984-es felvételen sűrűbbnek látszó részek teljesen elbokrosodtak illetve elgyomosodtak, a Gerence nyugati oldalán húzódó sáv záródó állomány képét festi. Szinte mindenhol láthatóak kisebb-nagyobb cserjék, bokrok. A zártabb állományban még kisebb szigetekként jelen vannak nyíltabb gyepek, de ezek mára teljesen eltűntek. A legutóbbi felvétel készítésének ideje óta eltelt 14 év. Figyelembe véve azt a tényt, hogy az utolsó legeltetés akár 1990-1992 körül is lehetett, levonhatjuk a következtetést, amely szerint a folyamat jelentős ütemben halad előre.

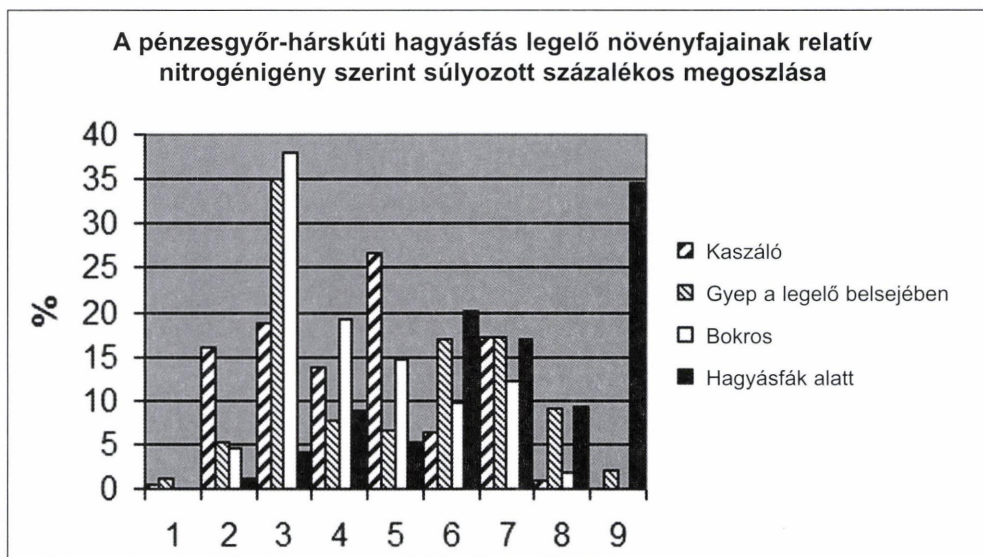
Mára a terület teljesen áthatolhatatlanná vált, mindenhol cserjék sűrűjén kell átverekednünk magunkat, a közlekedés szinte csak a vadászok terepjárói által kijárt csapásokon, valamint a vadak által kitaposott csapásokon lehetséges. A területen a Hajag Vidéke Vadászárság gazdálkodik, amelynek jelei a vadászelek, ideiglenes fahidak, szórók (mé-

lyebb, nedvesebb részeken). A nyíltak mondható területek aránya néhány holdnyira zsugorodott, valamint ezek a területek is magas aranyvesszővel (*Solidago gigantea*) és adventív fajokkal borítottak. A böhöncök egészségi állapota egyre romlik (nem is beszélve arról a tényről, hogy igen jelentős faipari értéket képviselnek). Az eddig eltelt közel két évtized elegendő volt ahhoz, hogy a terület állapota ennyire leromoljon, a záródás üteme nem fog csökkenni, tehát kijelenthető, hogy a pénzesgyőr-hárskúti hagyásfás legelő hagyományos képe és élővilágának jelentős része hamarosan el fog tűnni, hiszen a folyamatok megfordítása már most is komoly nehézségekbe ütközne, néhány évtized múlva pedig szinte lehetetlennek bizonyulna. Ez a sors vár a Bakony számos más fás legelőjére is, amelyek a múlt bakonyi emberének hagyatékai a ma és a jövő embere számára. Ezeknek a multifunkcionálisan használható területeknek az eltűnésével együtt olyan táji és történeti emlékeket, értékeket veszítünk el, amelyeket soha többé nem lehet visszahozni.

A cönológiai felvételek értékelése

Az adatok értékelése során több féle szempontból is jellemeztük a fás legelő növényzetét. A továbbiakban viszont csak a relatív nitrogén igény szerinti megoszlást, a természetvédelmi értékkategóriák mérőszámai szerinti megoszlást, valamint a cserjésedő részek részletes jellemzését mutatjuk be.

Szembevetendő, hogy a hagyásfák alatti növényzetnek jelentős hányada a 9. értékszámmal tartozó, így ez a terület túltrágyázott termőhelynek mondható. Ennek legfőbb oka, hogy a legelőhasználat idején a böhöncök alatt delelő szarvasmarhák jelentős ürülékot hagytak maguk után, amely a talaj tápanyagellátásában hipertrófiát eredményezett. Ez segítette a

2. ábra: A pénzesgyőr-hárskúti hagyásfás legelő növényfajainak relatív nitrogénigény szerinti súlyozott százalékos megoszlása

nitrofil aljnövényzet megtelepülését. Megfigyelhető az is, hogy a kaszálón a 2.-tól a 7. kategóriához tartozó fajok nagy arányban találhatók meg. Ez a kaszált terület domborzati mozaikosságát bizonyítja. A legelő ezen része 7%-os lejtésű, így az erózió hatására a lejtő felső részén szegényebb, míg a lejtő inflexió pontja alatt gazdagabb nitrogénellátottságú talaj képződött. A másik szembetűnő adatot a legelő szívében található gyeperész és a cserjésedő terület mutatja a 3. értéknél. Ezeknek a mérsékelt oligotróf termőhelyeknek a kialakulásáért a legeltetési gyephasználat felhagyása a felelős. A pénzegyőri szarvasmarha-állomány fogyatkozásával egyre csökkent a szervesanyag-utánpótlás is a területen. Ennek következtében a gyeperész összetétele is olyan fajokra cserélődött le, amelyek a gyengébb nitrogénellátottságú területeket preferálják.

A művelésből kivont gyepterületek fajösszetétele 15–20% között mozog a 6. és 7. értékeknél. Ezek az adatok a többihez képest magasnak mondhatók. Ez szintén a domborzatnak és a terület mozaikosságának tudható be, mivel a szóban forgó terület egy katlanban helyezkedik el. A nitrogén-feldúsulás a legeltetés felhagyása után 20 évvel is érzéketi helyenként a hatását, így ezeken a részeken a mai napig megtalálhatók a nitrofrekvens növények.

A természetvédelmi érték kategóriák mérőszámai szerint mind a négy biotópban igen nagy számban vannak jelen a zavarástűrő fajok (TZ). Bár a gyomfajok (GY) száma és borítási értéke nem kiugróan magas, de ezek jelenléte is a degradációra utal, csakúgy, mint a fent említett zavarástűrők. A hagyasfák alatt megfigyelhető, hogy a gyomfajok száma és borítási értéke is magasabb az átlagosnál, ez közvetlenül összefüggésbe hozható a nitrogén-feldúsulással, amit a 2. ábrán már bemutattunk. A *Chenopodium album*, a *Galium aparine*, a *Lactuca serriola* és a *Sambucus nigra* csak néhány példa azok közül, melyeket megtalálhatunk a hagyasfák alatt és amelyek a magas nitrogén tartalmú talajokat részesítik előnyben.

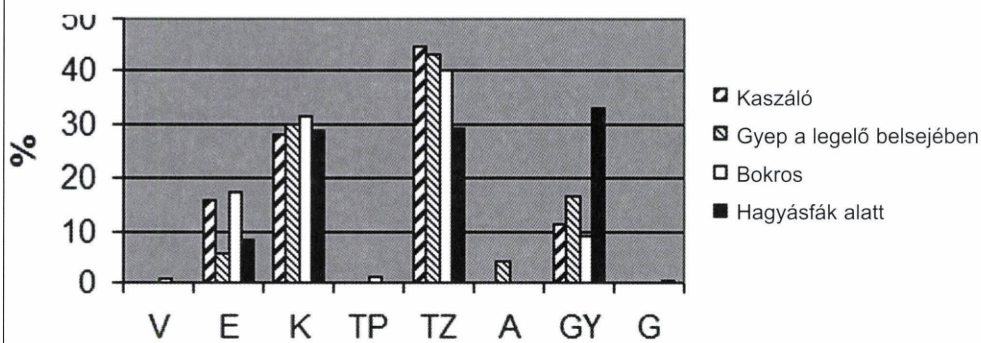
A fajgazdagság igen nagyra mondható a zavarástűrőkre és a gyomokra nézve, amely a terület összetettségére, mozaikosságára utal, valamint arra, hogy a fás legelőn többféle cönotaxon is képviselteti magát:

- *Carici vulpinae-Alopecuretum pratensis* (Máthé & Kovács M. 1967)
Soó 1971 corr. Borhidi 1996,
- *Anthyllido-Festucetum rubrae* Soó 1971,
- *Calamagrostietum epigei* Juraszek 1928,
- *Junco inflexi-Menthemum longifoliae* Lohmayer 1953,
- *Pastinaco-Arrhenatheretum* Passarge 1964,
- *Veronico-Glycerietum notatae* Soó 1973.

Az itt felsorolt formációk felépítésének gerincét főleg az E-vel jelzett társulásalkotó fajok adják. A kísérőfajok (K) száma és borítási aránya minden vizsgált területen jelentős, ezek a természetes flóra egyszerű tagjai.

Megállapítható tehát, hogy a degradáltságot jelző és a természetes állapotokra utaló fajok váltakozva jelennek meg az egész fás legelő területén, amely ismételt domborzati viszonyokból adódó változatos víz- és tápanyag-gazdálkodású területek mozaikjainak bizonyítéka.

A pénzegyőr-hárskúti hagyásfás legelő természetvédelmi értékkategóriák szerinti súlyozott százalékos megoszlása

3. ábra: A Pénzegyőr-hárskúti hagyásfás legelő természetvédelmi értékkategóriák szerinti súlyozott százalékos megoszlása

Az adventív fajok (A) aránya kicsi. A cserjés területen azonban megfigyeltünk néhány kisebb foltot, ahol a *Solidago gigantea* nagy számban virított. A kvadrátok elhelyezésének véletlenszerűsége azonban nem tette lehetővé, hogy diagramjainkon számottevő értéket képviseljen a faj borítási értéke. Természetes pionírokat (TP) szinte sehol nem találtunk, amire már terepi munkánk megkezdése előtt számítottunk. A vizsgált terület művelését régen felhagyták, így a vegetáció olyan fejlett állapotba került az évtizedek során, hogy már nem enged teret az elsőként betelepülő fajoknak. A védett növények (V) aránya egyelőre igen alacsony, de ez a jövőben változhat. Ha a gyepterület megfelelő kezelésben részesül, várható a különböző *Orchis* fajok betelepülése.

A cserjés területek vizsgálata

A cserjével borított gyepeket összehasonlítva a legelő szívében található gyepekkel, a fajgazdagság különbsége szembetűnő. A bokrosodó részek fajokban szegények, diverzitásuk kisebb. A gyepterület alkotó fajok nagyobb árnyékhatásnak vannak kitéve, amelynek következtében az árnyékokra nézve szűkebb tulajdonságokkal bíró fajok kiszorulnak a gyepterületből. A cserjéről lehulló levéltömeg folyamatosan savanyítja a talajt, ami szintén hozzájárul az eredeti, fáslegelőre jellemző növénytakaró megváltozásához.

Az átlagos cserjeborítást 40–45%-nak becsültük. Ez az arány a domborzat változásával eltolódott. A kisebb völgyekben magasabb cserjést, az ökológiai mutatók alapján nitrofrekvens és nitrofil fajokkal figyeltünk meg: *Acer pseudo-platanus*, *Clematis vitalba*, *Rubus* ssp. A tápanyagban szegényebb, oligotróf élőhelyek növényei a kisebb dombhátakon tűntek fel: *Populus × canescens*, *Prunus spinosa*, *Pyrus pyraeaster* subsp. *acras*, *Rosa canina*. A cserjésedést előidéző fajok az említettek mellett a következők: *Cerasus avium*, *Crataegus laevigata*, *Crataegus monogyna*, *Malus domestica*, *Malus sylvestris*, *Quercus cerris*, *Q. robur*, *Rhamnus catharticus*. A *Carpinus betulus* is a részt vesz a cserjésedés folyamatában, ez azonban az erdőszűlő előjelének tekinthető.

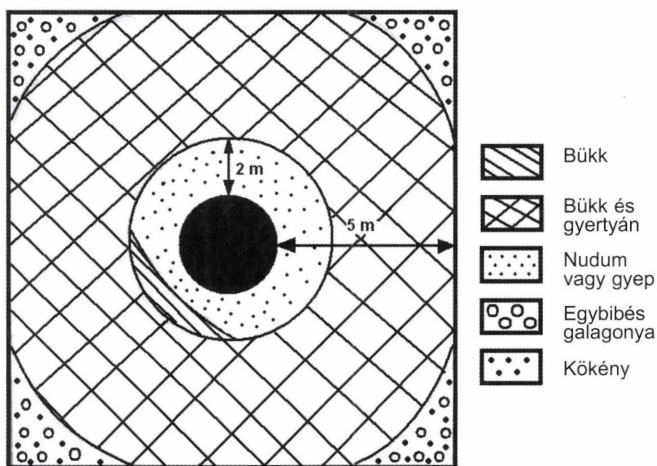
Az erdősülés mértéke a hagyásfák lombkoronája alatt

A megvizsgált 22 hagyásfa koronavetülete alapján megállapítható, hogy az alattuk található fiatalok állománya közel egységes elrendeződést mutat. A tipikus elrendezést mutatja a 4. ábra.

A törzstől 1–3 m-re húzott koncentrikus kör területén nudumot, vagy ritka, nitrogénfel-dúsulást jelző növényzetet figyeltünk meg. Itt a talajt általában vastag avar fedte. A böhöncökről leszakadó kisebb-nagyobb ágak gyakran akadályozták munkánkat. Az itt előforduló fásszárú fajok borítási értéke elhanyagolható.

A következő kör nagyjából 4–6 m-re rajzolódott ki a böhönc törzstől. Ez a terület többé-kevésbé már kívül esett a koronavetületen, átnyúlt az átmeneti zónába. Ezt a sávot nagyobb arányban (60–70%) gyertyán, kisebb százalékban (30–40%) bükk elegye foglalta el. Annak a fiatalosnak az átlagos törzsmérete, amely már átnyúlt az átmeneti zónába, vastagabb volt, mint a koronavetület alatt található sűrűségé, mivel ez az állomány több fényt, valamint nagyobb növekedési teret kapott.

Ezen a területen megjelentek különböző, a gyepré nézve degradáltságot jelző fajok is, így a *Sambucus nigra*, a *Crataegus monogyna*, a *Prunus spinosa*, különböző *Rubus* fajok, valamint a *Rosa canina*. Mivel ezeknek a fajoknak csak az arányuk elhanyagolható, jelenlé-tük nem, a továbbiakban „degradációs fajok”-ként tárgyaljuk őket. Ebben a sávban előfor-dultak különböző elegyfa-fajok is, attól függően, hogy milyen élőhelyen helyezkedett el a böhönc. A patakparton kis mennyiségben *Salix alba* példányokat, a szárazabb helyeken *Acer campestre*-t, *Populus* fajokat, *Pyrus pyrae*-t, *Salix caprea*-t, *Castanea sativa*-t találtunk. Ezeknek a fajoknak az egyes sávokban történő megjelenésében nem figyeltünk meg szabá-lyosságot. Éppúgy megjelentek a törzshöz közelebb eső helyeken, mint az átmeneti zóná-ban. Ezt a sávot elhagyva, a területet különböző mértékben a „degradációs fajok” vették igénybe. Ebben nem láttunk szabályos elrendeződést, amit azzal magyarázhatunk, hogy a koronavetület alól kikerülve már a gypedinamika érvényesül.

4. ábra: A hagyásfák koronavetülete alatt kialakuló növényzet egyik jellemző mintázata

Összegezve tehát kijelenthetjük, hogy a pénzegyőr-hárskúti hagyásfás legelő tájtörténeti, kultúrtörténeti, ökológiai, természetvédelmi értéket képviselő pusztulásra ítélt tájképi forma. Aktuális feladattá vált a magyarországi fás legelők felmérése, adott esetben kezelése, fenntartása, hiszen a belterjes állattartási módok miatt feledésbe merültek. Az egészségesebb, természet- és környezetkímélőbb módokon előállított állati termékek iránt a kereslet nőni fog, ami azt is eredményezheti, hogy újra használatba veszik a régen felhagyott legelőket, fás legelőket, melyek kimondottan alkalmasak pl. a biogazdálkodás kivitelezésére. E mellett őshonos állatfajtáink génrezervoárjaként is működhetnek, valamint különböző mellékhasználatok is kapcsolható hozzájuk (méhészet, gombászat, gyógynövénygyűjtés stb.).

Irodalom

- BERENDY, B. (1902): Néhány észrevétel „A legeltetés kérdése” című füzetem ismertetésére – Erdészeti Lapok **XI.**: 1327–1329.
- BORHIDI, A. (1993): A magyar flóra szociális magatartásformái – A KTM Term. Hiv. és a JPTE Kiadványa. Pécs.
- BORHIDI, A. (2003): Magyarország növénytársulásai – Akadémiai Kiadó, Budapest pp. 688.
- BRAUN – BLANQUET, J. (1964): Pflanzensoziologie – Wien-New York, pp. 865.
- DANSZKY, I. (szerk.) (1972): Erdőművelés – Franklin Nyomda, Budapest pp. 923+418.
- FIRBÁS, O. (1958): Adalékok a soproni erdők XVIII. Század eleji állapotához – Soproni Szemle, **XI.**: 276–281.
- GALGÓCZI, K. (1884): Mezei gazda népszerű vezérkönyve a mostani viszonyokhoz alkalmazva – Budapest, 5. kiadás: pp. 339.
- HARASZTHY, L. – MÁRKUS, F. – BANK, L. (1997): A fás legelők természetvédelme – WWF füzetek **12**, Budapest 23.
- HEGYI, I. (1978): A népi erdőkielés történeti formái (Az Északkeleti-Bakony erdőgazdálkodása az utolsó kétszáz évben) – Akadémiai Kiadó, Budapest pp. 418.
- HORVÁTH, F. – BORHIDI, A. (szerk.) (2002): A hazai erdőrezervátum-kutatás célja, stratégiája és módszerei – TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó, Budapest pp. 289.
- HORVÁTH, J. – PINTÉR, B. (szerk.) (2003): A pénzegyőri fás legelő természeti kincsei – Göncöl Alapítvány Térségi Kutatások Intézete, Vác pp. 28.
- KRUBER, V. V. (1887): Orenburgszkaja Baskirija v leszohozajsztvennom i leszopromislennom otnosenijah – Szankt-Peterburg. In: HEGYI I. (1978): A népi erdőkielés történeti formái (Az Északkeleti-Bakony erdőgazdálkodása az utolsó kétszáz évben). Akadémia Kiadó, Budapest pp. 418.
- MÁRTON, S. (1902): Észrevételek Berendi Béla „A legeltetés kérdése” című röpiratára – Erdészeti Lapok **XI.**: 1329–1332.
- SALÁTA, D. – KENÉZ, Á. – SZABÓ, M. – MALATINSZKY, Á. – DEMÉNY, K. – BREUER, L. (2007): Adatok a Pénzegyőr-hárskúti hagyásfás legelő tájtörténetéhez – Tájökológiai lapok **5(1)**: 19–25.
- SIMON, T. (2000): A magyarországi edényes flóra határozója – Tankönyvkiadó, Budapest.
- SZABÓ, M. – KENÉZ, Á. – SALÁTA, D. – MALATINSZKY, Á. – PENKSZA, K. – BREUER, L. (2007): Természetvédelmi- gyepgazdálkodási célú botanikai vizsgálatok a Pénzegyőr-hárskúti hagyásfás legelőn. Tájökológiai lapok **5(1)**: 27–34.
- TAGÁNYI, K. (1896): Magyar erdészeti oklevéltár. I-III., Budapest I. pp. 735., II. pp. 1331., III. pp. 789.

**AZ ÉDESVÍZI MEDÚZA
(CRASPEDACUSTA SOWERBII LANKESTER, 1880)
MAGYARORSZÁGI ELŐFORDULÁSA**

ABONYI ANDRÁS¹, KRASZNAI ENIKŐ¹, KOVÁCS KATA¹,
PADISÁK JUDIT¹

¹Pannon Egyetem, Limnológia Intézeti Tanszék,
H-8200 Veszprém, Egyetem u. 10. abonyiand@gmail.com

²Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség,
H-4025 Debrecen, Hatvan u. 16. ekrasznai@gmail.com

ABONYI A. – KRASZNAI E. – KOVÁCS K. – PADISÁK J.: *The freshwater jellyfish (Craspedacusta sowerbii Lankester, 1880) in Hungarian waters*

Abstract: An invasive hydromedusa species, the *Craspedacusta sowerbii* was found in three Hungarian lakes. The individuals were seen in low density near the shore in two of the lakes and in the pelagical region in the third one. As the species shows widespread distribution and it is also common in Europe, this record was expected. In this article some features upon *C. sowerbii* occurrences are given with mentioning of some unconfirmed records. Monitoring of Hungarian waters for *C. sowerbii* for the polip form is suggested since the reasons of the alteration to meduse form is not well studied; furthermore the polip form's occurrence may be less variable.

Received August 25, 2008

Accepted September 9, 2008

Keywords: Cnidaria, freshwater jellyfish, distribution, invasive species (Hungary)

Bevezetés

A *Craspedacusta sowerbii* Kínából származó, mára invazívnak tekintett faj. A legelterjedtebb Cnidaria (Limnomedusae, Olindiidae), az Antarktisz kivételével az összes kontinensen előfordul (JANKOWSKI 2008). Első leírása Londonból a Regent's parkból származik, azonban jóval korábbi feljegyzéseket is találhatunk a fajról. A *C. sowerbii* további érdekessége, hogy a megjelenő publikációk jelentős hányada a nem megfelelő „sowerbyi” írásmóddal jelenik meg

(FRITZ 2007). Az édesvízi medúzák (DUMONT 1994: 10-14 faj, JANKOWSKI 2001: 3-5 bizonyos faj, JANKOWSKI 2008: 6-16 szórványos megjelenésű faj), akárcsak az összes Cnidaria – a parazita életmódúakon kívül – ragadozók. Nem válogatósak, a medúzák méretük függvényében fogyasztanak naupliust, Rotifera, Cladocera és Copepoda szervezeteket, halikrát, *Tubifex*-et, vízbe hullott rovarokat (DUMONT 1994). Szaporodásuk ivarosán – váltivarú medúza – és ivartalanul – bimbózással, osztódással, sarjadzással – történhet. Az irodalmak ritkán számolnak be mind a polip, mind a medúza alak (**1. ábra**) együttes detektálásáról, valamint a legtöbb esetben fellelt medúza forma csak az egyik ivar előfordulását konstatálja (FARKAŠOVÁ – STLOUKAL 2007, PÉREZ-BOTE et al. 2006). Terjedésük főbb befolyásoló tényezői a hőmérséklet, megfelelő táplálék, víz tisztasága és a pH (FARKAŠOVÁ – STLOUKAL 2007).

A faj egyetlen hazai publikálása egy 1957-es ill. 1959-es őrtilosi ill. szegedi előfordulást említ (BUCHERT 1960). Ezen cikk tárgyalja a faj polip és medúza formájának kísérletes megfigyeléseinek akkori tapasztalatait.

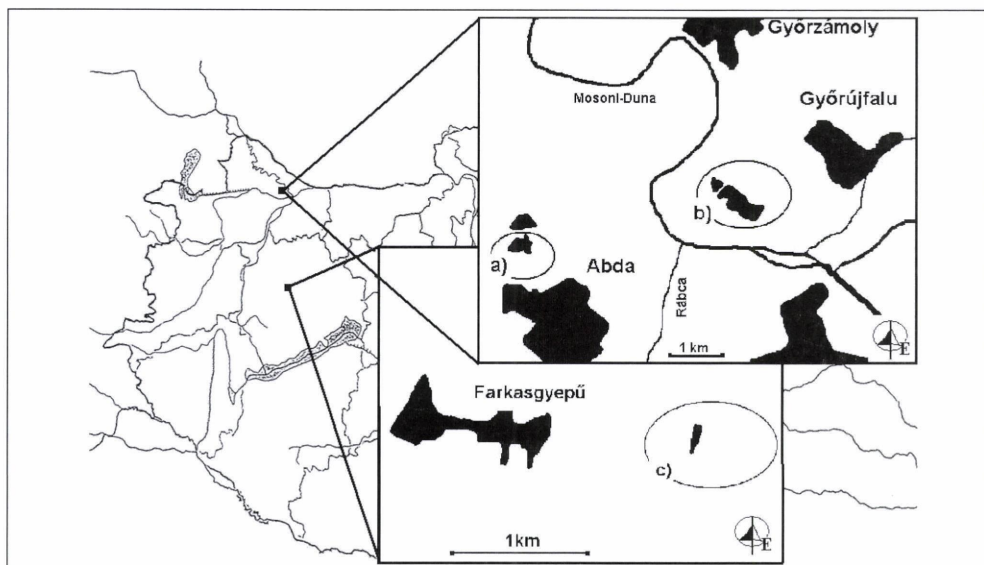
Eredmények

Az édesvízi medúzát három hazai tavunkban, az Abda illetve Győrújfalú határában fekvő kavicsbánya tavakban, valamint a farkasgyepűi Pisztrángos-tóban találtuk meg (**2. ábra**). A bányatavakat 2007. szeptember 4-én hőmérsékleti rétegződésük vizsgálatának céljából mintáztuk. Az abdai bányatóban akkor kb. 3–4 egyed volt megfigyelhető a part közelében, míg a

1. ábra: *Craspedacusta sowerbii* tapogatói (Pisztrángos-tó, Farkasgyepű)
Figure 1: Tentacles of *Craspedacusta sowerbii* (from Lake Pisztrángos)

győrújfalui bányatóban 1–2 egyed volt nyíltvízen négyzetméterenként. A farkasgyepűi előfordulást 2008. augusztus 26-án detektáltuk, ekkor néhány egyed volt csak látható partközelsben. A szabadon úszó medúzák ernyőátmérője mindhárom előfordulás alkalmával kb. 2 cm volt. A tavak vizének általános fizikai és kémiai paramétereit az **1. táblázat** foglalja össze. Az abdai bányatóból kb. 25 egyedet gyűjtöttünk, melyet a Pannon Egyetem Limnológia Intézeti Tanszékén próbáltunk megfigyelés céljából fenntartani. Az egyedek időnként az akvárium aljára ereszkedtek, majd kis idő után újra felemelkedtek. A kis populációt két hétig sikerült fenntartani, majd az elpusztul egyedeket 4 %-os formalinban későbbi vizsgálatok céljából tartósítottuk.

2. ábra: Az a) abdai, b) a győrújfalui bányatavak és c) a farkasgyepűi Pisztrángos-tó elhelyezkedése

Figure 2: Field location of a) Abda pit lake b) Győrújfalui pit lake c) Lake Pisztrángos of Farkasgyepű

1. táblázat: A tavak általános fizikai – és kémiai paramétereit

Table 1: Physical and chemical parameters of lakes

	Abda	Győrújfalui	Farkasgyepű
víz hőmérséklet (°C)	21,2	21,4	21,5
pH	8,2	8,3	7,5
vezetőképesség	670	550	578
oldott oxigén (mgL ⁻¹)	7,9	8,0	5,8
Secchi-mélység (m)	1,50	3,00	0,84
összes P (μgL ⁻¹)	14	86	-
NO ₃ ⁻ (μgL ⁻¹)	842	229	-
NO ₂ ⁻ (μgL ⁻¹)	132	35	-
NH ₄ ⁺ (μgL ⁻¹)	16	<1	-

Megbeszélés

A *C. sowerbii* újbóli magyarországi detektálása várható volt, figyelembe véve, hogy a környező országokból az elmúlt években is jelezték a faj előfordulását. A Duna szlovákiai szakaszán korábbi megfigyelések is alátámasztják a faj előfordulását, mind a Dunából, mind a környező bányatavakból (FARKÁSOVÁ – STLOUKAL 2007). Számos irodalom bányatavakban említi a fajt (ARBAČIAUSKAS – LESUTIENĖ 2005, FARKÁSOVÁ – STLOUKAL 2007).

Irodalmak foglalkoznak a medúza-forma kialakulásának hőmérsékletfüggésével (ARBAČIAUSKAS – LESUTIENĖ 2005, FARKÁSOVÁ – STLOUKAL 2007, PÉREZ-BOTE et al. 2006), a faj terjedését pedig a globális melegedés következményeként is említik (ARBAČIAUSKAS – LESUTIENĖ 2005). Az egyre gyakoribbá váló monitorozás, ill. térképezés miatt várható, hogy a faj egyre több lelőhelyről kerül elő. BUCHERT (1960) publikációja szerint az 1950-es évekbeli előfordulások nagy része folyókra vonatkozott. A publikációk többsége csak a medúza alak előfordulását írja, ugyanakkor feltehetően a faj polip formája szélesebb elterjedtséget mutathat (DUMONT 1994).

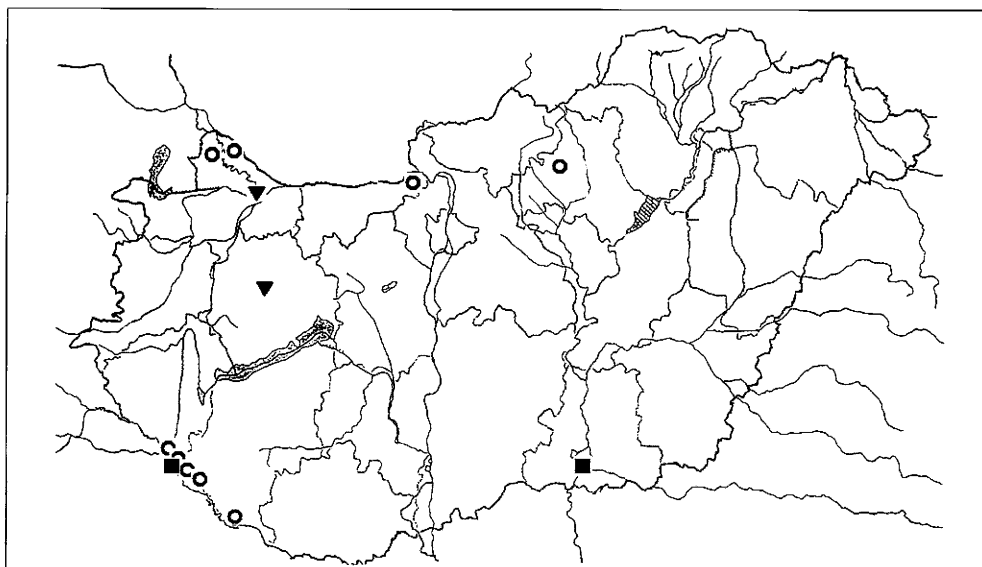
Az irodalmak többsége nyílt vízben írja le a medúzákat (pl. BOOTHROYD et al. 2002, PÉREZ-BOTE et al. 2006). BOOTHROYD et al. (2002) vertikális vizsgálatai szerint legnagyobb tömegben a felszínen, ARBAČIAUSKAS – LESUTIENĖ (2005) megfigyelései alapján kizárólag a felszín közelben fordultak elő. Az egyedek aljazaton történő „pihenésére” több magyarázatot is találhatunk. Egyik lehetséges ok a táplálékszerzési stratégia. DUMONT szerint a faj fő táplálékforrása a halikra, melyhez az egyedek a fenékre ereszkednek, másfelől ezzel kerülhetik el predátorikat. Emellett beszámol arról, hogy egy mauritániai populációnál az összes egyed a fenéken tartózkodott, és ugyanezt tapasztalta a Tanganyika tó 20 m-es mélységében is (DUMONT 1994).

A két bányatavunkban talált *C. sowerbii* egyedek számának becslését megnehezítette a hullámozás, valamint az abdaki bányató esetében feltehetően a szél fontos szerepet játszhatott, hogy az egyedek a part közelében voltak megfigyelhetők. A Pisztrángos-tó elnökétől tudjuk, hogy a faj medúzája kb. harmadik éve jelenik meg rendszeresen a tó vízében, évről-évre növekvő egyedszámmal. Leggyakrabban a délutáni órákban figyelhetők meg, ekkor emelkednek a felszínre.

Hazai viszonylatban a faj jelenlegi elterjedése nem ismert, azonban a számos bányatavunk és holtágaink, valamint a Duna csendesebb szakaszai széles elterjedtséget jelenthetnek. A bányatavak kezelőitől, ill. búvároktól származó információk szerint feltehetően további *C. sowerbii* előfordulási helyek: Lipót, Hegyeshalom, Gyékényes, Zákány, Őrtilos, Letenye, Barcs, Esztergom és Ecséd települések környező víztestei (3. ábra).

A faj további helyeken való megjelenése várható, az ismeretek hiánya miatt feltérképezésüket a továbbiakban fontosnak tartjuk.

A későbbi térképezések során a polip alak keresését több tényező is indokolja: I) nem ismertek a körülmények, melyek hatására a polip-formából medúza alakul ki, II) nem megfelelő körülmények mellett a faj előfordulása ellenére sem fogunk medúza alakot találni, III) a medúza alak előfordulása és detektálása a vízoszlopban függhet a napszaktól, valamint víztestenként változhat.

3. ábra: ▼: Abda, Győrújfalú, Farkasgyepű ■: BUCHERT (1960) által említett előfordulások,
o: nem megerősített közlések

Figure 3: ▼: Abda, Győrújfalú, Farkasgyepű ■: records published by BUCHERT (1960),
o: unconfirmed personal communication

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki Sinkó Lajosnak, a Szigetköz Horgász Egyesület elnökének, hogy lehetőséget és segítséget biztosított a bányatavakon történő mintavételekre. Köszönjük Doma Kálmánnak, a Pisztrángos Tavi Sporthorgász Egyesület elnökének, hogy segítette vizsgálatainkat.

Irodalom

- ARBAČIAUSKAS, K. & LESUTIENĖ, J. (2005): The freshwater jellyfish (*Craspedacusta sowerbii*) in Lithuanian waters – *Acta Zoologica Lituanica* **15**: 54–57.
- BOOTHROYD, I. K. G., ETHEREDGE, M. K., GREEN, J. D. (2002): Spatial distribution, size structure, and prey of *Craspedacusta sowerbii* Lankester in a shallow New Zealand lake – *Hydrobiologia* **468**: 23–32
- BUCHERT, Á. (1960): *Craspedacusta sowerbii* Lank., Eine Süßwasser Meduse und ihre beiden Polyp-Typen in der Ungarischen fauna – *Acta Zoologica Acad. Sci. Hung.* **6**: 29–55.
- DUMONT, H. J. (1994): The distribution and ecology of the fresh- and brackish-water medusae of the world – *Hydrobiologia* **272**: 1–12.
- FARKAŠOVÁ, M. & STLOUKAL, E. (2007): Distribution of the freshwater jellyfish *Craspedacusta Sowerbyi* at the Podunajská Nížina Lowland (Slovakia) – *Acta Zoologica Universitatis Comenianae* **47**: 1–6.
- FRITZ, G. B., SCHILL, R. O., PFANNKUCHEN, M. & BRÜMMER, F. (2007): The Freshwater jellyfish *Craspedacusta sowerbii* Lankester, 1880 (Limnomedusa: Olindiinade) in Germany, with a brief note on its nomenclature – *Journal of Limnology*, **66**: 54–59
- JANKOWSKI, T. (2001): The freshwater medusae of the world – a taxonomic and systematic literature study with some remarks on other inland water jellyfish – *Hydrobiologia* **462**: 91–113
- JANKOWSKI, T. (2008): Global diversity of inland water cnidarians – *Hydrobiologia* **595**: 35–40.
- PÉREZ-BOTE, J. L., MUÑOZ, A., MORAN, R., ROSO, R. & ROMERO, A. J. (2006): First record of *Craspedacusta sowerbyi* Lankester, 1880 (Cnidaria: Limnomedusae: Olindiidae) in the Proserpina Reservoir (Extremadura, SW Spain) with notes on their feeding habits. *Belgian Journal of Zoology*, **136**: 163–166.

**AZ ERDEI TÜCSÖK
(NEMOBIUS SYLVESTRIS (BOSC, 1792))
PERIFÉRIÁS ELŐFORDULÁSA MAGYARORSZÁGON**

BÍRÓ LAJOS

H-4300 Nyírbátor, Debreceni út 35. birolali@gmail.com

BÍRÓ L.: *The Wood-cricket Nemobius sylvestris (Bosc, 1792) peripheral occurrence in Hungary*

Abstract: The species *Nemobius sylvestris* (Bosc d'Antic, 1792) has not been known to occur in Hungary since 1867, when J. Frivaldszky recorded from Sopron NW Hungary. For that reason B. Nagy cancelled the species from the check-list of Orthoptera species of Hungary in 2003. After finding one vigorous male of the species in Sopron-Tómalom in 2005, it should be included again in the check-list of Orthoptera species of Hungary, and it also needs to make a further faunistic survey for clearing up the reason of the occurrence: whether it was an occasional occurrence or the species has a steady population in that region. The place of occurrence is under nature protection, but the species *Nemobius sylvestris* unfortunately does not have a protected status in Hungary.

Received March 25, 2008

Accepted September 18, 2008

Keywords: Wood-cricket *Nemobius sylvestris* (Bosc, 1792), peripheral occurrence, check-list

Bevezetés

Az erdei tücsök *Nemobius sylvestris* (Bosc, 1792) 1867 óta nem került elő Magyarország területéről, amikor is Frivaldszky János mutatta ki Sopronból (FRIVALDSZKY 1867).

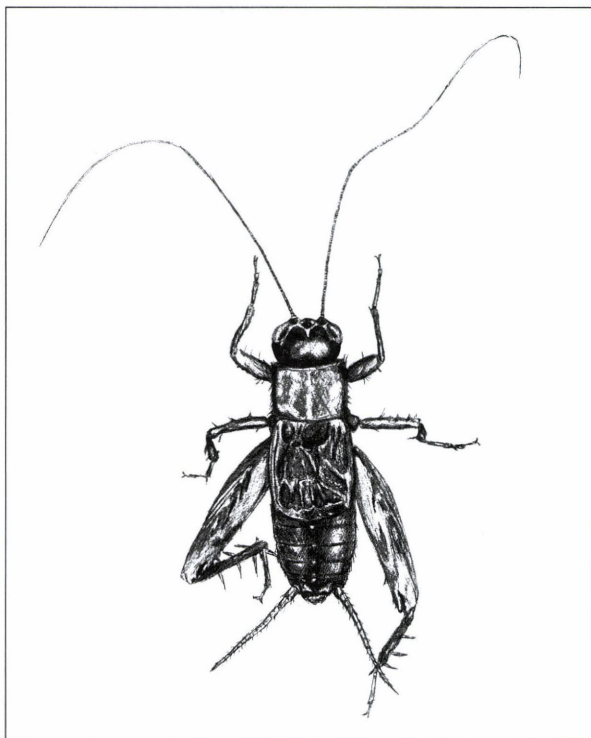
A gyűjtőszerecse hozzásegített, hogy 2005. szeptember 1-jén rátaláljak a faj egy életerős hím példányára Sopron-Tómalom üdülő-pihenő övezetében, a tölgyerdő avarjában. Bár nem a gyűjtőszenvédély sodort arra a területre, hanem a családi kikapcsolódás és a soproni táj lebilincselő látványa, a rovarász ekkor is nyitva tartja szemét. Szürkületkor tenyereltem rá a hazánkban már elfelejtett tücsökre, amely 2003-ban törlésre került a hazai fajlistáról – újabb előfordulási adatok hiányában. Így a fajt újból fel kell venni a honi egyenesszárnyúak listájára, ezzel 123-ról 124-re bővítve a rovarrend hazai képviselőinek számát (NAGY 2003, 2005).

Az még tisztázásra vár, hogy a szóban forgó példány véletlen előfordulás, vagy egy stabil populáció tagja, ugyanis e ritka faj hazánkban nem élvez védelmet, bár egyetlen – immár – ismert hazai lelőhelye természetvédelmi kezelés alatt áll.

Úgy tűnik, hogy az a szerencse, amely ritka fajok egyedeit engedi felfedni, gyűjtőútjaimon elkerül engem, viszont jócskán kárpótol „szabadidőmben”, hisz ez a szerencse röptetve föl előttem berregő szárnyakkal a hím imágó vándorsáskát (*Locusta migratoria* Linnaeus, 1758) Nyírbátorban 2003. július 17-én, és a kék fadarazsat (*Sirex juvencus* Linnaeus, 1758) szintén Nyírbátor városában 2007. szeptember 24-én. Előbbi azért érdekes, mert e szubtrópusi területeken feldúsuló areájú faj hazai előfordulása aggasztóan csökken, és amúgy is délebbre jellemző, utóbbi pedig azért, mert – tudomásom szerint – hazánkban ez idáig csak Budapestről és Szegedről került elő (REICHHOLF-RIEHM 1996).

Anyag és módszer

Az erdei tücsök *Nemobius sylvestris* (Bosc d'Antic, 1792) példánya nem tervezett gyűjtőút alkalmával, hanem üdülés során – véletlenszerűen került gyűjtésre, meghatározása után azonnal szabadon engedtem.

1. ábra: Az erdei tücsök *Nemobius sylvestris* (Bosc, 1792) habitusképe (Készítette: a szerző Pavel Krásenski fotója alapján: naturephoto-cz.com).

Eredmények

A faj gyűjtött példányának adatai: *Nemobius sylvestris* (Bosc d'Antic, 1792), hím imágó, testhossza: 11 mm.

A gyűjtés helye: Északnyugat-Magyarország, Sopron-Tómalom, kb. 220 m tengerszint feletti magasság, északi szélesség 47°42', keleti hosszúság 16°30'

Gyűjtés időpontja: 2005.09.01. 19 óra

Gyűjtő neve: Lajos Biró

Egyéb adatok: tölgyes, tölgyavar, 18 °C

Következtetések

A faj elterjedési adatai arra engednek következtetni, hogy egy nagyobb egybefüggő areának tekinthetjük a hollandiai (HARZ 1957) Friesland, Drente, Flevoland, Overijssel, Gelderland, Észak-Brabant, Limburg területeit, Belgiumban Brabant, Limburg, az Ardennek, a luxemburgi (Proess, Roland & Baden, R. 2000) Ösling (Ardennek), továbbá a franciaországi Vogézek, Jura, Svájci Jura, Németországban Vesztfália, Észak-Rajna, Rajnavidék-Pfalz, Hunsrück, Saar-vidék, Bajorország, Thüringiai-erdő, Harz, Szászország, Fekete-erdő, Teutoburgi-erdő, Brandenburg, Dubrow területeit.

Emellett egy kisebb egybefüggő area látszik körvonalazódni a cseh Děvičky (=Dívčí hrady), Děvín, Klentnice, Kotel, Liščí vrch, Milovice, Pohansko, Růžový vrch (=Sirotní hrad), Soutěska, Tabulová (=Stolová), Horní les nr. Lednice, Pramen Souteska, Šumava, Cseh-Morva-dombság déli területe, Chřiby lelőhelyek (CHLADEK 1995), a szlovákiai Kis-Kárpátok, Pozsony környékén, Észak-Ausztria, Burgenland és a Sopron közeli területeken (FINCHER 1953). Saját előtalálási adatom erre a kisebb area-foltra vonatkozik. Emellett szigetszerűen előfordul Spanyolország, Algéria és a Krím erdeiben (HARZ 1957).

Indokolttá válik a *Nemobius sylvestris* (Bosc d'Antic, 1792) újbóli felvétele a honi egyenesszárnú fajok listájára, mindamelllett a terület monitorozása megerősítheti azon gyanúmat, miszerint a faj egy stabil populációja él a területen.

Köszönetnyilvánítás

Nagyon hálás vagyok Dr. Nagy Barnabásnak, a részemre segítségképp átnyújtott nagyszámú publikációi miatt, és azért, mert immár három éve szorgalmazza e cikk megírását.

Irodalom

- FRIVALDSZKY, J. (1867): A magyarországi egyenesröpűek magánrajza. (Monographia Orthopterorum Hungariae) – Eggenberger Ferdinánd Akadémia könyvtára, Pest, 201 pp.
- NAGY, B. (2003): A revised check-list of Orthopter-species of Hungary supplemented by Hungarian names of grasshopper species – *Folia entomologica hungarica*, **64**: 85–94.
- NAGY, B. (2005): Orthoptera fauna of the Carpathian Basin – recent status of knowledge and a revised check-list – *Entomofauna carpathica*, **17**: 14–22.
- HARZ, K. (1957): Die Geradflügler Mitteleuropas – Veb Gustav Fischer Verlag-Jena, pp. 494.
- PROESS, R. & BADEN, R. (2000): Survey of the orthopteran species *Barbitistes serricauda* (Fabricius, 1798), *Leptophyes punctatissima* (Bosc, 1972), *Meconema thalassinum* (De Geer, 1773) and *Nemobius sylvestris* (Bosc, 1792) in Luxembourg (Insecta, Saltatoria) – *Bulletin de la Societe des Naturalistes Luxembourgeois* (**100**): 159–170.
- CHLADEK, F. (1995): Ensifera and Caelifera. In: Rozkošný, Rudolf & Vaňhara, Jaromír (eds): *Terrestrial Invertebrates of the Palava Biosphere Reserve of UNESCO, I.* – *Folia Faculty of Science National University Masaryk Brno, Biology*, **92**: 121–128.
- FINCHER, F. (1953): Some notes on Orthoptera and Dermaptera in the West Midlands – *Ent Record* **65**: 151–154.:
- REICHHOLF-RIEHM, H. (1996): *Insekten* – Mosaik Verlag, 287 pp.

BAKONY HEGYSÉG CÍMERESPOLOSKA-FAUNÁJÁNAK ALAPVETÉSE (HETEROPTERA: PENTATOMIDAE)

H. HARMAT BEÁTA

Bakonyi Természettudományi Múzeum
H-8420 Zirc, Rákóczi tér 3–5.
harmatbea@freemail.hu

H. HARMAT B.: *On the Pentatomidae fauna of the Bakony Mts. (Heteroptera)*

Abstract: This paper contains data of 50 pentatomid species based on about 3300 specimens collected in the Bakony Mountains. The studied material is deposited in the collections of the Bakony Natural History Museum (Zirc) and at the Department of Zoology of the Hungarian Natural History Museum (Budapest). Literature records are included too.

Received Oktober 25, 2008

Accepted November 10, 2008

Keywords: Heteroptera, Pentatomidae, faunistics, Bakony Mts.

Bevezetés

A Bakony poloskafaunájának kutatása több mint száz évet ölel fel. Az első adatok Horváth Gézától származnak, aki Fauna Regni Hungariae c. művében (HORVÁTH 1900) öt faj (*Podops curvidens*, *Sciocoris homalonotus*, *Eurydema fieberi*, *Palomena viridissima*, *Troilus luridus*) hat bakonyi lelőhelyét közli. HALÁSZFY (1959) címerespoloskákról szóló faunafüzetében egyetlen konkrét adat sem szerepel. A Bakonyi Természettudományi Múzeum poloskagyűjteményét az 1962-ben indult „Bakonykutató program” során gyűjtött anyag alapozta meg, később – a múzeum 1972-es megalakulásával – ez a folyamat felgyorsult. Mindebben nagy érdeme van Papp Jenőnek, a program alapítójának és Tóth Sándornak, a múzeum első igazgatójának, de sokan gyűjtöttek egyebek mellett poloskákat is. Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik a múzeumi példányokat összegyűjtötték, ezzel is lehetővé téve a bakonyi fauna feltárását és e dolgozat elkészülését.

Az utóbbi évtizedekben több dolgozat látott napvilágot a Bakony poloskafaunájáról, ezek egy része szórványos adatokat tartalmaz. Első dolgozatomban (HARMAT 1986/a) részletesen leírtam, kik és milyen formában foglalkoztak a rend kutatásával a Bakonyban, ezért most nem térek ki az egész csoportot érintő irodalomra, csak a címerespoloskák foglalkozókra. 1986-ban elkezdtem egy sorozatot, melyben családonként kerül bemutatásra a Bakony poloskafaunája (HARMAT 1986/a; 1986/b; 1989; 1993, 2006), de azóta jelent meg néhány olyan dolgozat, amely pl. egy kisebb terület poloskáival foglalkozik (ROZNER 2004), és olyan is, amelyben sok bakonyi adat szerepel (RÉDEI – HUFNAGEL 2003)

Anyag és módszer

Ebben a dolgozatomban a címerespoloskák (Pentatomidae) fajainak bakonyi elterjedési adatait közlöm, zömében a Bakonyi Természettudományi Múzeum Heteroptera-gyűjteményének, kisebb részben a Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) Állattárának példányai, illetve irodalmi adatok alapján. Egy korábbi cikkben néhány ide tartozó faj adatait már én is közöltem (HARMAT, 1986b, 2001).

A leggyakrabban szereplő gyűjtők nevét a helykímélés kedvéért rövidítve adom meg:

Bali József	BJ	Horváth Géza	HG	Rozner István	RI
Benedek Pál	BP	Kasper Ágota	KÁ	Sáringer Gyula	SGy
Csiby Mária	CsM	Kutasi Csaba	KCs	Szurgyi Zsuzsanna	SzZs
Györffy György	GyGy	Lendvai Mária	LM	Tóth Sándor	TS
Györffy Györgyné	Gyné	Papp Jenő	PJ		
Harmat Beáta	HB	Rechner Szilvia	RSz		

A fajok meghatározásához, az elterjedési és életmódatatok összegyűjtéséhez főleg HALÁSZFY (1959) faunafüzetét, WAGNER (1966) és KIS (1984) műveit használtam fel, a fajneveket KONDOROSY (1999) alapján alkalmaztam. A kistájakat beosztásánál PAPP (1968) állatföldrajzi munkáját vettem alapul.

Eredmények

Az alábbi lista a Pentatomidae család bakonyi adatait tartalmazza, összesen mintegy 3300 példány alapján. A család hazánkban élő 66 faja közül a Bakony területén eddig 50 faj került elő, ez a hazai fauna 76 %-a. Ez meglehetősen magas érték, bár több család esetében is voltak hasonló arányok, mely a Bakony változatos domborzati, éghajlati adottságai, a sokféle élőhellyel magyarázhatók.

A listában a fajok és a települések az abc szerint követik egymást, az azonos gyűjtőhelyen gyűjtött példányok adatait vesszővel választottam el.

A fajok listája

Aelia acuminata (Linnaeus, 1758) – *Szipolypoloska* – Palearktikus faj, hazánkban minde-
nütt gyakori, elsősorban a száraz, napos gyepterületeken, fűféléken él. A Bakonyban is na-
gyon gyakori. – *Ajka*: ligeterdő, 1965. 10. 09. TS; *Aszófő*, 1962. 05. 09. PJ (2); *Bakony*: Mo-
gyorós-hegy, 1957. 05. 22. Móczár L. (MTM); *Bakonybél*, 1972. 06. 04. TS (2); Fekete-séd,
1972. 07. 27. KÁ – Katona K.; Gerence-patak völgye, 1970. 06. 25. TS (2); Hubertlak kör-
nyéke, 1964. 06. 08–10. PJ; Somhegy, 1986. 08. 04–08. HB; Szárhalom, 1983. 06. 13. BZ;
Szömörkés, 1963. 05. 21. PJ (3) és 1963. 05. 24. PJ; *Bakonycsernye*, 1972. 07. 26. Varga I.;
Bakonynána, 1973. 08. 14. Gyné; 1981. 09. 26. Ilosvay Gy.; Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ;
Alsópere környéke, 1964. 08. 26–28. PJ (5); *Bakonypéterd*: Lábatlan-szék, 1995. 08. 22. KCs
(3); *Bakonyszentkirály*, 1963. 07. 25. PJ (2); Hajmápuszta, 1973. 06. 05. KÁ; Hajmápuszta,
halastavak, 1972. 05. 19. TS (2); Kőris-lapos, égeres, 2006. 10. 10. KCs; Zörög-tető, 1973.
08. 15. Gyné (2); *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1957. 08. 07. PJ (MTM); 1973. 07. 21. TS –
Sinkovicz (2); *Bakonyszücs*: Kőris-hegy, 1971. 08. 03. TS; 1973. 08. 18. Gyné (2);
Balatonakarattya, 1962. 05. 06. Halászfű (MTM); *Balatonalmádi*: Csacsi-rét, 1969. 06. 18.
Papp Zs. – PJ; Csere-hegy, D-i oldal, tölgyes, 2000. 05. 31. HB; *Balatoncsicsó*: Füzeti-tó,
Szent Balázs templomrom mellett, 1970. 08. 03. TS; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1978. 05. 07.
TS (2); Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; Tamás-hegy, 2000. 05. 24. HB;
Balatonfűzfő, 1981. 08. 18. HB; *Balatonkenese*, HG (2) (MTM); Part-fő, 1971. 07. 17. TS és
1972. 05. 21. TS; *Balatonudvari*: Kiliántelep, 1975. 05. 21. Orosz A. (3) (MTM); *Bánd*:
Miklóspál-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ; Borz-hegy, lösz-
gyep, 2007. 05. 10. KCs; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1987. 07. 11. SzZs (2), 1988. 07.
02. HB (3), 1988. 07. 08. HB, 1988. 08. 30. SzZs (2), 1988. 08. 29. HB (3); Tüsképuszta,
1987. 07. 07. HB, 1987. 07. 10. HB, 1988. 06. 29. SzZs (2), 1988. 06. 30. HB (4), 1988. 07.
01. HB (2), 1988. 07. 02. HB, 1988. 07. 02. SzZs (2); *Csesznek*, 1978. 05. 30. SzZs; Gézaháza,
1957. 06. 11. PJ (2) (MTM); Vár-bükk, 1982. 08. 17. HI; *Csopak*, 2008. 06. 03. RSz; *Dudar*,
1973. 07. 24. KÁ; Ördög-árok, 1971. 05. 09. TS, 1971. 05. 12. TS; *Eplény*: Malomréti-völgy,
1974. 05. 13. TS (2), 1979. 06. 19. CsM; Tobán-hegy, 1982. 05. 05. HB, 1982. 07. 07. HB; *Fen-
nyőfő*, 1973. 08. 22. Gyné, 1973. 08. 22. GyGy, 1978. 07. 22. Orosz A. (MTM), 1981. 06. 13.
HB, 1981. 08. 29. HB, 1981. 09. 09. HB; Anyafás, 2002. 08. 27. RSz; Kisszépalma környéke,
1965. 05. 25–31. PJ (3); Kitaibel oszlop, 2002. 08. 27. RSz; Kurucz-erdő, 2002. 08. 27. RSz;
Ósfenyves, 1970. 06. 27. TS (2), 1970. 07. 07. TS, 1973. 10. 28. TS, 1975. 10. 29. KÁ, 1978.
05. 31. KÁ, 1978. 07. 23. TS, 1978. 07. 23. CsM, 1981. 08. 29. HB, 1982. 08. 13. Kalivoda B.,
1983. 04. 20. HI; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); *Gyepükaján*, 1986. 07. 15. KÁ; *Gyulafrátót*,
1991. 06. 15. TS; Büdöskút környéke, 1968. 04. 26. PJ (2); Halastó, 1971. 06. 28. TS, 1972.
08. 08. TS; Halastó környéke, 1971. 05. 18. TS, 1974. 05. 27. BJ, 1976. 05. 26. BJ; Miklád,
1967. 08. 16. PJ; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L. (2); *Hajmáskér*: Sédtől Ny-ra, 1996.
05. 07. HB (2); Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB; *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1982. 06. 08. HB;
Ráktanya, 1986. 08. 18. HB, 2004. 06. 30. HB; *Hegyesd*: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. KÁ;
Hegymagas: Szent György-hegy, 2006. 08. 03. KCs; *Herend*: Rakottyás, 1963. 05. 26. PJ (9);
Homokbödöge, 1982. 10. 24. TS; kaszáló, 1972. 06. 03. BJ; Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ (2),
1972. 06. 03. BJ; *Iharkút*, 1969. 05. 27–28. PJ; *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB (2);
Hétházpuszta, 1972. 06. 06. TS, 1973. 06. 03. TS (3); *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08.

PJ (2); *Káptalanfüred*, 1969. 07. 22–24. Neruzsil; *Káptalanfői*: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Kardosrét*: Cuha-völgy, 1972. 05. 25. TS (2); *Keszthely*, 1961. 07. 17. Móczár L. (MTM), HG (MTM), Győrffy (MTM); *Keszthelyi-hegység*, 1978. 05. 29. Orosz A. (MTM), 1980. 05. 28. Orosz A. (3) (MTM); *Királyszentistván*, 1999. 04. 30. KÁ; *Kislőd*: Csálános-völgy, kaszáló, 2007. 06. 26. KCs; *Kővágóórs*, 2005. 05. 12. HB; *Ecséri-erdő*, 2004. 09. 03. KCs; *Ecséri-erdő*, borókás, gyp, 2004. 09. 21. HB – KCs; *Ecséri-forrás*, 2005. 05. 12. KCs (2); *Koranyi-tó*, 1978. 06. 22. TS, 1982. 08. 31. TS; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ (2); *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. HB; *Mogyorós-hegy*, sziklagyp, 1996. 06. 03. HB (2); *Márkó*: Menyeke, 1963. 05. 12. PJ; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (ROZNER 2004); *Öreghegy*, 1999. 07. 17. RI (ROZNER 2004), 2001. 04. 30. RI (ROZNER 2004), 2001. 05. 20. RI (ROZNER 2004), 2001. 06. 23. RI (ROZNER 2004), 2003. 05. 18. RI (ROZNER 2004), 1994. 06. 03–06. RI (ROZNER 2004); *Pap-hegy*, 2000. 04. 23. RI (ROZNER 2004); *Monostorapáti*: Halastó, 1981. 09. 24. HB; *Nagyesztergár*: Hosszú-földek, parlag, 2005. 06. 24. KCs; *Veim-puszt*, sásos, 2005. 07. 08. KCs; *Nagyvázsony*: Nagy-Veréb-tó, 2002. 06. 05. HB; *Nyír-tó*, 2002. 03. 28. KCs (2); *Semlyékes-tó*, 2002. 05. 13. HB, 2002. 06. 18. HB (2); *Szűjártó-rét*, 2002. 06. 16. HB; *Németbánya*, 1970. 05. 21. TS; *Vadászház környéke*, 1963. 08. 22–25. PJ (2), 1963. 08. 22–25. BJ (3); *Nyírad*: Felsőnyíradí-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Két út köz*i erdő, 1998. 06. 03. HB (2), 1998. 06. 03. KÁ; *Olaszfalu*, 1982. 07. 04. TS; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. KÁ, 2002. 06. 25. HB; *Nagy-tó*, 1988. 08. 26. HB, 1999. 07. 21. RSz (3), 1999. 08. 24. HB; *Padragkút*, 1979. 06. 18. Orosz A. (MTM); *Sárcsikút környéke*, 1964. 07. 22. PJ, 1963. 05. 14–17. PJ (2); *Paloznak*, 1982. 05. 20. HB (4), 1982. 09. 14. HB; *Pápateszér*: tisztás, 2002. 08. 29. RSz; *Zsörki-szőlők*, 1973. 05. 29. BJ; *Papkeszi*: Séd és Bendola mellett, 1996. 05. 09. KÁ; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS (2); *Ménésjárás*, 1983. 06. 13. BZ; *Pálhálás*, 1968. 07. 16–17. PJ (3), 1982. 06. 18. TS (5); *Szépalmapuszta*, 2005. 05. 29. KCs (3); *Porva-Csesznek*, 1973. 08. 17. Gyné; *Pula*, 1978. 05. 19. Orosz A. (5) (MTM), 1978. 05. 29. Orosz A. (6) (MTM), 1978. 07. 23. Orosz A. (2) (MTM); *Kis-Sás-tó*, 2002. 05. 15. KCs, 2002. 06. 12. KCs, 2002. 07. 03. HB, 2002. 07. 03. RSz; *Tálodi-rét*, 1984. 09. 12. HB; *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB – KÁ; *Révfülöp*, 1986. 07. 27. SGy; *Sáska*, 1982. 06. 10. HB; *Somlóvásárhely*: Somló, 1978. 07. 05. TS; *Szentantalfa*: Csukrét, 1999. 08. 25. HB; *Szentgál*: Tiszafás, 1980. 10. 01. HB; *Szentimrefalva*: nyíres, 1998. 05. 21. HB; *Szigliget*: zagytér, 1998. 07. 21. HB; *Tapolca*: Szent György-hegy, 1999. 04. 29. HB; *Tés*: Csőszpuszta, Hamuház, 1972. 09. 03. TS; *Tihany*, 1930. 06. 20. HG (MTM), 1934. 04. 19. Mihályi (MTM), 1934. 05. 03. Mihályi (MTM), 1940. 07. 11. Tóth (MTM), 1940. 07. 25. Tóth (MTM), 1940. 07. 30. Tóth (MTM), 1940. 08. 07. Tóth (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (2) (MTM), 1975. 07. 30. LM., 1980. 08. 16. HB (2); *Aszófői sarok*, 1962. 06. 12. SÁ (MTM), 1962. 06. 14. SÁ (2) (MTM); *Gejzírmező*, 1983. 04. 17. TS; *Külső-tó*, 1958. 06. 04. Zsirkó 5. (MTM), 1972. 07. 19. TS, 1978. 06. 18. TS, 1979. 07. 19. CsM (3), 1984. 08. 16. HB, 2000. 07. 24. HB – Molnár O.; *Óvár*, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); *Sajkod*, 1974. 05. 28. KÁ; *tanösvény mellett*, 1999. 05. 20. KÁ; *Ugod*, 1973. 08. 01. BJ (2), 1973. 08. 13. BJ, 1977. 05. 08. PA (2) (MTM), 1979. 05. 24. HI; *Előerdő*, 1972. 05. 22. BJ (2); *Előerdő*, kaszáló, 1972. 06. 19. BJ (2); *kaszáló*, 1972. 05. 30. BJ; *Királykapu*, 1973. 06. 19. KÁ – TS; *legelő*, 1972. 05. 01. BJ; (3); *mező*, 1972. 06. 20. BJ, 1972. 06. 20. BJ (2); *Szőlő-hegy*, 1973. 05. 22. BJ (4); *Vörös János-séd*, 1957. 08. 06. PJ (MTM); *Úrkút*: Kab-hegy, 1982. 06. 23. HB (2); *Uzsa*, 1963. 06. 04. PJ; *Vállus*, 1969. 05. 20–22. Balogh M.; *Büdös-kút*, 1982. 08. 12. TS; *Büdös-kút*, Fekete-

hegy, 1964. 05. 26. PJ (5); Láz-tető, 1964. 05. 28. PJ; *Várpalota*: Cseri-domb, bányató, 2004. 07. 09. HB; *Vászoly*: Nyelő, 1999. 04. 28. HB, 1999. 04. 28. KÁ; *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB, 2006. 09. 14. KCs; Ördög-szikla, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, 1996. 07. 17. HB; *Vonyarcvashegy*, 1982. 07. 14. TS (2); *Zalaszentmihály*: Hermann-tó, 2003. 06. 29. HB (2); Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB (3); Óshalmok, 1982. 08. 01. HB; Tátika, 1968. 06. 06. PJ (2), 1982. 07. 28. HB (2), Tátika, 1982. 08. 01. HB, 1983. 07. 19. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB (4); Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. HB, 1998. 05. 21. KÁ; *Zirc*: Arborétum, 1970. 06. 16. TS (4), 1974. 06. 04. KÁ, 1978. 10. 13. KÁ; Cuha-völgy, 1970. 05. 24. TS; erdő, 1960. 05. 16. Zsirkó (MTM); erdőszél, 1970. 06. 07. TS (4); ligeterdő, 1970. 05. 12. TS (3); Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS – Sinkovics (2); Szarvaskút, 1984. 08. 15. HB.

Alia rostrata Boheman, 1852 – *Csőrös szipolyposloska* – Nyugat-palearktikus faj, elsősorban fűféléken szinte mindenhol megtalálható. A Bakony melegebb területein gyakori. – *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs; *Fenyőfő*: Kitaibel oszlop, 2002. 08. 27. RSz; *Gyenesdiás*, 1912. HG (MTM); *Gyula*: Gyulahegy, 1967. 08. 16. PJ; *Hajmáskér*: Berek alja, 2001. 05. 11. HB; Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB; *Kádárta* környéke, 1996. 05. 06. HB; *Káptalan*: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Keszthely*, HG (MTM); *Királyszentistván*: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 2001. 04. 26. HB; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. HB – KCs (3), 2004. 09. 21. HB – KCs; homokbánya, 2004. 09. 12. HB, 2004. 09. 12. KCs; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 06. 23. RI (Rozner 2004), 2001. 06. 23. RI (MTM); *Olaszfalu*: Eperkés-hegy, 2001. 08. 30. KZ (5), 2001. 08. 30. KZ; *Öcs*: Nagy-tó, 1999. 07. 21. RSz, 1999. 07. 21. HB; *Öskü*: Aranyos-forrás mellett, 2004. 07. 08. KCs, 2004. 07. 09. KCs; *Pápateszér*: tisztás, 2002. 08. 29. RSz; *Pécsely*: száraz gyep, 2004. 05. 27. HB; *Tapolca*: Mogyoródomb alja, 1962. 09. 27. PJ; *Tihany*, 1934. 04. 28. Mihályi (MTM), 1940. 07. 30. Tóth (MTM), 1940. 09. 18. Tóth (MTM), 1941. 07. 21. Tóth (MTM), 1941. 08. 16. Tóth (MTM); *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB; Ördög-szikla, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. RSz – HB, 1999. 07. 20. HB, 2000. 08. 17. HB.

Ancyrosoma leucogrammes (Gmelin, 1790) – *Vállas posloska* – Elterjedési területe Európa, Ciprus, Egyiptom, Közel-Kelet, Oroszország, Afrika északi partvidéke, a Balkán és Törökország. (ÖZSARÁC – KÍYAK 2001). Hazánkban eddig csak a Dél-Dunántúlról voltak adatai. – *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves széle, tisztás, 1996. 06. 03. HB, 1996. 06. 03. KÁ.

Anthemina lunulata (Goeze, 1778) – *Fakó gyümölcspoloska* – Mediterrán elterjedésű faj, hazánkban nem túl gyakori, homokos, sziklás, száraz területeken található. Fő tápnövénye a mezei üröm (*Artemisia campestris*). A Bakony melegebb részein találtuk. – *Hegyesd*: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. HB (2); *Királyszentistván*, 1999. 04. 30. KÁ; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. KCs; *Litér*: Varjas-telep, sziklagyep, 1996. 06. 06. HB; *Szentkirályszabadja*: Bagó-hegy, 1996. 07. 24. HB; *Tihany*: Külső-tó, 1984. 08. 16. HB.

Arma custos (Fabricius, 1794) – *Vörhenyes címerposloska* – Közép- és Dél-Európában él, nálunk sokfelé megtalálták, de nem gyakori. A Bakonyban is ritka, de elszórtan több lelőhelye van. – *Csesznek*: Gézaháza, Ördög-árok, 1982. 08. 12. Kalivoda B.; *Farkasgyepű*, 1964. 04. 28. PJ; *Fenyőfő*: Kisszépalmá környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; *Lovas*, 1983. 08. 03. HB; *Szigliget*: Alsó-bozót, zagyter, 1998. 08. 06. HB; *Tihany*, 1983. 04. 17. PA; *Vállus*: Szentmiklósi-völgy, 1969. 05. 22. PJ; *Veszprém*: legelő, 1957. 06. 04. PJ (MTM).

Bagrada stolidia (Herrich-Schäffer, 1839) – Ponto-mediterrán faj, hazánkban csak néhány lelőhelye ismert. Elsősorban sziklagyepekben él. *Litér* környékén, az intenzív talaj-

csapdázás során 11 év alatt mindössze három példányban került elő, két élőhelyen. – *Litér*: Mogorós-hegy, sziklagyep, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, sziklagyep, 1997. 08. 20. HB, 2001. 08. 16. HB.

Carpocoris fuscipinus (Boheman, 1851) – *Tüskés gyümölcspoloska* – Nyugat-palearktikus faj, viszonylag gyakori a Bakonyban is. – *Ajka*: Köleskepe, 1973. 09. 30. TS; *Bakonyzentlászló*, 1986. 06. 11. HB; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ (2); *Csesznek*: Kovácsdomb, Sűrűhegy 1973. 08. 12. GyGy, Várbükk, 1982. 08. 17. Havasiné; *Felsőörs*: Felső-hegy, 1964. 07. 13. PJ; *Fenyőfő*, 1973. 08. 22. GyGy, 1983. 07. 07. HB, 1983. 08. 24. HB, erdeifenyves, 1983. 05. 10. Podlussány A. (2), Kisszépálma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ (1), Ősfenyves, 1973. 08. 27. TS, 1973. 08. 27. TS, 1973. 10. 28. TS, 1975. 10. 29. TS, 1979. 08. 12. Berczi L., 1983. 04. 20. TS (2); *Hárskút*: Rák-tanya, 1986. 08. 18. HB; *Iszkaszentgyörgy*, 1964. 07. 26. PJ (3); *Kardosrét*, 1973. 07. 19. Balla – Huszár; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Márkó*: Menyeke, 1963. 05. 12. PJ; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ (2); *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ, 1964. 06. 11–13. PJ; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. HB; *Paloznak*, 1981. 07. 16. HB; *Porva*: Kőris-hegy, 1971. 08. 03. TS, 1971. 08. 15. TS, 1982. 08. 09. Berczi L.; Pálhálás 1968. 07. 16–17. PJ; 1968. 07. 16–17. PJ (7); *Pula*: Tálodi-erdő 1964. 07. 23. PJ; *Szentimrefalva*: nyíres, 1998. 05. 21. HB; *Tés*: Öreg Futóné, 1969. 07. 18. Tapfer D. (2); *Ugod*, 1973. 04. 02. BJ, Diópuszta, erdőszegély, 1972. 04. 14. BJ, Előerdő, 1972. 05. 10. BJ; *Vészprém*: Jutas, 1983. 07. 17. BJ; *Vilonya*: Külső-hegy, 1999. 07. 20. HB, Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz.

Carpocoris pudicus (Poda, 1761) – *Közönséges gyümölcspoloska* – Európai-mediterrán faj, hazánkban és a Bakonyban is gyakori. – *Balatoncsicsó*: erdőszház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Litér*: Bendola mellett, fenyves, tisztás, 1996. 06. 06. HB, Mogorós-hegy, 1996. 05. 15. HB, 1996. 06. 03. HB (4); *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (ROZNER 2004), Öreg-hegy, 1996. 05. 04. RI (ROZNER 2004), 1999. 07. 17. RI (ROZNER 2004), 2001. 04. 30. RI (ROZNER 2004), 2001. 06. 23. RI (ROZNER 2004), 1994. 06. 03–06. RI (ROZNER 2004); *Nagytárkánypuszta*: Csete-berek, 1988. 07. 03. HB; *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Porva*: Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ; *Várpalota*: Baglyas-hegy, 1968. 06. 25. PJ; *Vászoly*: Keresztfa-tető, 1998. 06. 26. KCs; *Vészprém*: Csatár-hegy, 2006. 09. 14. KCs, Csatár-hegy, Temető-dűlő, 1997. 06. 05–07. KCs – Kontschán J.; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz; *Zalaszántó*: Tátika, 1968. 06. 06. PJ (4).

Carpocoris purpureipennis (De Geer, 1773) – *Piros gyümölcspoloska* – Eurázsiai faj, hazánkban mindenfelé megtalálható, gyakori. A Bakonyban is általánosan elterjedt. – *Bakonybél*: Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Balatoncsicsó*, erdőszház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ (2); *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. KÁ; *Dörgicse*: Öcs-hegy, borókás, 1998. 06. 10. KCs; *Eplény*: Malomréti-völgy, 1974. 05. 13. TS; *Fenyőfő*, 1985. 06. 05. HB; Kisszépálma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; *Gyulafirátót*: Büdöskút környéke, 1968. 06. 26. PJ; *Hárskút*: falu széle, 1983. 04. 30. BJ, Rák-tanya, 1974. 09. 05. TS; *Herend*: Aranyos, 1962. 05. 17. PJ; *Isztimér*: Hétházpuszta, 1975. 07. 22. KÁ; *Nagyestergár*: Veim-puszta, sásos, 2005. 07. 08. KCs; *Nagyvázsony*: Rekesztő-rét, 2002. 06. 24. HB; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ; *Nyírád*: Két út közti erdő, 1996. 06. 03. HB (3); *Pécsely*: Mogoró-hegy, borókás, 1998. 05. 13. KCs; *Porva*: Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS, Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ (5); *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB – KÁ; *Szentgál*: Üsti-hegy, 1962. 08. 23. PJ; *Szentimrefalva*, nyíres, 1998. 05. 21. KÁ, 1998. 05. 21. HB (2); *Tihany*: Kül-

ső-tó, 1984. 08. 16. HB; *Ugod*: Királykapu, 1973. 06. 19. KÁ – TS; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtőszytepp, 1999. 07. 20. HB – RSz; *Zalaszántó*: Tátika, gyepp, 2003. 06. 29. HB, Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB, 1982. 07. 29. HB.

Chlorochroa juniperina (Linnaeus, 1758) – *Zöld borókapoloska* – Holarktikus faj, elősorban borókán (*Juniperus*) él, nem gyakori. A Bakonyból eddig csak három helyről került elő. – *Balatonfüred*: Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. KCs; *Fenyőfő*, 1974. 05. 03. Zombori L.; *Porva*: Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS.

Chlorochroa pinicola (Mulsant et Rey, 1852) – *Fenyőpoloska* – Elterjedési területe Észak- és Közép-Európa, tápnövényei különböző nyitvatermők (*Pinus*, *Picea*, *Abies*, *Juniperus* stb.). Hazánkban csak elszórtan találták, a legtöbb bakonyi adata Fenyőfőről származik. – *Fenyőfő*, 1973. 06. 20. BJ; erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA; Ósfenyves, 1983. 04. 16. Ilosvay Gy.; *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Pápasalamon*: Kupi-erdő, 1969. 03. 07. PJ; *Ugod*: kaszáló, 1972. 05. 08. BJ.

Derula flavoguttata Mulsant et Rey, 1856 – Európai faj, hazánkban elszórtan sokfelé előkerült, nem gyakori, de a meleg, száraz gyepterületeken gyakran megtalálható. A Bakonyban is elősorban a déli részekben (Balaton-felvidék, Keszthelyi-hegység) került elő, főleg lejtőszyteppkekből. – *Aszófő*: Öreg-hegy, lejtőszytepp, 1998. 06. 10. KCs; *Balatonfüred*: Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Keszthelyi-hegység*, 1956. 06. 10. SGy (MTM); *Királyszentistván*: Ugri-hegy, 1996. 06. 06. HB (3), 1997. 06. 06. HB; *Litér*: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB (13), 1996. 07. 17. HB (2), 1997. 08. 08. HB (2); Mogyorós-hegy, sziklagyepp, 1996. 06. 03. KÁ; *Tihany*, 1984. 08. 12. PA; Kiserdő-tető, 1984. 07. 07. TS (2); Külsőtó, 1972. 07. 19. TS; Óvár, 1983. 06. 30. HB (4); *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. Bobor Á. – KÁ, 1997. 07. 14. HB (2), 1997. 08. 05. HB (2); *Vilonya*: Külső-hegy, lejtőszytepp, 1997. 08. 08. HB (2).

Dolycoris baccarum (Linnaeus, 1758) – *Bogyómászó poloska* – Palearktikus faj, a Bakonyban is mindenütt gyakori. – *Ajka*: ligeterdő, 1965. 10. 09. TS; *Bakonybél*, 1972. 06. 04. TS; Fekete-séd, 1972. 07. 27. KÁ – Katona K. (2), 1972. 07. 27. TS; Gerence-völgy, 1974. 04. 29. TS, 1976. 05. 11. TS; Somhegy, 1986. 08. 04–08. HB (2); Száraz Gerence, 1979. 08. 07. Berczi L. (2); Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Bakonycsernye*, 1972. 07. 26. Varga I.; *Bakonynána*: Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ (3); Zsellér-földek, tölgyes, 2005. 06. 24. HB; *Bakonyszentkirály*: Hajmápuszta, 1973. 06. 05. KÁ; Hajmápuszta, Halastó környéke, 1972. 05. 19. TS, 1972. 06. 12. TS; Zörög-tető, 1973. 08. 15. GyGy (2); *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1973. 07. 21. TS – Bankovics, 1973. 07. 21. TS – Sinkovics; Vinye, Hódos-ér völgye, 1971. 08. 20. Tóth I.; *Bakonyszombathely*: Feketevíz-part, 1968. 08. 05. PJ, 1974. 06. 05. KÁ; *Balatonakali*: Ságpuszta, 1968. 06–07. Palágyi Sz.; *Balatonalmádi*, 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ, 1980. 08. 09. HB, 1980. 08. 15. HB, 1986. 07. 27. SGy (4), 1986. 07. 30. SGy, KA; Tulipán u. 15., 1967. 08. 06. PJ, 1968. 06. 24–30. Kolep – PJ, 1968. 07. 01–07. Kolep – PJ, 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ (5); *Balatoncsicsó*: erdészház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS (2); Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB (2); Tamas-hegy, 1963. 06. 16. PJ (2); *Balatonkenese*: Tátorjános, 1986. 06. 04. SzZs, 1986. 06. 04. KÁ; *Balatonszőlős*: Malom-völgyi séd, 1996. 07. 31. KCs; *Balinka*: Ubaldpuszta, 1968. 08. 06. PJ; *Bánd*: Vár-hegy, 1966. 03. 11. PJ; *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1986. 07. 16. HB; Nagytárkánypuszta, Csete-berek, 1988. 07. 03. HB; Rendei-hegy, 1986. 07. 14. HB (2), 1988. 07. 01. HB (3); Tüsképuszta, 1987. 07. 12. HB

(3); *Cserszegtomaj*, 1973. 10. 06. TS; *Csesznek*, 1973. 07. 17. KÁ, 1973. 07. 17. TS; Gézaháza, 1957. 06. 11. PJ (2). (MTM); Kovács-domb, Sűrű-hegy, 1973. 08. 12. GyGy; Kő-árok, 1957. 05. 21. Móczár L. (2) (MTM); Vár alatti rét, 1973. 07. 08. Rácz I.; *Csopak*, 1941. 08. 19. Tóth (MTM), 1960. 06. 17. Novák F. (MTM), 1960. 08. 14. Novák F. (MTM), 1960. 08. 14. Novák F. (MTM); *Dudar*, 1973. 07. 24. Balla – Huszár (2); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1974. 05. 08. KÁ (2), 1974. 05. 13. TS (7), 1974. 09. 03. KÁ, 1979. 05. 19. HI (3), 1982. 07. 04. TS, 1982. 08. 26. Berczi L. *Farkasgyepű*, 1964. 04. 28. PJ (2); fiatal bükkös mellett, 1978. 09. 07. HI; Vas-rét, 1964. 04. 28. PJ (2); *Felsőörs*: Felső-hegy, 1964. 07. 13. PJ; *Fenyőfő*: Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ (6); Ósfenyves, 1973. 04. 01. Bankovics-Zombori (3), 1973. 08. 27. TS (2), 1975. 10. 29. KÁ, 1975. 10. 29. TS, 1981. 08. 29. HB; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); Szék-tető, 1964. 05. 29. PJ (2); *Gyepükaján*, 1962. 08. 14. Kósa L.; *Gyulafirátót*, 1969. 05. 24. Hadnagy L. (2), 1974. 06. 18. KÁ, 1991. 06. 15. TS; Halastó, 1971. 06. 28. TS; Halastó környéke, 1976. 05. 26. BJ; Miklád, 1967. 08. 16. PJ (2); *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1982. 06. 08. HB (2), 1982. 07. 03. TS, 1982. 08. 03. TS, 1986. 05. 29. KÁ; Ráktanya, 1987. 06. 30. HB (2); Ráktanya környéke, 2004. 08. 30. HB; *Herend*: Rakottyás, 1963. 05. 26. PJ (2); Szolimán-hegy, 1991. 08. 07. KÁ (2); *Hévíz*: rét, 1957. 07. 15–18. Zsirkó (MTM); *Homokbödöge*, 1982. 10. 24. TS; Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ; *Isztimér*: Hétházpuszta, 1975. 07. 22. LM., 1975. 07. 22. KÁ; Mellár, 1960. 06. 03. PJ (3); *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ (3); *Káptalanfűred*, 1969. 07. 22–24. Neruzsil (2); *Kardosrét*, 1973. 07. 19. Balla – Huszár; Cuha-völgy, 1972. 04. 28. TS (2), 1972. 05. 25. TS (2); *Királyszállás*: Barok-völgy, 1976. 07. 08. KÁ; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyp, 2004. 09. 21. HB – KCs; Ecséri-forrás, 2005. 05. 12. KCs; Kornyi-tó, 1982. 07. 14. TS (2); *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 05. HB; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Lesenceistvánd*, 1974. 04. 10. TS; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 1994. 06. 03–06. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (4) (MTM), 2001. 05. 20. RI (2) (MTM), 2001. 06. 23. RI (MTM), 2003. 05. 18. RI (MTM); *Monostorapáti*: Halastó, 1981. 09. 24. HB; *Nagyesztergár*: gyp, 2005. 06. 24. HB; *Nagytevel*, 1973. 05. 15. BJ; *Nagyvázsony*: Nagy-Veréb-tó, 2002. 06. 05. HB; Semlyékes-tó, 2002. 06. 18. HB; Szíjjártó-rét, 2002. 06. 16. HB; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ (6); *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ (5); *Nyírad*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Olaszfalu*, 1982. 07. 04. TS; Nyilas, tó, 2005. 05. 16. KCs; *Őcs*: Nagy-tó, 1985. 05. 27. HI, 1999. 07. 21. RSz (2); *Padragkút*: Sárcezikút környéke, 1963. 05. 14–17. PJ; *Paloznak*, 1962. 04. 30. Novák, 1962. 05. 31. Novák (2), 1962. 07. 24. Novák, 1982. 05. 20. HB; *Pannonhalma* környéke, 1975. 07. 15. Huszár M.; *Pápa*, 1960. 08. 02. BP (3) (MTM), 1960. 08. 08. BP (7) (MTM), 1960. 08. 09. BP (MTM), 1961. 07. 24. BP (3) (MTM), 1961. 07. 27. BP (MTM), 1961. 08. 18. BP (MTM), 1961. 08. 19. BP (2) (MTM), 1962. 08. 13. BP (MTM), 1962. 08. 14. Kovács Gy. (2) (MTM), 1962. 08. 15. Kovács Gy. (3) (MTM), 1962. 08. 15. BP (5) (MTM), 1962. 08. 15. Kovács Gy. (2) (MTM); *Pápateszér*: Zsörki-szőlők, 1973. 07. 30. BJ; *Pénzesgyőr*: Gerence-völgy, 1974. 04. 28. TS; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS; Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS; Kőris-hegy, 1973. 08. 01. TS – Sinkovicz; Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ (2); *Porva-Csesznek*, 1974. 05. 27. KÁ (2), 1975. 07. 21. LM. (3); *Pula*: Náci-hegy, 1964. 08. 22. PJ; Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSz, 2002. 07. 03. HB; Tálodi-erdő, 1964. 07. 23. PJ (2); Tálodirét, 1984. 09. 12. HB; *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB (2); *Révfülöp*, 1986. 07. 27. SGy; *Rezi*, 1963. 07. 16. PJ; *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ (8); *Somlóvásárhely*: Somló, 1963. 05. 07–08. PJ; *Sümegprága*: Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB; *Szentantalfa*: Han-

gyás-erdő alatt, 1999. 08. 26. KCs; *Szentimrefalva*: Nyíres, 1998. 05. 21. KÁ (2); *Szigliget*, 1980. 08. 09. HB; *Vár-hegy*, 1964. 07. 01. PJ; *Zagyter*, 1999. 07. 15. HB (2), 1999. 07. 18. KÁ (2); *Tapolcafő*, 1960. 08. 03. BP (2) (MTM), 1960. 08. 04. BP (MTM), 1960. 08. 07. BP (5) (MTM), 1961. 08. 18. BP (MTM), 1962. 08. 11. BP (MTM); *Kalapács-ér, égerliget*, 1972. 05. 23. TS; *Tés: Öreg Futóné*, 1969. 07. 18. Tápter D.; *Tihany*, 1930. 07. 20. HG (MTM), 1934. 04. 28. Mihályi (MTM), 1934. 11. 07. Mihályi (2) (MTM), 1939. 04. 15. Székessy (MTM), 1939. 05. 23. Jaczó (MTM), 1939. 08. 31. Tóth (MTM), 1940. 05. 25. Székessy (MTM), 1940. 08. 09. Tóth (MTM), 1941. 07. 26. Tóth (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (MTM), 1941. 08. 16. Tóth (MTM); *Óvár*, 1962. 06. 12. SÁ (2) (MTM); *Ráta*, 1963. 07. 10. PJ; *Ugod*, 1963. 05. 29. PJ, 1973. 07. 08. BJ, 1973. 08. 01. BJ (2), 1979. 05. 24. HI; *Dióspusztá*, 1970. 04. 28. BJ, 1972. 04. 14. BJ (2); *Egzota kert*, 1972. 07. 21. BJ; *Előerdő*, 1972. 05. 10. BJ; *kaszáló*, 1972. 05. 30. BJ; *kaszáló*, 1972. 08. 11. BJ (4); *Konda-legelő*, 1972. 07. 02. BJ; *Kövestető*, 1972. 05. 24. BJ; *legelő*, 1972. 05. 01. BJ (3); *Séd*, 1973. 07. 06. TS; *Séd-parti kaszáló*, 1972. 07. 26. BJ; *Vörös János-séd*, 1957. 06. 04. PJ (MTM); *Úrkút*: *Kab-hegy*, 1982. 06. 23. HB (2); *Vállus*, 1969. 05. 20. Balogh M. (3); *Büdös-kút*, 1982. 08. 12. TS; *Láz-tető*, 1964. 05. 28. PJ; *Várpalota*: *Barok-völgy*, 1972. 06. 06. TS; *Cseri-domb, bányató*, 2004. 07. 09. HB; *Tábormező*, 1969. 06. 27. PJ; *Várvölgy*: *Nagy-Láz-tető*, 1969. 05. 21. PJ; *Veszprém*: *Alsó-erdő*, 1967. 05. 01. PJ; *Bakony Művek környéke*, 1974. 05. 10. BJ (2); *Csatár-hegy*, 1997. 07. 10. HB; *Gulya-domb*, 1963. 04. 27. PJ; *Ördög-szikla*, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: *Külső-hegy, lejtősztyepp*, 1999. 07. 20. HB – RSz (2); *Vonyarcvashegy*, 1982. 07. 14. TS; *Zalasántó*: *Hidegkút*, 1982. 07. 29. TS; 4. *Kovácsi-hegy*, 1982. 07. 29. HB; *Tátika*, 1982. 08. 01. HB, 1983. 07. 19. HB; *Tátika-Hidegkút*, 1982. 07. 28. HB (3); *Vad-tó környéke*, 1998. 05. 21. HB; *Zirc*: *Arborétum*, 1970. 06. 16. TS; *Cigány-domb*, 1975. 07. 29. LM., 1982. 06. 16. TS, 1983. 06. 09. BZ; *erdei út*, 1971. 06. 14. TS; *erdő*, 1972. 05. 18. TS; *erdőszél*, 1970. 06. 07. TS, 1972. 05. 09. TS; *Háromhegy*, 1978. 08. 23. CsM; *Pintér-hegy*, 1973. 08. 04. TS; – *Sinkovics* (2), 1974. 05. 30. KÁ; *Szarvaskút*, 1982. 11. 21. TS, 1984. 08. 10. HI, 2003. 05. 26. TS; *Tündérmajor*, 1973. 07. 05. Rácz I.

Dyrodereus umbraculatus (Fabricius, 1775) – Mediterrán faj, hazánkban viszonylag ritka, de elsősorban több tájegységből előkerült. Bakonyi lelőhelyei elsősorban a Balaton-felvidéken találhatók. – *Balatonfüred*: *Nyilasok*, 1985. 05. 27. HB; *Balatonudvari*: *Kiliánteleg*, 1975. 05. 21. Orosz A. (MTM); *Kádárta*: *Halastavak*, 1996. 05. 06. HB; *Halastavak környéke*, 1996. 05. 09. KÁ; *Káptalantóti: Tóti-hegy* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Mindszentkál*: *Öreg-hegy*, 1994. 06. 03–06. RI (Rozner, 2004); *Nyirád*: *Két út közti erdő*, 1996. 06. 03. HB; *Ravaszd*: *Macskalika-tetőtől D-re*, 1997. 05. 23. HB – KÁ; *Rezi*: *Rezi-erdő*, 1995. 06. 30. Szásziné Horváth H., 1995. 08. 13. Szásziné Horváth H.; *Tihany*, 1938. 06. 05–07. Szilády (2) (MTM); *Csúcs-hegy, karsztbokorerdő*, 1996. 06. 08. Merkl O. (MTM); *Gejzírmező*, 1984. 07. 07. TS; *tanösvény mellett*, 1999. 05. 20. KÁ (3); *Ugod*: *Dióspusztá, legelő*, 1972. 05. 24–25. BJ; *Vilonya*: *Külső-hegy, fenyves*, 2006. 07. 02. HB.

Eurydema dominulum (Scopoli, 1763) – *Tarka címerespoloska* – Elterjedési területe Európa és Szibéria, hazánkban meglehetősen ritka, elsősorban a hegyvidékeken találták. A Bakonyban is főleg a magasabban fekvő, nedvesebb területekről került elő. – *Bakonybél*: *Gerence-völgy*, 1973. 08. 05. GyGy, 1978. 03. 31. TS; *Fenyőfő*: *Halastó*, 1981. 08. 29. HB; *Nagyvázsony*: *Semlyékes-tó*, 2002. 05. 13. HB, 2002. 06. 18. HB; *Pula*: *Nagy-Sás-tó*, 2002. 07. 03. HB; *Ugod*, 1973. 07. 06. BJ; *Veszprém*: *Gulya-domb*, 1963. 04. 27. PJ.

Eurydema fieberi Fieber, 1837 – *Keresztespoloska* – Mediterrán faj, hazánkban ritka, csak néhány lelőhelye ismert. Száraz, meleg, sziklagyepes területeken él. A Bakony déli területeiről van néhány adata. – *Bodajk* (HORVÁTH 1900); *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); *Litér*: Mogyorós-hegy, sziklagyep, 2008. 07. 03. HB; *Szigliget* HG (MTM); *Tapolca*: Szent György-hegy, 1964. 07. 08–09. SÁ (MTM); *Vészprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB.

Eurydema oleraceum (Linnaeus, 1758) – *Paréjpoloska* – Palearktikus faj, hazánkban mindenütt nagyon gyakori, a Bakonyban is. – *Alsóörs*, 1981. 06. 14. HB (3); *Badacsony* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Bakonybél* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003), 1974. 08. 30. KÁ; Gerence-patak, 1982. 08. 03. Rónaszékiné (2) (MTM); Gerence-völgy, 1970. 05. 14. TS, 1973. 08. 05. GyGy, 1974. 04. 29. TS, 1983. 04. 21. TS; Száraz Gerence, 1971. 05. 06. TS (2); Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ (3); Vörös János-séd, 1959. 05. 21. Móczár L. (MTM); *Bakonykoppány*: Gerence-patak, 1959. 05. 20. Móczár L. (2) (MTM); *Bakonynána*: Római-fürdő, 1969. 07. 19. PJ; *Bakonyszentkirály*, 1963. 07. 25. PJ; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. HB; erdei fenyves, 1983. 04. 30. TS; Ördög-rét, 1973. 07. 15. KÁ; Vinye, 1957. 08. 06. PJ (MTM), 1957. 08. 07. PJ (3) (MTM); Vinye, Hódos-ér, 1983. 05. 01. TS; *Balatonakali*, 1965. 06. 21. PJ (2); *Balatonalmádi*, Fettich (2) (MTM); Vörösberény, 1982. 07. 13. BJ; *Balatonfüred*, 1974. 04. 27. TS, 1974. 06. 27. TS; Balaton-part, 1978. 05. 01. TS (2); Nagy-mező, 1978. 04. 30. TS (3); *Balatonudvari*, 1976. 05. 09. PA (3) (MTM); *Bánd*, 1963. 08. 02. SGy (MTM); *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 06. 13. KCS; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1987. 07. 11. SzZs; Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB (4), 1986. 07. 14–17. SzZs, 1988. 07. 01. HB; *Csesznek*: Gézaháza, 1976. 05. 15. TS; Kő-árok, 1957. 05. 22. PJ; *Csopak*, 1941. 08. 19. Tóth (MTM), 1962. 03. 04. Koroknai (MTM); *Dudar*, 1973. 07. 24. TS; Ördög-árok, füves, 1958. 08. 11. SGy (MTM); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1972. 05. 05. TS (2), 1974. 04. 23. TS, 1974. 05. 13. TS, 1976. 05. 10. TS, 1978. 05. 23. KÁ, 1979. 05. 19. HI (2), 1979. 06. 19. HI, 1982. 06. 20. TS; *Farkasgyepü*: Vas-rét, 1964. 04. 28. PJ; *Felsőörs*: Királykúti-völgy, 1978. 08. 24. CsM; mezofil rét, 1996. 08. 30. KÁ; *Fenyőfő*, 1978. 07. 22. Orosz A. (MTM), 1981. 06. 13. HB (3), 1981. 06. 13. TS, 1983. 04. 30. PA, 1983. 07. 07. HB, 1983. 08. 24. HB, 1984. 07. 24. HB (2); Anyafás, 2002. 08. 27. HB; erdefenyves, 1983. 05. 10. PA; Ősfenyves, 1973. 08. 27. Tóth L., 1975. 07. 09. Huszár M. (2), 1975. 08. 28. TS (2), 1983. 04. 20. TS (3); Pisztrángos-tó, 1972. 07. 16. TS, 1984. 06. 03. TS; *Gyenesdiás*, 1912. HG (3) (MTM); *Gyulafirátót*: Büdöskút környéke, 1968. 04. 26. PJ; Halastó, 1972. 08. 08. TS; Kálvária-domb, 1974. 04. 04. BJ; *Gyulakeszi*: Csobánc, 1981. 07. 03. HB; *Hajmáskér*: Sédől Ny-ra, 1996. 05. 07. HB (2); Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (4); *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1958. 05. 10. PJ (MTM), 1983. 05. 13. TS, 1983. 05. 13. TS; Rák-tanya, 1988. 07. 28. HB; *Herend*: Csab-berek, 1967. 04. 13. PJ; Mogyorós-domb, 1966. 04. 27. PJ (3); *Hévíz*, HG (MTM); *Homokbödöge*, 1982. 10. 24. TS; Előerdő, 1973. 05. 31. BJ; *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ; Kálomis, 1968. 05. 07. PJ; *Káptalanfüred*, 1963. 05. 12. Neruzsil (4); *Kardosrét*, 1973. 07. 30. TS – Sinkovicz (2); Cuha-völgy, 1972. 05. 25. TS, 1974. 07. 08. Balla–Huszár; *Keszthely*, 1956. 05. 07. SGy (MTM), 1956. 08. 24. SGy (MTM), 1957. 07. 14. SGy (6) (MTM), 1957. 07. 19. SGy (6) (MTM), 1957. 08. 19. SGy (MTM), 1957. 10. 11. SGy (3) (MTM), 1958. 05. 08. SGy (MTM), 1959. 07. 28. SGy (MTM), 1966. 05. 02. BP (MTM), 1966. 05. 03. BP (MTM), 1966. 05. 04. BP (MTM), 1966. 05. 05. BP (MTM), HG (MTM); *Keszthelyi-hegység*, 1966. 05. 04. BP (7) (MTM), 1980. 05. 28. Orosz A. (7) (MTM); *Királyszállás*: Barok-völgy, 1973. 05. 28. TS; *Királyszentistván*,

1999. 04. 30. KÁ (4); *Kővágóórs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. HB – KCs (4); homokbánya, 2004. 09. 12. KCS; Kornyi-tó, 1982. 08. 31. TS; *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 05. HB; *Lesenceistvánd*, 1974. 04. 10. TS; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB (2); Mogyorós-hegy, sziklagyep, 1996. 06. 03. KÁ; Nyerges-hegy, 1993. 07. 01. Merkl O. (MTM); *Márkó*: Séd-patak völgye, 1972. 04. 30. TS (2); *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (2) (MTM); Öreghegy, 1994. 06. 03–06. RI (2) (MTM), 1996. 05. 04. RI (2) (MTM), 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (MTM); *Nagyvázsony*: Nagy-Verébtó, 2002. 06. 05. HB; Rekesztő-rét, 2002. 06. 24. HB; Semlyékes-tó, 2002. 05. 13. HB; *Németbánya*: Jäger-völgy, 1973. 07. 17. PJ (MTM); *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB, 1998. 06. 03. KÁ; *Olaszfalu*: Nyilas, tó, 2005. 06. 24. HB (2); *Öcs*: Nagy-tó, 1999. 07. 21. HB; Nagy-tó környéke, 1971. 05. 27. TS; *Örvényes*, 1963. 07. 11. PJ (2); *Paloznak*, 1961. 05. 02. Novák F. (2) (MTM), 1981. 07. 16. HB; *Pápa*, 1897. 06. 03. Kertész (MTM); *Pécsely*: Jábod-dűlő, 1998. 05. 13. KCs; *Pénzesgyőr*: Gerence-völgy, 1974. 04. 28. TS; *Porva*: Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ (2); Pálhálás, Generál-erdő, 1972. 08. 06. TS (4), 1972. 08. 06. TS (3); *Porva-Csesznek*: Cuha-völgy, 1972. 07. 18. TS; *Pula*, 1978. 05. 29. Orosz A. (MTM); Náci-hegy, 1964. 07. 22. PJ; Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSZ; *Ravaszd*: Macskalikatetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB; *Rezi*: Pörkölt-hegyek, 1978. 07. 23. Orosz A. (MTM); *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ (10); *Somhegy*, 1986. 08. 04–08. HB; *Sümegeprága*: Sarvallykút, 1983. 07. 24. Ilosvay Gy., 1983. 07. 24. HB; *Szentimrefalva*: Nyíres, 1998. 05. 21. HB (2), 1998. 05. 21. KÁ (2); *Szentkirályszabadja*, 1996. 07. 24. KÁ; *Tapolca*: Szent György-hegy, 1958. 09. 11. SGy (MTM), 1964. 07. 08–09. SÁ (4) (MTM); 1999. 04. 29. HB; *Tapolcafő*, 1960. 08. 07. BP (MTM), 1962. 09. 27. PJ; *Tihany*, 1934. 04. 20. Mihályi (MTM), 1934. 07. Mihályi (MTM), 1940. 05. 25. Székessy (2) (MTM), 1940. 08. 25. Tóth (2) (MTM), 1941. 08. 01. Tóth (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (3) (MTM), 1941. 08. 16. Tóth (MTM), 1975. 07. 30. LM.; Csúcs-hegy, 1983. 04. 24. TS; Gejzírmező, 1983. 04. 17. TS; Kis-erdő, 1983. 04. 17. TS; Kis-erdő-tető, 1983. 04. 27. TS; Külső-tó, 1972. 07. 19. TS, 1984. 08. 16. HB; Óvár, 1973. 05. 23. SÁ (MTM); Természetvédelmi Őrház, 1983. 04. 24. TS; *Ugod*, 1973. 08. 13. BJ (2), 1977. 07. 24. BJ; Előerdő, 1972. 05. 10. BJ, 1972. 05. 16. BJ, 1972. 06. 06. BJ; kaszáló, 1972. 05. 08. BJ (3); Kövestető, 1973. 05. 20. BJ; Séd, 1973. 07. 06. TS; Séd-parti kaszáló, 1972. 07. 26. BJ; Szár-hegy, 1975. 08. 14. TS (2); Vörös János-séd, 1957. 08. 06. PJ (MTM); *Várpalota*: Barok-völgy, 1958. 06. 15. PJ; *Vászoly*, 1941. 07. 29. Tóth (2) (MTM), 1941. 08. 12. Tóth (MTM); Nyelő, 1999. 04. 28. KÁ; *Veszprém*, 1923. 08. 16. Ruff (MTM), 1983. 05. 28. BJ; Aranyos-völgy, 1982. 07. 28. BJ; Bakony Művek környéke, 1974. 05. 10. BJ (3); Csatár-hegy, 1997. 07. 14. KÁ, 1997. 08. 05. HB (2); Jutas, 1962. 04. 29. Cselvényi (2); Jutasi erdő, 1976. 05. 08. BJ; Ördög-szikla, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSZ (2); *Vörösberény*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ (3); *Zalaszentő*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS (2); Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB (9); Őshalmok, 1982. 08. 01. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB (9), 1982. 07. 30. HB (2); *Zirc*, 1981. 09. 07. BZ; Bocskor-hegy, 1973. 08. 19. GyGy; Cuha-völgy, 1940. 05. 13. (MTM), 1971. 05. 13. TS (2); Pintér-hegy, 1941. 10. 19. Szalay – Kovács (MTM).

Eurydema ornatum (Linnaeus, 1758) – *Káposztapoloska* – Palearktikus faj, mindenhol nagyon gyakori. A Bakonyban is olyan területeken fordul elő, ahol tápnövényei (Brassicaceae) előfordulnak. – *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1957. 08. 07. PJ (MTM); *Balatonakali*, 1965. 06. 21. PJ (3); *Balatonalmádi*: Pinkóc, 1992. 06. 07. KA; Vörösberény,

1982. 07. 23. BJ (2); *Balatonfüred*, 1974. 04. 27. TS (3); Nagy-mező, 1978. 04. 30. TS; *Balatonkenese*: Part-fő, 1972. 05. 21. TS; *Csabrendek*: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB; *Csopak*, 1962. 03–04. Koroknai (3) (MTM), 1962. 03–04. Seprős (6) (MTM); *Felsőörs*: Felső-erdő, 1966. 09. 05. HB; *Fenyőfő*, 1973. 06. 17. BJ; Anyafás, 2002. 08. 27. HB; *Gánt*: Som-hegy, 1961. 06. 29. SÁ (MTM); *Gyulafirátót*: Büdöskút környéke, 1968. 04. 26. PJ; *Hajmáskér*: benzinkút környéke, 1998. 05. 07. KÁ (2); Séd mente, 1996. 05. 07. KÁ; Sédől Ny-ra, 1996. 05. 07. HB; *Hegymagas*: Szent György-hegy, Rókalyuk-dűlő, 2007. 04. 27. KCs; *Hidegkút*: kaszáló, 1983. 07. 02. BJ; *Kádárta*: Halastó, 2005. 07. 15. KCS; *Keszthely*, 1957. 07. 14. SGy (MTM), 1957. 07. 19. SGy (3) (MTM), 1959. 07. 28. SGy (MTM); *Királyszentistván*, 1999. 04. 30. KÁ; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyp, 2004. 09. 21. HB – KCs (2); *Olaszfalu*: Eperkés-hegy, 2001. 08. 30. KZ; *Örvényes*, 1963. 07. 11. PJ; *Pannonhalma* környéke, 1975. 07. 15. Huszár M.; *Pápateszér*: tisztás, 2002. 08. 29. RSZ (2); *Porva-Csesznek*, 1971. 05. 12. TS; *Sümege*: Sarvaly, 1982. 07. 27. HB; Várhegy, 1982. 07. 27. HB (2); *Tihany*: Gejzírmező, 1983. 04. 17. TS, 1983. 05. 17. TS, 1984. 07. 07. TS; Kis-erdő-tető, 1983. 05. 15. TS, 1984. 07. 07. TS; Természetvédelmi Őrház, 1983. 04. 24. TS (2); *Ugod*: Diópuszta, erdőszegély, 1972. 04. 14. BJ (2); Szár-hegy, 1972. 05. 01. BJ; *Várpalota*: Badacsony, 1969. 06. 28. PJ; Baglyas, 1968. 06. 25. PJ; Nagymező, Aszó-völgy, 1996. 05. 08. HB (2); *Veszprém*: Bakony Művek környéke, 1974. 05. 10. BJ (2); *Veszprémfajsz*: Kálvária környéke, 1996. 08. 27. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz (2); *Vörösberény*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ; *Zirc*: Szarvaskút, 1982. 09. 26. BZ.

Eurydema ventrale Kolenati, 1846 – *Déli káposztapoloska* – Mediterrán faj, hazánkban többfelé előfordul, de nem gyakori, a Bakonyból is csak elszórtan vannak adatai, de főleg a meleg Balaton-felvidékről. – *Bakonyszentkirály*, 1963. 07. 25. PJ; *Balatonalmádi*: Tulipán u. 15. 1964. 07. 13. PJ (5); *Balatonfüred*, 1974. 04. 27. TS (3); Nagy-mező, 1978. 04. 30. TS (3); *Balatonkenese*: Part-fő, 1971. 07. 17. TS; *Cserszegtomaj*, 1973. 10. 06. TS (7); *Csopak*, 1962. 03–04. Seprős (49) (MTM), 1962. 03–04. Koroknai (37) (MTM); *Keszthely*, 1956. 05. 07. SGy (MTM), 1956. 06. 06. SGy (MTM), 1957. 06. 11. SGy (4) (MTM), 1957. 10. 17. SGy (MTM), 1959. 07. 28. SGy (2) (MTM), 1959. 08. 28. SGy (MTM), 1966. 05. 02. BP (38) (MTM), 1966. 05. 03. BP (MTM), 1966. 05. 04. BP (9) (MTM); *Monostorapáti*, 1982. 06. 10. HB; *Örvényes*, 1963. 07. 11. PJ; *Paloznak*, 1982. 09. 23. HB (2); *Pápa*, 1959. 08. 13. BP (MTM); *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 05. 15. KCs; *Somlónásárhely*: Somló, 1963. 05. 07–08. PJ (5); Somló-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Tapolca*: Szent György-hegy, 1964. 07. 08–09. SÁ (MTM); *Vörösberény*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ; *Zirc*, Pável (MTM).

Eysarcoris aeneus (Scopoli, 1763) – *Fémes feketefejű-poloska* – Palearktikus faj, hazánkban sokfelé megtalálható, a Bakonyban főleg a vizes élőhelyek környékéről került elő, viszonylag gyakori. – *Ajka*: Csinger-völgy, 1998. 09. 28. HB (3); *Bakonybél*, 1974. 08. 30. KÁ, 1986. 08. 09. HB; Hubertlak környéke, 1964. 06. 08–10. PJ; Somhegy, 1986. 08. 04–08. HB (2); *Bakonygyirő*: almás, 2000. 08. 10. KCs; *Bakonyszentlászló*, 1981. 05. 21. HB; Vinye, 1986. 06. 11. HB; *Balatoncsicsó*: Kőhegyi-forrás, 1999. 07. 06. KCs; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. HB; Nyilas-rétek, 1985. 05. 27. HB (3); *Balatonfűzfő*: Tobruki-öböl, 2000. 05. 16. HB; *Balinka*: Ubaldpuszta, 1968. 08. 06. PJ; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1988. 07. 02. HB (5); Nagytárkánypuszta, Meleg-víz, 1986. 07. 16. KÁ; Tüsképuszta, 1987. 07. 07. HB, 1988. 07. 01. HB, 1988. 07. 02. HB; *Csesznek*: Gézaháza, 1957. 06. 11. PJ (MTM);

Eplény: Malomréti-völgy, 1972. 07. 02. TS; *Felsőörs*: Királykúti-völgy alatt, kaszáló, 2000. 06. 03. KCs (3); *Malom-völgy*, 1981. 08. 18. HB; *Fenyőfő*, 1983. 08. 24. HB, 1984. 07. 24. HB; *Halastó*, 1981. 08. 29. HB; *Ósfenyves*, 1973. 08. 27. KÁ (2); *Újszépalma*, 1983. 06. 13. BZ; *Gyulafíratót*: Halastó, 1971. 06. 28. TS; *Miklád*, 1967. 08. 16. PJ; *Hárskút*: Ráktanya, 1986. 08. 18. HB; 2004. 07. 01–08. 08. HB; *Hévíz*, 1975. 09. 15. KÁ; *Isztimér*: Hétházpuszta, 1973. 06. 03. TS; *Kardosrét*: Cuha-völgy, 1971. 06. 29. TS; *Kővágóörs*: Ecséri-forrás, 2004. 09. 21. HB – KCs; *Nagyesztergár*: Veim-pusztá, sásos, 2005. 07. 08. KCs; *Nagyvázsony*, 1985. 08. 09. HB (2); *Nagy-Veréb-tó*, 2002. 06. 05. HB; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ; *Nyirád*: Felsőnyirádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Ócs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. KÁ (2), 1999. 08. 24. HB (2); *Nagy-tó*, 1999. 08. 24. HB; *Porva*: Pálihálás, 1968. 07. 16–17. PJ; *Porva-Csesznek*, 1973. 08. 17. Gyné, 1981. 10. 04. HB; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 05. 15. KCs; *Tálodi-rét*, 1984. 09. 12. HB (2); *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB–KÁ (2); *Sümeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ (2); *Sümegprága*: Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB (3); *Szentjakabfa*: Herendi-rét, 1999. 05. 03. KCs; *Szigliget*: zagytér, 1999. 05. 27. HB (2); *Ugod*: Előerdő, 1972. 04. 25. BJ, 1972. 07. 18. BJ; *Uzsa*, 1963. 06. 04. PJ; *Vészprém*: Csátár-hegy, Séd melletti parlag, 1997. 07. 09. KCs; *Zalaszántó*: Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB (2); *Óshalmok*, 1982. 08. 01. HB; *Tátika*, 1983. 07. 19. HB.

Eysarcoris venustissimus (Schrank, 1776) – Európában mindenütt megtalálható, Magyarországon is gyakori, kedveli az erdős és mocsaras, nedves területeket. A Bakonyban főleg a magasabban fekvő területeken található. – *Bakonynána*: Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ; *Zsellér-földek*, tölgyes, 2005. 05. 11. KCs; *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1986. 06. 11. HB; *Vinye*, Kőpince-forrás, 1972. 07. 10. TS; *Bakonyszombat hely*: Feketevíz-part, 1968. 08. 05. PJ, 1974. 06. 05. KÁ; *Bakonyszücs*: Szakács-ér, tó, 2006. 10. 27. KCs; *Balatonfüred*: Sárkány-völgy, 2000. 05. 15. HB (2); *Csesznek*, 1973. 05. 26. Bankovics A. (2); *Kő-árok*, 1957. 05. 22. PJ (2); *Eplény*, 1973. 05. 16. TS; *Malomréti-völgy*, 1974. 05. 08. TS (4), 1979. 06. 19. HI; *Felsőörs*: *Malom-völgy*, 1981. 08. 18. HB; *mezofil völgy*, 1996. 08. 30. KÁ; *Fenyőfő*: *Halastó*, 1981. 08. 29. HB; *Kisszépalma környéke*, 1965. 05. 25–31. PJ (12); *Ósfenyves*, 1973. 08. 27. TS, 1982. 08. 13. Kalivoda B.; *Pisztrángos-tó*, 1984. 06. 03. TS; *Hárskút*: *Esztergáli-völgy*, 1966. 06. 07. PJ (2), 1982. 06. 08. HB (6), 1982. 07. 03. TS, 1983. 05. 13. TS (2), 1986. 05. 29. KÁ, 1986. 05. 29. SzZs, 1986. 05. 29. HB (2), 1987. 05. 29. HB; *Középső-Hajag*, 2005. 06. 18. KCs (2); *Isztimér*: *Burok-völgy*, 1998. 05. 07. HB; *Királyszállás*: *Burok-völgy*, 1973. 05. 28. TS (4); *Litér*: *Mogyorós-hegy*, 1996. 06. 03. HB; *Németbánya*: *Vadászház környéke*, 1963. 08. 22–25. PJ (3), 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ (2); *Paloznak*: *Királykúti-völgy*, 1996. 08. 30. KÁ; *Pápa* 1897. 06. 04. Kertész (MTM); *Porva*: *erdei út*, 1971. 07. 02. TS; *Hódos-ér*, 1974. 05. 03. Bankovics A.; *Pula*: *Eger-völgy*, 1983. 04. 22. TS (4); *Ravazd*: *Macskalika-tetőtől D-re*, 1997. 05. 23. HB – KÁ (3); *Sáska*: *Agár-tető*, 1967. 05. 11. PJ; *Tapolca*: *Szent György-hegy*, 1967. 06. 19–21. PJ; *Ugod*: *Vörös János-séd*, 1972. 06. 29. TS; *Vállus*: *Szentmiklósi-völgy*, 1969. 05. 22. PJ (4); *Vészprém*: *legelő*, 1957. 06. 04. PJ (MTM); *Zalaszántó*: *Tátika*, 1968. 06. 06. PJ (4); *Tátika*, *erdő*, 1965. 06. 27. TS; *Zirc*: *Cuha-völgy*, 1970. 05. 24. TS; *erdei út*, 1971. 06. 14. TS (4); *Szarvaskút*, 1984. 06. 14. Sebők P., 1984. 07. 10. KÁ.

Eysarcoris ventralis (Westwood, 1837) – Kozmopolita faj, Európában sokfelé megtalálható. Hazánkban nem gyakori, a Bakonyból is csak három adata van. – *Mindszentkállya*: *Öreghegy*, 2001. 06. 23. RI (MTM); *Nagyvázsony*: *Rekesztő-rét*, 2002. 06. 24. HB; *Tüskevár*, 1961. 09. 29. PJ.

Graphosoma lineatum (Linnaeus, 1758) – *Csíkos pajzsospoloska* – Európai faj, az egész országban gyakori, a Bakonyban is mindenütt megtalálható, ahol ernyős tápnövényei (Apiaceae) élnek. – *Ábrahámhegy*, 1962. 08. 04. PJ; *Aszófő*, 1978. 06. 01. KÁ; *Bakonybél*, 1972. 06. 04. TS; *Fekete-séd*, 1972. 07. 27. TS (2); *Gerence-patak*, 1982. 08. 03. Rónaszékiné (MTM); *Gerence-patak völgye*, 1970. 06. 25. TS; *Gerence-völgy*, 1978. 07. 27. Berczi L.; *Bakonynána*, 1964. 08. 26. PJ; *Római-fürdő*, 1975. 07. 14. Huszár M.; *Bakonyoszlop*, 1982. 06. 14. TS, 1982. 06. 14. HB (2); *Bakonysárkány: Sövénykúti patak mente*, 2000. 05. 28. KÁ; *Bakonyszentkirály*, 1963. 07. 25. PJ (2); *Hajmápuszta*, 1963. 07. 25. PJ; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. SzZs; *Balatonaliga*, 1963. 08. 09. KA; *Balatonalmádi*, 1989. 07. 29. KA, 1996. 08. 10. KA, 1998. 05. 13. KA; *Köcsi-tó*, 1979. 07. 01. CsM; *Pinkóc*, 1995. 08. 05. KA; *Tulipán u. 15.*, 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ, 1968. 08. 05–20. PJ; *Balatonfüred: Koloska-völgy*, 1980. 06. 15. CsM, 2000. 05. 24. HB; *Sárkány-völgy környéke*, 2000. 05. 15. HB; *Balatonfűzfő*, 1981. 08. 18. HB (2); *Balinka: Ubaldpuszta*, 1968. 08. 06. PJ; *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ (3); *Borzavár*, 1979. 08. 03. Kalivoda B.; *Csabrendek: Nagytárkánypuszta*, 1987. 07. 11. SzZs (3); *Rendeki-hegy*, 1986. 07. 14. HB, 1986. 07. 17. KÁ (2), 1986. 07. 14–17. SzZs; *Cserszegtomaj: Csóka-kő*, 1982. 09. 11. TS (2); *Csesznek: Kovácsdomb, Sűrűhegy*, 1973. 08. 12. GyGy (2); *Csopak*, 1960. 08. 01. Novák F. (MTM); *Nosztori-völgy*, 1976. 07. 30. BJ; *Dudar*, 1973. 07. 24. TS – Sinkovics; *Eplény: Ámos*, 1973. 05. 16. TS; *Malomréti-völgy*, 1972. 07. 02. TS, 1974. 05. 13. TS, 1975. 05. 10. KÁ, 1978. 05. 23. HI, 1978. 06. 08. KÁ, 1979. 06. 19. CsM (2), 1979. 06. 19. HI (2), 1982. 07. 04. TS; *Felsőörs: Királykúti-völgy*, 1978. 08. 24. CsM (2); *Fenyőfő*, 1981. 06. 13. HB (2), 1981. 08. 29. HB; *Anyafás*, 2002. 08. 27. RSz; *Ósfenyves*, 1970. 06. 27. TS, 1972. 07. 16. TS (2), 1978. 07. 23. CsM, 1980. 08. 04. Kalivoda B.; *Gyulafirátó: Halastó*, 1972. 08. 08. Katona K. (2); *Halastó környéke*, 1976. 05. 26. BJ; *Miklád*, 1967. 08. 16. PJ, 2002. 07. 05. RSz; *Hárskút: Esztergáli-völgy*, 1975. 05. 23. KÁ, 1982. 06. 08. HB (2), 1982. 07. 03. TS; *Ráktanya környéke*, 2004. 06. 30. HB (2); *Hidegkút*, 1996. 08. 07. HB; *Homokbödöge: kaszáló*, 1972. 06. 03. BJ (2), 1972. 07. 27. BJ; *Uzsali-árok*, 1972. 05. 23. BJ (5); *Isztimér: Burok-völgy*, 1998. 05. 07. HB; *Hétházpuszta*, 1975. 07. 22. LM.; *Kádárta: autópihenő*, 1982. 08. 05. BJ; *Káptalanfüred*, 1965. 08. 01–07. Neruzsil, 1968. 07. 22–26. Neruzsil (4); *Kardosrét: Cuha-völgy*, 1971. 08. 17. TS (2), 1974. 07. 08. Balla – Huszár (4); *Királyszállás: Barok-völgy*, 1976. 07. 08. Nagy É.; *Kővágóörs: Ecséri-erdő*, 2004. 09. 21. HB – KCs (2); *Ecséri-erdő, borókás, gyp*, 2004. 09. 03. KÁ; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Litér: Bendola környéke*, 1996. 06. 06. HB (2); *Mogyorós-hegy*, 1996. 06. 03. HB (2); *Márkó*, 1959. 09. 12–13. Steinmann (2) (MTM); *Menyeke*, 1959. 09. 13. PJ; *Mindszentkál: Öreghegy*, 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (MTM), 2001. 05. 20. RI (MTM), 2003. 05. 18. RI (MTM); *Nagyesztergár: gyp*, 2005. 06. 24. HB; *Veim-puszta*, 1975. 07. 12. Huszár M.; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ (7); *Nyírád: Felsőnyírádi-erdő*, 1965. 06. 23–25. PJ; *Olaszfalu*, 1982. 07. 29. TS; *Nyilas, tó*, 2005. 06. 24. HB; *Öcs: Nagy-tó*, 1988. 08. 26. HB; *Paloznak*, 1962. 08. 17. Novák L. (2), 1981. 07. 16. HB; *Pápateszér: tisztás*, 2002. 08. 29. RSz; *Zsörki-szőlők*, 1973. 07. 30. BJ; *Pénzesgyőr*, 1974. 05. 21. TS, 1974. 05. 21. KÁ; *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ (5); *Porva*, 1975. 08. 01. LM.; *Kőris-hegy*, 1971. 08. 15. TS (5); *Pálihalás*, 1982. 06. 18. TS (2); *Porva-Csesznek*, 1972. 06. 15. KÁ; *Pula*, 1978. 05. 29. Orosz A. (6) (MTM); *Nagy-Sás-tó*, 2002. 07. 03. RSz, 2002. 07. 03. HB; *Tálodi-erdő*, 1964. 07. 23. PJ (5); *Rezi*, 1963. 07. 16. PJ (2); *Sóly*, 1983. 05. 29. BJ; *Somlóvásárhely: Somló*, 1978. 07. 06. Novák L.; *Sümeg: Sarvaly*, 1968. 06.

04–08. PJ (2); Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB (2); *Sümeprága*, 1983. 07. 22. *Szentbékkálla*, 1981. 07. 05. HB; *Szigliget*: Arborétum, 1964. 06. 30. PJ (2); Szigligeti-öböl, zagytér, 1998. 07. 21. HB; *Tapolca*: Szent György-hegy, 1967. 06. 19–21. PJ (5), 1979. 07. 12. CsM, 1979. 07. 12. TS; *Tapolcafé*: Kalapács-ér, égerliget, 1972. 05. 23. TS; *Tés*: Sötéthorog-völgy, 1969. 06. 27. PJ (3); *Tihany*, 1939. 06. 21. Biczók (MTM), 1973. 05. 23. SÁ (MTM), 1978. 07. 18. TS (2); Külső-tó, 1972. 07. 19. TS; Óvár, 1983. 06. 30. HB; rév, 1973. 05. 23. SÁ (2) (MTM); *Ugod*, 1978. 05. 31. Orosz A. (3) (MTM); Előerdő, 1972. 05. 10. BJ (2), 1973. 07. 06. BJ (2); szőlőhegy, 1973. 05. 22. BJ (3); *Uzsa*: Alsóbakonyi erdő, 1978. 05. 29. Orosz A. (MTM); *Vállus*, 1969. 05. 20. Balogh M., 1969. 05. 20–21. PJ (4); Láz-tető, 1964. 05. 28. PJ; *Városlőd*, 1991. 08. 06. KÁ; Borsod, 1964. 05. 07. PJ; *Várpalota*: Barok-völgy, 1972. 06. 06. TS (2); *Veszprém*, 1964. 03. 17. Vitéz; Aranyos-völgy, 1982. 07. 28. BJ; Benedek-hegy, 1982. 07. 07. BJ; Fenyves u., 1964. 06. 17. Vitéz (4); legelő, 1957. 06. 04. PJ (4) (MTM); Séd-völgy, 1976. 05. 27. BJ (2); Tekeres-völgy, 1965. 08. 19. Bezilla L. (4); *Vid*: Szent György-hegy, 1958. 09. 02. Mihályi (MTM); *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB; *Vonyarcvashegy*, 1982. 07. 14. TS (2); *Zalaszentmárton*: Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB; Tátika, 1968. 06. 06. PJ; *Zirc*, 1979. 08. 05. Kalivoda B.; Zirc környéke, 1975. 07. 07. Balla K. (2), 1975. 07. 07. Huszár M. (2), 1978. 07. 25. HI; Arborétum, Halastó, 1971. 07. 06. TS (2); Cuha, 1957. 06. 27. PJ (MTM); Cuha-völgy, 1975. 07. 24. LM. (2); Háromhegy, 1975. 07. 26. LM.; Kórház u., 1981. 07. 17. BZ; Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS – Sinkovicz; Szarvaskút, 1979. 06. 12. TS (4), 1984. 08. 10. HI.

Holcostethus sphacelatus (Fabricius, 1794) – *Holdas címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban többfelé megtalálható, de nem gyakori. A Bakonyban eddig csak három helyről került elő. – *Tihany*: tanösvény mellett, 1999. 05. 20. KÁ; *Vállus*: Büdös-kút, Fekete-hegy, 1964. 05. 26. PJ; *Veszprém*: Csatár-hegy, 1983. 06. 24. BJ.

Holcostethus strictus vernalis (Wolff, 1804) – *Tavaszi címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban gyakori, a Bakonyban is sok lelőhelye ismert. – *Bakonybél*, 1986. 08. 09. HB; Hubertlak környéke, 1964. 06. 08–10. PJ; Szárhalom, 1983. 06. 13. BZ; *Bakonyszentkirály*: Hajmápuszta, halastavak, 1972. 05. 19. TS; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. (4); Hódos-ér, 1940. 05. 12. (MTM); *Balatonalmádi*, 1962. 09. 27. KA; Tulipán u. 15. 1969. 04. 07. PJ, 1969. 05. 04. PJ; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 1981. 08. 23. HB, 2000. 05. 24. HB; Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS; *Bazsi*, 1982. 06. 30. HB; *Cuha-völgy*, 1940. 05. 13. (2) (MTM); *Csabrendek*: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB; *Csehbánya*, 1963. 05. 28. PJ; *Eplény*: Malomréti-völgy, 1974. 05. 13. TS (5), 1979. 05. 19. HI; *Fenyőfő*, 1983. 08. 24. HB, 1985. 06. 05. HB (2); Kurucz-erdő, 2002. 08. 27. HB; Ősfenyves, 1970. 06. 27. TS; *Gyulafürőtől*: Büdöskút, 1968. 04. 26. PJ; Halastó, 1974. 05. 27. BJ; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L.; *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1986. 05. 29. SzZs; Ráktanya, 1998. 08. 07. HB (2), 2005. 07. 30. KCs; *Hegymagas*: Szent György-hegy, 2006. 08. 03. KCs; *Herend*: Rakottyás, 1963. 05. 26. PJ; *Homokbödöge*, 1982. 10. 24. TS; *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; *Káptalanfüred*, 1969. 07. 22–24. Neruzsil; *Keszthely*, 1956. 05. 07. SGy (MTM); Újmajor, 1956. 05. 07. SGy (2) (MTM); *Királyszállás*: Barok-völgy, 1973. 05. 28. TS (2); *Kővágóórs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. HB – KCS; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB; *Mogyorós-hegy*, 1997. 08. 07. KÁ; *Márkó*: Séd-patak völgye, 1972. 04. 30. TS; *Mindszentkál*: Öreg-hegy, 1994. 06. 03–06. RI (2) (MTM), 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (2) (MTM); *Nagyvázsony*, 1985. 08. 09. HB (2); Nagy-Veréb-tó, 2002. 06. 05. HB; Semlyékes-tó, 2002. 06.

18. HB; Szíjjártó-rét, 2002. 06. 16. HB; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ; *Nyírád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB, 1998. 06. 03. KÁ; *Olaszfalu*: Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. HB; Nagy-tó, 2002. 07. 03. HB; *Paloznak*, 1982. 09. 14. HB; *Pápa*, 1960. 08. 08. BP (MTM); *Pápakovácsi*: Attyapuszta, 1982. 07. 09. BJ; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS; Pálihálás, 1968. 07. 16–17. PJ, 1982. 06. 18. TS; Szépalmapuszta, 2005. 05. 29. KCs; *Porva-Csesznek*, 1981. 10. 04. HB (2); *Pula*: Náci-hegy, 1964. 07. 22. PJ; Tálodi-rét, 1984. 09. 12. HB; *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB (2); *Rezi*: Pupos-hegy, 1987. 07. 12. HB; *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ (3); *Somlővásárhely*: Somló, 1963. 05. 07–08. PJ (3); *Sümeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ; *Tihany*, 1934. 04. 12. Mihályi (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (MTM); Aszófői sarok, 1962. 06. 14. SÁ (MTM); Csúcs-hegy, 1983. 04. 17. TS; Gödrös, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); Külső-tó, 1985. 06. 30. HB; Természetvédelmi Órház, 1983. 04. 24. TS (2); *Ugod*, 1963. 05. 29. PJ; Dióspuszta, erdőszegély, 1972. 04. 14. BJ; Előerdei kaszáló, 1972. 06. 19. BJ; Előerdő, 1972. 08. 11. BJ; *Vállus*, 1969. 05. 20–22. Balogh M.; Büdös-kút, Fekete-hegy, 1964. 05. 26. PJ; *Várpalota*: Várvölgy, 1968. 06. 27. PJ; *Vászoly*: Nyelő, 1999. 04. 28. HB; *Vészprém*, 1983. 05. 28. BJ; *Vilonya*: Külső-hegy, 1996. 06. 13. HB; *Zalasántó*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS (3); Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB; Tátika, 1983. 07. 19. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB, 1982. 07. 30. HB; *Zirc*, 1983. 09. 31. HB; Arborétum, 1970. 06. 16. TS, 1971. 05. 20. KÁ; Múzeum, 1987. 06. 17. Futó J.

Jalla dumosa (Linnaeus, 1758) – *Csíkosfejű címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban viszonylag ritka, főleg a hegyvidékeken, erdőkben él. Bakonyi adatai is többnyire erdei területekről az Északi-Bakonyból származnak. – *Fenyőfő* (MTM); *Homokbödöge*: Uzsali-árok, 1972. 06. 03. BJ; *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 09. 24. HB; *Pénzesgyőr*, 1986. 08. 05. HB (2); *Vészprém*: Csatár-hegy, Séd melletti parlag, 1997. 09. 03. KCs; *Zirc*: Kokas-hegy, 1982. 06. 28. Sebők P.; Múzeum, 1996. 10. 10. KCs.

Neottiglossa leporina (Herrich-Schäffer, 1830) – *Sárgahasú címerespoloska* – Euroszibériai faj, hazánkban és a Bakonyban is gyakori, mindenhol előfordul. – *Bakonybél*, 1986. 08. 09. HB; *Bakonynána*: Zsellér-földek, tölgyes, 2005. 06. 24. HB; *Bakonyszentilászló*: Vinye, 1957. 08. 07. PJ (2) (MTM); *Balatonakali*: Nagymező, 2004. 05. 20. KCs; *Balatoncsicsó*: Bán-kő, 1999. 05. 29. KCs; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (2); Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB (2); *Balatonkenese*: Part-fő, 1971. 07. 13. TS; *Balatonszőlős*, 1996. 08. 07. KÁ; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs (3); *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1986. 07. 16. HB (4), 1988. 06. 30. SzZs (6), 1988. 07. 02. HB (3), 1988. 07. 06. HB (2), 1988. 07. 11. SzZs; Nagytárkánypuszta, rét, 1988. 06. 29. HB (6); Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB; Tüsképuszta, 1987. 07. 07. HB, 1987. 07. 09. SzZs (2), 1987. 07. 10. HB (2), 1988. 06. 29. SzZs (2), 1988. 06. 30. HB (8), 1988. 07. 02. HB (5), 1988. 07. 21. HB (5); *Dudar*, 1978. 05. 31. Orosz A. (MTM); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1982. 06. 20. TS; *Fenyőfő*, 1983. 07. 07. HB (2), 1984. 07. 24. HB, 1985. 06. 05. HB (2); erdefenyves, 1983. 05. 10. PA (4); Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; Ősfenyves, 1970. 06. 27. TS, 1978. 05. 31. KÁ, 1984. 06. 03. TS (3); *Gyenesdiás*, HG (MTM); *Gyulafirátót*, 1991. 06. 15. TS; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L.; *Gyulakeszi*: Csobánc, 1998. 04. 26. KCs; *Hajmáskér*: Törökcspás, 1996. 05. 07. HB (2); *Hárskút*: Középső-Hajag, 2006. 06. 17. KCs; Ráktanya környéke, 2004. 06. 30. HB; *Herend*: Szolimán, 1991. 07. 17. KÁ; *Hidegkút* környéke, 1996. 08. 07. HB (2), 1996. 08. 07. KÁ; *Isztimér*: Burok-völgy, 1965. 07. 13. PJ (2);

Mellár, 1960. 06. 03. PJ (2); *Kádárta* környéke, 1996. 05. 08. HB (3); *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ; *Kardosrét*: Cuha-völgy, 1972. 05. 25. TS (2); *Királyszentistván*: Hosszúmező, 2000. 08. 03. HB; Ugri-hegy, 1996. 06. 08. HB; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyepp, 2004. 09. 21. HB – KCs (2); *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, sztyepp, 2005. 05. 12. KCs (3); *Kőteneger*, 1993. 06. 30. Merkl O. (2) (MTM); *Köveskál*: Fekete-hegy, fennsík, 1981. 07. 04. HB; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB; *Mogyorós-hegy*, 1996. 07. 17. HB; *Mogyorós-hegy*, sziklagyepp, 1996. 06. 03. HB; *Nyerges-hegy*, 2005. 05. 16. HB (2); *Márkó*: Lőtér, 1997. 07. 14. HB – Horváth Á.; *Mencshely*: Halom-hegy, kaszáló, 1998. 08. 10. KCs; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (4) (MTM); *Öreghegy*, 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (3) (MTM), 2001. 05. 20. RI (Rozner 2004), 2001. 06. 23. RI (4) (MTM), 2003. 05. 18. RI (2) (MTM), 1994. 06. 03–06. RI (2) (MTM); *Nagyesztergár*: Hoszszú-földek, parlag, 2005. 06. 24. KCs (2); *Nagyvázsony*: Semlyékes-tó, 2002. 06. 18. KCs, 2002. 06. 18. HB; *Nyírád*: Felsőnyírádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; Két út közti erdő, 1998. 06. 03. KÁ (2), 1998. 06. 03. HB (2); *Öcs*: Büdös-tó, 2002. 05. 15. KCs, 2002. 06. 25. KCs (9); Nagy-tó, 1999. 07. 21. HB, 1999. 07. 21. RSz (3), 2002. 07. 03. HB; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS (3); *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSz; Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSz; *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB-KÁ; *Sáska*, 1982. 06. 10. HB (2); Agártető, 1967. 05. 11. PJ (2); *Sümeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ (6); Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB (3); *Sümegprága*: Kőbánya, 1983. 07. 20. HB (4); *Szentkirályszabadja*: Bagó-hegy, 1996. 07. 24. HB; Rom-kúti-dűlő, 1996. 07. 24. HB; Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ (2); *Tapolca*: Szent György-hegy, 1964. 07. 08–09. SÁ (MTM), 1967. 06. 19–21. PJ; *Tapolcafő*: Kalapács-ér, égerliget, 1972. 08. 10. TS; *Tés*: Csengő-hegy, 1995. 06. KCs (10); *Tihany*, 1983. 04. 17. PA (3); Apáti-tető, 2000. 06. 04. KCs (4); Gejzírmező, 1983. 05. 17. TS; *Ugod*: Előerdei kaszáló, 1972. 06. 19. BJ; *Vállus*: Büdös-kút, Fekete-hegy, 1964. 05. 26. PJ; *Vészprém*: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. HB (2), 2007. 08. 05. HB; Csatár-hegy, Séd melletti parlag, 1997. 09. 03. KCs; Gulya-domb, 1976. 06. 08. BJ; Tekeress-völgy, 1966. 08. 15. Bezsil L. (2); *Vilonya*: Külső-hegy, 1996. 06. 13. HB, 1996. 06. 18. HB (2); Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 06. HB, 1997. 08. 06. KÁ; *Zalaszentő*: Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB (5); Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. KÁ (2); *Zirc*: Arborétum, 1970. 06. 16. TS (3).

Neottiglossa pusilla (Gmelin, 1790) – *Feketehasú címerespoloska* – Egész Európában megtalálható, hazánkban nem gyakori, de sok tájegységből előkerült. A Bakonyban inkább a déli területeken találtuk, de vannak adatai az Északi-Bakonyból is. – *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. KÁ; Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyepp, 2007. 05. 10. KCs, 2007. 06. 13. KCs; *Fenyőfő*: Kisszépálma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; Ósfenyves, 2001. 11. 09. KCs; *Gyulafrátót*: Büdöskút, 1968. 04. 26. PJ; *Hegymagas*: Szent György-hegy, 1984. 07. 04. TS; *Keszthely*, 1982. 06. 28. TS; *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 02. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2003. 05. 18. RI (MTM); *Monostorapáti*, 1982. 06. 10. HB; *Nyírád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Pécsely*: Diós-rét, 1998. 06. 10. KCs; *Pénzesgyőr*, 1974. 05. 21. TS; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 07. 03. HB, 2002. 07. 24. HB; *Sümeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ; *Sümegprága*: Kőbánya, 1983. 07. 20. HB; *Tihany*, 1983. 04. 17. PA; Kis-erdő-tető, 1983. 04. 24. TS; *Ugod*: Vörös János-séd, 1972. 06. 29. TS; *Uzsa*, 1963. 06. 04. PJ; *Vészprém*: Csatár-hegy, Séd melletti parlag, 1997. 09. 03. KCs; *Zalaszentő*: Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB; *Zirc*: erdő, 1972. 05. 18. TS; *Zirc*: Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS – Sinkovicz.

Palomena prasina (Linnaeus, 1761) – Zöld bogymászó-poloska – Palearktikus faj, hazánkban szinte mindenhol megtalálható, a Bakonyban is gyakori. – *Ajka*: Köleskepe, 1966. 06. 29. TS; ligeterdő, 1965. 10. 09. TS; *Bakony*, 1938. 05. 12. Erdős (MTM); *Bakonybél*: Arborétum, 1974. 04. 29. TS; Gerence-völgy, rét, 1960. 05. 20. Zsirkó (MTM); Somhegy É-i oldal, 1983. 06. 13. BZ; Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Bakonynána*: Római-fürdő, 1970. 10. 26. TS (2); *Bakonyszentlászló*: erdei fenyves, 1983. 04. 30. TS (2); Vinye, 1973. 07. 21. Balla – Huszár; *Bakonysziucs*: Gerence, 1957. 04. 18. PJ (MTM); *Balatonalmádi*, 1962. 06. 10. KA, 1969. 09. 28. KA, 1993. 06. 19. KA, 1994. 05. 16. KA; Tulipán u. 15. 1968. 06. 24–30. Kolep – PJ, 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. HB; Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS; Nyilas-rétek, 1985. 05. 27. HB; Tamás-hegy, 1963. 06. 16. PJ, 1975. 10. 23. KÁ; *Csesznek*: Vár-bükk, 1978. 05. 30. KÁ; *Eplény*, 1983. 04. 23. TS; Malom-réti-völgy, 1974. 05. 13. TS; *Fenyőfő*, 1974. 07. 04. Bankovics A.; Anyafás, 2002. 08. 27. HB; Kisszépálma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; Ősfenyves, 1975. 08. 28. KÁ, 1975. 10. 29. KÁ, 1978. 07. 23. CsM, 1980. 10. 15. HB (2); *Gyenesdiás*: Szék-tető, 1964. 05. 29. PJ; *Gyulafirátót*: Büdöskút környéke, 1968. 05. 26. PJ; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L.; *Hárskút*, 1981. 06. 16. HB; *Homokbödöge*: Előerdő, 1972. 08. 12. BJ (2), 1972. 09. 03. BJ; Előerdő, kaszáló, 1972. 07. 27. BJ (2); kaszáló, 1972. 07. 27. BJ; *Iharkút*, 1969. 05. 27–28. PJ; *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Hétházpuszta, 1973. 06. 03. TS; *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ (2); Kálomis, 1968. 05. 07. PJ; *Káptalanfüred*, 1963. 05. 04. Neruzsil, 1963. 11. 24. Neruzsil (3); *Keszthelyi-hegység*, 1966. 05. 04. BP (3) (MTM), 1972. 04. 19. Vásárhelyi (MTM), 1980. 05. 28. Orosz A. (MTM); *Kővágóörs*: Ecséri-forrás, 2005. 05. 12. KCs (2); *Kup*, 1963. 05. 30. PJ (2); *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. KÁ; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 04. 30. R1 (2) (MTM); *Nemesvita*: Köves-tető (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Olaszfalu*: Nyilas, tó, 2005. 05. 16. KCs; *Öcs*: Nagy-tó, 1999. 08. 24. HB; *Pápa* 1897. 06. 04. Kertész (MTM); *Pénzesgyőr*, 1974. 05. 21. TS (2); Gerence-völgy, 1974. 06. 11. KÁ; *Porva-Csesznek*, 1971. 05. 12. TS, 1974. 05. 27. KÁ; *Pula*, 1978. 07. 23. Orosz A. (MTM); *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ (5); *Szentkirályszabadja*: Bagó-hegy, 1996. 07. 24. HB; *Szigliget*: zagytér, 1998. 08. 06. KÁ; *Tapolcafő*: Mogyoródomb alja, 1962. 09. 27. PJ (2); *Tihany*, 1934. 04. 12. Mihályi (MTM), 1934. 11. 09. Mihályi (MTM), 1940. 04. 15. Székessy (MTM); Kis-erdő-tető, 1983. 05. 15. TS; *Tüskevár*, 1961. 09. 29. PJ; rét, 1970. 09. 10. TS (2); *Ugod*: Előerdő, 1973. 07. 06. BJ; kaszáló, 1972. 05. 30. BJ; legelő, 1972. 05. 01. BJ; *Úrkút*: Kab-hegy É-i lejtő, erdő, 1965. 10. 10. TS; *Vállus*: Szentmiklósi-völgy, 1969. 05. 22. PJ (2); *Várpalota*: Királyszállás, Barok-völgy, 1969. 07. 11. PJ; *Vészprém*, 1983. 05. 24. BJ, 1983. 09. 09. BJ, 1983. 09. 20. HB; Aranyos-völgy, 1983. 09. 24. BJ (2), 1983. 10. 15. BJ; legelő, 1957. 06. 04. PJ (MTM); Lenin-liget (ma Erzsébet-liget), 1961. 04. 20–30. PJ; Tekeress-völgy, 1965. 08. 19. Bezilla L. (3); *Vilonya*: Külső-hegy, fenyves, 1998. 06. 10. HB; *Vöröserény*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ; *Zalasántó*: Tátika, 1968. 06. 06. PJ; Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. HB; *Zirc*, 1983. 06. 04. BZ, Pável (MTM); Alkotmány u., 1981. 11. 22. Ilosvay Gy.; Arborétum, 1974. 04. 30. Zombori L., 1975. 04. 23. KÁ; Múzeum, 1983. 10. 17. HB; Pintér-hegy, 1974. 05. 30. KÁ; Szarvaskút, 1982. 11. 21. TS, 1983. 11. 07. TS.

Pentatoma rufipes (Linnaeus, 1758) – Vöröslábú címerespoloska – Euroszibériai faj, mindenhol gyakori, elsősorban fákon él. Bakonyi adatai főleg a Magas-Bakony erdeiből származnak. – *Badacsony*, 1968. 07. 14. Tóth L.; *Bakonybél*: Szömörkés, 1968. 07. 05. PJ;

Bakonynána: Római-fürdő, 2000. 10. 14. KCs; *Bakonyszentkirály*: Újmajor, 1974. 07. 11. KÁ; *Bakonyzücs*: Gerence, 1957. 04. 18. PJ (MTM); *Balatonalmádi*, 1969. 09. 24. KA; *Farkasgyepű*, 1978. 08. 10. KÁ (3); fiatal bükkös mellett, 1978. 09. 07. HI; *Fenyőfő*, 1983. 07. 07. HB; *Ósfenyves*, 1973. 08. 27. KÁ; *Hárskút*: földút, 2000. 09. 30. RSz; *Ráktanya*, 1988. 07. 28. HB (2); *Lókút*: Papod, 2008. 07. 29. KCs; *Lovas*, 1981. 09. 20. HB; *Márkó*, 1957. 09. 10. PJ (MTM); *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ; *Porva*: Pálihálás, 1968. 07. 16–17. PJ (2); *Pula*: Tálodi-rét, 1984. 09. 12. HB (2); *Sáska*: Agár-tető, 1986. 10. 01. BZ; *Sümeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ; *Sarvalykút*, 1983. 07. 20. HB (3); *Sümegprága*, 1983. 07. 22. HB; *Vészprém*: Fejes-völgy, 1983. 09. 15. BJ; *Jutasi erdő*, 1977. 09. 24. BJ; *Zalaszántó*: Hermann-tó, 2003. 06. 29. HB; *Tátika*, 1982. 07. 28. HB, 1983. 07. 19. HB (2); *Zirc*, 1981. 10. 06. HB; *belterület*, 2000. 06. 22. KCs, 2000. 10. 02. RSz; *erdő*, 1976. 09. 10. Ilosvay Gy.; *iskolaudvar*, 2000. 06. 14. Ilia M. (8); *Szarvaskút*, 1982. 09. 26. BZ, 1984. 08. 08. HB.

Picromerus bidens (Linnaeus, 1758) – *Tüskés címerespoloska* – Eurázsiai faj, hazánkban nem túl gyakori, főleg erdőterületeken található, fákon él. Bakonyi adatainak zöme az északi területekről származik. – *Ajka*: Csinger-völgy, 1998. 09. 22. HB; *Bakonybél*: Szömörkés, 1968. 07. 05. PJ; *Bakonygyirő*: Sertéstói-dűlő, 2000. 10. 05. KCs; *Bakonyoszlop*, 1983. 08. 02. TS; *Balatonszőlős*: Malom-völgyi séd, 1996. 07. 31. KCs; *Bodajk*: Gaja-völgy, 1966. 09. 25. TS; *Eplény*: Tobán-hegy, 1982. 07. 07. HB; *Fenyőfő*, 1984. 07. 24. HB; *Gyulafirátót*: Kis-Papod, 1967. 08. 17. PJ (3); *Hárskút*: Ráktanya, 1988. 08. 07. HB; *Hegymagas*: Szent György-hegy, Rókalyuk-dűlő, 2006. 10. 02. KCs; *Iharkút*: Laposak környéke, 1965. 10. 25–29. PJ (2); *Kővágóórs*: Ecséri-erdő, borókás, gyp, 2004. 09. 21. HB – KCs; *Porva-Csesznek*, 1973. 08. 17. Gyné, 1981. 10. 04. HB; *Tihany*: Külső-tó, 1985. 06. 30. HB; *Ugod*: Séd, 1973. 07. 06. TS (2); *Vészprém*: Csátár-hegy, 1997. 08. 05. HB; *Zalaszántó*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS; *Kovácsi-hegy*, 1982. 07. 29. HB; *Zirc*, 1987. 10. 11. BZ.

Piezodorus lituratus (Fabricius, 1794) – *Bíboros címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban sokfelé megtalálható. A Bakonyban főleg a déli, melegebb területeken él. – *Badacsony*, 1963. 04. 28. PA (MTM), 1983. 06. 09. HB; *Bakony*: Mogyorós, 1957. 05. 22. Móczár L. (MTM); *Bakonybél*: Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ (2); *Bakonynána*: Zsellér-földek, tölgyes, 2005. 06. 24. HB; *Bakonyárskány*: Sövénykúti-patak mente, 2000. 05. 28. KÁ; *Bakonyszentkirály*: Hajmápuszta, 1963. 07. 26. PJ; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. HB; *Balatonakali*, 1965. 06. 21. PJ (2); *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. HB (2); *Támás-hegy*, 2000. 05. 24. KÁ, 2000. 05. 24. KCs; *Balatonudvari*, 1976. 05. 09. PA (9) (MTM); *Csesznek*: Cuha-völgy, 1929. 07. 31. Z-Sebess (MTM); *Csopak*: gyomterület, 2002. 05. 09. HB (2); *Eplény*: Ámos, 1973. 05. 16. TS (2); *Fenyőfő*, 1971. 05. 23. TS; *Kisszépálma környéke*, 1965. 05. 25–31. PJ; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); *Gyulafirátót*: Gyökeres, 1967. 05. 04. PJ (2); *Herend*: Somod, 1968. 06. 20. PJ; *Homokbödöge*: Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ; *Keszthely*, 1982. 06. 28. TS; *Keszthelyi-hegység*, 1980. 05. 28. Orosz A. (3) (MTM); *Kővágóórs*, 2005. 05. 12. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 04. 30. RI (MTM), 2001. 06. 23. RI (MTM); *Paloznak*, 1962. 06. 12. Novák, 1981. 07. 16. HB (2); *Pula*, 1978. 07. 23. Orosz A. (MTM); *Náci-hegy*, 1964. 07. 22. PJ; *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1995. 05. 23. HB – KÁ (2); *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ; *Sümeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ; *Sümegprága*: Kőbánya, 1983. 07. 20. HB (2); *Tihany*, 1934. 05. 30. Mihályi (MTM); *Gejzírmező*, 1983. 04. 17. TS; *Úrkút*: Kab-hegy, 1982. 06. 23. HB; *Uzsa*: Alsóbakonyi erdő, 1978. 05. 29. Orosz A. (2) (MTM); *Vállus*, 1969. 05. 20. Balogh M.; *Büdös-kút*, *Fekete-hegy*, 1964. 05. 26. PJ (3); *Láz*

tető, 1964. 05. 28. PJ; *Várvölgy*: Nagy-Láz-tető, 1969. 05. 21. PJ; *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz (3); *Zalasántó*: Kovács-hegy, 1982. 07. 29. HB; Tátika, 1968. 06. 06. PJ, 1982. 07. 28. HB; *Zánka*, 1980. 08. 25. HB; Gyermekváros, 2001. 06. 06. HB.

Pinthaeus sanguinipes (Fabricius, 1781) – Elterjedési területe Európától Szibériáig terjed. Hazánkban meglehetősen ritka, a Bakonyban eddig egyetlen helyről került elő. – *Tapolcafő*: Láprét, 1999. 07. 15. KCs.

Podops curvidens Costa, 1843 – Észak-mediterrán faj, hazánkban viszonylag ritka, de több tájegységből is előkerült, főleg tópartokon, patakpartokon, nedves réteken él. A Bakonyban is ilyen helyekről került elő, itt nem mondható ritkának. – *Bakonycsernye*: tópart, nádtörmelék, 2006. 10. 27. KCs; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. KCs (2); *Balatonszőlős*: Malom-völgyi séd, 1996. 07. 31. KCs; Tsz-tó, 1998. 05. 13. KCs (2); *Csopak*: Tücsök-kút, 1996. 07. 04. KCs; *Hárskút*: mesterséges-tó a Gerencén a Krajcárkútnál, 2005. 07. 26. KCs; *Keszthely*, 1960. 06. 06. SGy (MTM), (Horváth 1900); *Litér*: Bendola ártér, 1996. 05. 28. KCs (2); *Nagyvázsony*: Nyír-tó, 2002. 05. 28. KCs (4), 2002. 06. 18. HB; Pap-réti-tó, 2004. 07. 18. KCs; Semlyékes-tó, 2002. 06. 18. HB, 2002. 06. 18. KCs (2); *Olaszfalu*: Nyilas, tó, 2005. 05. 16. KCs; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. HB; Nagy-tó, 2002. 05. 15. KCs, 2004. 07. 18. KCs; *Paloznak*, 1981. 07. 10. HB; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 05. 15. KCs; Nagy-Sás-tó, 2002. 05. 15. KCs; *Somlóvásárhely*: Holt-tó, 1990. 05. 11–05. 25. Szinetár Cs. (2); *Szigliget*: zagytér, 1998. 08. 06. HB; *Tihany*: Külső-tó, 2000. 06. 04. KCs (2), 2001. 03. 14 – 04. 25. KCs.

Podops inuncta (Fabricius, 1775) – *Szarvas pajzsosposloska* – Palearktikus faj, hazánkban nem ritka, az előző fajtól eltérően nem csak vízpartokon, hanem szárazabb területeken is megtalálható. A Bakonyban elszórtan sok helyről előkerült. – *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 07. 24. KCs; *Hárskút*: Ráktanya, 2005. 07. 01. KCs (4); *Litér*: Bendola nedves rétje, 1996. 06. 06. KCs; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 05. 20. RI (Rozner 2004); *Nagyvázsony*: Semlyékes-tó, 2002. 05. 13. HB; Szentés-rét, 2002. 07. 24. HB; *Öcs*: Nagy-tó, 2002. 06. 12. KCs, 2002. 07. 24. HB, 2002. 08. 16. HB; *Pannonhalm*: Ürge-völgy, 1997. 04. 24–06. 04. KCs; *Porva*: Kisszépalmapuszta, 2005. 04. 28. KCs (2), 2005. 06. 29. KCs (2); *Révfülöp*, 1926. Csiki (MTM); *Tapolcafő*: Kalapács-ér, égerliget, 1972. 05. 23. TS; *Tihany*: Külső-tó, 2001. 06. 02–06. 26. KCs; *Ugod*: Séd-parti kaszáló, 1972. 07. 26. BJ; *Zirc*, 1984. 06. 06. HB; Mayer-tó, 2006. 11. 08. KCs.

— *Rhaphigaster nebulosa* (Poda, 1761) – *Benceposloska* – Nyugat-palearktikus faj, Magyarországon mindenütt megtalálható, a Bakonyban is viszonylag gyakori, de gyűjteményi példányaikat elsősorban az ősszel épületekbe telelni vonuló egyedek alkotják. – *Abrahámhegy*, 1968. 10. Zeitler (2); *Balatonalmádi*, 1967. 08. 30. KA, 1968. 03. 24. KA, 1995. 03. 25. KA; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS (2); *Balatonfűzfő*: Szalmási-telep, 1962. 04. 13. PJ (2); *Cserszegtomaj*, 1963. 08–09. Vajkai (2); *Csopak*, 1960. 07. 07. Novák F. (MTM), 1960. 09. 25. Novák F. (MTM), 1960. 09. 27. Novák F. (MTM); Nosztori-völgy, 1976. 05. 25. BJ; *Felsőörs*, 1982. 09. 25. BJ; *Fenyőfő*: természetvédelmi terület, 1950. 08. 26. Tallós Pál (MTM); *Homokbödöge*: kaszáló, 1972. 06. 03. BJ; *Káptalanfüred*, 1965. 08. 01–07. Neruzsil; *Lesenceistvánd*, 1974. 04. 10. TS; *Lovas*, 1981. 09. 20. HB; *Paloznak*, 1962. 05. 13. Novák; *Ravasz*, 1995. 06. 08. Szásziné Horváth H.; *Tihany*: Múzeum, 1968. 01. 30. Dax M. (10); *Tüskevár*, 1961. 09. 29. PJ; *Ugod*: Diópuszta, 1973. 04. 27. BJ; Vörös János-séd, 1968. 09. 28. PJ; *Városlőd*: Borsod, 1964. 05. 07. PJ; *Vászoly*: Nyelő, 1990. 04. 28. HB; *Veszprém*: Aranyos-völgy,

1983. 09. 24. BJ; Gulya-domb, 1963. 04. 27. PJ; Jutasi erdő, 1976. 05. 02. BJ; Lakótelep, 1962. 09. Neruzsil (4); Múzeum, 1957. 01. 09. PJ (MTM), 1963. 09. PJ, 1963. 10. PJ (3); 1963. 10. 05. PJ (4), 1964. 10. 19. Vitéz; Pajta u., 1963. 04. 22. Vargáné; Vilma-puszt, 1983. 10. 05. BJ (2); Zirc, 1987. 10. 12. BZ; belterület, 2000. 09. 08. RSz; Cuha-völgy, 1983. 10. 07. BJ; Múzeum, 1983. 03. 22. Ilosvay Gy., 1987. 03. 27. Futó J., 1999. 04. 05. HB, 2005. 01. 06. KÁ.

Rubiconia intermedia (Wolff, 1811) – *Bronzos címerespoloska* – Eurázsiai faj, hazánkban nem ritka, de elsősorban erdőterületeken található. A Bakonyban is sokfelé gyűjtötték. – *Aszófő*: Öreg-hegy, lejtősztyepp, 1998. 06. 10. KCs; *Bakonybél*, 1986. 08. 09. HB; *Bakonygyirót*: Újszakasz, diós, 2000. 07. 13. KCs; *Bakonypéterd*: Lábatlan-szék, 1995. 08. 22. KCs; *Bakonyszentlászló*: Ősfenyves, 1960. 05. 18. Zsirkó (3) (MTM); *Balatoncsicsó*, 1999. 05. 29. KCs; erdészház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszt, rét, 1988. 06. 29. HB; Rendeki-hegy, 1986. 07. 14–17. SzZs; Tüsképuszt, 1987. 07. 10. HB (3), 1988. 06. 29. SzZs, 1988. 07. 01. HB; *Fenyőfő*, 1983. 07. 07. HB; Kitaibel oszlop, 2002. 08. 27. RSz; *Hárskút*: Ráktanya környéke, 2004. 06. 30. HB; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyepp, 2004. 09. 21. HB – KCs (3); *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 05. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 04. 30. RI (MTM), 2001. 06. 23. RI (2) (MTM); Pap-hegy, 2000. 04. 23. RI (MTM); *Monoszló*: Hegyestű, 1993. 06. 30. Merkl O. (MTM); *Nagyesztergár*: Hosszú-földek, parlag, 2005. 06. 24. KCs; *Nyírad*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB (2); *Pula*: Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. HB; *Sümeprága*: kőbánya, 1983. 07. 20. HB; *Szentantafa*: Gyűr-hegy, száraz rét, 1999. 08. 25. KCs; Hangyás-erdő alatt, 1999. 08. 26. KCs; *Tihany*, 1983. 04. 17. PA (2); *Ugod*: Előerdő, 1972. 07. 18. BJ; *Vállus*, 1969. 05. 20–21. PJ (2); *Vászoly*: Nyelő, 1999. 04. 28. HB (4); *Zalaszántó*: Hermann-tó, 2003. 06. 28. HB (2); Tátika, 1983. 07. 19. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB.

Sciocoris cursitans (Fabricius, 1794) – *Közönséges laposfejű-poloska* – Euroszibériai faj, hazánkban gyepterületeken sokfelé gyakori. A Bakonyban is szinte mindenütt megtalálható. – *Aszófő*: Öreg-hegy, 1998. 04. 29 – 05. 29. KCs; *Bakony* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Bakonynána*: Alsópere, 1964. 08. 26. PJ; *Balatonakaratty*, 1962. 04. 26. PJ; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB (6); Tamás-hegy, 2000. 05. 24. HB; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs, 2007. 06. 13. KCs (2), 2007. 07. 24. KCs (2); *Csabrendek*: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB; *Csopak*: gyomterület, 2002. 05. 09. HB; *Hajmáskér*: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB; *Hegyesd*: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. KÁ, 1998. 06. 03. HB (3); Káptalantóti: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Királyszentistván*: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB (2); Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 25. HB, 1998. 05. 13. HB (5), 1998. 06. 24. HB, 1998. 07. 08. HB, 1998. 07. 22. HB, 1999. 05. 12. HB, 1999. 05. 26. HB, 1999. 06. 25. HB (2), 1999. 08. 04. HB (2); Ugri-hegy, sziklagyep, 1998. 04. 29. HB, 1998. 05. 13. HB (3), 1998. 08. 18. HB (2), 2001. 05. 24. HB; *Litér*: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB; Mogyorós-hegy, fenyves, 1996. 06. 03. KÁ, 1998. 08. 05. HB; Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1997. 05. 14. HB, 1997. 05. 28. HB, 1997. 08. 20. HB (2), 1998. 05. 13. HB (9), 1998. 05. 27. HB (4), 1998. 07. 22. HB (2), 2000. 05. 11. HB, 2001. 07. 05. HB (2); Mogyorós-hegy, sziklagyep, 1996. 05. 27. HB, 1996. 06. 03. HB (3), 1996. 06. 06. KCs (2), 1997. 08. 20. HB, 1998. 05. 13. HB, 1998. 07. 22. HB, 1998. 08. 04. HB (2), 1998. 09. 19. HB, 1999. 05. 26. HB, 1999. 06. 23. HB, 1999. 07. 21. HB, 1999. 08. 04. HB, 1999. 08. 18. HB, 1999. 08. 18. HB, 1999. 09. 01. HB; Nyerges-hegy, 2000. 05. 16. HB (2); *Mencshely*: Halom-hegy, kaszáló, 1998. 06. 10. KCs; *Nyírad*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Öcs*: Bü-

dös-tó, 2002. 05. 15. KCs; *Sümege*, 1905. 07. Győrffy (MTM); *Tihany*, 1930. 06. 23. HG (MTM), 1939. 04. 15. Székessy (MTM); Hármashegy, kaszáló, 2000. 05. 18–26. Szél Gy.; Hármashegy, kaszáló melletti cserjesor, 2000. 06. 16–30. Szél Gy.; Külső-tó, szőlő, 2001. 06. 02 – 06. 26. KCs (3); Óvár, 1983. 06. 30. HB; *Veszprém*, 1881. 09. 20. (2) (MTM); *Vilonya*: Külső-hegy, 1999. 07. 20. HB (2), 1996. 05. 10 – 06. 15. HB (5); Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 08. 20. HB (5), 1998. 06. 10. HB, 1998. 06. 24. HB, 1999. 06. 09. HB (2), 1999. 07. 07. HB, 1999. 07. 21. HB (4), 1999. 08. 04. HB, 1999. 08. 18. HB, 2000. 07. 06. HB, 2006. 07. 02. HB; Külső-hegy, sziklagyep, 1997. 08. 20. HB, 1998. 05. 13. HB, 1998. 05. 27. HB, 1998. 07. 08. HB, 1999. 08. 04. HB, 1999. 08. 18. HB (2); *Zirc*: Reguly u., 2002. 04. 30. KCs.

Sciocoris distinctus Fieber, 1851 – Eurázsiai faj, legnyugatibb előfordulása Közép-Európa. Hazánkban meglehetősen ritka, a Bakonyban eddig csak két helyről került elő, mindkettő a Kab-hegy oldalában található. – *Nagyvázsony*: Rekesztő-rét, 2002. 07. 05. HB; *Semlyékes-tó*, 2002. 05. 13. HB, 2002. 07. 05. HB.

Sciocoris homalonotus Fieber, 1851 – Mediterrán faj, mely az irodalom szerint hazánkban ritka (HALÁSZFY 1959). RÉDEI és HUFNAGEL (2003) már jelezte, hogy a Loksa-gyűjtemény talajcspadás anyagának feldolgozása során sok példányát találták, sok területről. Tehát igazából nem ritka, csak ritkán gyűjthető. Ezt bakonyi adatai is megerősítik, a talajcspadókban egyes területeken tömegesen található. Viszonylag sok helyről van adata. – *Badacsony* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Balatonakali*: Nagymező, 2004. 05. 20. KCs; *Balatonfűzfő*: Szalmási-telep, 1962. 04. 13. PJ; *Eplény*: Tobán-hegy, 1982. 05. 05. HB; *Fenyőfő*: Ósfenyves, 1984. 06. 03. TS; *Káptalanfüred*, 1968. 05–06. Neruzsil; *Káptalan-tóti*: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Keszthely* (Horváth 1900); *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves, 1998. 06. 24. HB, 1998. 07. 22. HB (2), 1998. 08. 05. HB, 1999. 04. 28. HB (2), 1999. 06. 09. HB (3), 1999. 06. 23. HB (2), 1999. 07. 21. HB (2), 1999. 08. 04. HB (4), 1999. 08. 18. HB (2), 2000. 08. 03. HB, 2000. 08. 03. HB (2), 2001. 04. 12. HB, 2007. 09. 04. HB (3); Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 2001. 04. 26. HB; *Tapolca*, (Horváth 1900); *Tés*: Sötéthorog, 1969. 06. 27. PJ (2); *Nemesgulács*: Gulács (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Nemesvita*: Köves-tető (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Tihany* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); 1983. 04. 17. PA (4); Kis-erdő, 1984. 07. 07. TS; Kis-erdő-tető, 1983. 04. 24. TS; Külső-tó, 1985. 06. 30. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, fenyves, 2000. 07. 06. HB, 2007. 11. 07. HB; Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz; *Zirc*: Arborétum, 2001. 05. 11. KCs; Mayer-tó, sásos-füzes, patakpart, 2008. 04. 25. KCs.

Sciocoris macrocephalus Fieber, 1851 – Mediterrán faj, hazánkban nem túl gyakori, a Bakonyból eddig két helyről került elő. – *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Zánka*: Gyermekváros, 2001. 06. 06. HB (2).

Sciocoris microphthalmus Flor, 1860 – Szürkés laposfejű-poloska – Eurázsiai faj, Magyarországon szélesen elterjedt, de nem túl gyakori. A Bakonyban is sokfelé fogták. – *Bakonybél*, 1996. 08. 09. HB; *Bakonybél*: Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Bakonynána*: Alsópepe, 1964. 08. 26. PJ (7); *Bakonyszentkirály*: Hajmápuszta, Halastó környéke, 1972. 06. 12. TS; *Csabrendek*: Tüsképuszta, 1987. 07. 07. HB (5), 1987. 07. 08. HB, 1987. 07. 10. HB (5); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1982. 06. 20. TS (2); *Nyírad*: Felsőnyirádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Tapolca*, 1904. 08. 04. Uhl (MTM); *Tihany*, 1936. 05. 24. Székessy (MTM); *Városlőd*: Borsod, 1964. 05. 07. PJ; *Veszprémfajsz*: Kálvária környéke, 1996. 08. 27. HB; *Zalaszentlőrinc*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS; *Zirc*: Cigány-domb, 1982. 06. 16. TS, Szarvaskút, 1984. 08. 08. HB (3).

Sciocoris sulcatus Fieber, 1851 – Mediterrán faj, az országban sokfelé megtalálható, de nem gyakori. A Bakonyban elsősorban a Balaton-felvidéken fogták. – *Bakonyszentkirály*: Hegyfő, kaszáló, 1996. 06. 09. KCs; *Balatonakali*: Nagymező, 2004. 05. 19. HB (4); *Királyszentistván*: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB (3); *Mencshely*: Halom-hegy, 1998. 06. 10. KZ; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 05. 20. RI (MTM); *Pécse*: száraz gye, 2004. 05. 27. HB; *Szentkirályszabadja*: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ; *Tés*: Csengő-hegy, 1995. 06. KCs; *Tihany*: Apáti-tető, 2000. 06. 04. KCs, Külső-tó, szőlő, 2001. 06. 26–08. 10. KCs, Sajkod, Apáti-hegy, sztyepplegelő, 2000. 05. 26–06. 09. Szél Gy. (10), Sajkod, árvalányhajas, sztyepp, 2000. 06. 04–06. 09. Szél Gy.; *Zánka*: Gyermekváros, 2001. 06. 06. HB, 2002. 05. 28. HB (2).

Stagonomus amoenus (Brullé, 1832) – Mediterrán faj, az ország több tájegységéből előkerült, de viszonylag ritka. A Bakonyban szinte kizárólag a Balaton-felvidékről került elő. – *Balatoncsicsó*: Bán-kő, 1999. 05. 19. KCs (2); *Balatonfüred*: Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgye, 2007. 05. 10. KCs (2); *Kővágóörs*: Kornyi-tó, 1982. 07. 14. TS; *Litér*: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB, Mogyorós-hegy, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. HB, Mogyorós-hegy, sziklagye, 1996. 06. 03. HB; *Mencshely*: Halom-hegy, kaszáló, 1998. 06. 10. KCs (2); *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 05. 20. RI (MTM), 2001. 06. 23. RI (MTM), Pap-hegy, 2000. 04. 23. RI (MTM); *Paloznak*, 1981. 07. 16. HB; *Tihany*: Akasztó-domb, 1983. 05. 17. TS; *Gejzirmező*, 1983. 04. 17. TS; *Kis-erdő*, 1983. 05. 07. TS; *Kis-erdő-tető*, 1983. 04. 26. TS (2); *Külső-tó*, 1972. 07. 05. TS, 1972. 07. 19. TS; *Óvár*, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); *Vilonya*: Külső-hegy, tölgyes alja, 1996. 06. 13. HB; *Zánka*: Gyermekváros, 2002. 05. 28. HB.

Stagonomus bipunctatus (Linnaeus, 1758) – *Kétpettyes címerespoloska* – Szinte egész Európában megtalálható, hazánkban viszonylag ritka, a Bakonyból is csak néhány adata van. – *Bakonyszücs*, 1906. 06. 01. Wachsmann (MTM); *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1975. 08. 03. TS; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1988. 07. 08. HB; *Tüsképuszta*, 1987. 07. 07. HB; *Hajmáskér*: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (2); *Márkó*: Menyeke, 1963. 05. 12. PJ (2); *Nyírád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Zirc*: Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS.

Staria lunata (Hahn, 1835) – *Barna címerespoloska* – Mediterrán faj, hazánkban meglehetősen gyakori. A Bakonyból számos helyről előkerült, de elsősorban a déli területekről. – *Alsóörs*, 1972. 06. 24. BJ; *Aszfő*: Öreg-hegy, lejtősztyepp, 1998. 06. 10. KCs (2); *Badacsony*, 1909. HG (MTM); *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (2), 1996. 08. 06. KÁ, 1996. 08. 22. HB; *Sárkány-völgy környéke*, 2000. 05. 15. HB (4); *Támás-hegy*, lejtősztyepp, 2000. 05. 18. KZ (3); *Cserszegtomaj*: Csóka-kő, 1982. 09. 11. TS; *Csobánc*, 1981. 07. 03. HB (3); *Dörgicse*: Öcs-hegy, borókás, 1998. 06. 10. KCs (2); *Felsőörs*: mezofil völgy, 1996. 08. 30. KÁ; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); HG (MTM); *Pillich* (MTM); *Gyulafirátót*, 1991. 06. 15. TS; *Homokbödöge*: Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ; *Keszthely*, *Pillich* (MTM); *Litér*: Bendola mellett, fenyves, tisztás, 1996. 06. 06. HB (2); *Mogyorós-hegy*, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. HB; *Mogyorós-hegy*, sziklagye, 1996. 06. 03. HB; *Mencshely*: Halom-hegy, 1998. 06. 10. KZ; 1998. 06. 10. KCs; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (3) (MTM); *Monostorapáti*: Halastó környéke, 1999. 08. 25. HB; *Monoszló*: Hegyestű, 1993. 06. 30. Merkl O. (2) (MTM); *Nyírád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB (2); *Olaszfa*: Eperkés-hegy, gye, 2001. 08. 30. KZ; *Pécse*: Nagy-rét, löszgye, 1998. 05. 13. KZ (2); *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Szentkirályszabadja*: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ (2); *Tihany*: Óvár, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); *Ugod*: kaszáló, 1972. 05. 30. BJ; *Kövestető*, 1972. 06. 06. BJ; *Vállus*: Búdös-kúti völgy, 1958. 06. 15. SGy (MTM); *Vászől*: Keresztfa-tető, 1998. 06. 26. KCs; *Vészprém*: Csa-

tár-hegy, 1983. 06. 24. BJ, 1997. 07. 14. HB (2), 1997. 07. 14. Bobor Á. – KÁ; Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB (2); *Vilonya*: Sukori-hegy, 1996. 06. 13. HB (2).

Troilus luridus (Fabricius, 1775) – *Törös címerespoloska* – Boreo-montán faj, főleg hegyvidékeken, fákon található. A Bakonyból Horváth Géza (HORVÁTH 1900) Zircről említi (Pável gyűjtése, a MTM-ben megtalálható), azóta eddig csak egy példány került elő. Valószínűleg nem ilyen ritka, az ok inkább az, hogy fákról kevesen gyűjtenek, a talajon, aljnővényzetben pedig ritkán tartózkodik. – *Bakonyszücs*: Márvány-árok, 1997. 05. 03. KCs; *Zirc*, Pável (2) (MTM).

Ventocoris trigonus (Krynicky, 1871) – Egész Európában, a Közel-Keleten és Oroszország déli részén is megtalálható, hazánkban inkább a Duna-Tisza között található, előkerült még Somogyból (KONDOROSY 2001), a Vértesből (Harmat et al. 2007) és a Villányi-hegységéből (KONDOROSY 2000) is, de nem gyakori. A Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteményében egyetlen példány sincs, de a MTM-ban található egy régi példány: – *Tihany*, 1940. Tóth (MTM).

Vilpianus galii (Wolff, 1802) – Mediterrán faj, hazánkban sokfelé előfordul, de nem gyakori. A Bakonyban eddig csak a déli területekről került elő. – *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Kádárta*: Halastavak, 1996. 05. 08. HB; *Királyszentistván*: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB (2); *Litér*: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1997. 08. 20. HB, 1997. 08. 20. HB; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (MTM); *Monostorapáti*: Halastó környéke, 1999. 08. 25. HB; *Sóly*: Rác-úti-dűlő, 1996. 07. 17. HB; *Veszprémfajsz*: Kálvária, 1996. 08. 27. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 25. HB; *Zalaszentő*: Hermann-tó, 2003. 06. 29. HB.

Zicrona caerulea (Linnaeus, 1758) – *Acélkék poloska* – Palearktikus faj, az országban sokfelé megtalálták, de nem gyakori. A Bakonyból is csak elszórtan vannak adatai. – *Borzavár*, 1974. 07. 03. Balla – Huszár; *Csopak*: Tücsök-kút, 1996. 07. 04. KCs; *Gyulafirátót*: Halastó, 1971. 06. 28. TS (2); *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1986. 05. 29. HB; *Hárskút*: Gerence-part, 2005. 07. 26. KCs; *Királyszentistván*: Ugri-hegy, 1996. 06. 18. HB (2); *Lovas*: Királykút, 1977. 04. 03. RI; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ (2); *Olaszfalu*: Alsópere környéke, 1966. 07. 11–14. PJ; *Pula*: Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. HB; *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ; *Szentantalfa*: Gyűr-hegy, Cserkúti-patak, 1999. 05. 19. KCs; *Tüskevár*: rét, 1970. 09. 10. TS.

Összefoglalás

A dolgozat 50 faj mintegy 3300 bakonyi példányának adatait tartalmazza. A feldolgozás során néhány ritka vagy faunisztikailag értékes, érdekes faj került elő a Bakonyból, ezek a következők: *Ancyrosoma leucogrammes*, *Bagrada stollida*, *Chlorochroa juniperina*, *Chlorochroa pinicola*, *Eurydema dominulum*, *Eurydema fieberi*, *Pinthaeus sanguinipes*, *Podops curvidens*, *Sciocoris distinctus* és *Sciocoris sulcatus*. A család hazai fajainak 76 %-a került elő a hegységből.

Irodalom

- HALÁSZFY, É. (1959): Poloskák II. – Heteroptera II. – In: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) XVII, 2. Akadémiai Kiadó, Budapest, 87 pp.
- HARMAT, B. (1986a): A Bakony hegység karimáspoloska faunájának alapvetése (Heteroptera: Coreidae) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 5: 7–12.
- HARMAT, B. (1986b): Ritkábban előforduló poloskafajok a Bakonyból /Heteroptera/ – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 5: 13–16.
- HARMAT, B. (1989): A Bakony hegység Alydidae, Rhopalidae és Stenocephalidae faunájának alapvetése (Heteroptera) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 8: 11–18.
- HARMAT, B. (1993): A Bakony hegység Nabidae, Reduviidae és Pyrrhocoridae faunájának alapvetése (Heteroptera) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 12: 23–38.
- HARMAT, B. (2001): Adatok Litér környékének poloskafaunájához (Heteroptera) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 17(1998): 97–110.
- HARMAT, B. (2006): A Bakony csipkéspoloska-faunájának alapvetése (Heteroptera: Tingidae) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 23: 41–52.
- HORVÁTH, G. (1900): Ordo Hemiptera. – A Magyar Birodalom Állatvilága (Fauna Regni Hungariae). A K. M. Természettudományi Társulat Budapest. 64 pp.
- KIS, B. (1984): Fauna republicii socialiste România – Insecta Volumul VIII. pp. 216.
- KONDOROSY, E. (1999): Checklist of the Hungarian bug fauna (Heteroptera) – Folia entomologica hungarica 60: 125–552.
- KONDOROSY, E. (2000): Adatok a Villányi-hegység poloskanépességének (Heteroptera) ismeretéhez – Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat, Pécs. 10: 165–174.
- KONDOROSY, E. (2001): Somogy megye poloskafaunája (Heteroptera). – In: Natura Somogyiensis, Kaposvár, 1: 123–134.
- ÖZSARAC, Ö. KIYAK, S. (2001): A Study on the Heteroptera Fauna of Bozcaada (Çanakkale Province) – Turkish Journal of Zoology, 25: 313–322
- PAPP, J. (1968): A Bakony hegység állatföldrajzi viszonyai – A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei 7: 251–314.
- RÉDEI, D. – HUFNAGEL, L. (2003): Adatok a Dunántúli-középhegység talajlakó poloskafaunájának ismeretéhez (Heteroptera). (Adatok Magyarország talajlakó poloskáinak ismeretéhez I.) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 20 (2001–2003): 73–76.
- ROZNER, I. (2004): Adatok a mindszentkáljai Öreghegy poloska faunájához. (Insecta: Heteroptera) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 21: 83–95
- WAGNER, E. (1966): Wanzen oder Heteropteren I. Pentatomorpha – In: DAHL, F. (ed.): Die Tierwelt Deutschlands. 54: 1–235.

**A PTEROSTICHUS MELAS (CREUTZER, 1799),
A P. HUNGARICUS (DEJEAN, 1828) ÉS A P. INCOMMODUS
SCHAUM, 1858 ELŐFORDULÁSA A BAKONYBAN**

KUTASI CSABA¹, SZÉL GYÖZÖ²

¹Bakonyi Természettudományi Múzeum
H-8420 Zirc, Rákóczi tér 3–5. entomologia@bakonymuseum.koznet.hu

²Magyar Természettudományi Múzeum Állattára
H-1088 Budapest, Baross u. 13. szel@zoo.zoo.nhmus.hu

KUTASI CS. – SZÉL GY.: *The distribution and habitats of Pterostichus melas (Creutzer 1799), P. hungaricus (Dejean 1828) and P. incommodus Schaum 1858 in Bakony Mts (Hungary)*

Abstract: Distributional, habitat and activity data from the Bakony Mts of three species in the subgenus *Feronidius* are compiled, based on specimens both in public and private collections. The localities of *Pterostichus hungaricus*, *P. incommodus* and *P. melas* are displayed in a 10x10 km UTM grid. From analyzing map data concluded that *P. melas* is a common species and was found at a wide variety of habitats. The thermo-xerophilous *P. incommodus* is very rare, only a few specimens are known from the investigated area. The occurrence of *P. hungaricus* in the Bakony Mts is still to be confirmed, because the locality data of the few known “voucher specimens” seem to be doubtful. Activity-density data of *P. melas* are presented at two locations.

Received September 8, 2008

Accepted September 22, 2008

Keywords: Carabidae, *Feronidius*, faunistic, activity-density

Bevezetés

A dolgozatban tárgyalt fajok a *Pterostichus* Bonelli, 1810 genusz *Feronidius* Jeannel, 1942 szubgenuszának hazai fajai (MARGGI 2004). A kerekhátú gyászfutó (*Pterostichus incommodus*) első bakonyi adatait SZÉKESSY (1943) közli, míg a fényes gyászfutó (*P. melas*) TÓTH (1973) bakonyi futóbogár alapvetésében szerepel először. A magyar gyászfutót (*P.*

hungaricus) még nem közölték a tájegységből. A Bakonyból összesen 8 dolgozatban találunk irodalmi adatokat a *P. melas*-ról: TÓTH (1973, 1980), HEGYESSY-SZÉL (2002), SZÉL-KUTASI (2003), KUTASI (1998a, 2004), KUTASI et al. (2004), RETEZÁR-SZÉKELY (2005). A jóval ritkább *P. incommodus* lelőhelyadata négy szakcikkben fordul elő: SZÉKESSY (1943), TÓTH (1973) (Székessy adatát idézi), KUTASI (1998b), RETEZÁR-SZÉKELY (1999).

A hazai futóbogarak lelőhelyadatait közlő irodalomban mind a *P. melas*, mind a *P. hungaricus* név megtalálható (HORVATOVICH 1993, RETEZÁR 1999). A két faj nehéz elkülöníthetősége miatt azonban ezek az adatok fenntartással kezelendők. Munkánk egyik célkitűzése az volt, hogy felülvizsgáljuk a két faj korábbi bakonyi adatait, és tisztázzuk a két faj elterjedését ebben a régióban.

Anyag és módszer

Munkánk során 220 bakonyi *Pterostichus* példányt vizsgáltunk meg, melyek részben a Bakonyi Természettudományi Múzeum, a Magyar Természettudományi Múzeum, a gyöngösi Mátra Múzeum, és a Somogy Megyei Múzeum gyűjteményéből, részben Retezár Imre és Rozner István magángyűjteményéből származnak. Az azonosításhoz HÜRKA (1996) és MÜLLER-MOTZFELD (2004) határozóit használtuk. Ezekben a munkákban habitusrajz is segíti a helyes határozást.

Eredmények

A vizsgált gyászfutó-fajok adatainak ismertetésénél a faj előfordulási helye után az élőhelyet, a gyűjtési módszert, a gyűjtés dátumát és rövidítve a gyűjtő nevét adtuk meg. Esetenként ennél csak kevesebb információ volt a lelőhelycédulákon. Végül zárójelben, rövidítve közöljük a gyűjtemény nevét, ahol a példány található. A gyűjtők nevének és a gyűjteményeknek a rövidítését az alábbiakban adjuk meg:

Gyűjtők:

Ádám László – ÁL
Bali József – BJ
Fabulya Pál – FP
Gammel Ferenc – GF
Györffy Györgyné – Gyné
Kismarjai Emil – KE
Kriskó Tamás – KT
Kutasi Csaba – KCs
Lichtneckert Ferenc – LF
Molnár Orsolya – MO
Morvay Ferenc – MF
Murányi Dávid – MD
Neruzsil István – NI

Papp Jenő – PJ
Podlussány Attila – PA
Retezár Imre – RI
Romhányi Zsuzsa – RZs
Rozner István – RoI
Streda Rezső – SR
Székely Kálmán – SzK
Székessy Vilmos – SzV
Szel Győző – SzGy
Szőke Lajos – SzL
Tóth Katalin – TK
Tóth László – TL
Újhelyi Sándor – ÚS

Gyűjtemények:

Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc – BTM
Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest – TTM
Mátra Múzeum, Gyöngyös – MM
Somogy Megyei Múzeum, Kaposvár – SMMI
Retezár Imre magángyűjteménye – RIm
Rozner István magángyűjteménye – RoIm

A vizsgált fajok adatai a Bakonyból

Pterostichus melas (Creutzer, 1799)

Badacsony, GF (TTM), **Bakonybél**, Gerence-patak völgye, 1972. 08. 11. TL (RIm); Tiszta-víz-forrás, talajcsapda, 2001. 06. 22–08. 08. MD (BTM), **Bakonynána**, Alsópere környéke, 1964. 08. 26–28. PJ; Zsellér-földek, tölgyes, talajcsapda, 2005. 07. 19., 09. 22. KCs (BTM), **Bakonysárkány**, LF (TTM), **Bakonyszentkirály**, Kőris-lapos, Cuha-völgy, égeres, talajcsapda, 2006. 05. 20., 05. 20–07. 11., 07. 11–09. 07. KCs (BTM), **Bakonyszücs**, Kőris-hegy, 1980. 08. 09. RoI (SMMI); Kőris-hegy, 500 m, *Daphne-Fagetum sylvaticae*, korhadt bükkből, 1992. 04. 16. ÁL (TTM), **Balatonalmádi**, Káptalanfürdő, 1965. 08. 01–07., 1967. 09. 24. NI (BTM); 1966. 04. 10. TL; 1973. 08. 05. KE (TTM), **Balatoncsicsó**, 1969. 07. 08–10. TL (RIm), **Balatonszepezd**, Öreg-hegy, talajcsapda, 1999. 08. 15–21. MO – KCs (BTM); talajcsapda, 1978. 06. 22. RoI (RIm), **Bodajk**, Borz-hegy, bükkös, talajcsapda, 2007. 07. 24., 08. 22., 10. 02., KCs; cserjés, talajcsapda, 2007. 10. 02. KCs; löszgyep, talajcsapda, 2007. 05. 10., 06. 13., 07. 24., 08. 22., 10. 02. KCs, szántószél, talajcsapda, 2007. 07. 24., 08. 22., 10. 02. KCs (BTM), **Csesznek**, Zörög-hegy, 1952. 07. 25. RZs (TTM); Gézháza, Kő-hegy, 1976. 08. 22. KT (MM), **Dörgicse**, Bánkút, Balázs-tető, talajcsapda, 1999. 05. 03–29. KCs (BTM), **Északi-Cuha**, 1957. 06. 27. PJ (BTM), **Felsőörs**, 1957. 08. 13. ÚS (MM); Malom-völgy, patakpart, parttaposás, 1996. 07. 04. KCs (BTM), **Fenyőfő**, 1975. 08. 14. PA, (MM); Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ (BTM), **Hárskút**, Ráktanya, almás, talajcsapda, 2005. 05. 01., 06. 01., 07. 01., 07. 30., 09. 01. KCs (BTM), **Hegyesd**, kő alatt, egyelés 1962. 07. 18. PJ (BTM), **Hódosér-völgy**, talajcsapda, 1970. 07. 20–08. 21. TL (BTM, RIm), **Isztimér**, 1979. 04. 08., 06. 18. PA. (MM); Tüskés, kaszáló, talajcsapda 2008. 08. 12–09. 29. KCs; Tüzköves-völgy, 1995. 07. 21. KCs (BTM), **Kővágóörs**, Ecséri-erdő, talajcsapda, 2004. 09. 12–21., 09. 21–30. KCs; Ecséri-erdő, tölgyes, talajcsapda, 2005. 04. 06–05. 12., 05. 12–06. 16., 06. 16–07. 15. KCs; Ecséri-forrás, talajcsapda, 2005. 04. 06–05. 12., 06. 16–07. 15. KCs; homokbánya, nyáras, talajcsapda, KCs 2005. 05. 12–06. 16., 06. 16–07. 15. (BTM), **Lovas**, Malom-völgy, patak mellett, talajcsapda, 2000. 06. 13–07. 12. KCs; Malom-völgy, alsó szakasz, talajcsapda, 2000. 08. 16. –09. 14. KCs (BTM), **Márkó**, 1968. 04. 07. TL (RIm); Somhegy, 1964. 07. 18. PJ (BTM), **Nagyvázsony**, Nagy-Veréb-tó, egyelés, 2002. 06. 05. KCs; Nyír-tó, talajcsapda, 2002. 07. 05., 07. 24., 08. 16. KCs; Rekesztő-rét, talajcsapda, 2002. 08. 16., 10. 01. KCs; Semlyékes-tó, talajcsapda, 2002. 08. 16. KCs; Szentes-rét, talajcsapda, 2002. 05. 13., 07. 05. KCs (BTM), **Nyírád**, legelőerdő, forgatás, 2008. 06. 10. KCs; legelőerdő, talajcsapda 2008. 08. 18 – 10. 03. KCs. (BTM), **Öcs**, Nagy-tó, talajcsapda, 2002. 07. 24. KCs (BTM), **Pápa-Tapolcafi**, Gyulamajori-patak, talajcsapda, 1999. 06. 08. KCs; Gyulamajori-patak, ége-

res, talajcsapda, 1999. 06. 08. KCs; láprét, kérgezés, 1999. 03. 12. KCs (BTM), **Pénzesgyőr**, 1979. 09. 09. PA (MM), **Porva**, 1968. 07. 16–19. TL (RIm); Ménesjáráspuszta, Hódos-ér, talajcsapda, 2001. 08. 08-09. 19. MD; Szépalmapuszt, felhagyott almás, talajcsapda, 2005. 05. 29., 07. 29., 08. 28., 10. 01. KCs, **Pula**, Kis-Sás-tó, talajcsapda, 2002. 07. 05., 07. 24., 08. 16., 09. 06. KCs (BTM), **Raposka**, Szent György-hegy, bazaltbánya, talajcsapda, 2006. 11. 03. KCs (BTM), **Sáska**, Agár-tető, talajcsapda, 1967. 05. 12 – 06. 13., 08. 22 – 09. 23. TL (BTM), **Sümeg**, Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ (BTM), **Szentantalfa**, Hangyás-erdő, talajcsapda, 1999. 09. 10. KCs (BTM), **Szentbékáll**, Eresztvény, sörös talajcsapda, 1979. 06. 09–19. MF (TTM), **Tés**, 1980. 05. 25. PA (MM); Csőzpuszta, cserjés, egyelés, KCs 2008. 08. 14.; Öreg-Futóné, farönk alatt, egyelés, 1966. 07. 12. PJ; Tunyog, talajcsapda, 1995. 06. 15. KCs (BTM), **Tihany**, Apáti-tető, sztyeppelejtő, talajcsapda, 2000. 06. 09–16., 06. 16–30. SzGy; Kiserdő-tető, bokorerdő, talajcsapda, 2000. 07. 15 – 08. 02. SzGy (TTM); Külső-tó, talajcsapda, 2000. 09. 05., 2001. 09. 26. KCs, **Ugod**, 1974. 08. 17. BJ; Somberék, 1977. 06. 05. RoI (RIm), **Úrkút**, 1932. 07. 25. SR (TTM), **Vászoly**, 1941. 07. 20. (TTM), **Veszprém**, Csatár-hegy, hegy alatti Séd szakasz melletti parlag, 1997. 07. 09. KCs; Ördög-szikla, mészkedvelő-tölgyes, talajcsapda, 2008. 08. 18. TK, **Vöröstó**, Fás-legelő, talajcsapda, 2005. 08. 27 – 09. 17. RI (BTM), **Zánka**, 1976. 04. 11. FP (TTM), **Zirc**, LF (TTM); Bocskor-hegy, 1973. 08. 19. Gyné (RIm); Cuha-völgy, 1972. 08. 09. TL (RIm); Pintér-hegy, talajcsapda, 2000. 07. 25., 08. 21., 2005. 06. 28. KCs (BTM).

Pterostichus hungaricus (Dejean, 1828)

Hidegkút, 1941. (TTM), **Várpalota**, Inota, 1965. 08. 10. SzL (BTM), **Zirc**, LF (TTM)

Pterostichus incommodus Schaum, 1858

Balatonudvari: 1980. 08. 24. SzK (RIm), **Dörgicse**, Kü-völgy, 1979. 04. 08. RoI (RoIm), **Északi-Cuha**, 1957. 06. 27., PJ (BTM), **Tihany** 1934., 1939. 04. 15. SzV (TTM); kő alól, 1964. 09. 13. RI (RIm), **Vászoly**, Öreg-hegy, 1981., 08. 24., 1984., 05. 05. RI (RIm), **Litér**, Mogorós-hegy, fenyves, talajcsapda, 2006. 09. 04. KCs (BTM), **Vilonya**, Külső-hegy, sziklagyep, talajcsapda, 1996. 07. 15 – 08. 24. KCs (BTM), **Zirc**, Lichtneckert (TTM)

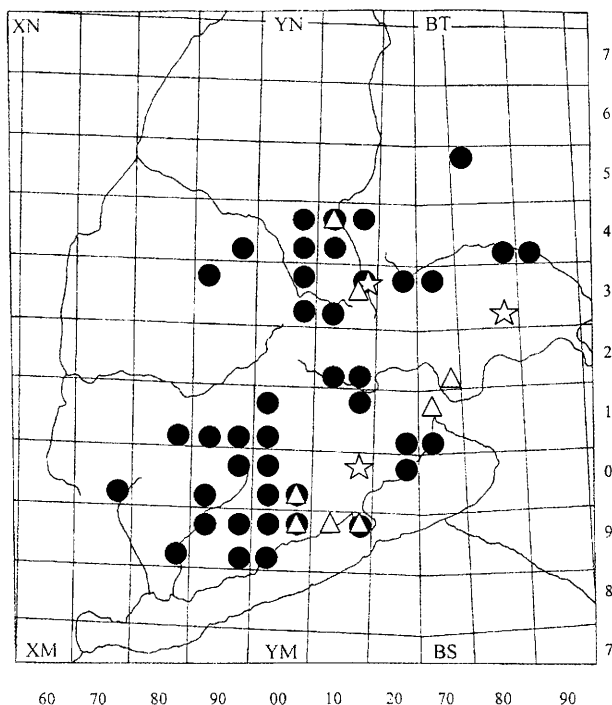
Megvitatás

Az eddig már publikált bakonyi *P. incommodus* adatokon kívül (SZÉKESSY 1943, KUTASI 1998b, RETEZÁR-SZÉKELY 1999) Dörgicséről, Litérről és Tihanyból közöljük e ritka faj új előfordulását. Az eddig ismert magyarországi lelőhelyadatok alapján a kerekhatú gyászfutó meleg- és szárazságedvelő, erdős-sztyepp fajnak tekinthető (KUTASI 1998b). A Bakonyban talált újabb példányok telepített fenyvesből és sziklagyepből, vagyis szintén kifejezetten száraz, xerotherm élőhelyekről kerültek elő talajcsapdázással. A faj bakonyi elterjedését UTM térképen ábrázoltuk (DÉVAI et al. 2000) (**1. ábra**). Látható, hogy csaknem összes adata a Balaton-felvidékről származik.

A Bakonyban a három faj közül a *P. melas* fordul elő a legnagyobb számban, melyet CSIKI (1946) is domb-és hegyvidékeink gyakori lakójaként említ. HÜRKA (1996) szerint e faj a mérsékelt száraz, illetve mérsékelt nedves élőhelyeken, sztyepperdőkben, ligetes erdőkben, legelőkön fordul elő, a sík-és hegyvidéken egyaránt.

Tapasztalataink szerint a Bakonyban sokféle száraz és nedves élőhelyen megtalálható. Előkerült lejtősztyeppben, löszgyeppben, legelőerdőben, felhagyott almaültetvényben, tölgyesben, homokbányában tenyésző nyárasban, bükkösben, vízparton, lápréten és vízparti sásosban egyaránt. A futóbogár-együttes domináns faja volt kiszáradó lápréteken a Kab-hegyen (KUTASI 2004), valamint Hárskúton 500 méter tengerszintfeletti magasságban, felhagyott almaültetvényben.

A Balaton-felvidéken Kővágóörsön végzett talajcsapdázással az általunk vizsgált összes élőhelyen előkerült. A gyűjtéseket az alábbi habitatokban végeztünk: száraz gyepp, ligetes fenyves, tölgyes tisztás borókással, cseres-tölgyes, forrás partja, felhagyott homokbánya: fűzes-nyáras. Ez utóbbi élőhelyen és a ligetes fenyvesben domináns egyedszámban fordult elő. A cseres-tölgyes több pontján is vettünk mintákat, mindenütt a félborda szélesfutó (*Abax parallelepipedus*) volt a domináns faj. A településhez közelebb eső, nedvesebb, dúsabb aljnövényzetű tölgyesben a fényes gyászfutó (*Pterostichus melas*) a félborda szélesfutóval (*Abax parallelepipedus*) csaknem azonos dominanciával volt jelen (40 %), míg mássutt csak néhány példányt gyűjtöttünk belőle.

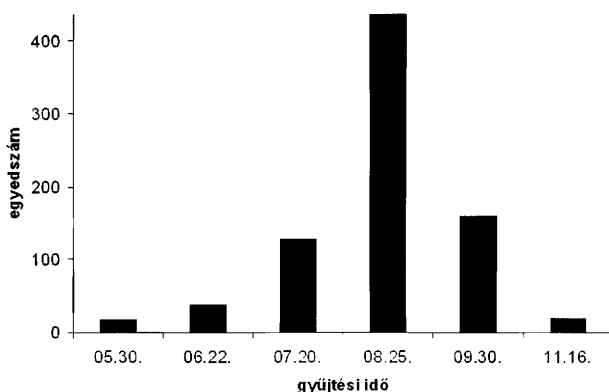

1. ábra: A *Pterostichus melas* (●), *P. hungaricus* (☆) és a *P. incommodus* (△) előfordulása a Bakonyban.

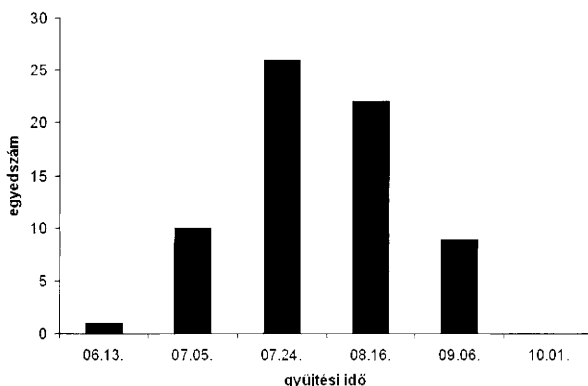
A bakonyi adatok alapján a *P. melas* nyári-őszai aktivitású faj, a legnagyobb számban nyár közepén és késő nyáron fordul elő, Hárskúton szeptemberben is magas dominanciával volt jelen (2-3. ábra). Az elterjedési térképén látható (1. ábra), hogy ez a faj a Bakony minden tájegységén előfordul.

A múzeumok és magángyűjtemények példányainak átnézése során a *P. hungaricus* három lelőhelyről, összesen hét példányban került elő. HÜRKA (1996) szerint e faj főként száraz élőhelyeken, fenyőerdőkben, legelőkön, szőlőültetvényekben fordul elő, sík- és hegyvidéken egyaránt. Előzetes hazai vizsgálataink szerint Magyarországon a *P. hungaricus* a *P. melas*hoz hasonlóan főként domb- és hegyvidéki erdőkben él, és a két faj ugyan helyenként együtt is megtalálható, de sokkal jellemzőbb, hogy egy térségben csak az egyik faj tenyészik nagyobb egyedszámban, vagy kizárólagosan (NAGY et al. 2004).

A magyar gyászfutó (*P. hungaricus*) eddig ismert bakonyi adatai megkérdőjelezhetők. Szőke Lajos várpalotai példányainak hitelességét erősen rontja, hogy a szerző ezen a helyen egyidejűleg a *Carabus montivagus blandus* is „megtalálta”, amely utóbbinak a Dunántúlról egyáltalán nincs adata, viszont kedvelt gyűjtőhelyén a Gödöllői-dombságban mindkét faj előfordul (SZÉL et al. 2007). Az 1941-es hidegkúti példányon nincsenek további adatok a lelőhelycédulán, így az adat akár Pesthidegkútra is vonatkozhat, ahol gyakori a *P. hungaricus*. (Az általunk ismert gyűjtők közül Csiki Ernő gyűjtött ezen a helyen, de a kéziratos cédulán látható írás nem rá vall.) A zirci példány gyűjtője Lichtneckert Ferenc, akinek a gyűjteményéből számos téves lelőhelyű példány került elő, így ez az adat sem tekinthető hitelesnek. (Az általunk ismert zirci példányok egyébként kivétel nélkül a *P. melas* faj képviselői.) Megjegyzendő, hogy a téves adatok a Lichtneckert-gyűjtemény utólagos helytelen felcédulázásának köszönhetők (MERKL 2001). Az utóbbi évtizedekben intenzív gyűjtések folytak a Bakony különböző vidékein, a magyar gyászfutó (*P. hungaricus*) mégsem került elő. Bakonyi előfordulása természetesen nem zárható ki.

2. ábra: A *Pterostichus melas* rajzásdinamikája felhagyott almásban (Hárskút, 2003)

3. ábra: A *Pterostichus melas* rajzásdinamikája vízparti élőhelyen (Nagyvázsony, Kab-hegy, Nyír-tó, 2002)

Összefoglalás

Dolgozatunkban összegeztük a *Feronidius* szubgenuszba tartozó három hazai faj, a magyar gyászfutó (*Pterostichus hungaricus*), a kerekhátú gyászfutó (*P. incommodus*), illetve a fényes gyászfutó (*P. melas*) bakonyi előfordulási- és élőhelyadatait a múzeumi és magángyűjtemények adatai alapján. A lelőhelyadatokat UTM-térképen ábrázoltuk. Megállapítottuk, hogy a *P. melas* általánosan elterjedt és sokféle élőhelyen megtalálható. A meleg- és szárazságkedvelő *P. incommodus* igen ritka, és csak kevés lelőhelyadatát ismerjük. A *P. hungaricus* bakonyi előfordulása megerősítésre szorul, mert a rendelkezésünkre álló „bizonyító példányok” lelőhelye kétes. Közöltük a *P. melas* rajzásdinamikáját, melyet két élőhelyen vizsgáltunk.

Köszönetnyilvánítás

Retezár Imrének és Rozner Istvánnak magángyűjteményeik rendelkezésünkre bocsátásáért, Kovács Tibornak a Mátra Múzeum, Ábrahám Leventének pedig a Somogy Megyei Múzeum anyagának hozzánk történő eljuttatásáért, dr. Tóth Sándornak pedig a bakonyi UTM térkép elkészítéséhez nyújtott segítségéért szeretnénk köszönetet mondani.

Irodalom

- CSIKI, E. (1946): Die Käferfauna des Karpaten-Beckens. Allgemeiner Teil und Caraboidea I. – In: TASNÁDI-KUBACSKA, A. (szerk.): *Naturwissenschaftliche Monographien, IV*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 798 pp.
- DÉVAL, GY., HARANGI, J., MISKOLCZI, M. (2000): BioTér 2.0 Program (Botanikai Hálótérképező Program) – kézirat
- HEGYESSY, G., SZÉL, GY. (2002): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye, Carabidae (Coleoptera) — *Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis* **26**: 189–220.
- HORVATOVICH, S. (1993): Liste der Carabidaen-Arten (Coleoptera, Carabidae) Ungarns (Stand 1991). *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* **37**: 5–12.
- HŰRKA, K. (1996): Carabidae of the Czech and Slovak Republic. Kabourek, Zlín, 565.
- KUTASI, CS. (1998a): Ritka futóbogarak (Coleoptera, Carabidae) a Keleti-Bakonyból. — *A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei* (1994) **13**: 63–72.
- KUTASI, CS. (1998b): Futóbogarak (Coleoptera, Carabidae) Litér környékéről – *A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei* **13** (1994): 73–88.
- KUTASI, CS. (2001): Futóbogarak (Col.: Carabidae) vizsgálata a veszprémi Csatár-hegyen és környékén — *A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei* **18** (1999): 95–104.
- KUTASI, CS., MARKÓ, V., BALOG, A., (2004): Species composition of carabid (*Coleoptera: Carabidae*) communities in apple and pear orchards in Hungary — *Acta Phytopathologica et Entomologica Hungarica* **39** (1-3): 71–89.
- KUTASI, CS. (2004): A Kab-hegy környéki tavak és láprétek futóbogarai (Col.: Carabidae) — *A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei* **21**: 97–110.
- MARGGI, W. (2004): Pterostichini. — In: MÜLLER-MOTZFELD, G. (szerk.) (2004): Band 2. Adephaga 1: Carabidae (Laufkäfer). — In: FREUDE, H., HARDE, K. W., LOHSE, G. A. & KLAUSNITZER, B.: *Die Käfer Mitteleuropas*. Elsevier GMBH, Spektrum Akademischer Verlag (Heidelberg-Berlin) p. 216–251.
- MERKL, O. (2001): Harmincnégy bogárcsalád Somogy megyei fajainak katalógusa (Coleoptera). — *Natura Somogyiensis* **1**: 191–212.
- MÜLLER-MOTZFELD, G. (szerk.) (2004): Band 2. Adephaga 1: Carabidae (Laufkäfer). — In: FREUDE, H., HARDE, K. W., LOHSE, G. A. & KLAUSNITZER, B.: *Die Käfer Mitteleuropas*. Elsevier GMBH, Spektrum Akademischer Verlag (Heidelberg-Berlin), 521 pp.
- NAGY, F., SZÉL, GY., VIG, K. (2004): Vas megye futóbogár-faunája (Colcoptera: Carabidae). *Praenorica Folia historico-naturalia* **7**: 1–235.
- RETEZÁR, I. (1999): A magyarországi futóbogarak jegyzéke (Coleoptera: Carabidae) – Kézirat, Bakonyi Természettudományi Múzeum, adattár 7.
- RETEZÁR, I., SZÉKELY, K. (1999): Vászoly és környékének futóbogarai és cincérei (Coleoptera: Carabidae et Cerambycidae) — *A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei* **14** (1995): 79–104.
- RETEZÁR, I. – SZÉKELY, K. (2005): Jelentés „A Bakony természeti képe” kutatási program részeként a Balaton-felvidéki NP jelenlegi területén kívül eső, védelemre javasolt területek Coleopterológiai kutatásáról 2005. évben – kézirat, Bakonyi Természettudományi Múzeum, adattár, 8 pp.

- SZÉKESSY, V. (1943): Die Koleopteren-Fauna der Halbinsel Tihany. A Tihanyi-félsziget bogárfaunája. – A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái **15**: 358-399.
- SZÉL, Gy. & KUTASI, Cs. (2003): Tihanyi élőhelyek bogárfaunisztikai vizsgálata – A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei **20**: 77–106.
- SZÉL, Gy., RETEZÁR, I., BÉRCES, S., FÜLÖP, D., SZABÓ, K. és PÉNZES, Zs. (2007): Magyarország futrinkái. – In: FORRÓ, L. és MAHUNKA, S. (szerk.): A Kárpát-medence állatvilágának kialakulása – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, p. 81–106.
- TÓTH, L. (1973): A Bakony-hegység futóbogár-alkatú faunájának alapvetése (Coleoptera: Cicindelidae et Carabidae) – A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **12**: 275–351.
- TÓTH, L. (1980): A farkasgyepűi bükkös ökoszisztéma ragadozó (Carnivor) bogarainak vizsgálata a tálszintben — a Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **15**: 73–91.

**A BAKONYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM
LEMEZESCSÁPÚ GYŰJTEMÉNYE I.
(COLEOPTERA: SCARABAEOIDEA: LUCANIDAE ET
SCARABAEIDAE (CETONIINAE))**

NÁDAI LÁSZLÓ

H-1147 Budapest, Zsolnay Vilmos utca 13., III/4.
nadaiscarab@gmail.com

NÁDAI L.: *Scarabaeoidea beetles collection preserved in the Bakony Natural History Museum I.*
(*Coleoptera: Scarabaeoidea: Lucanidae et Scarabaeidae (Cetoniinae)*)

Abstract: 16 genera, 19 species became known from the family Lucanidae and subfamily Cetoniinae within the framework of the research program „Natural features of the Bakony Mountains”. The specimens are deposited in the Bakony Natural History Museum.

Received September 23, 2008

Accepted September 29, 2008

Keywords: Bakony Természettudományi Múzeum, Lamellicornia gyűjtemény, Lucanidae, Scarabaeidae (Cetoniinae).

Bevezetés

A Bakony hegység bogárfaunájának kutatása során eddig csupán egy összegző publikáció született a Scarabaeoidea családsorozatról (ROZNER 1984). Ezen kívül csupán szórvány adatok jelentek meg különböző publikációkban (KUTASI 1999, SZÉL & KUTASI 2003, ROZNER 2005). Jelen munkában a Bakony Természettudományi Múzeum gyűjteményében elhelyezett példányok adatait dolgoztam fel a Lucanidae család és Cetoniinae alcsaládban. A „Bakony természeti képe” kutatási program leírása szintén megtalálható a már említett publikációban (ROZNER 1984). A múzeum lemezescsapú anyagának feldolgozását Rozner István kezdte el, majd Ádám Lászlóval együtt ő állította fel a gyűjtemény mai alapját.

Az általam látott és ellenőrzött példányok lelőhelyeinek felsorolásakor megadtam az UTM-kódokat is.

A gyűjtők nevét a következőképpen rövidítettem: Ádám László (ÁL), Aszaló (A), Bali József (BJ), Balla Katalin (BK), Balogh András (BA), Balogh Márton (BM), Bankovics Attila (BA), Bárdossyné (B), Bécsy László (BéL), Bezsilla László (BL), Csapó E. (CsE), Csiby Mária (CsM), Dax Margit (DM), Dietzel Gyula (DGy), Éryné (É), Gáli (G), Györffy Györgyné (GyGy), Györffy Jenő (GyJ), Gyarmathy Istvánné (GyI), Hadnagy László (HL), Harmat Beáta (HB), Havasi Istvánné (HI), Horváth B. (HoB), Huszár Mária (HM), Ilosvay György (IGy), Karáné (K), Kasper Ágota (KÁ), Kinál Ferenc (KF), Kolep Irma (KI), Koloszar András (KA), Kovács Gy. (KGy), Kovács Tibor (KT), Kutasi Csaba (KCs), Leitold J. (LJ), Lendvai Mária (LM), Magyar Mihály (MaM), Máj Ferenc (MF), Marjovszky (M), Medvegy Mihály (MM), Murányi Dávid (MD), Nagy Éva (NÉ), Nádain László (NL), Németh Lajos (NéL), Neruzsil István (NI), Novák László (NoL), Palágyi Szilvia (PSz), Papp Jenő (PJ), Papp Zs. (PZs), Péti Miklós (PM), Podlussány Attila (PA), Rácz István (Rál), Reményi Antal (RA), Rozner György (RGy), Rozner István (RI), Sággy Zsolt (SZs), Sebők Péter (SP), Sinkovics Ilona (SI), Sipos Imre (SiI), Somogyi Gábor (SG), Szalóki Dezső (SzD), Szásziné Horváth Henrietta (SzHH), Szauner Ferencné (SzF), Szele Ernő (SzE), Szitta Tamás (SzT), Sztonka (Sz), Szurgyi Zsuzsanna (SzZs), Tapfer Dezső (TD), Tóth László (TL), Tóth Sándor (TS), Tóth Sándorné (TSá), Tóth Szabolcs (TSz), Újhelyi Sándor (ÚS), Veszelszky Zoltán (VZ), Vitéz Ágnes (VÁ), Weininger Tibor (WT), Magyar Mihály (MM), Zombori Lajos (ZL).

Eredmények

Lucanidae Latreille, 1804 – Szarvasbogárfélék Aesalinae MacLeay, 1819

Aesalus Fabricius, 1801

Aesalus scarabaeoides (Panzer, 1794) – szőrös szarvasbogár

Elterjedési terület: Egész Európában, kivéve az északi részeket.

Lelőhely adatok: *Dudar*, (YN24), 1980. III. 9. (PA), *Dudar*, Magos-hegy, (YN24), 1980. III. 9. (RI), *Herend*, (YN02), 1991. IV. 4. (KT), *Isztimér*, Barok-völgy, ~350m, (BT84), 1978. XI. 26. (ÁL), *Isztimér*, Királyszállás, Barok-völgy, (BT84), 1978. I. 8., 1978. II. 25. (RI), *Nagyesztergár*, Veim-pusztá, (YN14), 2005. V. 16. (KCs), *Padragkút*, Szőkekút, (XN91), 1979. III. 11. (RI), *Veszprémvársány*, (YN12), 1995. IV. 9.; 1996. VIII. 8. (RI), *Veszprémvársány*, Malom-völgy, (YN15), 1995. IV. 7. (KCs), *Zalasántó*, Tátika-hegy, (XM69), 1999. III. 15. (SZs).

Syndesinae Macleay, 1819

Sinodendron Hellwig, 1792

Sinodendron cylindricum (Linnaeus, 1758) – túlkös szarvasbogár

Elterjedési területe: Egész Európában, végig az orosz területeken és Szibériában.

Természetvédelmi helyzet: Magyarországon védett, eszmei értéke 10.000 Ft. (KÖM-rendelet, 2001)

Lelőhely adatok: *Bakonyszentlászló*, Hódosér-völgy, (YN15), 1978. IX. 8. (RI), *Bakonyszűcs*, Bécsi-árok, (YN04), 2004. VI. 18. (KCs), *Fenyőfő*, Kék-hegy, (YN04), 1982. X. 24. (PA), *Fenyőfő*, Hódosér-völgy, (YN04), 1978. X. 8. (RI), *Hárskút*, Középső-Hajag, (YN12), 1982. IV. 18. (SzD), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 1987. VI. 30. (HB), *Isztimér*, (BT84), 1995. VII. 20. (KCs), *Isztimér*, Barok-völgy, ~350m, (BT84), 1978. XI. 26. (ÁL), *Isztimér*, Királyszállás, Barok-völgy, (BT84), 1978. II. 25. (RI), *Lesencefalú*, Hajag, (XM78), 1979. VII. 25. (KA), *Padragkút*, Szőke-kút, (XN91), 1979. III. 11. (RI), *Porva*, (YN14), 1988. III. 19. (PA), *Porva*, Kiszépalma-pusztá, (YN14), 1980. VII. 12. (RI), *Porva*, Kőris-hegy, Szépalma-pusztá, (YN14), 1980. VIII. 9.; 1982. VII. 4.; 1984. VII. 21. (RI), *Porva*, Szépalma-pusztá, (YN14), 1976. VII. 12. (BJ), *Ugod*, Dióspusztá, (XN94), 1978. VI. 3. (BJ), *Ugod*, Gerence-pusztá, (XN94), 1976. VII. 12. (BJ).

Lucaninae Latreille, 1804

Lucanus Scopoli, 1763

Lucanus cervus (Linnaeus, 1758) – nagy szarvasbogár

Elterjedési területe: Egész Európában – kivéve a Skandináviát – és a Közel-Keleten.

Természetvédelmi helyzet: Magyarországon védett, eszmei értéke 2.000 Ft.

Lelőhely adatok: *Ácsteszer*, (BT75), 1975. VI. 8. (IGy), *Bakonybél*, Som-hegy, (YN03), 1974. VIII. 7. (BJ-MM), *Bakonybél*, Som-hegy, (YN03), 1974. VIII. 7. (MM), *Bakonybél*, Tiszta-víz-völgy, (YN03), 1960. VII. 29. (PJ), *Bakonycsernye*, Kisgyónbánya, (BT84), 1980. VI. 4. (RI), *Bakonycsernye*, Mecsérpusztá, (BT84), 1978. VII. 18. (SG), *Bakonykoppány*, Gerence-part, (YN04), 1977. VII. 20. (BJ), *Bakonyszentkirály*, (YN15), 2003. VI. 3. (CsE), *Bakonyszentlászló*, Hódos-ér, (YN15), 1957. IX. 18. (PJ), *Bakonyszentlászló*, Vinye, (YN14), 1957. VIII. 7. (PJ), *Bakonyszombathely*, (YN26), 2004. VII. 18. (KÁ), *Balatonalmádi*, Huszár u. 15. (BT71), 1968. VI. 24-30. (KI-PJ), *Balatonalmádi*, Káptalanfüred, (BT71), 1976. VI. 26.; 1976. VI. 29.; 1976. VII. 1.; 1976. VII. 7. (SzD), *Balatoncsicsó*, Erdészház, (YN00), 1977. VI. 18. (RI), *Balatonfüred*, Káptalanfüred, (BT71), 1964. VI. 27.; 1964. VII. 5.; 1964. VII. 16.; 1965. VIII. 1-7.; 1965. VIII. 15.; 1966. VII. 2-18.; 1967. V. 17., 1968. VI. 23-28.; 1968. V – VI.; 1968. VI. 28 – VII. 6.; 1968. VII. 14. (NI), *Balatonfüred*, Kemping, Malaise-csapda, (YN10), 1973. VII. 5.; *Balatonudvari*, Kiliánteleg, (YM19), 1976. VII. 18. (BJ), *Balinka*, Kisgyónbánya, (BT84), 1980. VI. 4. (RI), *Balinka*, Kisgyónbánya, (BT84), 1995. VI. 21. (KCs), *Bodajk*, Szélesárok, (BT94), 1979. V. 22. (SzD), *Borzavár*, 1974. VII. 3. (YN14), (BK-HM), *Csesznek*, Csörög-tető, (YN14), 1973. VII. 8. (RI), *Csesznek*, Porva-Csesznek vasútállomás, (YN14), 1973. VIII. 17. (GyGy), *Csopak*, (YN20), 1973. VIII. 13. (TS), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1976. VII. 30. (BJ), *Dudár*, (YN24), 1973. VII. 24. (TS-SI), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1974. VII. 12. (BK-HM), *Farkasgyepű*, (XN93), 1975. VII. 30. (IGy), *Farkasgyepű*, (XN93), 1983. VIII. 27. (BJ), *Fenyőfő*, (YN04), 1971. VII. 8. (TL), *Fenyőfő*, (YN04), 1981. VII. 12-13. (RI), *Fenyőfő*, Hálóeresztő-árok, (YN04), 1981. VII. 12-13. (RI), *Fenyőfő*, Kiszépalma, (YN04), 1965. V. 25-31. (PJ), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2004. VII. 25. (HB), *Herend*, Somhegy, (YN02), 1978. VII. 28. (DGy), *Herend*, Somod, (YN02), 1968. V. 20. (PJ), *Iharkút*, (XN93), 1972. VI. 21. (TS), *Isztimér*, Barok-völgy, (BT84), 1973. VII. 26. (TS-SI), *Isztimér*, Barok-völgy, (BT84), 1973. VII. 27. (IGy), *Isztimér*, Burok-völgy, (BT84), 2004. VII. 20. (SzE), *Isztimér*, Hétházpusztá, (BT84), 1973. VII. 15. (TS), *Kővágóörs*, Ecséri-erdő, (XM99), 2004. IX. 3. (KÁ), *Lesencinstvánd*, Uzsa, Urbéri-er-

dő, (XM79), 1990. VI. 15. (NéL), *Mindszentkállya*, Öreg-hegy, (XM99), 1989. VI. 30 – VII. 2.; 1990. VI. 20.; 1990. VI. 30.; 1990. VII. 7.; 1990. VII. 13. (RI), *Monostorapáti*, (XN90), 1985. VI. 20. (TS), *Olaszfalu*, Alsópere, (YN13), 1966. VII. 11–14. (PJ), (PJ), *Pápa*, (XN84), 1979. VI. 18. (BJ), *Pápateszér*, Zsörki-szőlők, (YN05), 1973. VII. 30. (BJ), *Pécsely*, (YN10), 1977. VI. 12. (RI), *Porva*, Pálhálás, (YN14), 1968. VII. 16–17. (PJ), *Pula*, (YN00), 1964. VII. (G), *Pula*, (YN00), 1966. V – VI. (RA), *Pula*, Tálodi-erdő, (YN00), 1978. VII. 1. (RI), *Ravaszd*, Rekettyés, (YN06), 1995. VII. 21. (KCs), *Szentantalfa*, Hangyás-erdő, (YM09), 1999. VII. 6. (KCs), *Tés*, Móroc-tető, (BT73), 1969. VII. 18. (PJ), *Tés*, Öreg Futóné, (BT73), 1966. VII. 12. (PJ), *Tihany*, (YM19), 1963. VI – VII. (A), *Tihany*, Gejzírmező, (YM19), 1983. VI. 3. (TS), *Ugod*, (XN94), 1973. VII. 5.; 1973. VII. 19.; 1973. VII. 24.; 1973. VII. 25.; 1975. VII. 13 – VIII. 4.; 1976. VI. 27.; 1976. VI. 28.; 1977. VII. 24.; 1978. VI. 4.; 1978. VI. 5. (BJ), *Ugod*, Diópuszta, (XN94), 1976. VI. 16. (BJ), *Ugod*, Előerdő, (XN94), 1973. VII. 4.; 1973. VII. 6. (BJ), *Ugod*, Gerencepuszta, (XN94), 1976. VII. 15. (BJ), *Ugod*, Vörös János-séd, (XN94), 1988. VII. 6. (TS), *Úrkút*, Kabhegy, (YN01), 1974. VI. 27. (TS), *Várpalota*, Badacsony, (BT83), 1969. VI. 28. (PJ), *Várpalota*, Királyszállás, Barok-völgy, (BT83), 1969. VII. 11. (PJ), *Veszprém*, (YN12), 1954. VII., *Veszprém*, (YN12), 1967. VI. 29. (NI), *Veszprém*, (YN12), 1981. VI. 3. (BJ), *Veszprém*, Jankovics-telep, (YN12), 1965. VII. 25. (VÁ), *Veszprém*, Jankovics-tető, (YN12), 1965. VI. 28. (VÁ), *Veszprém*, Kert u. 13. (YN12), 1964. VII. 5. (ÚS), *Veszprém*, Sztálin u. (YN12), 1961. VII. 7. (PJ), *Veszprém*, Tekeres-völgy, (YN12), 1965. VIII. 10. (BL), *Veszprém*, Vegyipari Egyetem, (YN12), 1964. VI. 29. (VÁ), *Veszprémfajsz*, (YN11), 1976. VII. 6. (BJ), *Veszprémvársány*, Cser-hegy, (YN15), 1996. X. 9. (KCs), *Zalaszentő*, Tátika-hegy, (XM69), 1999. V. 7. (SZs), *Zánka*, Ságpuszta, (YM09), 1968. VI-VII. (PSz), *Zirc*, (YN13), 1971. VII. 21.; 1972. VI. (TL), *Zirc*, (YN13), 1972. VII. 10. (GyI), *Zirc*, (YN13), 1974. VIII. 14. (KÁ), *Zirc*, Hunfalvy u. (YN13), 2004. VII. 10. (SZs), *Zirc*, Múzeum, (YN13), 1972. VII. 18. (BA), *Zirc*, Pintér-hegy, (YN13), 1971. VII. 7. (BJ), *Zirc*, Szarvaskút, (YN13), 1984. IX. 16. (TS).

Platycerus Geoffroy, 1762

Platycerus caraboides (Linnaeus, 1758) – kis fémesszarvasbogár

Elterjedési terület: Egész Európában, a Közel-Keleten és Észak Afrikában (Algéria, Marokkó és Tunézia).

Lelőhely adatok: *Bakonybél*, Gerence-völgy, (YN03), 1974. IV. 29. (ZL), *Bakonybél*, Pálházai-hegy, (YN03), 1960. VII. 29. (PJ), *Bakonyszűcs*, Kőrös-hegy, (YN04), 2002. V. 12. (KCs), *Bakonyszűcs*, Vörös János-séd, (YN04), 1983. V. 12. (TS), *Bodajk*, (BT94), 1969. VI. 15. (TL), *Csesznek*, Gézaháza, Ördögárok, (YN14), 1974. VII. 4. (TS), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1976. VII. 5–30. (BJ), *Dörgicse*, Balázs-tető, Bánkút, (YN00), 1999. V. 3–29. (KCs), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1974. V. 13. (TS), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1978. V. 4. (CsM), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1979. V. 19. (HI), *Fenyőfő*, Kisszépalma, (YN04), 1965. V. 25–31. (PJ), *Fenyőfő*, Tóth-árok, (YN04), 2004. VI. 18. (KCs), *Hárskút*, Esztergáli-völgy, (YN12), 1958. V. 10. (PJ), *Hárskút*, Esztergáli-völgy, (YN12), 1980. V. 13. (HI), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2003. VI. 22.; 2005. VII. 1. (KCs), *Herend*, Középső Hajag, (YN02), 1967. IV. 28. (PJ), *Isztimér*, Burok-völgy, (BT84), 1998. V. 7. (HB), *Isztimér*, Királyszállás, Burok-völgy, (BT84), 1978. I. 8. (RI), *Márkó*, Menyeke, (YN12), 1963. V. 12. (PJ), *Németbánya*, (YN03), 1970. V. 21. (TS), *Németbánya*, Vadászház, (YN03), 1967. V. 29–VI. 2.

(PJ), *Pannonhalma*, Franciapagony, (YN07), 1997. IV. 24–VI. 4. (KCs), *Porva*, Hódosér-völgy, (YN14), 1974. V. 3. (BA), *Pula*, Tálodi-erdő, (YN00), 1978. VII. 1. (RI), *Ravazd*, Ravazdi-erdő, (YN06), 1995. V. 11. (KCs), *Vállus*, (XM79), 1978. VII. 1. (RI), *Vállus*, Láz-tető, (XM79), 1978. V. 21. (RI), *Veszprém*, (YN12), 1955. V., *Veszprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1997. V. 28–VII. 9. (KCs), *Veszprémvarsány*, (YN15), 1995. V. 7. (KCs), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 1974. V. 3. (KÁ), *Zirc*, Három-hegy, (YN13), 1982. V. 9. (TS).

Dorcinae MacLeay, 1819

Dorcus MacLeay, 1819

Dorcus parallelipipedus (Linnaeus, 1758) – kis szarvasbogár

Elterjedési területe: Egész Európában, a Közel-Keleten és Észak Afrikában (Marokkó).

Természetvédelmi helyzet: Magyarországon védett, eszmei értéke 2.000 Ft.

Lelőhely adatok: *Ácsteszer*, Feketevíz-pusztá, (BT75), 1969. VII. 11. (TL), *Ajka*, Köleskepe, (XN92), 1969. VII. 10. (TS), *Alsóörs*, Nagykö orra, (YN20), 1976. VI. 30. (SzD), *Aszófő*, Ágas-hegy, (YN10), 1977. V. 22. (RI), *Badacsonytomaj*, Badacsonyörs, (XM93), 1978. X. 11. (CsM), *Bakonybél*, Száraz-Gerence, (YN03), 1970. VII. 21. (TS), *Bakonybél*, Tisztavíz-forrás, (YN03), 2001. VI. 22 – VIII. 8. (MD), *Bakonycsernye*, Kisgyónbánya, (BT84), 1980. VI. 14.; 1981. VI. 28. (RI), *Bakonycsernye*, Mecsérpusztá, (BT84), 1978. VI. 18. (SG), *Bakonynána*, Alsópere, (YN24), 1964. VIII. 26–28. (PJ), *Bakonynána*, Zsellér-földek, (YN24), 2005. X. 28. tcs., (KCs), *Bakonyszentkirály*, (YN15), 1978. IX. 8.; 1980. VII. 13.; 1983. V. 24. (RI), *Bakonyszentkirály*, Hajmáspusztá, (YN25), 1978. VII. 26. (WT), *Bakonyszentkirály*, Zörög-tető, (YN15), 1973. VIII. 15. (GyGy), *Bakonyszentlászló*, Hódosér, (YN15), 1957. VI. 13. (PJ), *Bakonyszentlászló*, Hódosér-völgy, (YN15), 1957. VIII. 27.; 1958. V. 14. (PJ), *Bakonyszentlászló*, Hódosér-völgy, (YN15), 1969. VII. 24.; 1970. VI. 23 – VII. 20.; 1970. VII. 20 – VIII. 21.; 1971. VII. (TL), *Bakonyszentlászló*, Vinye, (YN14), 1973. VII. 21. (TS-SI), *Bakonyszűcs*, (YN04), 1973. IV. 26. (BJ), *Balatonalmádi*, (BT71), 1968. VI. 24–30. (KI-PJ), *Balatonalmádi*, Káptalanfüred, (BT71), 1963. VIII. 1–6.; 1966. IX – X.; 1967. V. 7. (NI), *Balatonalmádi*, Káptalanfüred, (BT71), 1976. VI. 29. (SzD), *Balatonalmádi*, Tulipán u. 15. (BT71), 1965. VI. 20. (PJ), *Balatoncsicsó*, (YN00), 1969. VII. 8–10. (TL), *Balatoncsicsó*, (YN00), 1969. VII. 9–10. (PJ), *Balatoncsicsó*, Csicsói-vadászház, (YN00), 1977. VI. 18. (RI), *Balatonhenye*, (XM99), 1978. V. 6. (RI), *Bodajk*, (BT94), 1963. VI. 13–14. (PJ), *Csabrendek*, Nagytárkánypusztá, (XN70), 1979. IX. 8. (RI), *Csabrendek*, Tüsképusztá, (XN70), 1988. VI. 27 – VII. 4. *Csesznek*, Cuha, (YN14), 1957. VI. 27. (PJ), *Csesznek*, Cuha-völgy, (YN14), 1955. V. 14. (MaM), *Csesznek*, Porva-Csesznek vasútállomás, (YN14), 1972. VI. 15. (TS), *Csesznek*, Porva-Csesznek vasútállomás, Cuha-völgy, (YN14), 1973. VII. 6. (RI), *Csesznek*, Várbükk alja, (YN14), 1973. VII. 9. (RI), *Csopak*, (YN20), 1960. VI. 7. (NoL), *Dudar*, (YN24), 1973. VII. 24. (BK-HM), *Eplény*, (YN23), 1975. IX. 17. (BJ), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1974. VII. 12. (BK-HM), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1979. III. 10. (RI), *Fenyőfő*, 1958. V. 8. (YN04), (PJ), *Fenyőfő*, 1971. VII. 8. (YN04), (TL), *Fenyőfő*, 1975. VII. 16–17. (YN04), (MM), *Fenyőfő*, (YN04), 1976. VIII. 12–15.; 1977. VII. 30–31.; 1981. VII. 12–13. (RI), *Fenyőfő*, Hódos-ér, (YN04), 1979. II. 25. (SzD), *Fenyőfő*, Hódosér-völgy, (YN04), 1978. IX. 8. (RI), *Fenyőfő*, Kisszépalma, (YN04), 1965. V. 25–31. (PJ), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1970. VI. 27. (TS), *Gic*, Halastavak, (YN05), 1975. VI. 4. (SzT), *Gyulafirátót*, (YN22), 1967. VI – VII. *Herend*, Rakotttyás, (YN02), 1963. V. 26. (PJ), *Homokbödöge*, Előerdő, (XN94), 1972.

VII. 27.; 1972. VIII. 12. (BJ), *Iharkút*, (XN93), 1972. VI. 21. (TS), *Isztimér*, Hétházpuszta, (BT84), 1973. VII. 15. (TS), *Isztimér*, Királyszállás, Barok-völgy, (BT83), 1978. II. 15. (RI), *Kapolcs*, Kálomis, (XN90), 1968. V. 7. (PJ), *Fenyőfő*, Kisszépalmapuszta, Kék-hegy, (YN04), 1977. VI. 7. (RI), *Lovas*, Királykút, (YN20), 1976. V. 23.; 1976. VI. 19.; 1977. VI. 19.; (RI), *Márkó*, (YN12), 1954. X. 28. (MaM), *Monostorapáti*, (XN90), 1985. VI. 20. (TS), *Monostorapáti*, Boncsos-tető, (XN90), 1962. VII. 19. (PJ), *Monoszló*, Taróra-hegy, (YM09), 1969. VII. 4 – IX. 11. (TL), *Nagyesztergár*, Veimpuszta, (YN14), 1975. VII. 12. (HM), *Németbánya*, Vadászház, (YN03), 1967. V. 29 – VI. 2. (PJ), *Olaszfalú*, Nagy Csiga-hegy, (YN13), 2005. VI. 15. (HB), *Padragkút*, (XN91), 1975. VI. 21–22.; 1975. VII. 5. (RI), *Padragkút*, Szőkekút, (XN91), 1979. III. 11. (RI), *Pécsely*, Körtvélyes, (YN10), 1982. III. 29. (RI), *Pénzesgyőr*, (YN13), 1979. IX. 9.; 1979. IX. 10. (RI), *Porva*, Kisszépalma, Kék-hegy, (YN14), 1977. VI. 7. (RI), *Porva*, Kisszépalma, (YN14), 1980. VII. 12.; 1988. VI. 11.; 1988. VI. 26. (RI), *Porva*, Kőris-hegy, (YN14), 1977. VII. 31. (RI), *Porva*, Kőris-hegy, (YN14), 1977. VII. 31. (RI), *Porva*, Kőris-hegy, Szépalmapuszta. (YN14), 1982. VII. 4.; 1980. VIII. 9. (RI), *Porva*, Pálhálás, (YN14), 1968. VII. 16–17. (PJ), (RI), *Porva*, Szépalmapuszta, (YN14), 1976. VII. 12. (BJ), *Porva*, Szépalmapuszta, (YN14), 1988. VI. 11.; 1988. VI. 26. (RI), *Pula*, Náci-hegy, (YN00), 1964. VII. 22. (PJ), *Pula*, Tálodi-erdő, (YN00), 1978. VIII. 12., 1979. VII. 31. (RI), *Ravaszd*, Macskalika-tető, (YN06), 1997. VI. 4 – VII. 1.; 1997. IX. 2 – X. 22. (KCs), *Rezi*, Rezi-erdő, (XM69), 1995. VIII. 13. (SzHH), *Sáska*, Agártető, (XN80), 1967. V. 12 – VI. 13. (TL), *Súr*, (BT75), 1980. IV. 13. (PA), *Sümeg*, Sarvaly, (XN70), 1968. VI. 4–8. (PJ), *Sümegprága*, Sarvaly, (XN70), 1979. V. 9. (SzD), *Szentgál*, Miklós Pál hegy, (YN12), 1968. VI. 23 – VIII. 17. (TL), *Szigliget*, Arborétum, (XM88), 1964. VI. 30. (PJ), *Tapolcafé*, (XN93), 1978. VII. 12. (BJ), *Tés*, Hegyesberek, (BT73), 1980. V. 25. (RI), *Ugod*, (XN94), 1973. IV. 2.; 1975. VII. 13 – VIII. 4.; 1976. VII. 10.; 1977. VII. 20–22. (BJ), *Ugod*, Bögödei-erdő, (XN94), 1977. V. 8. (RI), *Ugod*, Bükkös, (XN94), 1977. V. 8. (ÁL), *Ugod*, Dióspuszta, (XN94), 1973. V. 31. (BJ), *Ugod*, Előerdő, (XN94), 1972. IV. 25.; 1973. VII. 6. (BJ), *Ugod*, Gerencepuszta, (XN94), 1975. VII. 12. (BJ), *Ugod*, Hubertlak, (XN94), 1974. V. 11. (BJ), *Ugod*, Irtáspuszta, (XN94), 1972. VI. 15. (BJ), *Ugod*, Királykapu, (XN94), 1976. VII. 15. (BJ), *Ugod*, Kövestető, (XN94), 1973. IV. 2. (BJ), *Ugod*, Somberek, Hubertlak, (XN94), 1967. VI. 26–29. (TL), *Ugod*, Szárhegy, (XN94), 1972. V. 1.; 1975. VIII. 14. (BJ), *Úrkút*, Kabhegy, (YN01), 1974. VI. 27. (TS), *Úrkút*, Kabhegy, (YN01), 1978. VII. 12. (DGy), *Vállus*, Csetény, (XM79), 1969. V. 28. (PJ), *Várpalota*, (BT83), 1967. V. 28. (TL), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1969. V. 1–11. (TL), *Várpalota*, Séd, (BT83), 1957. VI. 4. (PJ), *Vészprém*, (YN12), 1954. VI. (MaM), *Vészprém*, (YN12), 1977. VI. 23.; 1983. V. 17. (BJ), *Vészprém*, Betekints-völgy, Csatár-hegy, (YN12), 1971. V. 7. (TL), *Vészprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1977. VI. 27. (SI-WT), *Vészprém*, Gulya-domb, (YN12), 1983. IV. 10. (BJ), *Vészprém*, Tekeres-völgy, (YN12), 1965. VIII. 10. (BL), *Vészprém*, Tekeres-völgy, (YN12), 1977. X. 23. (SI-WT), *Vészprémfajsz*, (YN11), 1973. VII. 4. (TL), *Vészprémvarsány*, (YN15), 1995. VI. 7. (KCs), *Vigántpetend*, (XN90), 1979. IV. 8. (RI), *Zalaszántó*, Hidegkút, Zsellér-hegy, (XM69), 1976. VI. 6. (RI), *Zalaszántó*, Tátika, (XM69), 1968. VI. 6. (PJ), *Zirc*, (YN13), 1971. VI. 14.; 1971. VI. 21.; 1972. VI. 28. (TS), *Zirc*, (YN13), 1972. X. 2. (MF), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 2004. VII. 14.; 2005. VI. 28 – VII. 28., 2005. VII. 28 – VIII. 25. (KCs), *Zirc*, Cuha-völgy, Kardosrét, (YN13), 1972. V. 25. (TS), *Zirc*, Kakas-hegy, (YN13), 1982. VI. 28. (SP), *Zirc*, Pintér-hegy, (YN13), 1971. VII. 7. (TL).

Scarabaeidae Latreille, 1802 – Ganéjtúrófélék
Cetoniinae Gmelin, 1790 – Virágbogárfélék

Cetonia Fabricius, 1775

Cetonia aurata (Linnaeus, 1761) – aranyos virágbogár

Elterjedési területe: Egész Európában, a Közel-Keleten és Oroszországban Szibériáig.

Lelőhely adatok: *Ácsteszer*, (BT75), 1974. VI. 5. (TS), *Ajka*, (XN92), 1955. V. 11. (MaM), *Alsó-örs*, (YN20), 1972. VI. 24. (BJ), *Alsóörs*, Kőbánya, (YN20), 1976. VI. 24. (BJ), *Alsóörs*, Nagykő orra, (YN20), 1976. VI. 30. (SzD), *Aszófő*, Ágas-hegy, (YN10), 1979. V. 22. (RI), *Aszófő*, Köves-földek, (YN10), 1984. VII. 4. (TS), *Bakony*, 1976. (BJ), *Bakonybél*, (YN03), 1972. VI. 4. (TS), *Bakonybél*, Gerence-patak völgy, (YN03), 1970. VI. 25. (TS), *Bakonybél*, Gerence-völgy, (YN03), 1958. VI. 17. (PJ), *Bakonybél*, Somhegy, (YN03), 1968. VII. 6. (PJ), *Bakonycsernye*, Kisgyónbánya, (BT84), 1980. V. 25.; 1980. VI. 14.; 1981. V. 31.; 1981. VI. 28. (RI), *Bakonykoppány*, Gerence-patak, (YN04), 1977. VII. 20. (BJ), *Bakonynána*, Alsópere, (YN24), 1964. VIII. 26–28. (PJ), *Bakonyszentkirály*, (YN15), 1963. VII. 25. (PJ), *Bakonyszentkirály*, (YN15), 1979. V. 10.; 1979. V. 19.; 1980. VII. 13. (RI), *Bakonyszentlászló*, (YN15), 1976. IX. 12. (BJ), *Bakonyszentlászló*, Hódosér, (YN15), 1966. VIII. 11. (TL), *Bakonyszentlászló*, Hódosér-völgy, (YN15), 1965. V. 17.; 1969. VII. 24.; 1971. VI. (TL), *Bakonyszentlászló*, Vinye, (YN14), 1973. VII. 12. (TS-SI), *Bakonyszentlászló*, Vinye, Cuha-völgy, Sándormajor, (YN14), 1979. V. 23. (SzD), *Bakonyszentlászló*, Vinyesándormajor, Cuha, (YN14), 1960. IV. 17. (PJ), *Bakonyszűcs*, (YN04), 1973. IV. 26. (BJ), *Bakonyszűcs*, Gerence, (YN04), 1957. VI. 19. (PJ), *Balatonakali*, (YM09), 1955. V. 11. (MaM), *Balatonalmádi*, Káptalanfüred, (BT71), 1963. VIII. 1–6.; 1964. V. 17.; 1965. V. 26.; 1965. VIII. 20.; 1966.; 1968. VII. 22–26. (NI), *Balatonalmádi*, Káptalanfüred, (BT71), 1977. VII. 7.; 1984. VII. 1. (SzD), *Balatonalmádi*, Tulipán u. (BT71), 1964. V. 4.; 1967. V. 28.; 1968. VI. 24–30. (PJ), *Balatoncsicsó*, (YN00), 1969. VII. 8–10. (TS), *Balatoncsicsó*, (YN00), 1969. VII. 9–10. (PJ), *Balatoncsicsó*, Csicsói-vadászház, (YN00), 1977. VI. 18. (RI), *Balatonfüred*, Kiliánteleg, (YN10), 1969. VII. 2. (TS), *Balatonfüred*, Koloska-völgy, (YN10), 1972. V. 27. (TS), *Balatonfüred*, Koloska-völgy, (YN10), 1976. VI. 6. (RI), *Balatonfüred*, Nosztori-völgy, (YN10), 1981. VI. 1. (BJ), *Balatongyörök*, (XM78), 1958. IV. 24. (PJ), *Balatongyörök*, Bodorhálás, (XM78), 1978. V. 21. (RI), *Balatonszepezd*, (YM09), 1976. V. 8. (RI), *Balatonudvari*, (YM19), 1976. VI. 20.; 1979. VI. 16.; 1982. VI. 26–27. (RI), *Balinka*, Ubaldpuszta, (BT84), 1968. VIII. 6. (PJ), *Borzavár*, (YN14), 1974. VII. 3. (BK-HM), *Csabrendek*, Nagytárkánypuszta, (XN80), 1979. VII. 31.; 1979. IX. 8. (RI), *Csehbánya*, (YN02), 1976. VI. 15.; 1983. VI. 12. (BJ), *Csesznek*, Porva-Csesznek vasútállomás, (YN14), 1972. VI. 15. (TS), *Csesznek*, Porva-Csesznek vasútállomás, (YN14), 1973. VIII. 17. (GyJ), *Csesznek*, Gézaháza, (YN14), 1957. V. 22. (PJ), *Csesznek*, Gézaháza, (YN14), 1964. VIII. 19. (BÉL), *Csesznek*, Gézaháza, (YN14), 1972. VII. 4. (TS), *Csesznek*, Várbükk, (YN14), 1978. V. 30. (KÁ), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1976. V. 6.; 1976. VI. 10. (BJ), *Dudar*, (YN24), 1973. VII. 24. (BK-HM), *Dudar*, Kovácsdomb, Sűrűhegy, (YN24), 1973. VIII. 12. (GyJ), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1972. VII. 2. (TS), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1974. VII. 12. (BK-HM), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1978. VI. 8. (SzZs), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1981. VI. 21.; 1981. VII. 12.; 1981. VII. 19. (RI), *Farkasgyepű*, (XN93), 1978. IX. 7. (HI), *Farkasgyepű*, (XN93), 1982. VII. 19. (BJ), *Fehérvárscurgó*, (BT94), 1979. VI. 16. (TS), *Felsőörs*, Királykúti-völgy, (YN21), 1978. VIII. 24. (HI), *Felsőörs*, Királykúti-völgy, (YN21),

1999. VI. 2. (TS), *Fenyőfő*, (YN04), 1971. VII. 8. (TL), *Fenyőfő*, (YN04), 1973. VI. 20.; 1976. VII. 12. (BJ), *Fenyőfő*, (YN04), 1977. VI. 30.; 1978. VII. 15.; 1979. V. 19–20.; 1981. VII. 12–13. (RI), *Fenyőfő*, (YN04), 1984. VII. 8. (SzD), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1972. VII. 16.; 1973. VIII. 27. (TS), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1975. VII. 9. (HM), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1975. VIII. 16–17. (MM), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1975. VIII. 28. (KÁ), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1978. VII. 23. (CsM), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1980. VII. 12. 1983. IV. 30. (RI), *Fenyőfő*, Pisztrángos-tó, (YN04), 1984. VII. 1. (RI), *Gyulafirátót*, Széktető, (XM78), 1964. V. 29. (PJ), *Gyulafirátót*, (YN22), 1967. VI – VII.; *Gyulafirátót*, (YN22), 1969. V. 24. (HL), *Gyulafirátót*, Halastó, (YN22), 1972. VIII. 8. (TS), *Gyulafirátót*, Halastó, (YN22), 1976. V. 11. (BJ), *Gyulafirátót*, Kálváriadomb, (YN22), 1976. X. 4.; 1983. V. 7. (BJ), *Gyulafirátót*, Plébánia-kert, (YN22), 1983. V. 7. (BJ), *Gyulakeszi*, Csobánc, (XM89), 1998. IV. 26. (KCs), *Hárskút*, (YN12), 1983. VII. 8. (BJ), *Hárskút*, Alsó-Hajag, (YN12), 1981. VII. 5. (SzD), *Hárskút*, Esztergályi-völgy, (YN12), 1958. V. 1. (PJ), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2004. VII. 18–31. (HB), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2004. VII. 30 – VIII. 8. *Herend*, Somod, (YN02), 1968. VI. 20. (PJ), *Homokbödöge*, Előerdő, (XN94), 1972. VII. 27. (BJ), *Homokbödöge*, Uzsali-árok, (XN94), 1972. V. 23. (BJ), *Iharkút*, Tisztavíz, (XN93), 1966. VI. 28. (PJ), *Isztimér*, Barok-völgy, (BT84), 1965. VII. 13. (PJ), *Isztimér*, Hétházpuszta, (BT84), 1973. VII. 15. (TS), *Kapolcs*, (XN90), 1991. V. 25. (NéL), *Kapolcs*, Kálomis, (XN90), 1968. V. 7. (PJ), *Keszthely*, (XM78), 1972. V. 26. (TL), *Királyszentistván*, (BT72), 1976. VII. 3. (BJ), *Lesenceistvánd*, Láprét, (XM79), 1973. V. 4. (TS), *Lovas*, Királykúti-völgy, (YN20), 1976. VI. 19.; 1977. VI. 19. (RI), *Lovas*, Malom-völgy, (YN20), 2000. VI. 13 – VII. 12. (KCs), *Márkó*, Som-hegy, (YN12), 1964. VII. 18. (PJ), *Mindszentkál*, Öreg-hegy, (XM99), 1989. V. 6.; 1989. VII. 8–9.; 1990. VI. 24.; 1992. IV. 4–6.; 1992. V. 17–18.; 1993. VI. 26.; 1994. IV. 24–26.; 1999. VII. 17.; 2001. IV. 30.; 2001. V. 20.; 2003. V. 18. (RI), *Mindszentkál*, Kopasz-hegy, (XM99), 2001. V. 20. (RI), *Mindszentkál*, Pap-hegy, (XM99), 2000. IV. 23. (RI), *Monostorapáti*, (XN90), 1985. VI. 20. (TS), *Monostorapáti*, Boncsos-tető, (XN90), 1962. VII. 19. (PJ), *Monostorapáti*, Halastó, (XN90), 1974. VII. 4. (KÁ), *Nagyesztergár*, Veimpuszt, (YN14), 1975. VII. 12. (HM), *Nagyvázsony*, Semlyékes-tó, (YN00), 2002. VII. 24. (KCs), *Nagyveleg*, (BT84), 1968. VIII. 5. (PJ), *Németbánya*, Laposak, (YN03), 1960. VII. 6. (PJ), *Németbánya*, Vadászház, (YN03), 1964. VI. 11–13. (PJ), *Nyírád*, Felsőnyírád, (XN80), 1965. VI. 23–25. (PJ), *Olaszfalu*, Tobán-hegy, (YN13), 1968. IV. 25. (PJ), *Öcs*, Nagytó, (XN90), 1961. V. 27. (TS), *Örvényes*, (YM19), 1963. VII. 11. (PJ), *Padragkút*, (XN91), 1968. VI. 8–12. (RI), *Padragkút*, Bazaltbánya, (XN91), 1978. VIII. 12. (RI), *Padragkút*, Sárscsikút, (XN91), 1963. V. 14–17. (PJ), *Paloznak*, (YN20), 1962. V. 13. (NoL), *Paloznak*, (YN20), 1983. VI. 3. (BJ), *Pápa*, (XN84), 1977. VII. 17. (BJ), *Pécsely*, Körtvélyes, (YN10), 1977. V. 22.; 1983. VI. 26. (RI), *Porva*, Kőris-hegy, (YN14), 1974. VIII. 4. (BJ), *Porva*, Kőris-hegy, (YN14), 1982. VII. 4. (RI), *Porva*, Ménesjárás, (YN14), 1972. VII. 30. (TS), *Porva*, Pálihálás, (YN14), 1968. VI. 16–17. (PJ), *Porva*, Pálihálás, (YN14), 1972. VI. 16. (TS), *Porva*, Pálihálás, Generál-erdő, (YN14), 1972. VII. 7. (TS), *Porva*, Szépalmapuszt, (YN14), 1976. VII. 12. (BJ), *Porva*, Szépalmapuszt, (YN14), 1988. VI. 11.; 1988. VI. 26. (RI), *Pula*, Kis-Sás-tó, (YN00), 2002. VIII. 16. (KCs), *Pula*, Náci-hegy, (YN00), 1964. VII. 22. (PJ), *Révfülöp*, Fülöp-hegy, (XM98), 1976. VIII. 15. (SzD), *Rezi*, 1963. VII. 16. (XM69), (PJ), *Sáska*, (XN80), 1978. VIII. 11. (SzD), *Sáska*, Agártető, (XN80), 1967. VI. 26–29. (TL), *Sóly*, 1983. V. 29. (BT72), (BJ), *Sümeg*, (XN70), 1978. VI. 22. (SzD), *Szigliget*, Antal-hegy, (XM88), 1980. VI. 8. (SzD), *Tapolca*, Fenyő-s-domb, (XM89), 1991. VI. 2. (NéL), *Tapolcafő*, Kalapács-ér, (XM89), 1972. V. 23. (TS),

Tés, Öreg Futóné, (BT73), 1969. VII. 18. (TD), *Tés*, Sötéthorog-völgy, (BT73), 1969. VI. 27. (PJ), *Tihany*, (YM19), 1963. VI. 10. (PJ), *Tihany*, Kis-erdő-tető, (YM19), 1984. VI. 3. (RI), *Tihany*, Külső-tó, (YM19), 1983. VI. 26.; 1984. VI. 3. (RI), *Tihany*, Levendulás, (YM19), 1983. VI. 26. (RI), *Tihany*, Ráta, (YM19), 1963. VII. 10. (PJ), *Ugod*, (XN94), 1972. VI. 28.; 1972. VII. 2.; 1973. V. 25.; 1973. V. 31.; 1973. VII. 10.; 1973. VII. 14.; 1973. VIII. 4.; 1977. VII. 20–22. (BJ), *Ugod*, Bődögei-erdő, (XN94), 1977. VI. 5. (RI), *Ugod*, Dióspusztá, (XN94), 1972. IV. 14; 1973. V. 31. (BJ), *Ugod*, Előerdei-kaszáló, (XN94), 1972. VI. 19. (BJ), *Ugod*, Előerdő, (XN94), 1972. VI. 6.; 1972. VII. 18.; 1973. V. 20.; 1973. VII. 5.; 1973. VII. 6.; 1976. VI. 28. (BJ), *Ugod*, Irtáspusztá, (XN94), 1972. VI. 15.; 1976. VII. 16. (BJ), *Ugod*, Királykapu, (XN94), 1973. VI. 19. (KÁ-TS), *Ugod*, Köves-tető, (XN94), 1973. V. 20.; 1973. VII. 5. (BJ), *Ugod*, Szár-hegy, (XN94), 1972. VI. 23. (BJ), *Ugod*, Szőlőhegy, (XN94), 1972. VI. 4. (BJ), *Vállus*, (XM79), 1969. V. 20–21. (PJ), *Vállus*, (XM79), 1978. VII. 1. (RI), *Vállus*, Csetény, (XM79), 1969. V. 23. (PJ), *Vállus*, Láz-tető, (XM79), 1964. V. 28. (PJ), *Várpalota*, (BT83), 1967. V. 28. (TL), *Várpalota*, (BT83), 1983. V. 17. (BJ), *Várpalota*, (BT83), 1984. VI. 3. (RI), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1958. VI. 8. (PJ), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1969. V – VI. (VZ), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1973. VII. 26. (KÁ), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1973. VII. 26. (TS-SI), *Várpalota*, Pétfürdő, (BT82), 1968. VI. 26. (PJ), *Várpalota*, (XM79), 1978. V. 28. (ÁL), *Várpalota*, Nagyláz-tető, (XM79), 1969. V. 21. (PJ), *Veszprém*, (YN12), 1954. VI.; *Veszprém*, (YN12), 1954. VI.; 1955. V. 24.; 1955. VIII. (MaM), *Veszprém*, (YN12), 1963. V. (K), *Veszprém*, (YN12), 1983. V. 11.; 1983. V. 17.; 1983. V. 24.; 1983. VI. 2. (BJ), *Veszprém*, Aranyos-völgy, (YN12), 1982. VII. 28.; 1983. IX. 24. (BJ), *Veszprém*, Benedek-hegy, (YN12), 1982. VII. 7. (BJ), *Veszprém*, Betekints-völgy, Huszár-hegy, (YN12), 1971. V. 7. (TL), *Veszprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1977. V. 21.; 1977. VII. 12. (SI-WT), *Veszprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1983. V. 21.; 1983. VI. 24. (BJ), *Veszprém*, Gulya-domb, (YN12), 1983. V. 12. (BJ), *Veszprém*, Jankovics-t. (YN12), 1964. VII. 17–18. (VÁ), *Veszprém*, Jutas-erdő, (YN12), 1977. IX. 8.; 1976. V. 8.; 1978. V. 25.; 1981. VII. 9 (BJ), *Veszprém*, Kert u. (YN12), 1964. VII. 6–7. (ÚS), *Veszprém*, Laczkó-forrás, (YN12), 1981. V. 20. (BJ), *Veszprém*, Séd, (YN12), 1957. VIII. 6. (PJ), *Veszprém*, Séd-völgy, (YN12), 1976. V. 27. (BJ), *Veszprém*, Tekeress-völgy, (YN12), 1965. VIII. 10. (BL), *Veszprémfajsz*, (YN11), 1976. VII. 6.; 1983. V. 11. (BJ), *Vilonya*, (BT72), 1976. IX. 4–5. (BJ), *Zánka*, Horog, (YM09), 1985. IX. 13. (SzD), *Zirc*, (YN13), 1970. VI. 7. (TS), *Zirc*, (YN13), 1972. V. 29. (KÁ), *Zirc*, (YN13), 1972. VI. 28.; 1972. VII. 16. (TS), *Zirc*, (YN13), 1972. X. 2. *Zirc*, Arborétum, (YN13), 2004. VIII. 23. (KCs), *Zirc*, Cigány-domb, (YN13), 1975. VII. 29. (LM), *Zirc*, Cuha-völgy, Kardosrét, (YN13), 1973. VIII. 1. (GyJ), *Zirc*, Kardosrét, (YN13), 1973. VII. 19. (BK-HM), *Zirc*, Múzeumudvar, (YN13), 1971. VI. 24. (É), *Zirc*, Pintér-hegy, (YN13), 1971. VII. 7. (TL), *Zirc*, Pintér-hegy, (YN13), 1973. VIII. 4. (TS-SI).

Cetonischema Reitter, 1899

Cetonischema aeruginosa (Drury, 1770) – pompás virágbogár

Elterjedési területe: Közép és Dél-Európa.

Természetvédelmi helyzet: Magyarországon védett, eszmei értéke 2.000 Ft.

Lelőhely adatok: *Csesznek*, Cuha, (YN14), 1957. VI. 27. (PJ), *Csesznek*, Gézaháza, Ördög-árok, (YN14), 1973. V. 11. (TS), *Köveskál*, Fekete-hegy, (XM99), 1988. VII. 14. (TS), *Lóvas*, Malom-völgy, (YN20), 2000. VII. 12. (KCs), *Olaszfalu*, Nagy Csiga-hegy, (YN13), 2005. VII. 19. (KCs), *Olaszfalu*, Nagy Csiga-hegy, (YN13), 2005. VIII. 18. (KCs), *Pula*, (YN00),

1966. V. (RA), *Ravazd*, Macskalika-tető, (YN06), 1997. VII. 31. (KCs), *Tihany*, Kis-Erdő, (YM19), 1982. V. 16. (TS), *Ugod*, Királykapu, (XN94), 1973. VII. 19. (KÁ-TS), *Veszprém*, (YN12), 1967. VI. 29. (NI.), *Veszprém*, Fajszt, (YN12), 1954. VII. (MaM), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 2004. VII. 23. (KCs).

Eupotosia Miksic, 1954

Eupotosia affinis (Andersch, 1797) – smaragdzöld virágbogár

Elterjedési területe: Közép és Dél Európa, és a Közel-Kelet.

Lelőhely adatok: *Balatonalmádi*, Káptalanfüred, (BT71), 1962. VIII. 7-8. (NI), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1973. VIII. 27. (KÁ), *Iharkút*, (XN93), 1972. VI. 21. (TS), *Lesencistvánd*, Uzsa, Úrbéri-erdő, (XM79), 1990. VI. 25. (NéL), *Olaszfalu*, Kis Csiga-hegy, (YN13), 2005. V. 15. (KCs), *Ugod*, Irtáspuszt, (XN94), 1976. VII. 16. (BJ).

Gnorimus Le Peletier et Audinet-Serville, 1828

Gnorimus nobilis (Linnaeus, 1758) – hegyi virágbogár

Elterjedési területe: Egész Európa.

Lelőhely adatok: *Bakonybél*, Gerence-patak-völgy, (YN03), 1970. VI. 25. (TS), *Bánd*, Malom-hegy, (YN12), 1997. VIII. 5. (KCs), *Csesznek*, Porva-Csesznek vasútállomás, (YN14), 1972. VI. 15. (TS), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1981. VII. 12.; 1981. VII. 19. (RI), *Farkasgyepű*, (XN93), 1955. VI. 29. (MM), *Csesznek*, Gézaháza, (YN14), 1954. VI. 20., *Hárskút*, Esztergáli-völgy, (YN12), 1982. VII. 3. (TS), *Hárskút*, Középső Hajag, (YN12), 2003. VI. 22. (KF), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2004. VII. 18–31. (HB), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2005. VII. 1. (KCs), *Isztimér*, Burok-völgy, (BT84), 1973. VII. 26. (KÁ), *Kemenesszentpéter*, Rába-part, (XN65), 1990. VI. 19. (NéL), *Márkó*, Som-hegy, (YN12), 1964. VI. 18. (PJ), *Olaszfalu*, Malomréti-völgy, (YN13), 1972. VII. 2. (TS), *Olaszfalu*, Malom-völgy, (YN13), 1981. VI. 12. (SzD), *Porva*, Szépalmapuszt, (YN14), 1988. VI. 26. (RI), *Tés*, Kis Futóné, (BT73), 1991. VI. 23. (TS), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1958. VI. 8. (PJ), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1969. V – VI. (VZ), *Várpalota*, Vár-völgy, (BT83), 1968. VIII. 6. (VZ), *Zirc*, (YN13), 1970. VI. 21.; 1971. VI. 6.; 1971. VI. 14. (TS), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 1971. VII. 6. (TS), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 1973. VII. 3. (BJ).

Gnorimus variabilis (Linnaeus, 1758) – nyolcpettyes virágbogár

Elterjedési területe: Közép Európa, a Balkán félsziget és Törökország.

Természetvédelmi helyzet: Magyarországon védett, eszmei értéke 50.000 Ft.

Lelőhely adatok: *Olaszfalu*, Alsópere, (YN13), 1966. VII. 11–14. (PJ.), *Zalaszentő*, Tátika-hegy, (XM69), 2001. VII. 14. (TSz).

Liocola C. G. Thomson, 1859

Liocola lugubris (Herbst, 1786) – márványos virágbogár

Elterjedési területe: Egész Európa, Oroszország és Szibéria.

Lelőhely adatok: *Bakonybél*, Hubertlak, (YN03), 1964. VI. 8–10. (PJ), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2004. VII. 30 – VIII. 8. (HB), *Nagyvázsony*, Semlyékes-tó, (YN00), 2002. VI. 18. (KCs), *Olaszfalu*, Kis Csiga-hegy, (YN13), 2005. VII. 19. (KCs), *Olaszfalu*, Nyilas, (YN13), 2005. VII. 1. (KCs), *Zalaszentő*, Szebike, Vár-völgy, (XM69), 2001. VII. 5. (TSz), *Várpalota*,

(BT83), Cseri-erdő, 1968. VII. 2. (VZ), *Veszprém*, (YN12), 1983. V. 28. (BJ), *Veszprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1997. VII. 9. (KCs), *Zalaszentlőrinc*, Tátika-hegy, 2001. VII. 5. (TZs), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 2004. IX. 3.; 2004. VI. 28.; 2004. VII. 4.; 2004. VII. 22. (KCs).

Netocia A. Costa, 1852

Netocia ungarica (Herbst, 1790) – magyar virágbogár

Elterjedési területe: Közép Európa és a Balkán félsziget.

Természetvédelmi helyzet: Magyarországon védett, eszmei értéke 10.000 Ft.

Lelőhely adatok: *Balatonakali*, (YM09), 1965. VI. 21. (PJ), *Balatonudvari*, (YM19), 1976. V. 9. (RI), *Bodajk*, (BT94), 1963. VI. 13–14. (PJ), *Csesznek*, Cuha, (YN14), 1957. VI. 27. (PJ), *Gyulafirátót*, (YN22), 1967. VI – VII. (VZ), *Gyulafirátót*, (YN22), 1969. V. 24. (HL), *Gyulafirátót*, (YN22), 1991. VI. 15. (TS), *Herend*, Somod, (YN02), 1968. VI. 20. (PJ), *Királyszentistván*, Ugri-hegy, (BT72), 1997. V. 28 – VI. 11. (KCs), (KUTASI, 1999), *Litér*, Mogyorós-hegy, (BT72), 1999. V. 26 – VI. 9.; 2000. V. 25.; 2001. V. 21. (KCs), *Márkó*, (YN12), 1983. VI. 4. (BJ), *Ócs*, Nagy-tó, (XN90), 2002. VI. 25. (KCs), *Pécsely*, Körtevélyes, (YN10), 1977. VI. 18. (RI), *Sóly*, (BT72), 1995. VII. 1–4. (RGy), *Szentkirályszabadja*, Vörös-gödör, (YN21), 1996. VII. 24. (KCs), (KUTASI, 1999), *Tapolca*, Fenyősdomb, (XM89), 1990. VI. 14.; 1991. VI. 2. (NéL), *Tihany*, (YM19), 1963. VI – VII. (A), *Várpalota*, legelő, (BT83), 1957. VI. 4. (PJ), *Várpalota*, Tábornmező, (BT83), 1969. VI. 27. (PJ), *Várpalota*, Tábornmező, (BT83), 1969. V – VI. (VZ), *Várpalota*, Vár völgy, (BT83), 1968. VI. 27. (PJ), *Veszprém*, (YN12), 1954. VI. 20.; 1957. VII. (MM), *Veszprém*, (YN12), 1984. VI. 11. (PA), *Veszprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1984. VI. 25. (RI), *Vilonya*, Külső-hegy, (BT72), 1996. V. 15 – VI. 13.; 1996. VI. 13. (KCs), (KUTASI 1999).

Oxythyrea Mulsant, 1842

Oxythyrea funesta (Poda, 1761) – sokpettyes virágbogár

Elterjedési területe: Egész Európa, Törökország és Észak Afrika.

Lelőhely adatok: *Aszfő*, (YN10), 1962. V. 27. (PJ), *Bakonyszentkirály*, Hajmápuszta, (YN25), 1978. VII. 26. (HoB), *Bakonyszentkirály*, Hajmápuszta, (YN25), 1978. VII. 26. (KGy), *Bakonyszentkirály*, Hajmápuszta, (YN25), 1978. VII. 26. (LJ), *Bakonyszentkirály*, Hajmápuszta, (YN25), 1978. VII. 26. (WT), *Bakonyszentkirály*, Hajmápuszta, Halastavak, (YN25), 1975. VI. 1.; 1978. VII. 26. (SzT), *Bakonyszentkirály*, (YN15), 1980. VII. 13. (RI), *Bakonyszentlászló*, (YN15), 1978. VIII. 24. (PA), *Bakonyszentlászló*, Vinye, Kőpince-forrás, (YN14), 1972. VII. 10. (TS), *Balatonalmádi*, Káptalanfűred, (BT71), 1965. V. 26. (NI), *Balatonfűred*, (YN10), 1973. VII. 5. (TL), *Balatonfűred*, Tamás-hegy, (YN10), (PJ), 1963. VI. 16. *Balatonfűred*, Tulipán u. (YN10), 1968. VI. 24–25. (KI-PJ), *Balinka*, (BT84), 1978. VI. 18. (PA), *Balinka*, Mecserpuszta, (BT84), 1962. VIII. 8. (PJ), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1976. VII. 30.; 1977. VI. 3. (BJ), *Csór*, Gusztos-puszta, (BT93), 1965. VII. 12. (PJ), *Fehérvár-surgó*, Halastó, (BT94), 1981. VII. 16. (HI), *Felsőörs*, (YN21), 1966. V. 30. (PJ), *Felsőörs*, Felső-hegy, (YN21), 1964. VII. 13. (PJ), *Fenyőfő*, (YN04), 1979. V. 26. (DGy), *Fenyőfő*, Pisztrángos-tó, (YN04), 1984. VII. 1. (RI), *Gyulafirátót*, Halastó, (YN22), 1971. VI. 2. (TS), *Gyulafirátót*, Halastó, (YN22), 1974. VII. 29.; 1976. VIII. 12. (BJ), *Hajmáskér*, (BT72), 1996. VII. 1. (KÁ), *Hegyesd*, Vároldal, (XM99), 1990. IX. 8. (NL), *Kincsesbánya*, (BT93), 1996. VI. 1. (KÁ), *Mindszentkál*, (XM99), 1989. VII. 8–9.; 1993. VI. 26. (RI), *Mindszentkál*, Öreg-hegy, (XM99), 1997. VI. 7–8.; 1998. VIII. 23.; 1999. VI. 6.; 2001. IV. 30.; 2001. VI. 23. (RI), *Olaszfalu*, (YN13), 1982. VI. 4. (TS), *Porva*, Felső-erdő,

(YN14), 1984. VII. 7. (SzD), *Porva*, Pálhálás, (YN14), 1982. VI. 18. (TS), *Súr*, (BT75), 1980. VI. 14. (PA), *Súr*, (BT75), 1980. VI. 14. (RI), *Szigliget*, Antal-hegy, (XM88), 1984. VI. 8. (SzD), *Tihany*, (YM19), 1983. V. 7. (PA), *Tihany*, Külső-tó, (YM19), 1972. VII. 5. (TS), *Tihany*, Külső-tó, (YM19), 1983. VI. 26. (RI), *Tihany*, Ráta, (YM19), 1963. VII. 10. (PJ), *Ugod*, (XN94), 1972. VI. 20.; 1977. VII. 20–22.; 1977. VII. 24. (BJ), *Ugod*, Gerencepuszta, (XN94), 1979. V. 19. (BJ), *Ugod*, Irtáspuszta, (XN94), 1976. VII. 16. (BJ), *Várpalota*, Baglyas-hegy, (BT83), 1968. VI. 25. (PJ), *Veszprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1978. VI. 21. (SiL-WT), *Veszprém*, Jutas, (YN12), 1981. VII. 9.; 1982. VII. 2.; 1983. VI. 24.; 1983. VI. 29. (BJ), *Veszprém*, Séd-völgy, (YN12), 1976. V. 27. (BJ), *Veszprém*, Tekeres-völgy, (YN12), 1965. VIII. 19. (NI), *Veszprém*, Tekeres-völgy, (YN12), 1977. V. 21.; 1977. VI. 17.; 1978. VI. 21. (SiL – WT), *Vönyarcvashegy*, (XM78), 1982. VII. 14. (TS), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 1971. VII. 6. (TS).

Potosia Mulasnt et Rey, 1870

Potosia cuprea obscura (Andersch, 1797) – olajzöld virágbogár

Elterjedési területe: Közép Európa.

Lelőhely adatok: *Alsópáhok*, (XM68), 1964. VII. 15. (PJ), *Aszfődő*, (YN10), 1962. V. 9. (PJ), *Bakonykoppány*, Gerence-patak, (YN04), 1977. VII. 20. (BJ), *Bakonyszentlászló*, Vinye, (YN14), 1973. VII. 21. (BK – HM), *Balatófűred*, (YN10), 1961. VII. 14. (PJ), *Balatonalmádi*, (BT71), 1964. VI. 28.; 1966. VI. 12.; 1967. V. 28. (PJ), *Balatonalmádi*, (BT71), 1969. VI. 22 – VII. 6. (PZs – PJ), *Balatoncsicsó*, (YN00), 1969. VII. 8–10. (TL), *Balatoncsicsó*, Erdész-ház, (YN00), 1969. VII. 9–10. (PJ), *Balatonudvari*, (YN19), 1982. VI. 26–27. (RI), *Csesznek*, Várbükk, (YN14), 1978. V. 30. (KÁ), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1977. VI. 3. (BJ), *Fenyőfő*, (YN04), 1971. VII. 8. (TL), *Fenyőfő*, Kakas-hegy, (YN04), 1984. VII. 8. (SzD), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1970. VI. 27. (TS), *Gic*, Homokbánya, (YN05), 1969. VI. 2–10. (DM), *Gyulafirátót*, Kálvária-domb, (YN22), 1983. V. 7. (BJ), *Homokbödöge*, Előerdő, (XN94), 1972. VII. 23. (BJ), *Iharkút*, (XN93), 1969. V. 27–28. (PJ), *Köveskál*, Fekete-hegy, (XM99), 1962. VI. 16. (TS), *Mindszentkál*, Öreg-hegy, (XM99), 1989. VII. 8–9.; 1992. V. 17–18.; 1998. VIII. 23.; 1999. VI. 6.; 1999. VII. 18., 1990. V. 19.; 2001. V. 20. (RI), *Monostorapáti*, (XN90), 1985. VI. 20. (TS), *Monostorapáti*, Kopasz-hegy, (XN90), 2001. V. 20. (RI), *Németbánya*, Vadászház, (YN03), 1964. VI. 11–13. (PJ), *Pápa*, (XN84), 1978. VII. 9. (BJ), *Pápateszér*, Farkashegy, (YN05), 1955. (MaM), *Pula*, (YN00), 1966. V – VI. (RA), *Pula*, Náci-hegy, (YN00), 1964. VII. 22. (PJ), *Szigliget*, Arborétum, (XM88), 1964. VI. 30. (PJ), *Tihany*, (YM19), 1955. V. 15. (MaM), *Tihany*, (YM19), 1963. (Sz), *Ugod*, (XN94), 1972. VI. 20.; 1973. V. 22.; 1973. V. 25.; 1973. V. 31.; 1973. VI. 2.; 1973. VII. 8.; 1973. VIII. 5.; 1973. VIII. 13.; 1974. VI. 15.; 1974. VII. 10–30.; 1976. V. 30.; 1976. VIII. 29. (BJ), *Ugod*, Bögödi-erdő, (XN94), 1977. VI. 5. (RI), *Ugod*, Előerdei kaszáló, (XN94), 1972. VI. 19. (BJ), *Ugod*, Előerdő, (XN94), 1973. VII. 4.; 1973. VII. 6. (BJ), *Ugod*, Irtáspuszta, (XN94), 1972. VI. 15.; 1979. V. 19. (BJ), *Ugod*, Kövestető, (XN94), 1972. IV. 21. (BJ), *Ugod*, Szőlő-hegy, (XN94), 1972. VI. 11.; 1978. VI. 4. (BJ), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1969. V – VI. (VZ), *Várpalota*, Cser-erdő, (BT83), 1968. VII. 2. (VZ), *Veszprém*, (YN12), 1954. VIII.; 1955. IV. 14. (MaM), *Veszprém*, (YN12), 1983. V. 17.; 1983. V. 24.; 1983. VI. 2. (BJ), *Veszprém*, Jutas-erdő, (YN12), 1978. VI. 1. (BJ), *Veszprém*, Plosser-sétány, (YN12), 1961. V. 2. (PJ), *Vilonya*, (BT72), 1976. IX. 4–5. (BJ), *Vilonya*, Külső-hegy, (BT72), 1996. V. 15. (KCs), *Zirc*, (YN13), 1970. VI. 7. (TS), *Zirc*, Szarvaskút, (YN13), 1984. VII. 10. (TS).

Potosia fieberi (Kraatz, 1880) – rezes virágbogár

Elterjedési területe: Közép és Dél Európa.

Természetvédelmi helyzet: Magyarországon védett, eszmei értéke 50.000 Ft.

Lelőhely adatok: *Vászoly*, Keresztfatető, (YN00), 2002. VII. 25. (NL).

Trichius Fabricius, 1775

Trichius fasciatus (Linnaeus, 1758) – nyugati prémesbogár

Elterjedési területe: Egész Európa kivéve a mediterraneum, Oroszország, a szibériai területek és Japán. Magyarországról eddig csak a nyugati határszél mellől volt ismert, újabb adatokra a Bakonyból kevés az esély.

Lelőhely adatok: *Pápa*, (XN84), 1977. VII. 17. (BJ), *Veszprém*, (YN12), 1978. V. 25. (BJ).

Trichius sexualis Bedel, 1906 – keleti prémesbogár

Elterjedési területe: Közép- és Dél Európa.

Lelőhely adatok: *Balatonudvari*, (YM19), 1987. VI. 26–27. (RI), *Balatonudvari*, Kiliántelep, (YM19), 1969. VII. 2.; 1976. VII. 18. (TL), *Berhida*, (BT82), *Hárskút*, Esztergáli-völgy, (YN12), 1966. VI. 7. (PJ), *Homokbödöge*, Előerdő, (XN94), 1972. VII. 27. (BJ), *Paloznak*, (YN20), 1983. VI. 3. (BJ), *Sárszentmihály*, Sárpentele, (BT92), 1967. VI. 26. (M), *Sóly*, (BT72), 1983. V. 29. (BJ), *Somlókővár*, Somló-hegy, (XN82), 1978. VII. 8. (BA), *Ugod*, (XN94), 1973. VII. 8. (BJ), *Ugod*, Diópuszta, (XN94), 1976. VI. 16. (BJ), *Ugod*, Gerence puszta, (XN94), 1979. V. 19. (BJ), *Ugod*, Szárhegy, (XN94), 1972. VI. 16. (BJ), *Vászoly*, Bab-völgy, (YN00), 1988. VII. 3. (DGy), *Vászoly*, Öreg-hegy, (YN00), 1998. VI. 26. (KCs), *Veszprém*, (YN12), 1983. VI. 6. (BJ), *Veszprém*, Benedek-hegy, (YN12), 1982. VII. 7. (BJ), *Veszprém*, Jutas, (YN12), 1981. VII. 9.; 1983. VI. 29. (BJ), *Veszprém*, Pipacs u. (YN12), 1964. VI. 4. (TSÁ).

Tropinota Mulsant, 1842

Epicometis Burmeister, 1842

Tropinota (Epicometis) hirta (Poda, 1761) – bundás virágbogár

Elterjedési területe: Egész Európában, a Közel-Keleten és Észak Afrikában (Marokkó).

Lelőhely adatok: *Alsóörs*, (YN20), 1972. VI. 24. (BJ), *Bakonyszentlászló*, Északi Cuha, (YN15), 1957. VI. 27. (PJ), *Balatonakali*, (YM09), 1965. VI. 21. (PJ), *Balatonalmádi*, Káptalanfürdő, (BT71), 1963. V. 1.; 1965. V. 26. (NI), *Balatonalmádi*, Vörösberény, Malom-völgy, (BT71), 1962. V. 6. (PJ), *Balatoncsicsó*, (YN00), 1969. VII. 5–10. (TS), *Balatoncsicsó*, Erdészház, (YN00), 1969. V. 6–8. (PJ), *Balatoncsicsó*, Erdészház, (YN00), 1977. V. 22. (RI), *Balatonfürdő*, (YN10), 1964. IV. 27–28. (PM), *Balatonfürdő*, Nosztori-völgy, (YN10), 1981. VI. 1. (BJ), *Balatonfűzfő*, Szalmási-telep, (BT71), 1962. IV. 13. (PJ), *Balatongyörök*, (XM78), 1958. IV. 17. (PJ), *Balatonkenese*, Partfő, (BT81), 1972. V. 21. (TS), *Balatonkenese*, Soós-hegy, (BT81), 1983. IV. 23. (BJ), *Balatonszepezd*, (YM09), 1976. V. 8. (RI), *Balatonudvari*, (YM19), 1976. V. 8. (RI), *Balatonudvari*, Kiliántelep, (YM19), 1969. VII. 2. (TS), *Bodajk*, (BT94), 1963. VI. 13–14. (PJ), *Csesznek*, Gézaháza, (YN14), 1957. V. 22. (PJ), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1972. VI. 5. (TS), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1976. IV. 20. (BJ), *Devecser*, Széki-erdő, (XN82), 1991. IV. 16. (SzF), *Eplény*, Malom-patak, (YN23), 1977. III. 26. (ÁL), *Eplény*, Malom-patak, (YN23), 1977. III. 26. (RI), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1974. V. 13. (TS), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1974. V. 8.;

1975. V. 10. (KÁ), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1978. V. 4. (CsM), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1977. III. 26. (RI), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1986. IV. 28. (SzZs), *Farkasgyepű*, Vas-rét, (XN93), 1964. IV. 28. (PJ), *Felsőörs*, (YN21), 1976. V. 1. (RI), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1974. III. 2. (BJ), *Gyulafirátót*, (YN22), 1967. VI – VII.; *Gyulafirátót*, Büdöskút, (YN22), 1968. IV. 26. (PJ), *Gyulafirátót*, Kálvária-domb, (YN22), 1974. IV. 4.; 1974. IV. 5. (BJ), *Hárskút*, Esztergáli-völgy, (YN12), 1958. IV. 27. (PJ), *Herend*, Mogyorós-domb, (YN02), 1966. IV. 27. (PJ), *Homokbödöge*, (XN94), 1972. VI. 3.; 1972. VII. 27.; 1974. V. 1. (BJ), *Homokbödöge*, Előerdő, (XN94), 1973. V. 6. (BJ), *Homokbödöge*, Uzsali-árok, (XN94), 1972. V. 23. (BJ), *Keszthely*, (XM78), 1972. V. 26. (TL), *Kincsesbánya*, (BT93), 1996. VI. 1. (KÁ), *Lesenceistvánd*, (XM79), 1974. IV. 10. (KÁ), *Lesenceistvánd*, Uzsá, (XM79), 1963. VI. 4. (PJ), *Márkó*, (YN12), 1983. IV. 4. (BJ), *Márkó*, Menyeke, (YN12), 1963. V. 12. (PJ), *Márkó*, Séd-patak völgy, (YN12), 1972. IV. 30. (TS), *Mindszentkállya*, Öreg-hegy, (XM99), 1989. V. 2.; 1989. V. 6.; 1990. II. 24–25.; 1990. III. 15.; 1992. V. 30. 1992. IV. 4–6.; 1992. V. 17–18.; 1993. IV. 10.; 1993. IV. 18.; 1993. V. 1. (RI), *Mindszentkállya*, Pap-hegy, (XM99), 2000. IV. 23. (RI), *Monoszló*, Hegyestű, (YN09), 1977. V. 1. (RI), *Olaszfalú*, Tobán-hegy, (YN13), 1968. IV. 25. (PJ), *Öcs*, Nagy-tó, (XN90), 1961. V. 27. (TS), *Örvényes*, Vízi-malom, (YM19), 1974. VII. 11. (BJ), *Paloznak*, (YN20), 1962. IV. 26. (NoL), *Pápateszér*, Zsörki-szőlők, (YN05), 1979. VII. 9. (BJ), *Pécsely*, (YN10), 1979. IV. 11. (ÁL), *Porva*, Kőrish-hegy, (YN14), 1978. V. 4. (BJ), *Pula*, (YN00), 1965. V. 28 – VI. 3. (RA), *Sáska*, (XN80), 1978. V. 6. (RI), *Sóly*, (BT72), 1983. V. 29. (BJ), *Somlővásárhely*, Somló, (XN82), 1973. V. 18. (BJ), *Somlővásárhely*, Somló-hegy, (XN82), 1963. V. 7–8. (PJ), *Somlővásárhely*, Somló-hegy, (XN82), 1978. III. 8. (BA), *Súr*, (BT75), 1980. VI. 14. (RI), *Szigliget*, Arborétum, (XM88), 1964. VI. 30. (PJ), *Tapolca*, Kalapácsér, (XM89), 1972. V. 25. (TS), *Tihany*, (YM19), 1983. IV. 17.; 1983. V. 7. (PA), *Tihany*, (YM19), 1999. V. 20. (KÁ), *Tihany*, Akasztó-hegy, (YM19), 1983. IV. 4. (RI), *Tihany*, Gejzírmező, (YM19), 1983. IV. 17.; *Tihany*, Hármas-hegy, (YM19), 1983. IV. 17. (RI), *Tihany*, Kiserdő tető, (YM19), 1971. VI. 26. (TS), *Tihany*, Kiserdő tető, (YM19), 1983. IV. 17., 1984. VI. 3. (RI), *Tihany*, Külső-tó, (YM19), 1983. IV. 4. (RI), *Tihany*, Levendulás, (YM19), 1983. IV. 17. (RI), *Ugod*, (XN94), 1972. V. 1.; 1972. V. 30.; 1973. VII. 5. (BJ), *Ugod*, Előerdő, (XN94), 1972. IV. 25.; 1972. V. 16.; 1972. V. 22.; 1972. VI. 6. (BJ), *Ugod*, Gerence-pusztá, (XN94), 1973. V. 9. (BJ), *Ugod*, Hubertlak, (XN94), 1973. V. 6. (BJ), *Ugod*, Huszárok-elő, patak, (XN94), 1973. V. 9. (BJ), *Ugod*, Királykapu, (XN94), 1973. VI. 19. (TS), *Ugod*, Kövestető, (XN94), 1972. IV. 11.; 1972. IV. 24. (BJ), *Ugod*, Szár-hegy, (XN94), 1972. V. 1.; 1972. VI. 16. (BJ), *Uzsá*, (XM79), 1963. VI. 4. (PJ), *Vállus*, (XM79), 1969. V. 20–21. (PJ), *Vállus*, (XM79), 1969. V. 20–22. (BM), *Vállus*, Büdöskút, Fekete-hegy, (XM79), 1964. V. 26. (PJ), *Városlőd*, Borsod, (YN02), 1964. V. 7. (PJ), *Várpalota*, Tábormező, (BT83), 1969. V – VI. (VZ), *Várvölgy*, Nagyláz-tető, (XM79), 1969. V. 21. (PJ), *Veszprém*, (YN12), 1954. VI. 20.; 1954. X.; 1955. IV.; 1955. V. 20. (MaM), *Veszprém*, (YN12), 1983. IV. 24. (BJ), *Veszprém*, Alsóerdő, (YN12), 1967. V. 1. (PJ), *Veszprém*, Bakony Művek, (YN12), 1974. V. 10. (BJ), *Veszprém*, Betekintsvölgy, Csátár-hegy, (YN12), 1971. V. 7. (TL), *Veszprém*, Csátár-hegy, (YN12), 1984. VI. 11. (RI), *Veszprém*, Gulya-domb, (YN12), 1963. IV. 27. (PJ), *Veszprém*, Gulya-domb, (YN12), 1983. IV. 10. (BJ), *Veszprém*, Séd, (YN12), 1957. VIII. 6. (PJ), *Veszprém*, Tekeres-völgy, 1965. VIII. 19. (BL), *Veszprémfajsz*, (YN11), 1983. V. 11. (BJ), *Veszprémfajsz*, Balácapusztá, (YN11), 1983. IV. 24. (BJ), *Zánka*, (YM09), 1976. IV. 11. (RI), *Zirc*, Arborétum, (YN13),

1975. IV. 23. (KÁ), Zirc, Bocskor-hegy, (YN13), 1985. V. 22. (HI), Zirc, Cuha, (YN13), 1957. VI. 11. (PJ), Zirc, Cuha-völgy, (YN13), 1955. V. 14. (MaM).

Valgus Scriba, 1790

Valgus hemipterus (Linnaeus, 1758) – suta virágbogár

Elterjedési területe: Egész Európa, a Közel-Kelet és Észak Afrika (Algéria, Marokkó és Tunézia).

Lelőhely adatok: *Badacsonytördemic*, Badacsonyládbihegy, (XM88), 1978. V. 2., 1978. V. 20. (RI), *Bakonybél*, (YN03), 1972. VI. 4. (TS), *Bakonycsernye*, (BT84), 1980. V. 25.; 1981. V. 31. (RI), *Bakonycsernye*, Kisgyónbánya, (BT84), 1980. V. 25., 1980. VI. 14., 1981. V. 31. (RI), *Bakonykoppány*, Gerence-part, (YN04), 1977. VII. 20. (BJ), *Bakonyszentkirály*, (YN15), 1979. V. 19. (RI), *Bakonyszentkirály*, Hajmápuszta, Halastavak, (YN25), 1972. V. 19. (TS), *Bakonyszentlászló*, (YN15), 1957. VI. 14. (PJ), *Bakonyszombat*hely, Feketevíz-patak völgy, (YN26), 1974. VI. 5. (TS), *Balatonakali*, Fövenyes, (YM09), 2004. V. 12. (KCs), *Balatonalmádi*, Káptalanfüred, (BT71), 1963. V. 4.; 1970. IX. (NI), *Balatonalmádi*, Tulipán u. (BT71), 1969. V. 4. (PJ), *Balatonberény*, (XM77), 1999. V. 19. (KÁ), *Balatoncsicsó*, Vadászház, (YN00), 1977. V. 1. (RI), *Balatonfőkajár*, Somló-hegy, (BT81), 1962. IV. 26. (PJ), *Balatonfüred*, Koloska-völgy, (YN10), 1972. V. 27. (TS), *Balatonfüred*, Koloska-völgy, (YN10), 1980. VI. 15. (CsM), *Balatonfüred*, Nosztori-völgy, (YN10), 1981. VI. 1. (BJ), *Balatongyörök*, (XM78), 1978. V. 21. (RI), *Balatongyörök*, Bodorhálás, (XM78), 1978. V. 21. (RI), *Balatszepezd*, (YM09), 1976. V. 8. (RI), *Balatonudvari*, (YM19), 1976. V. 9.; 1976. VI. 20. (RI), *Bodajk*, (BT94), 1963. VI. 13–14. (PJ), *Bodajk*, Széles-árok, (BT94), 1979. V. 22. (SzD), *Csesznek*, Gézaháza, (YN14), 1957. V. 22. (PJ), *Csesznek*, Ördög-árok, (YN14), 1982. V. 16. (PA), *Csesznek*, Porva-Csesznek vasútállomás, (YN14), 1972. VI. 15. (TS), *Csesznek*, Várbükk, (YN14), 1978. V. 30. (KÁ), *Csopak*, Nosztori-völgy, (YN20), 1976. VI. 10., 1977. V. 23. (BJ), *Eplény*, Malomréti-völgy, (YN23), 1972. V. 5. (TS), *Farkasgyepű*, (XN93), 1979. V. 20. (RI), *Fenyőfő*, (YN04), 1983. IV. 30. (TS), *Fenyőfő*, Kék-hegy, (YN04), 1983. V. 15. (SzD), *Fenyőfő*, Ósfenyves, (YN04), 1974. VII. 2. (BJ), *Fenyőfő*, Pisztrángos-tó, (YN04), 1983. IV. 30. (RI), *Fenyőfő*, Pisztrángos-tó, (YN04), 1984. VI. 3. (TS), *Gyulafirátót*, Kálvária-domb, (YN22), 1974. IV. 5. (BJ), *Hárskút*, (YN12), 1983. IV. 30. (BJ), *Hárskút*, Esztergáli-völgy, (YN12), 1958. V. 1.; 1958. V. 10 (PJ), *Hárskút*, Ráktanya, (YN12), 2004. VII. 1. (KCs), *Hegymagas*, Szent György-hegy, (XM88), 1980. VI. 8. (SzD), *Herend*, Mogyorósdomb, (YN02), 1966. IV. 27. (PJ), *Herend*, Rakottvás, (YN02), 1963. V. 26. (PJ), *Homokbödöge*, Előerdő, (XN94), 1973. V. 6. (BJ), *Homokbödöge*, Uzsali-árok, (XN94), 1972. V. 23. (BJ), *Köveskál*, (XM99), 1978. V. 20. (RI), *Köveskál*, Községi legelő, (XM99), 1978. V. 6. (ÁL), *Márkó*, Menyeke, (YN12), 1963. V. 12. (PJ), *Mindszentkál*, (XM99), 1989. V. 6.; 1993. V. 1.; 1994. V. 13–16. (RI), *Mindszentkál*, Öreg-hegy, (XM99), 1984. IV. 24–26.; 1994. IV. 24–26.; 2001. IV. 30.; 2003. V. 18. (RI), *Nagytevel*, (XN94), 1973. V. 15. (BJ), *Őcs*, Nagy-tó, (XN90), 1971. V. 27. (TS), *Paloznak*, (YN20), 1962. V. 4.; 1962. VI. 13. (NoL), *Pápateszér*, Zsörki-szőlők, (YN05), 1973. V. 4.; 1973. V. 8.; 1973. V. 29. (BJ), *Porva*, Széphalompuszta, (YN14), 1988. VI. 11. (RI), *Pula*, (YN00), 1978. V. 12. (ÁL), *Pula*, Tálodi-erdő, (YN00), 1978. IV. 23. (RI), *Sáska*, Agártető, (XN80), 1978. IV. 19. (ÁL), *Sáska*, Legelő, (XN80), 1978. V. 6. (RI), *Somlóvásárhely*, (XN82), 1963. V. 7–8. (PJ), *Súr*, legelő, (BT75), 1980. VI. 14. (RI), *Szentgál*, Balogszeg, (YN02), 1957. V. 30. (PJ), *Tapolcafő*, Kalapácsér, (XN93), 1972. V. 23. (TS), *Tés*, Hegyesberek, (BT73), 1980. V. 25. (RI),

Tihany, (YM19), 1983. V. 7. (PA), *Tihany*, Gejzír-mező, (YM19), 1983. V. 17. (TS), *Tihany*, Kiserdő tető, (YM19), 1983. IV. 24. (TS), *Tihany*, Kiserdő, (YM19), 1983. IV. 26. (TS), *Tihany*, Sajkod, (YM19), 1983. V. 15. (RI), *Ugod*, (XN94), 1973. IV. 2.; 1973. V. 14.; 1976. V. 30. (BJ), *Ugod*, Dióspusztá, (XN94), 1972. IV. 14.; 1972. V. 24–25.; 1974. VI. 24.; 1979. V. 19. (BJ), *Ugod*, Előerdő, (XN94), 1966. V.; 1972. IV. 25.; 1973. III. 30. (BJ), *Ugod*, Hubertlak, (XN94), 1973. V. 6. (TS), *Ugod*, Huszárokelő-patak, (XN94), 1973. V. 9. (BJ), *Ugod*, Kaszáló, (XN94), 1972. V. 8.; 1972. V. 30. (BJ), *Ugod*, Kövestető, (XN94), 1972. IV. 11.; 1972. IV. 21–22.; 1972. IV. 24–25.; 1972. V. 22.; 1973. III. 30.; 1973. V. 20. (BJ), *Ugod*, Szőlő-hegy, (XN94), 1979. V. 20. (BJ), *Vállus*, (XM79), 1969. V. 20–21. (PJ), *Vállus*, (XM79), 1979. V. 21. (ÁL), *Vállus*, Csetény, (XM79), 1969. V. 23. (PJ), *Vállus*, Láz-tető, (XM79), 1978. V. 1.; 1978. V. 21. (RI), *Várpalota*, Barok-völgy, (BT83), 1972. VI. 6. (TS), *Várvölgy*, (XM79), 1978. V. 28. (ÁL), *Vészprém*, (YN12), 1955. IV. 16.; 1955. V. 24. (MaM), *Vészprém*, (YN12), 1967. VI. 29. (NI), *Vészprém*, Bakony Művek, (YN12), 1974. V. 10. (BJ), *Vészprém*, Csatár-hegy, (YN12), 1983. V. 21. (BJ), *Vészprém*, Gulyadomb, (YN12), 1963. IV. 27. (PJ), *Vészprém*, Hóvirág u. (YN12), 1964. VI. 7–10. (B), *Vészprém*, Jutas-erdő, (YN12), 1978. VII. 6. (BJ), *Vészprém*, Kádárta, Ferenc-forrás, (YN22), 1996. V. 9. (KÁ), *Vészprém*, legelő, (YN12), 1957. VI. 4. (PJ), *Vészprém*, Séd, (YN12), 1957. VI. 4. (PJ), *Vészprém*, Séd-völgy, (YN12), 1976. V. 27. (BJ), *Vészprém*, Tekeress-völgy, (YN12), 1966. VIII. 15. (BL), *Zirc*, Arborétum, (YN13), 1974. VI. 4. (NÉ), *Zirc*, Cuha-völgy, (YN13), 1955. V. 14. (MaM), *Zirc*, Cuha-völgy, Kardosrét, (YN13), 1972. V. 5. (TS), *Zirc*, Szarvaskút, (YN13), 1984. VIII. 10. (HI).

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretnék köszönetet mondani Kutasi Csabának, aki lehetővé tette számomra a zirci Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteményében elhelyezett bogáranyag vizsgálatát és Rozner Istvánnak, aki elkezdte a múzeum anyagának feldolgozását.

Irodalom

- ENDRŐDI, S. (1956): Lemezescsapú bogarak – Lamellicornia – In: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae), **IX. 4.** – Akadémiai Kiadó, Budapest, 188 pp.
- KÖM-rendelet (2001): A 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közöttételéről
- KUTASI, Cs. (1999): Ritka és jellegzetes Balaton-felvidéki bogárfajok (Coleoptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **14** (1995): 67–78.
- LÖBL, I. & SMETANA, A. (szerk.) (2006): Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 3: Scarabaeoidea, Scirtoidea, Dascilloidea, Buprestoidea and Byrrhoidea – Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
- ROZNER, I. (1984): A Bakony hg. lemezescsapú bogárfaunájának az alapvetése I. (Coleoptera: Trogidae et Scarabaeoidea) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **3**:71–124
- ROZNER, I. (2005): Adatok a mindszentkálai Öreghegy bogárfaunájához (Insecta: Coleoptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **22**:113–144.
- SZÉL, Gy. & KUTASI, Cs. (2003): Tihanyi élőhelyek bogárfaunisztikai vizsgálata – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **20**:77–106.

**A BAKONYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM
BOGÁRGYŰJTEMÉNYE: CHRYSOMELIDAE (BRUCHINAE),
ANTHRIBIDAE, URODONTIDAE (COLEOPTERA)**

GYÖRGY ZOLTÁN

Magyar Természettudományi Múzeum
H-1088 Budapest, Baross u. 13.
gyorgy@zoo.zoo.nhmus.hu; www.nhmus.hu/~gyorgy

GYÖRGY Z.: *Beetle collection of the Bakony Natural History Museum, Zirc, Hungary: Chrysomelidae (Bruchinae), Anthribidae, Urodontidae (Coleoptera)*

Abstract: Data of the specimens belonging to 36 species of the listed families are presented.

Received July 8, 2008

Accepted October 1, 2008

Keywords: Anthribidae, Bruchinae, Urodontidae, beetles, Hungary.

Bevezetés

A Bakonyi Természettudományi Múzeumban őrzött bogáryanagból az ormányosalkatúak (Curculionoidea) családsorozatának több családját feldolgozták már (PODLUSSÁNY 1981a, b, c, 1984, 1988, 2007). A korábban (pl. KASZAB 1967) önálló családnak tekintett zsizsikek ma a levélbogárfélék (Chrysomelidae) egyik alcsaládját (zsizsikformák: Bruchinae) képezik.

A jelen dolgozat a múzeumban őrzött zsizsikformák (Bruchinae), orrosbogárfélék (Anthribidae) és rezedabogárfélék (Urodontidae) anyagának adatait sorolja fel. A zsizsikek nevezéktana GYÖRGY & MERKL (2005) listáját, míg az orrosbogaraké és a rezedabogaraké GYÖRGY (2006) dolgozatát követi. A gyűjteményben elhelyezett bogáryanag Csongrád, Fejér, Győr-Moson-Sopron, Pest, Veszprém és Zala megye területeiről származik. Az adatokat a megyéken belül a településnevek ABC-sorrendje szerint közlöm. Az adatsor a következőkből áll: a faj tudományos és a magyar neve, a megye neve, településnév, a közelebbi lelőhely neve, a gyűjtés módja, ideje és a gyűjtő nevének rövidítése. Ha több lelőhely is

tartozik egy településhez, a település nevét nem ismétlem meg, hanem a lelőhelyeket vesszővel választottam el. Ha többször, különböző időpontban gyűjtött az adott személy, akkor az adatsor utolsó adatának végére írtam a gyűjtő nevének monogramját.

Rövidítések

Gyűjtők: Ádám László = ÁL; Bali József = BJ; Csiki Ernő = CsE; Dietzel Gyula = DGy; Diener Hugó = DH; Erdős József = EJ; Harmat Beáta = HB; Ferenczi D. = FD; Havasi Istvánné = HI; Hegyessy Gábor = HeG; Kasper Ágota = KÁ; Kolep Irma = KI; Köllös Gábor = KG; Kutasi Csaba = KCs; Magyar Miklós = MaM; Medvegy Mihály = MM; Mészáros Zoltán = MZ; Molnár Orsolya = MOR; Nádassy Miklós = NM; Neruzsil István = NI; Orosz András = OA; Papp Jenő = PJe; Podlussány Attila = PA; Rozner István = RoI; Szalóki Dezső = SzD; Szautner Ferencné = SzF; Szentesi Árpád = SzÁ; Székely Kálmán = SzK; Tóth László = TL; Tóth Sándor = TS; Tóth Szabolcs = TSz.

Gyűjtemények: coll. KFM = Kazinczy Ferenc Múzeum, Sátoraljaújhely; coll. MTM = Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest; coll. PA = Podlussány Attila magángyűjteménye, Budapest.

Eredmények

Chrysomelidae: Bruchinae Latreille, 1802 – Zsizsikformák

Acanthoscelides obtectus (Say, 1831) – babzsizsik – **Csongrád megye:** Szentes, 1991. XI. 25. KCs.

Acanthoscelides pallidipennis (Motschulsky, 1874) – gyalogakác-zsizsik – **Veszprém megye:** Balatonalmádi, 1976. VIII. 1. KG.; Tihany: Gejzírmező, 1983. V. 17. TS, kutatóház, fénycsapda, 1983. VIII.

Bruchidius cisti (Fabricius, 1775) – zanótzsizsik – **Veszprém megye:** Balatonfüred: Nagy-mező, 1975. VIII. 3. TS; Balatonkenese: Part-fő, 1971. VII. 13. TS; Balatonudvari: Kiliántelep, fűhálózás, 1979. V. 21. ÁL; Csopak: Nosztori-völgy, 1980. V. 31. PA; Nyirád: Felső-Nyirádi-erdő, 1979. VII. 27. PA, Tihany, 1983. V. 7. 1984. VII. 29. VIII. 12. PA; Vápszoly, 1982. VI. 27. PA; Veszprém, 1983. V. 29. PA.

Bruchidius lividimanus (Gyllenhal, 1833) – sárgalábú zsizsik – **Veszprém megye:** Zirc, 1979. XI. 26. PA. – **Zala megye:** Várvölgy, egyelés, 1978. V. 28. erdőszéli fűhálózás, 1979. V. 21. ÁL, *Sarothamnus scoparius* terméséből nevelve, 1978. VIII. 19. PA.

Bruchidius marginalis (Fabricius, 1775) – szegélyes csüdfűzsizsik – **Győr-Moson-Sopron megye:** Fenyőfő: Ősfenyves, 1983. IV. 20. SzF, 1983. IV. 20. 1983. IV. 30. TS.

Bruchidius olivaceus (Germar, 1824) – baltacimzsizsik – **Veszprém megye:** Tihany, 1984. VIII. 12. PA.

Bruchidius picipes (Germar, 1824) – sávosherezsizsik (2. ábra - a belső borítón) – **Veszprém megye:** Kővágóörs: Ecséri-erdő, sztyepp, 2005. V. 12. KCs. – **Zala megye:** Rezi, fénycsapda, 1977. VII. 17. PA. – Tápnövénye a *Trifolium striatum* L. (JERMY & SZENTESI 2003), amely SIMON (2000) szerint száraz legelőkön, nyílt gyepekben tenyészik. A termésből ko-

rábban sikeresen nevelt bogáranyag a Magyar Természettudományi Múzeum Bogárgyűjteményében lett elhelyezve, és ebben szintén találni a Bakonyból származó adatokat: **Veszprém megye:** Úrkút: Zsófiapuszta, 1994. VI. 29. (minta azonosítószáma: 826), 2001. VII. 5. (minta azonosítószáma: 1652), gyűjtő: Szentesi Árpád.

Bruchidius pusillus (Germar, 1824) – tarkakoronafürt-zsizsik – **Veszprém megye:** Vászoly, 1982. VI. 27. PA.

Bruchidius seminarius (Linnaeus, 1767) – csibelábszizsik – **Győr-Moson-Sopron megye:** Fenyőfő, 1957. VIII. 30. PJ. – **Veszprém megye:** Alsóörs: Balaton-part, 1976. VI. 14. KG; Balatonalmádi, Lottó üdülő, 1976. VI. 14. KG; Olaszfalu: Malom-völgy, 1974. IX. 3. KÁ; Veszprém: Csatár-hegy, 1957. VI. 4. PJ; Zirc: Akli, 1955. V. 11. MaM; Zirc: Pintér-hegy, 1976. V. 16. TS.

Bruchidius siliquastri A. Delobel, 2007 – júdásfázsizsik (**5. ábra - a belső borítón**) – **Pest megye:** Isaszeg: Aulich u. 2006. IX. 6. KCs, MOr. – **Veszprém megye:** Badacsonytomaj: Badacsonyörs, Folly arborétum, 2008. IX. 13. KCs; Balatonfűzfő: Fűzfőgyártelep, júdásfa hüvelyterméseiből, 2007. X. 4. KCs; Veszprém, Dózsa Gy. u. 26. júdásfa termésből, 2007. X. 26. KCs. – Első példányait Budapesten gyűjtötték; azóta már több megyéből kerültek elő példányok, így Veszprém megyéből is. Tápnövénye a júdásfa (*Cercis siliquastrum* L.). A terméseket érett állapotban kell a tenyésztőedénybe helyezni; némi párásítás mellett az egyedek könnyen kinevelhetők. Júdásfák kopogtatásával is gyűjthető.

Bruchidius villosus (Fabricius, 1792) – seprőzanótzsizsik – **Győr-Moson-Sopron megye:** Bakonyszentlászló: Hódos-ér, 1957. VIII. 27. PJ; Fenyőfő, 1957. VIII. 30. PJ. – **Veszprém megye:** Veszprém, 1954. VI. 1955. VIII. MaM. – **Zala megye:** Várvölgy, egyelés, 1978. V. 28. ÁL.

Bruchus affinis Frölich, 1799 – kis borsózsizsik – **Fejér megye:** Balinka, 1978. VII. 8. PA; Isztimér, 1979. VI. 18. PA, Hétházpuszta, 1973. VI. 3. TS. – **Veszprém megye:** Balatonalmádi: Káptalanfüred, 1963. VI. 15. NI; Balatonudvari, 1976. V. 8. RoI; Tihany: Kiserdő-tető, 1983. IV. 24. 1983. V. 15. TS, Külső-tó, 1983. V. 21. TS.

Bruchus atomarius (Linnaeus, 1761) – lednekszizsik – **Fejér megye:** Balinka: Mecsértelep, 1978. VI. 18–19. PA; Isztimér, 1979. V. 28. PA, Barok-völgy, 1973. V. 28. TS, Burok-völgyi Óserdő, 1980. VII. 6. PA. – **Veszprém megye:** Bakonybél: Fekete-séd, 1971. V. 8. TL, Gerence, 1976. V. 11., Száraz-Gerence, 1971. V. 6. TS; Bakonyszentlászló: Hódos-ér, 1957. VIII. 27. PJe; Bakonyzücs: Kőris-hegy, 2008. V. 30. fűhálózás, KCs, PA; Csesznek: Gézaháza, 1976. V. 15. TS, Kő-árok, 1957. V. 21. PJe; Gyulafirátót: Esztergáli-völgy, 1968. VI. 7. PJe, Büdöskútpuszta, 1968. IV. 26. PJe; Lovas: Király-kút, 1976. VI. 5. RoI; Olaszfalu: Alsóperepuszta, 1990. III. 21. TS, Tóbán-hegy, 1968. IV. 25. PJ; Sáska: Agár-tető, 1967. V. 11. PJe; Sümeg: Sarvaly, 1968. VI. 4–8. PJe; Sümegprága, kopogtatás, 1979. VI. 9. SzD; Tihany: Külső-tó, 1972. VII. 19. TL; Vászoly: Keresztfa-tető, 1999. IV. 28. HB. – **Zala megye:** Vállus: Büdös-kút, 1964. V. 26. PJ; Várvölgy, fűhálózás, 1978. VIII. 13. SzD.

Bruchus brachialis Fahraeus, 1839 – laposlábú bükkönyzsizsik – **Fejér megye:** Isztimér, 1979. V. 28. PA. – **Veszprém megye:** Bakonyszentkirály, 1979. V. 19. PA; Balatonalmádi: Lottó üdülőtelep, 1976. VI. 14. KG; Balatonszepezd, 1976. V. 8. RoI; Kapolcs: Bondoró-hegy, 1968. V. 8. PJe; Lesenceistvánd, láprét, 1973. V. 4. TS; Pula: Náci-hegy, 1964. VII. 22. PJe; Somló-hegy, 1978. V. 25. KÁ; Tihany: Gejzírmező, 1983. VI. 12. TS; Ugod, 1963. V. 29. PJ.

Bruchus lentis Frölich, 1799 – közönséges lencsezsizsik – **Veszprém megye:** Veszprém, 1954. IV. 1954. VI. MaM.

Bruchus libanensis Zampetti, 1993 – nagy bükkönyzsizsik – **Veszprém megye:** Balatonfüred: Koloska-völgy, 1976. VI. 6. RoI.

Bruchus loti Paykull, 1800 – kerepsizsik – **Veszprém megye:** Olaszfalu: Nyilas, Békás-tó, 2005. V. 24. KCs; Ugod: Vörös János-séd, 1972. VI. 29. TS.

Bruchus luteicornis Illiger, 1794 – kis bükkönyzsizsik – **Győr-Moson-Sopron megye:** – Fenyőfő, 1979. V. 19. OA, 1984. V. 3. 1984. VI. 3. PA, Kisszépalmapuszta, 1965. V. 25–31. PJe, Kék-hegy, 1983. V. 14–15. PA. – **Veszprém megye:** Bakonybél: Fekete-séd, 1971. V. 8. TL; Bakonyszentkirály, 1979. V. 19. PA, sztyeppelejtő, fűhálózás 1979. V. 19. ÁL; Bakonyszentlászló, 1979. V. 19. OA; Balatonalmádi, 1976. VIII. 1. KG; Csesznek: Cuha-völgy, 1957. IV. 30. PJe; Dörgicse, 1978. IX. 7. PA; Farkasgyepű: Pisztrángos-tó, 1983. IV. 30. RoI; Felsőpáhok, 1983. IV. 24. NM; Gyulafirátót: Gyökeres-völgy, fűhálózás, 1967. V. 4. PJe; Hárskút: Papod csúcsa, gyp, fűhálózás, 2008. V. 22. KCs; Herend: Rakottyás, 1963. V. 26. PJe; Kapolcs: Bondoró-hegy, 1968. V. 8. PJe; Lovas, 1978. V. 14. PA; Olaszfalu: Malom-völgy, 1978. V. 23. KÁ; Padragkút: Sárcsikút, fűhálózás, Querceto-Potentilletum albae, 1963. V. 14–17. PJe; Porva: Pálháláspuszta, 1986. V. 24. PA; Sáska: Agár-tető, fűhálózás, 1967. V. 11. PJe; Sümeg: Sarvaly, 1968. VI. 4–8. PJe; Tés, 1963. V. 13–16. EJ; Tihany, 1983. IV. 17. 1983. V. 7. PA, 1983. V. 7. TS, Csúcs-hegy, 1983. IV. 17. 1983. IV. 24. TS, Kiserdő, 1983. V. 5. 1983. V. 7. 1983. V. 15. TS; Ugod, 1977. V. 8. PA; Veszprém, 1955. V. 18. MaM.

Bruchus occidentalis Lukjanovitsh et Ter-Minassian, 1957 – **Győr-Moson-Sopron megye:** Fenyőfő: Kék-hegy, 1983. V. 14–15. PA, Kisszépalmapuszta, 1965. V. 25.–31. PJe. – **Veszprém megye:** Herend: Rakottyás, 1963. V. 26. PJe; Porva, 2008. V. 30–1. PA; Tihany, 1983. IV. 1. PA, Levendulás, kopogtatva, 1983. IV. 17. SzD.

Bruchus pisorum (Linnaeus, 1758) – közönséges borsózsizsik – **Veszprém megye:** Gyulafirátót: Halastó; Olaszfalu, 1975. V. 16. KÁ; Somlóvásárhely: Somló, 1963. V. 7–8. PJe. – **Zala megye:** Várvolgy: Nagy-Láz-hegy-tető, 1969. V. 21. PJe.

Bruchus rufimanus Boheman, 1833 – lóbabzsizsik (3. ábra - a belső borítón) – **Fejér megye:** – Isztimér: Hétházpuszta, 1973. VI. 3. TS. – **Veszprém megye:** Tihany: Kis-erdő, 1983. IV. 26. TS, Természetvédelmi őrház, 1983. IV. 24. TS. – **Zala megye:** Gyenesdiás, 1955. V. 11. MaM.

Bruchus venustus Fahraeus, 1839 – simacombú bükkönyzsizsik – **Veszprém megye:** Csoopak: Nosztori-völgy, 1976. V. 25. BJ; Tihany: Gejzírmező, 1983. V. 17. TS; Veszprém, legelő, 1957. VI. 4. PJe.

Spermophagus calystegiae (Lukjanovitsh et Ter-Minassian, 1957) – sövényzulák-magfúró – **Veszprém megye:** Bakonyszentkirály, 1979. V. 19. PA; Bakonyszücs, 1979. VI. 18–19. OA; Balatonfüred: Nagy-mező, 1978. V. 7. TS; Balatonkenese: Part-fő, 1971. VII. 13. 1972. V. 21. TS, Part-fő-dűlő, 1963. IX. 4. PJe; Balatonudvari: Kiliántelep, 1979. V. 21. OA; Csoopak, 1968. VI. 30. NI; Hévíz, 1982. VI. 28. TS; Somlóvásárhely: Somló, 1968. VIII. 15–16. TL; Szentgál: Miklós Pál hegy, 1968. VIII. 17. TL; Szigliget, 1982. VI. 28. TS; Tihany, 1983. IV. 17. 1983. V. 7. 1984. VIII. 12. PA, Kis-erdő, 1983. IV. 24. TS, Külső-tó, 1978. VI. 18. 1983. V. 21. TS, Külső-tó, 1984. X. 1. HI, Levendulás, 1983. VI. 26. RoI, Óvár, 1983. VI. 30. HB. – **Győr-Moson-Sopron megye:** Fenyőfő, 1979. V. 19. OA.

Spermophagus sericeus (Geoffroy, 1785) – selymes magfűró – **Fejér megye:** Csákberény, Bucka, sziklagyep, talajcsapda, 2003. V. 27. KCs; Isztimér, 1979. VI. 18. PA. – **Komárom-Esztergom megye:** Vértessomló: Nagy-Somlyó, lejtősztyepp, 2001. VIII. 25. KCs. – **Veszprém megye:** Ábrahámhegy, 1976. VII. 30. ÁL; Balatonakali, 1955. V. 11. MaM; Balatonalmádi: Tulipán utca 15. 1968. IX. 2–8. VII. 1–7, KI, PJe; Balatonfüred: Nagy-mező, 1978. V. 7. TS; Balatonkenese: Part-fő, 1972. V. 21. TS; Dörgicse, 1978. IX. 7. PA; Tés, 1963. V. 13–16. EJ; Tihany, 1955. V. 15. MaM; Veszprém, 1955. VI. 17. MaM.

Anthribidae Billberg, 1820 – Orrosbogárfélék

Anthribus fasciatus (Forster, 1771) – foltos pajzstetvész-orrosbogár – **Veszprém megye:** Tihany, 1983. V. 7. PA.

Anthribus nebulosus Forster, 1770 – ködfoltos pajzstetvész-orrosbogár – **Győr-Moson-Sopron megye:** Fenyőfő: Kék-hegy, 1983. V. 14–15. PA, Kisszépalmapuszta, 1965. V. 25.–31. PJe. – **Veszprém megye:** Balatonudvari, 1976. V. 9. PA; Lovas, 1977. IV. 24. PA; Nyírad: Felső-Nyírádi-erdő, 1979. IX. 8. 1979. VII. 27. PA; Tihany, 1983. V. 7. PA, Kis-erdő, Malaise-csabda, 1983. IV. 26. TS; Ugod, kopogtatás, 1978. V. 16. PA; Veszprém, 1954. V. 1955. VI. 17. MaM; Zirc: Szarvaskút, 1983. V. 12. PA. – **Zala megye:** Vállus, erdőszéli fűhálózás, 1979. V. 21. ÁL, Bűdös-kút, 1964. V. 26. PJe; Várvölgy, 1979. V. 21. *Viscum album*-ról kopogtatva, ÁL.

Dissoleucas niveirostris (Fabricius, 1798) – fehérfarú orrosbogár – **Győr-Moson-Sopron megye:** Fenyőfő: Kék-hegy, 1983. V. 15. PA. – **Fejér megye:** Bakonycsérnyé: Kisgyónbánya, rőzsekötegből, 1981. IV. 26. 1981. VI. 28. PA. – **Veszprém megye:** Balatonfüred: Koloska-völgy, 1978. IX. 23. PA; Balatonkenese: Akarattya, 1962. IV. 26. PJe; Farkasgyepű, 1976. V. 24.–VI. 25. TL; Olaszfalu: Eperkés-hegy, 2005. IV. 15. KCs; Tihany: Kis-erdő, 1983. IV. 12. TS; Ugod: Vörös János séd, 1983. XI. 24. PA; Zirc: Arborétum, 1974. VI. 4. TS.

Enedreytes sepicola (Fabricius, 1792) – hatdudoros orrosbogár – **Veszprém megye:** Bakonyszentkirály: Zörög-tető, 1983. IV. 9. SzD; Olaszfalu: Malom-völgy, 1979. IX. 22. gombás gallyról kopogtatva, SzD. – **Zala megye:** Rezi: Almás-domb, gombás gallyról kopogtatva, 1981. VI. 18. SzD; Várvölgy: Szebikei-hegyrész, gombás gallyról kopogtatva, 1979. VI. 9. SzD. –

Opanthribus tessellatus (Boheman, 1829) – tömzsi orrosbogár (**1. ábra - a belső borítón**) – **Győr-Moson-Sopron megye:** Bakonyszentlászló: Kenyeri-erdő, gombás gallyról kopogtatva, 1981. VI. 12. SzD. – **Veszprém megye:** Sáska: Agár-tető, 1967. V. 11. PJe. – Tápnövénye a tölgy és a fűz (KASZAB 1967). Ez a meglehetősen ritka faj csak kevés helyről került elő Magyarországon. Adatai a következők: Borsod-Abaúj-Zemplén megye: Sátoraljaújhely: Hármaskúti-völgy, 1999. VI. 30. HeG (coll. KFM). – Heves megye: Szilvásvárad: Tár-kő, 1986. V. 6. HeG (coll. KFM). – Pest megye: Pilisszentkereszt: Dobogókő, 1917. V. 7. DH; Budapest: Háros-sziget, 1925. V. 18. HD; Nagybörzsöny: Király-rét, 1976. VI. 9. SzD, Farkas-völgy, CsE (coll. MTM). – **Veszprém megye:** Balatonudvari, ex *Quercus pubescens*, 1976. III. 20. SzK (coll. PA).

Phaeochrotes cinctus (Paykull, 1800) – tölgy-orrosbogár – **Veszprém megye:** Alsóörs: Köcsi-tó, 1984. VII. 1. SzD; Alsóörs: Nagykö, 1976. VI. 30. SzD.

Platyrhinus resinosus (Scopoli, 1763) – nagy orrosbogár – **Fejér megye:** Balinka, 1978. VI. 18. PA. – **Győr-Moson-Sopron megye:** Bakonyszentlászló: Vinye, 1976. VIII. 13. MZ; Fenyőfő, 1976. VIII. 13. MM, Kék-hegy, 1983. V. 15. PA. – **Veszprém megye:** Bakonyszücs: Kőris-hegy, 1974. VIII. 7. BJ; Csopak: Nosztori-völgy, 1996. IV. 29. KCs; Hárskút: Ráktanya, bükkös, 1997. VII. 23. KCs; Herend: Középső-Hajag, 1967. IV. 28. PJe; Homokbödöge: Bödögei-erdő, 1977. III. 20. RoI; Márkó, 1961. IV. 7. TL; Némethánya: Vadászház környéke, 1964. VI. 11–13. PJe; Szentgál: Miklós Pál hegy, 1963. VI. 11. DGy; Ugod: Huszárokölőpuszta, 1977. VI. 5. RoI; Veszprém: Csatár-hegy, 1971. V. 7. TL; Zalahaláp: Újdörög, 1985. V. 9–17. HeG. – **Zala megye:** Nemesbük, bükkös, 1977. V. 8. ÁL; Várvölgy, egyelés, 1978. V. 28. ÁL.

Platystomos albinus (Linnaeus, 1758) – nagybajuszú orrosbogár – **Fejér megye:** Isztimér: Úttörő-forrás, 1995. VI. 9. KCs. – **Győr-Moson-Sopron megye:** Bakonyszentlászló: Vinye, 1976. VIII. 13. MZ; Fenyőfő, erdőszél, egyelés, 1979. V. 19. ÁL, Kék-hegy, 1983. V. 14–15. PA, 1983. V. 15. SzD; Pannonhalma: Jánosmajor, tómeder, 1997. VII. 1. KCs; Ravazd: Macskalik-tető, 1997. VI. 4.–VII. 1. KCs. – **Veszprém megye:** Bakonyháza: Cser-hát, bükkös, talajcsapda, 2005. VI. 15. KCs; Bakonyszentkirály: Zörög-tető, gombás gallyról kopogtatva, 1983. V. 14. SzD; Dudar: Ördög-árok, 1983. V. 11. PA; Hárskút: Esztergáli-völgy, 1983. V. 13. PA, Ráktanya, 2000. VI. 6. FD; Litér: Bendola-patak part, bodzás, 1996. V. 13.–VI. 6. KCs; Olaszfalu: Malom-völgy, 1979. IX. 22. gombás gallyról kopogtatva, SzD; Ugod: Gerecepuzta, 1978. VI. 21. SzD, Szőlőhegy, 1972. VI. 4. BJ.; Veszprémvarsány, 1995. V. 7. talajcsapda, KCs; Zalahaláp: Újdörög, 1964. V. 17. PA. – **Zala megye:** Várvölgy: Rókalyuk, 1978. VI. 22. Szebikéi-hegyrész, 1979. VI. 9. SzD; Zalaszántó: Tátika-hegy, 1998. VI. 25. TSz.

Raphitropis marchica (Herbst, 1797) – szalagos orrosbogár – **Veszprém megye:** Tihany, 1983. V. 7. PA. – **Zala megye:** Rezi: Pörkölt-tető, 1978. VI. 21. PA; Várvölgy, 1984. IV. 25. PA, *Viscum album*, kopogtatás, 1979. V. 21. ÁL, *Viscum album*, kopogtatva, 1984. VI. PA; Várvölgy: Rókalyuk, 1978. VI. 22. SzD.

Urodontidae C. G. Thomson, 1859 – Rezedabogár-félék

Bruchela orientalis Strejček, 1982 – keleti rezedabogár (4. ábra - a belső borítón) – **Zala megye:** Várvölgy, 1978. V. 28. ÁL.

Bruchela rufipes (Olivier, 1790) – őszes rezedabogár – **Veszprém megye:** Kővágóörs: Kornyi-tó, 1982. VII. 14. TS; Szentgál: Somod-hegy, 1968. VI. 20. PJe; Várpalota: Pétfürdő, 1968. VI. 26. PJe.

Bruchela suturalis (Fabricius, 1792) – sávós rezedabogár – **Veszprém megye:** Bakonyszücs, 1979. VI. 18–19. OA; Olaszfalu, 1982. VII. 4. TS; Szentgál: Somod-hegy, 1968. VI. 20. PJe; Veszprém, 1984. VI. 11. PA, Csatárhegy, 1957. VI. 4. PJe.

Köszönetnyilvánítás

Köszönet Podlussány Attilának, Kutasi Csabának a helységnevek és a gyűjtők nevének tisztázásában nyújtott segítségéért, Merkl Ottónak a szerkesztésben való közreműködésért.

Irodalom

- GYÖRGY, Z. & MERKL, O. (2005): Seed beetles preserved in the Savaria Museum, Hungary, with a national checklist of the family (Coleoptera: Bruchidae) – *Praenorica Folia Historico-Naturalia* **8**: 65–78.
- GYÖRGY, Z. (2006): Checklist of Hungarian Anthribidae and Urodontidae (Coleoptera) – *Folia entomologica hungarica* **67**: 63–67.
- JERMY, T., SZENTESI, Á. (2003): Evolutionary aspects of host plant specialisation – a study on bruchids (Coleoptera: Bruchidae). – *Oikos* **101**: 196–204.
- KASZAB, Z. (1967): Zsizsikfélék – Bruchidae. – In: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae), 9, 7. Akadémiai Kiadó, Budapest, 34 pp.
- PODLUSSÁNY, A. (1981a): Ritka Apionfajok a Bakony hegységben (Col. Apionidae I.) – *A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei* **16**: 109–116.
- PODLUSSÁNY, A. (1981b): A mályvaféléken élő Apionfajok előfordulása a Bakony hegységben (Col. Apionidae II.) – *A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei* **16**: 117–128.
- PODLUSSÁNY, A. (1981c): Exapionfajok előfordulása a Bakony hegységben (Col. Apionidae III.) – *A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei* **16**: 129–136.
- PODLUSSÁNY, A. (1984): A Bakony hegység áleszelény és eszelény faunája (Coleoptera: Rhinomaceridae, Attelabidae) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **3**: 57–70.
- PODLUSSÁNY, A. (1988): A Bakony hegység cickányormányos faunája (Coleoptera: Apionidae) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **7**: 75–100.
- PODLUSSÁNY, A. (2007): A Bakony ormányosbogár-faunája (Coleoptera: Brachyceridae, Curculionidae). – In: A Bakony természettudományi kutatásának eredményei 30. (Resultationes investigationum rerum naturalium XXX.) – Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc, 224 pp.
- SIMON, T. (2000): A magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok – Virágos növények – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 845 pp.

HANGYAKÖZÖSSÉGEK (HYMENOPTERA: FORMICIDAE) FAJÖSSZETÉTELE ÉS DIVERZITÁSA LITÉR KÖRNYÉKI SZUBMEDITERRÁN ÉLŐHELYEKEN

LŐRINCZI GÁBOR

Szegedi Tudományegyetem, Ökológiai Tanszék
H-6726 Szeged, Közép fasor 52. lorinczig@chello.hu

LŐRINCZI G.: *Composition and diversity of ant communities (Hymenoptera: Formicidae) in sub-Mediterranean habitats of Litér (West Hungary)*

Abstract: This study is based on a long-term research, which was conducted by the Natural History Museum of Bakony from 1997 to 2001 to detect the possible effects of a newly established power station at Litér on the local flora and fauna. I accomplished my processing using their collected ant material of the year 1998. Sampling was performed with pitfall traps in three different habitats (dolomite grassland, rock steppe and planted pine forest) of each of three study sites. In the year of 1998 a total of 12.218 ants belonging to 30 species were collected including *Myrmica deplanata*, which is new for the fauna of the Bakony Mountains. Species richness was relatively equable among the study sites, however, the diversity in the pine forests was significantly higher than in the other sites. The lowest diversity was observed in the rock steppes, where the number of individuals, belonging mostly to one species, *Lasius paralienus*, far exceeded those of the other habitats. The PCoA ordination and cluster analysis showed also a distinct separation between the pine forests and the two grassland groups, while there was no distinct segregation between rock steppes and dolomite grasslands.

Received June 18, 2008

Accepted July 16, 2008

Keywords: Formicidae, communities, diversity, sub-Mediterranean habitats

Bevezetés

Az 1998-ban üzembe helyezett litéri gázturbinás erőmű esetleges légszennyező hatásának detektálására a Bakonyi Természettudományi Múzeum 1997 és 2001 között öt évre kiterjedő biomonitoring vizsgálatokat, illetve ezt megelőzően 1996-ban részletes környezeti hatástanul-

mányt végzett (KUTASI et al 1997–2001, 2002). Jelen cikk a múzeum 1998-as évi biomonitoringja során begyűjtött, de a tanulmányhoz fel nem használt hangya-anyag ismertetését tartalmazza.

Bár a Bakonyban végzett műrmekológiai vizsgálatok több mint harminc éves múltira tekintenek vissza (GALLÉ 1979), a faunisztikai kutatások mellett a hegységben kevés ökológiai célzatú vizsgálat történt annak ellenére, hogy abundanciájuk, gyakoriságuk és kitüntetett ökológiai szerepük miatt a hangyák a szárazföldi biogeocönózisok meghatározó elemeit képezik (FOLGARAIT 1998). Ráadásul, mivel érzékenyen reagálnak a különböző környezeti változásokra, zavarásokra, valamint mintavételezésük is relatíve egyszerű, egy-szersmind jó bioindikátoroknak is számítanak (UNDERWOOD & FISHER 2006).

Fő célkitűzésem ennek megfelelően a faunisztikai elemzésen túlmenően a vizsgált terület ökológiai szempontú jellemzése volt, az itt élő hangyaközösségek fajösszetételének, egyedszám- és dominancia-viszonyainak, valamint diverzitásának és egyenletességének összehasonlítása alapján.

Anyag és módszer

A mintavételi terület jellemzése

A vizsgált terület a Bakony peremén, a Bakony és a Mezőföld találkozási zónájában fekszik. Állatföldrajzi szempontból a Balaton-felvidéki faunakistáj részét képezi, melyet az igen változatos elterjedésű (termo- és xerofil) állatfajok jellemeznek (PAPP 1968). A viszonylag alacsony átlagos tengerszintfeletti magasság és az enyhébb klíma miatt a területen jelentős szubmediterrán hatások érvényesülnek (ÁDÁM et al. 1988), így nem meglepő, hogy a „déli” elemek (mediterrán, ponto-mediterrán, dél-európai és euro-mediterrán) összmenyisége a Bakony öt kistája közül itt a legnagyobb, a hangyafaunának fajszámban például több mint a felét adják (GALLÉ 1979).

A természetes táj felépítésében nagy szerepet játszik a dolomit alapkőzet, melyen speciális növénytársulások (nyílt dolomit sziklagyepek, sziklafüves lejtősztyepppek, karsztbokor-erdők, mészkedvelő tölgyesek) alakultak ki. Bár a területen őshonos fenyőfaj nem él, a kopárfásítás céljából betelepített feketefenyvesek a dolomitkopárokon, dolomit sziklafüves lejtőkön nagy területet foglalnak el (KUTASI 2001).

Mintavételi módszerek

A mintavételezést Barber-csapdázással (talajcsapdázással) végezték, amely hibái ellenére a hangyák vizsgálata során is igen széles körben alkalmazott, bevált módszer (MAJER 1997). A talajcsapdák kora tavasztól késő őszig (1998-ban április 1-től október 28-ig) a következő élőhelyeken működtek: **Vilonya:** Külső-hegy, sziklagyep (KSZ); Vilonya: Külső-hegy, lejtősztyepp (KL); Vilonya: Külső-hegy, fenyves (KF); **Litér:** Mogyorós-hegy, sziklagyep (MSZ); Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp (ML); Litér: Mogyorós-hegy, fenyves (MF); **Királyszentistván:** Ugri-hegy, sziklagyep (USZ); Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp (UL).

A talajcsapdákat 15-ös csoportokban (3x5-ös kötésben) helyezték el, ürítésük pedig kéthetente történt, így az 1998-as évben összesen 8 élőhely × 15 csapda × 13 ürítési időpont, azaz 1560 csapda volt vizsgálatban.

Adatelemzési módszerek

A hangyafajokat sztereómikroszkóp segítségével, CZECHOWSKI et al. (2002), SEIFERT (1996), CSÓSZ (1999), KUTTER (1977) és SOMFAI (1959) határozókulcsai alapján azonosítottam.

A hangyaközösségek ökológiai mutatói közül a fajgazdagságot, a Berger-Parker-féle dominanciaindexet, a Shannon-, ill. Simpson-diverzitást és az egyenletességet számoltam ki. A diverzitások összehasonlítására t-tesztet (MAGURRAN 1988), valamint a Rényi-féle képlet felhasználásával diverzitás rendezést alkalmaztam, amely utóbbi a közösségek diverzitásának skálafüggő jellemzését teszi lehetővé, azaz a skálaparaméter függvényében érzékenysége a ritka fajoktól a tömegesekig terjed (TÓTHMÉRÉSZ 1997).

Az egyes élőhelyek páronkénti összehasonlítására Jaccard- és Renkonen-indexet használtam, valamint a „Palaeontological Statistics” (PAST) nevű szoftver (HAMMER et al. 2001) segítségével ordinációs és klaszter analízist végeztem.

Eredmények és értékelésük

Az 1998-as évben a nyolc élőhelyről összesen 30 hangyafaj 12.218 egyede került begyűjtésre, melyeknek döntő többsége dolgozó, az ivaros egyedek száma mindössze 76 (75 nőstény és 1 hím) (1. táblázat).

A Mogyorós- és az Ugri-hegy sziklagypéperől kis számban a Bakony faunájára nézve új hangyafaj, a *Myrmica deplanata* egyedei is előkerültek. A pleisztocén melegkori reliktum *M. deplanata* a xerotherm sztyeppjellegű élőhelyek jellegzetes faja, mely kifejezetten a sziklás, kőves területeket részesíti előnyben (STITZ 1939, SEIFERT 1988). Bár a faj eddig is szerepelt a magyar faunában, eddigi adatai meglehetősen bizonytalanok.

1. táblázat. A mintavételi területeken gyűjtött hangyafajok összegyedszáma és frekvenciája (a csapdák hány százalékában fordult elő az illető faj).

No.	Fajnév	Összegyed- szám	Frekvencia (%)
1.	<i>Aphenogaster subterranea</i> (Latreille, 1798)	268	8,7
2.	<i>Camponotus aethiops</i> (Latreille, 1798)	37	1,8
3.	<i>Camponotus atricolor</i> (Nylander, 1849)	11	0,6
4.	<i>Camponotus fallax</i> (Nylander, 1856)	51	2,4
5.	<i>Camponotus ligniperda</i> (Latreille, 1802)	362	10,3
6.	<i>Formica (Serviformica) cunicularia</i> Latreille, 1798	80	4,1
7.	<i>Formica (Serviformica) fusca</i> Linnaeus, 1758	101	4,0
8.	<i>Formica (Formica s. str.) pratensis</i> Retzius, 1783	170	4,4
9.	<i>Formica (Serviformica) rufibarbis</i> Fabricius, 1793	22	1,0
10.	<i>Formica (Raptiformica) sanguinea</i> Latreille, 1798	60	1,4
11.	<i>Lasius (Chthonolasius) distinguendus</i> (Emery, 1916)	3	0,2
12.	<i>Lasius (Lasius s. str.) emarginatus</i> (Olivier, 1792)	271	4,7
13.	<i>Lasius (Dendrolasius) fuliginosus</i> (Latreille, 1798)	12	0,7

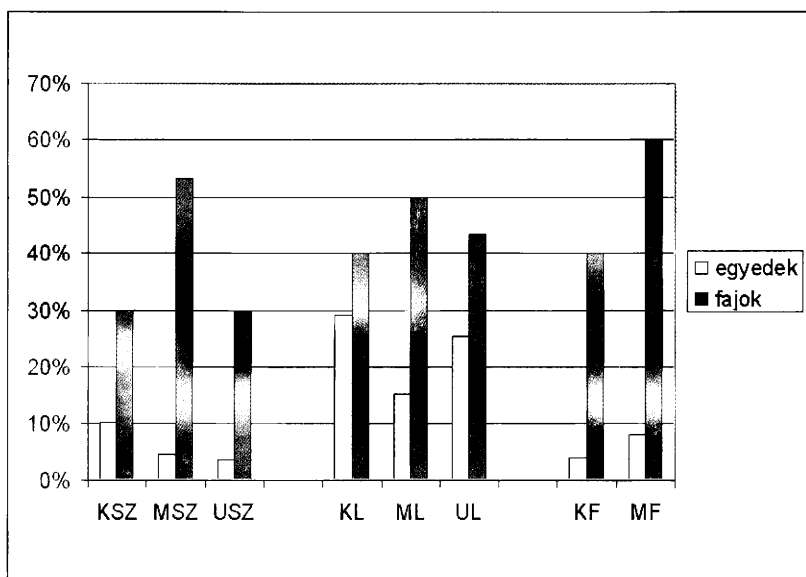
13.	<i>Lasius (Dendrolasius) fuliginosus</i> (Latreille, 1798)	12	0,7
14.	<i>Lasius (Lasius s. str.) paralienus</i> Seifert, 1992	8928	33,2
15.	<i>Lasius (Chthonolasius) umbratus</i> (Nylander, 1846)	4	0,1
16.	<i>Messor structor</i> (Latreille, 1798)	350	11,9
17.	<i>Myrmecina graminicola</i> (Latreille, 1802)	4	0,3
18.	<i>Myrmica deplanata</i> Ruzsky, 1905	31	1,5
19.	<i>Myrmica sabuleti</i> Meinert, 1861	330	7,7
20.	<i>Myrmica specioides</i> Bondroit, 1918	11	0,4
21.	<i>Plagiolepis vindobonensis</i> Lomnicki, 1925	63	2,7
22.	<i>Polyergus rufescens</i> (Latreille, 1798)	1	0,1
23.	<i>Prenolepis nitens</i> (Mayr, 1853)	3	0,2
24.	<i>Solenopsis fugax</i> (Latreille, 1798)	19	1,1
25.	<i>Stenamma debile</i> (Förster, 1850)	15	0,8
26.	<i>Tapinoma ambiguum</i> Emery, 1925	92	3,5
27.	<i>Tapinoma erraticum</i> (Latreille, 1798)	640	9,6
28.	<i>Temnothorax crassispinus</i> (Karavaiev, 1926)	20	0,8
29.	<i>Temnothorax unifasciatus</i> (Latreille, 1798)	1	0,1
30.	<i>Tetramorium caespitum</i> (Linnaeus, 1758)	258	6,4
	Összesen:	12.218	72,0

Az egyes élőhelyeket összehasonlítva a fajgazdagság viszonylag egyenletesnek mutatkozott, a legnagyobb értéket a Mogyorós-hegy fenyvese adta 18 fajjal (az össz fajszám 60%-a), a legkisebbet pedig az Ugri- és a Külső-hegy sziklagyepe mindössze 9 fajjal (30%). Összességében a fenyvesekből 19, a sziklagyepekről 20, a lejtősztyepepekről pedig 19 faj került elő (1. ábra, 4. táblázat).

Az egyedszámok tekintetében az egyes élőhelyek már sokkal inkább különbözöek. A lejtősztyepek 8530 egyeddel mintegy 70%-át teszik ki az összegyedszámnak. Összességében a legnagyobb értéket a Külső-hegy lejtősztyeppje adta 3564 egyeddel (az összegyedszám 29%-a), a legkisebbet pedig az Ugri-hegy sziklagyepe 437 egyeddel (3,6%) (1. ábra, 2. táblázat).

A regisztrált fajok közül a *Lasius paralienus* egyedei kerültek elő legnagyobb példányszámban és gyakorisággal, közel háromnegyedét képezve az összegyedszámnak, így a hangyák kirívóan magas egyedszám-értékeiért a három terület lejtősztyeppes élőhelyein is döntően ez a faj volt felelős (2. táblázat). A legritkább fajnak a *Polyergus rufescens* bizonyult, mindössze egyetlen egyeddel a Külső-hegy lejtősztyeppjéről.

A lejtősztyepek domináns fajai a *L. paralienus*-on kívül mindhárom területen különbözöek, a Külső-hegyen a *Formica pratensis*, a Mogyorós-hegyen a *Tapinoma erraticum* és a *Messor structor*, valamint az Ugri-hegyen a *Formica sanguinea*. A sziklagyepek domináns fajai a *L. paralienus* (kivéte a Mogyorós-hegy sziklagyepéről származó csapdák, melyekből teljesen hiányzott), *M. structor*, *Tetramorium caespitum*, valamint az Ugri-hegy kivételével a *T. erraticum*. A fenyvesek domináns fajai az *Aphenogaster subterranea*, *Camponotus ligniperda* és a *Myrmica sabuleti*, valamint a Mogyorós-hegy fenyvesében a *Lasius emarginatus* és a *Formica fusca*. Ez utóbbi két faj a Külső-hegy fenyveseiből származó csapdákban majdnem teljesen hiányzott.

1. ábra. A hangyák faj- és egyedszáma az egyes élőhelyeken az összefajszám, ill. összegyedszám százalékában kifejezve.

Jelölések: KSZ – Külső-hegy, sziklagyep; MSZ – Mogyorós-hegy, sziklagyep; USZ – Ugri-hegy, sziklagyep; KL – Külső-hegy, lejtősztyepp; ML – Mogyorós-hegy, lejtősztyepp; UL – Ugri-hegy, lejtősztyepp; KF – Külső-hegy, fenyves; MF – Mogyorós-hegy, fenyves.

Három faj, a *M. structor*, *F. pratensis* és a *F. cunicularia* egyedei az összes gyepterületen (tehát mind a sziklagyepken, mind a lejtősztyeppken) jelen voltak, noha sok helyen csak egészen kis egyedszámban. Közülük a *F. pratensis* volt az, amelynek egyedei a fenyvesekből származó csapdákban is előkerültek, így ez a faj volt az egyetlen, amely mind a nyolc élőhelyen képviseltette magát (**2. táblázat**).

A különböző területek azonos élőhelyei közötti hasonlóság a közös fajok száma és legkisebb relatív gyakorisága alapján összességében közepesnek mondható (**3. táblázat**). Legkisebb a hasonlóság a sziklagyepkek között, a legnagyobb pedig a három különböző terület lejtősztyeppjei között.

Az egyes élőhelyek diverzitási és egyenletességei értékeit (**4. táblázat**), valamint diverzitási profiljait (**2. ábra**) összehasonlítva megállapítható, hogy bár a lejtősztyeppkek hangyaközösségei diverzitási struktúrájukat tekintve is igen hasonlóak, a *L. paralienus* rendkívül magas egyedszáma és dominanciája miatt a legkisebb diverzitás és egyenletesség is ezekre az élőhelyekre jellemző. Szignifikánsan magasabb diverzitási értékek (**5. táblázat**), és nagyobb egyenletesség jellemzi a fenyveseket, valamint a sziklagyepkek többségét, ahol a *L. paralienus* nem, vagy csak egészen kis egyedszámban volt jelen. Legnagyobb a diverzitás a Mogyorós-hegy fenyvesében, az itt kialakuló közösség mind a ritka (vagyis a kis egyedszámmal előkerült), mind pedig a tömeges fajok tekintetében diverzebbnek bizonyult a többi élőhelynél (**2. ábra**).

No.	Fajnév	KF		KL		KSZ		MF		ML		MSZ		UL		USZ	
		esz.	fr. (%)	esz.	fr. (%)	esz.	fr. (%)	esz.	fr. (%)	esz.	fr. (%)	esz.	fr. (%)	esz.	fr. (%)	esz.	fr. (%)
1.	<i>Aphenogaster subterranea</i>	138	34,9	0	0	0	0	127	33,3	2	0,5	1	0,5	0	0	0	0
2.	<i>Camponotus aethiops</i>	0	0	5	2,6	0	0	6	3,1	13	3,1	8	3,6	5	2,1	0	0
3.	<i>Camponotus atricolor</i>	0	0	4	2,1	0	0	0	0	1	0,5	0	0	6	2,1	0	0
4.	<i>Camponotus fallax</i>	1	0,5	0	0	0	0	50	19,0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	<i>Camponotus ligniperda</i>	248	46,2	0	0	0	0	112	35,9	0	0	2	0,5	0	0	0	0
6.	<i>Formica cunicularia</i>	0	0	16	7,2	22	8,2	4	1,5	1	0,5	2	1,0	30	12,3	5	2,1
7.	<i>Formica fusca</i>	4	2,1	0	0	0	0	97	29,7	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	<i>Formica pratensis</i>	7	0,5	117	13,3	2	1,0	13	6,7	1	0,5	3	1,5	24	9,7	3	1,5
9.	<i>Formica rufibarbis</i>	0	0	8	3,1	0	0	0	0	1	0,5	0	0	13	4,1	0	0
10.	<i>Formica sanguinea</i>	0	0	0	0	0	0	8	3,6	0	0	1	0,5	51	7,2	0	0
11.	<i>Lasius distinguendus</i>	0	0	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	2	1,0	0	0
12.	<i>Lasius emarginatus</i>	0	0	0	0	0	0	269	36,9	0	0	2	0,5	0	0	0	0
13.	<i>Lasius fuliginosus</i>	10	4,6	0	0	0	0	2	1,0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	<i>Lasius paralienus</i>	0	0	3400	87,2	920	23,1	4	1,0	1545	66,2	0	0	2860	75,9	199	11,8
15.	<i>Lasius umbratus</i>	1	0,5	2	1,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,5
16.	<i>Messor structor</i>	0	0	4	2,1	41	15,4	0	0	65	15,9	106	26,2	41	10,8	93	24,6
17.	<i>Myrmecina graminicola</i>	1	0,5	0	0	0	0	3	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0
18.	<i>Myrmica deplanata</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2,6	0	0	25	9,2
19.	<i>Myrmica sabuleti</i>	66	13,3	0	0	0	0	251	42,6	11	4,6	2	1,0	0	0	0	0
20.	<i>Myrmica specioidea</i>	0	0	1	0,5	0	0	0	0	10	3,1	0	0	0	0	0	0
21.	<i>Plagiolepis vindobonensis</i>	0	0	0	0	14	5,1	1	0,5	9	3,6	16	6,2	8	4,1	15	2,1
22.	<i>Polyergus rufescens</i>	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23.	<i>Prenolepis nitens</i>	2	1,0	0	0	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0
24.	<i>Solenopsis fugax</i>	0	0	4	1,5	4	2,1	0	0	2	1,0	0	0	9	4,1	0	0
25.	<i>Stenamma debile</i>	5	2,1	0	0	0	0	10	4,6	0	0	0	0	0	0	0	0
26.	<i>Tapinoma ambiguum</i>	0	0	0	0	0	0	1	0,5	36	9,7	14	5,1	24	7,2	17	5,6
27.	<i>Tapinoma erraticum</i>	0	0	2	1,0	172	24,1	0	0	132	14,4	334	36,9	0	0	0	0
28.	<i>Temnothorax crassispinus</i>	4	2,1	0	0	0	0	15	7,2	0	0	1	0,5	0	0	0	0
29.	<i>Temnothorax unifasciatus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,5	0	0	0	0
30.	<i>Tetramorium caespitum</i>	0	0	0	0	70	12,3	0	0	23	6,7	45	11,8	41	5,6	79	14,9
	Összesen:	487	62,1	3564	90,8	1246	62,1	974	83,6	1852	82,6	544	57,9	3114	86,7	437	50,3

2. táblázat. Az egyes élőhelyekről gyűjtött hangyafajok egyedszáma (esz.) és frekvenciája (fr.). Jelölések: mint az 1. ábrán.

3. táblázat. Az egyes élőhelyek hasonlóságai a közös fajok száma és legkisebb relatív gyakorisága alapján Jaccard- és Renkonen-indexet használva. **Jelölések:** mint az 1. ábrán.

	KSZ		MSZ	
	Jaccard	Renkonen	Jaccard	Renkonen
MSZ	0,32	0,24	1,00	1,00
USZ	0,50	0,57	0,39	0,35

	KL		ML	
	Jaccard	Renkonen	Jaccard	Renkonen
ML	0,59	0,84	1,00	1,00
UL	0,56	0,94	0,65	0,87

	KF	
	Jaccard	Renkonen
MF	0,58	0,43

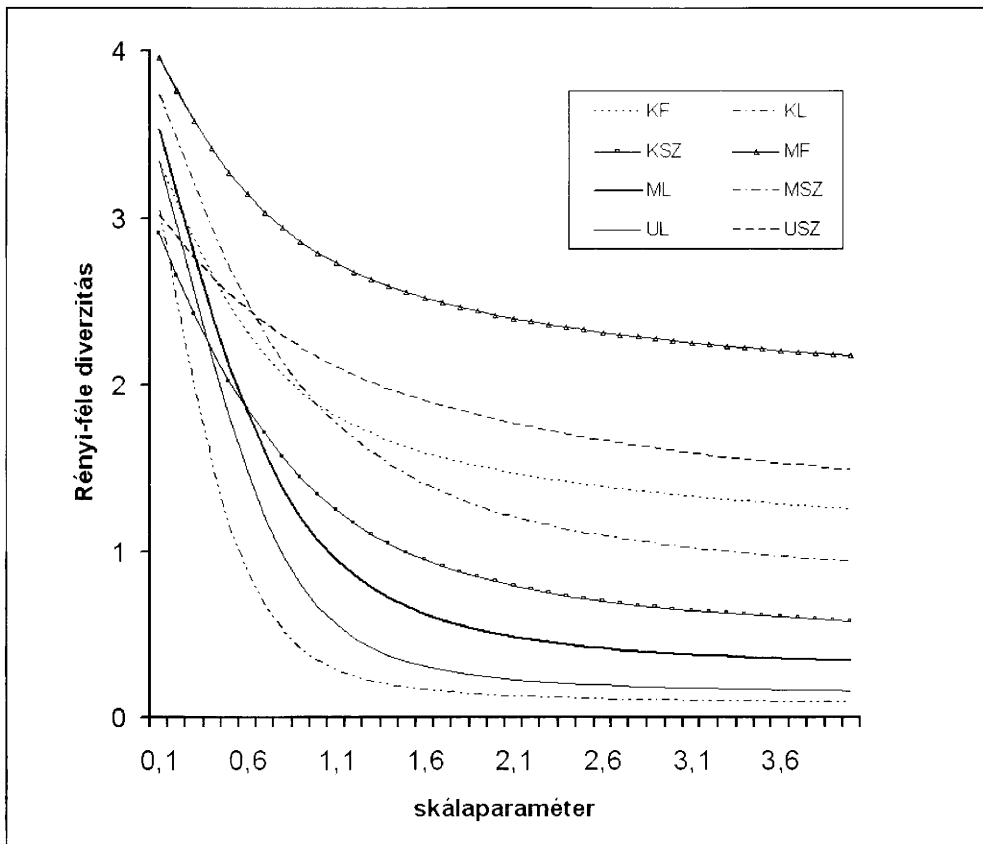
4. táblázat. A hangyaközösségek ökológiai mutatói az egyes élőhelyeken.
S, fajszám; d, Berger-Parker-féle dominancia index; H, Shannon-féle diverzitás index;
E(H) egyenletesség; D, Simpson-féle diverzitás index; E(D) egyenletesség.
Jelölések: mint az 1. ábrán.

ökológiai mutatók	Élőhelyek							
	KF	KL	KSZ	MF	ML	MSZ	UL	USZ
S	12	12	9	18	15	16	13	9
d	0.51	0.95	0.74	0.27	0.83	0.61	0.92	0.45
H	1,30	0,24	0,93	1,94	0,74	1,28	0,46	1,50
E(H)	0,53	0,09	0,42	0,67	0,27	0,47	0,18	0,68
D	2,80	1,09	1,76	5,40	1,42	2,36	1,18	3,45
E(D)	0,23	0,09	0,20	0,30	0,09	0,16	0,09	0,38

5. táblázat. A Shannon-diverzitások t-tesztjének segítségével kapott t-értékek
(** = $p < 0,01$, n.sz. = nem szignifikáns)

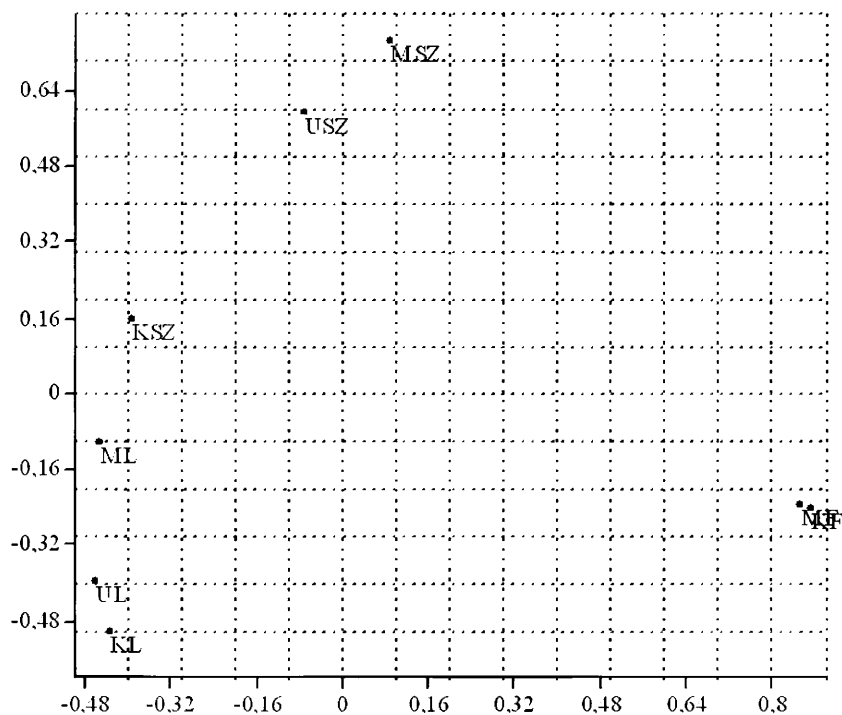
Jelölések: mint az 1. ábrán.

	KF	KL	KSZ	MF	ML	MSZ	UL	USZ
KF	--	t=21,66**	t=6,56**	t=11,54**	t=10,08**	t=0,26 n.sz.	t=16,20**	t=3,20**
KL		--	t=19,05**	t=50,07**	t=14,48**	t=18,66**	t=8,01**	t=27,60**
KSZ			--	t=22,76**	t=4,22**	t=5,63**	t=11,71**	t=10,64**
MF				--	t=27,86**	t=10,70**	t=39,02**	t=8,30**
ML					--	t=8,78**	t=7,23**	t=14,44**
MSZ						--	t=14,07**	t=3,22**
UL							--	t=21,36**
USZ								--

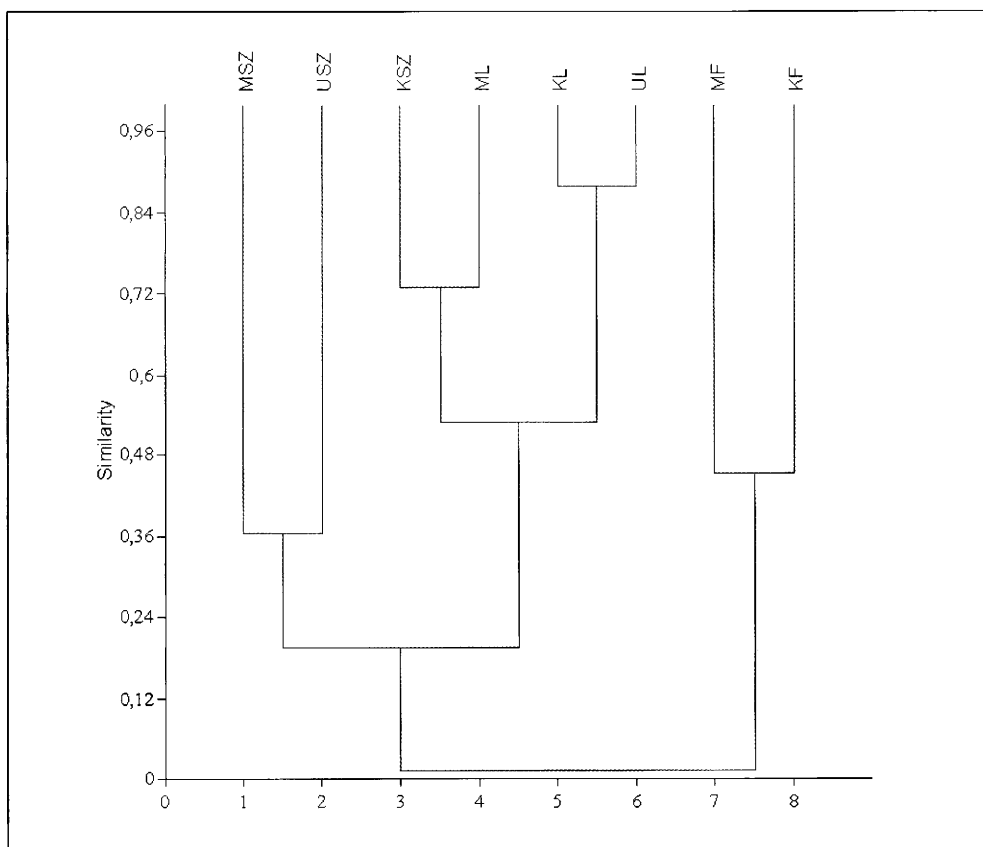

2. ábra. Az egyes élőhelyek hangyaközösségeinek Rényi-féle diverzitási profiljai
Jelölések: mint az 1. ábrán.

Az ordináció és a klaszter analízis eredményei alapján a fenyvesek markánsan elkülönülnek a gyepterületektől, a két gyeptípus között azonban már nincs olyan határozott elválás, míg a Mogyorós- és az Ugri-hegy sziklagyepei viszonylag jól elválnak a lejtősztyepppektől, addig a Külső-hegy sziklagyepe a lejtősztyepppekkel együtt egy nagyobb csoportot alkot (3. és 4. ábra).

3. ábra. Az egyes élőhelyek hasonlósága a főkoordináta elemzés (PCoA) módszerével, Bray-Curtis-indexszel
Jelölések: mint az 1. ábrán.

4. ábra. Az egyes élőhelyekre végzett cluster-analízis dendrogramja (Bray-Curtis-index)
Jelölések: mint az 1. ábrán.

Összességében tehát elmondható, hogy az egyes élőhely-típusok fajsámukat tekintve nem különböznek egymástól jelentős mértékben, azonban a gyepterületek többsége a közösségeik struktúráját alapvetően meghatározó egyetlen, nagy gyakorisággal és magas egyedszámmal előforduló domináns fajának, a *L. paralienus* jelenlétének következtében igen alacsony diverzitási értéket és egyenletességet mutat, és emiatt igen jól elkülönül a nagyobb diverzitású fenyesektől.

Bár a vizsgált területen közel sem adódott olyan magasnak a „déli” hangyafajok száma, mint azt a korábbi vizsgálatok kimutatták (GALLÉ 1979), a mediterrán, dél-európai, stb. fajok (fenyesekben az *A. subterranea*, a *L. emarginatus*, és a *P. nitens*, gyepeken a *M. structor*, *P. vindobonensis*, *T. ambiguus* és a *T. erraticum*) relatíve nagy egyedszámaik alapján még így is meghatározónak bizonyultak az itt élő hangyaközösségekben.

Természetesen ahhoz, hogy a terület hangyafaunájáról, az itt kialakuló közösségek ökológiai viszonyairól pontosabb és árnyaltabb képet kapjunk, további vizsgálatok lesznek szükségesek, mindenekelőtt szem előtt tartva a talajcsapdázást kiegészítendő, annak esetleges hiányosságait pótló egyéb mintavételezési módszerek alkalmazásának szükségességét.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetemet szeretném kifejezni a Bakonyi Természettudományi Múzeum munkatársainak, hogy a vizsgálataik során begyűjtött és szétválogatott hangya-anyagot rendelkezésemre bocsátották, és kutatásaikról részletes és értékes beszámolóval szolgáltak.

Irodalomjegyzék

- ÁDÁM L., MAROSI S., SZILÁRD J. (ed.) (1988): A Dunántúli-középhegység, B) Regionális tájföldrajz – Akadémiai Kiadó, Bp., 494 p.
- CSÓSZ, S. (1999): A *Myrmica* genus (Hymenoptera; Formicidae) hazai és várható fajainak határozoja – TDK dolgozat, 1999.
- CZECHOWSKI, W., RADCHENKO, A., CZECHOWSKA, W. (2002): The ants (Hymenoptera, Formicidae) of Poland – MIZ PAS, Warszawa, 200 p.
- FOLGARAIT, P.J. (1998): Ant biodiversity and its relationship to ecosystem functioning: a review. *Biodiversity and Conservation*, **7**(9): 1221-1244.
- GALLÉ, L. (1979): Adatok a Bakony hegység hangya- (Hymenoptera: Formicoidea) faunájának ismertetéséhez – A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei, **14**: 239-244.
- HAMMER, Ø., HARPER, D. A. T., RYAN, P. D. (2001): PAST: Palaeontological statistics software package for education and data analysis. *Palaeontologia Electronica* **4** (1): 9
- KUTASI, Cs. et al. (2002): A litéri gyorsindítású gázturbinás erőmű biomonitoring vizsgálata, összefoglaló jelentés 1997 – A Bakonyi Természettudományi Múzeum Adattára, Zirc.
- KUTASI, Cs. et al. (1997–2001): A litéri gyorsindítású gázturbinás erőmű biomonitoring vizsgálata, éves részjelentések és jelentések 1997-2001. – A Bakonyi Természettudományi Múzeum Adattára, Zirc.
- KUTTER, H. (1977): *Insecta Helvetica Fauna* 6. Hymenoptera, Formicidae. – Schweizerische Entomologische Gesellschaft: Zürich, 298 pp.
- MAGURRAN, A. E. (1988): *Ecological Diversity and Its Measurement* – Croom Helm, London, 179 pp.
- MAJER, J. D. (1997): The use of pitfall traps for sampling ants: a critique – *Memoirs of the Museum of Victoria*, 56: 323–329.
- PAPP, J. (1968): A Bakony hegység állatföldrajzi viszonyai – A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei, **7**: 251-314.
- SEIFERT, B. (1988): A taxonomic revision of the *Myrmica* species of Europe, Asia Minor, and Caucasia (Hymenoptera, Formicidae) – *Abhandlungen und Berichte des Naturkundemuseums Görlitz*. **62**(3): 1–75
- SEIFERT, B. (1996): *Ameisen: beobachten, bestimmen* – Naturbuch-Verlag, Augsburg, 352 pp.
- SOMFAI, E. (1959): Hangya alkatúak – Formicoidea – *Fauna Hungariae*, XIII. 4.
- STITZ, H. (1939): Hautflügler oder Hymenoptera. I. Ameisen oder Formicidae. In: DAHL, F. (ed.): *Die Tierwelt Deutschlands und der angrenzenden Meeresteile*, **37**. – Verlag Gustav Fischer, Jena, pp. 428
- TÓTHMÉRÉSZ, B. (1997): *Diverzitási rendezések* – Scientia Kiadó, Budapest, 87 pp.
- UNDERWOOD, E. C., FISHER, B. L. (2006): The role of ants in conservation monitoring: If, when, and how – *Biological Conservation* **132**: 166-182.

ÚJ ADATOK A BAKONYVIDÉK ZENGŐLÉGY-FAUNÁJÁHOZ (DIPTERA: SYRPHIDAE)

TÓTH SÁNDOR

H-8420 Zirc, Széchenyi u. 2.
flycatcher@vnet.hu

TÓTH S.: *New data for the hoverfly fauna of the Bakony region (Diptera: Syrphidae)*

Abstract: The planned research of the hoverfly fauna of the Bakony region began in the 1970s with the program called „*The natural landscape of the Bakony Mountains*”. A summary volume was published by TÓTH (2001a). The collection was renewed with different intensity in the past couple years, mostly in the area of the town, Zirc. The present work publishes mostly the data of the newly collected material. The elaborated material includes three species: *Chrysogaster basalis* Loew, 1857, *Melanogaster curvistylus* Vujia & Stuke, 1998, *Platycheirus fimbriatus* (Loew, 1871) new for the Hungarian fauna.

Received August 25, 2008

Accepted September 26, 2008

Keywords: faunistic list, new records.

Bevezetés

A Bakonyvidék kétszárnyú (*Diptera*) faunájának tervszerű kutatása 1964-ben kezdődött el „*A Bakony természeti képe*” program keretében. A programon belül a zengőlegyek intenzív gyűjtéséről az 1970-es évek végétől beszélhetünk. Erre az időre tehető a Bakonyi Természettudományi Múzeum zengőlégy gyűjteményének megalapozása is. Ettől az időtől kezdve a hegység faunájáról számos kisebb-nagyobb dolgozat készült. A témáról 2001-ben jelent meg összefoglaló kötet „*A Bakony természettudományi kutatásának eredményei*” sorozat 25. füzeteként (TÓTH 2001a). A tanulmány összeállítására – az erre a célra szolgáló múzeumi pályázati pénz határidőre való felhasználása miatt – viszonylag kevés idő jutott. Részben ennek is tudható be, hogy elsősorban a csak feljegyzésekben szereplő kisebb anyagrészek kimaradtak a kötetből. Ebben bizonyos problematikus génuszok teljes körű feldolgozásában, esetenként a megfelelő szakirodalom hiányában identifikációs nehézségek is közrejátszottak.

A gyűjtések változó intenzitással az elmúlt évek alatt is folytatódtak a területen, különös tekintettel Zirc környékére, illetve általában a Magas-Bakonyra. Ennek eredményeként nem csupán a már ismert fauna lelőhelyei gyarapodtak, hanem részben a Bakonyvidékre, részben pedig Magyarország zengőlégy-faunájára új fajok is előkerültek a hegységből.

Az elmondottak is indokolják a viszonylag nagy mennyiségű anyag megjelentetését. Annál is inkább, mivel a gyűjtött példányoknak csak kisebb hányada került preparálva gyűjteménybe.

Anyag és módszer

A zengőlegyek gyűjtésére alkalmazott módszer alapvetően nem változott az elmúlt évek során sem. A munka elsősorban a szokásos lepkeshálóval való egyelésre szorítkozott. Inkább csak ritkán került sor fűhálózásra és a Malaise-csapdázásra. Ami talán részben mégis újnak számít, az a lárvá és báb gyűjtések bizonyos fokú előtérbe helyezésével, valamint belőlük az imágó kinevelésére való törekvéssel kapcsolatos.

A faunisztikai adatközlő fejezetben a fajok, eltérően a zengőlegyes kötettől (TÓTH 2001a) abc-rendben szerepelnek. Ennek egyik oka az, hogy a jelen dolgozatban nincs névmutató, ami a nem szakember részére megkönnyítené a rendszertani sorrendben szereplő fajok között való eligazodást.

A zengőlegyek meghatározásában SACK (1928–1932), STACKELBERG (1970), STUBBS – FALK (1983) és TORP (1994) kézikönyvei szolgáltak alapul. Ezeken kívül számos kisebb-nagyobb génuszrevíziót tartalmazó tanulmány (BARKALOV & STÄHLS 1997, BARKEMEYER & CLAUSSEN 1986, CLAUSSEN 1998, DOCZKAL & SCHMID 1994, GOELDLIN de TIEFENAU 1976, THOMPSON & TORP 1986) segített a fajok azonosításában.

Nevezéktan tekintetében részben az előzőekben említett munkák, a „*Catalog of palaearctic diptera*” sorozat zengőlegyekkel foglalkozó kötete (PECK 1988), továbbá a svájci (MAIBACH et al. 1998), a német (SSYMANK et al. 1999), valamint a magyar faunalista (TÓTH in PAPP 2001) volt az irányadó.

Eredmények

A zengőlégy gyűjtések „*A Bakonyvidék zengőlégy-faunája (Diptera: Syrphidae)*” c. kötet 2001-ben történt lezárása óta, változó intenzitással, de folytatódtak a területen, különös tekintettel Zirc környékére, illetve általában a Magas-Bakonyra. Részben a korábbi gyűjtések szórvány adatainak figyelembevételével, a munka eredményeként 152 gyűjtőhelyről 291 faj lelőhelyadatait adja közre a jelen dolgozat. Természetesen nem csupán a már korábban ismert fauna lelőhelyei gyarapodtak, hanem a Bakonyvidék mellett, részben Magyarország zengőlégy-faunájára új fajok is előkerültek a hegységből.

A legjelentősebb eredményként említhető a faunára új három fajnak a hegységből való kimutatása.

***Platycheirus fimbriatus* (Loew, 1871)**

A Zircen még 1992-ben fogott légy *Platycheirus ambiguus* (Fallén, 1817) néven került be a gyűjteménybe. T. R. Nielsen (Norvégia), a csoport specialistája évekkel ezelőtt kért hazai

anyagot revízióra, melynek során ez a példány is eljutott hozzá. Mint levelében írta, az „*ambiguus*”-nak határozott zengőlégy faji hova tartozása évekig rejtély volt számára, míg végül kiderítette, hogy a *Platycheirus fimbriatus* bújik meg mögötte. Ez azért nagyon érdekes, mert a faj a specialista korábbi ismeretei szerint csak Közép-Ázsiában volt honos. Vagyis a Bakonyból való kimutatása nem csak Magyarország, hanem Európa zengőlégy-faunájára is új adat.

***Chrysogaster basalis* Loew, 1857**

A többnyire régebbi gyűjtésekből származó ide sorolható egyedekről csak az utóbbi időben derült ki, hogy a *Chrysogaster basalis*-hoz tartoznak. Hazai példányát a Bakonyon kívül egyelőre máshonnan nem ismerjük, ezért Magyarország zengőlégy faunájára új faj.

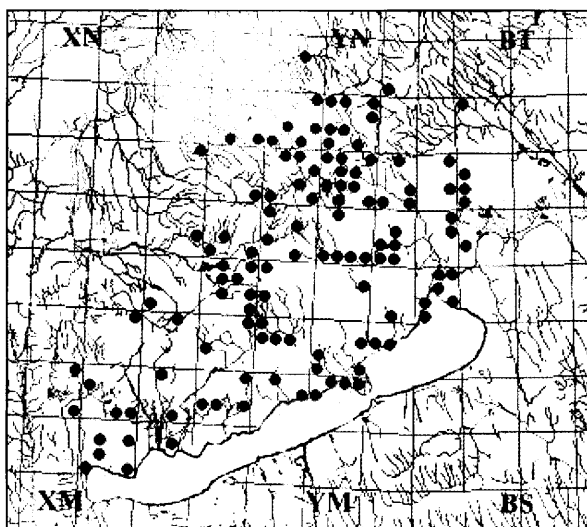
***Melanogaster curvistylus* Vujiaë & Stuke, 1998**

Valamennyi bakonyi példány régebbi gyűjtésekből származik, de csak a legutóbbi revízió során, a megfelelő irodalom birtokában sikerült a faj magyarországi előfordulását igazolni. További lelőhelyét egyelőre nem ismerjük az országból, de nem kizárt, hogy egyéb hazai gyűjteményekben megbújhatnak még más néven példányok.

A fentiekén kívül, viszonylag jelentős mértékben gyarapodott a hegység ismert zengőlégy-faunát alkotó taxonok száma is, mely a korábbi 340 helyett (a faunára újakkal együtt) jelenleg 351 regisztrált faj. A Bakonyvidékre új fajok a következők: *Pipizella pennina* (Goeldlin de Tiefenau, 1974), *Chrysogaster virescens* Loew, 1854, *Brachyopa maculipennis* Thompson, 1980, *Ceriana vespiformis* (Latreille, 1804), *Cheilosia brunnipennis* (Becker, 1894), *Eumerus sinuatus* Loew, 1855, *Platycheirus occultus* Goeldlin de Tiefenau, Maibach & Schmid, 1990, *Eupeodes bucculatus* (Rondani, 1857).

A ritka fajok közül külön említést érdemel az *Eumerus tauricus* hím példánya. A fajt 1952-ben írták le Kelet-Európából (STACKELBERG, A. A., 1952) kizárólag nőtény egyedek alapján, a hímje sokáig nem is volt ismert. Közép-Európában eddig valószínűleg csak Magyarországon került elő, először a nőténye, újabban pedig a hímjét is sikerült gyűjteni a Bakonyban.

A jelen dolgozatban közölt anyag lelőhelyeit a hegység UTM hálótérképén (1. ábra) szemléltetjük. Mint látható, a gyűjtőhelyek kisebb-nagyobb „fehér foltok” kivételével lényegében a hegység egész területét lefedik.

1. ábra: A dolgozatban közölt fajok lelőhelyei a Bakonyvidék UTM hálótérképén, a 2,5×2,5 km-es hálómezők szerinti bontásban

A gyűjtőhelyek jegyzéke

A gyűjtőhelyek írásának módjában a korábbi gyakorlat szerint, első helyen (ha van) abc-rendben a közelebbi lelőhely szerepel, majd ezt követi zárójelben a közigazgatási hovatartozást jelentő önálló település neve. Utóbbi a faunisztikai adatközlő fejezetben csak akkor van megadva, ha két vagy több azonos nevű lelőhelyet (pl. Malom-völgy, Öreg-hegy) kell egymástól megkülönböztetni.

Agár-tető (Sáska)	Bázsai-öböl (Tihany)
Akli (Zirc)	Betekints-völgy (Veszprém)
Alsópere (Olaszvalu)	Bika-tó (Köveskál)
Aranyos-völgy (Veszprém)	Bocskor-hegy (Zirc)
Attyapusztai-láprét (Pápakovácsi)	Bódé (Ajka)
Badacsony-alja (Várpalota)	Bonta-tó (Köveskál)
Bakonygyepes	Borostyán-kút (Bakonybél)
Balatonakali	Budatava (Balatonalmádi)
Balatonalmádi	Burok-völgy (Isztimér)
Balatonarács (Balatonfüred)	Büdöskút (Vállus)
Balatonfűzfő	Büdös-tó (Öcs)
Balatongyörök	Cuha-szurdok (Bakonyszentlászló)
Balatonudvari	Cuha-völgy (Zirc)
Bánta (Öskü)	Csatár-hegy (Veszprém)
Bánta (Várpalota)	Csékúti-legelő (Ajka)

Cser-hegy (Tihany)
 Csobánc (Gyulakeszi)
 Csojányos-völgy (Kislőd)
 Csopak
 Csőszpuszta (Tés)
 Csúcs-hegy (Tihany)
 Esztergáli-völgy (Hárskút)
 Fajdas-hegy (Várpalota)
 Farkasgyepű
 Fekete-hegy (Köveskál)
 Fekete-séd (Bakonybél)
 Fenyőfő
 Fenyőfői-ősfenyves (Fenyőfő)
 Fűzfői-öböl (Balatonfűzfő)
 Gaja-völgy (Bakonyháza)
 Gát-hegy (Bakonybél)
 Gejzírmező (Tihany)
 Generál-erdő (Porva)
 Gerence-völgy (Bakonybél)
 Gödrös (Tihany)
 Gyenesdiás
 Gyulafirátót (Veszprém)
 Gyulafirátóti-halastó (Veszprém)
 Hajmáspuszta (Bakonyszentkirály)
 Három-hegy (Zirc)
 Hódos-ér-völgy (Bakonyszentlászló)
 Hosszú-völgy (Keszthely)
 Hubertlak (Ugod)
 Huszárokélpuszta (Ugod)
 Kádártai-fenyves (Veszprém)
 Kálomisz-tó (Kapolcs)
 Kálvária-föld (Veszprém)
 Káptalanfüred (Balatonalmádi)
 Kék-hegy (Fenyőfő)
 Kerekedi-öböl (Csopak)
 Keszthelyi-berek (Keszthely)
 Királykapu (Ugod)
 Királykúti-erdő (Zirc)
 Királykúti-mocsárerdő (Zirc)
 Királyszállás (Isztimér)
 Kisapáti
 Kis-erdő-tető (Tihany)
 Kislődi-erdő (Kislőd)

Kis-tó (Pécsely)
 Kornyitó (Kővágóörs)
 Kovácsi-erdő (Zalaszentőrs)
 Kökényes (Eplény)
 Köleskepe (Ajka)
 Kőrös-hegy (Bakonyszücs)
 Középső-Hajag (Szentgál)
 Külső-tó (Tihany)
 Lesencefalva
 Lesencetomaj
 Libás (Keszthely)
 Lókúti-legelő (Lókút)
 Malom-rét (Gic)
 Malom-völgy (Eplény)
 Malom-völgy (Hajmáskér)
 Malom-völgy (Lovas)
 Menyekei-erdő (Márkó)
 Miklád (Veszprém)
 Miklós Pál-hegy (Szentgál)
 Mogyorós-hegy (Litér)
 Mogyoróskert (Csesznek)
 Móroc-tető (Tés)
 Náci-hegy (Pula)
 Nagytárkánypuszta
 Nagytevel
 Nagy-tó (Öcs)
 Nagyvázsöny
 Nagyveleg
 Néma-kút (Porva)
 Nemesvámos
 Németbánya
 Nyirád
 Nyíres (Ajka)
 Ördög-árok (Bakonyszőlős)
 Öreg-hegy (Mindszentkál)
 Öreg-hegy (Vászoly)
 Örvényes
 Öskü
 Padrag (Ajka)
 Pálhálás (Porva)
 Pállinkaház (Porva)
 Pannonhalma
 Pap-rét (Nagyvázsöny)

Part-fő (Balatonkenese)
 Páskom (Porva)
 Pénzesgyőr
 Pisztrángos-tó (Fenyőfő)
 Pisztrángos-tó (Németbánya)
 Pityer-domb (Ajka)
 Porva
 Ráktanya (Hárskút)
 Rezi
 Sajkod (Tihany)
 Sárosfői-erdő (Káptalanfa)
 Somhegy (Bakonybél)
 Szár-hegy (Nemesvámos)
 Szarvaskút (Zirc)
 Szarvas-tó (Zirc)
 Széki-erdő (Devecser)
 Szekrényes-kő-árok (Hárskút)
 Szent Balázs-hegy (Szentantalfa)

Szent Mihály-domb (Vonyarcvashegy)
 Szigliget
 Szömörke-völgy (Bakonybél)
 Tálodi-erdő (Pula)
 Tamás-hegy (Balatonfüred)
 Tátika (Zalaszentőrs)
 Téplánszki-legelő (Lókút)
 Tilos-erdő (Pénzesgyőr)
 Tótelki-mocsár (Pécsely)
 Tündérmajor (Zirc)
 Vállus
 Vár-hegy (Csesznek)
 Vas-hegy (Gyenesdiás)
 Viszló-völgy (Tapolca)
 Vörös János-séd (Ugod)
 Zirc, Arborétum (Zirc)
 Zsidó-erdő (Porva)

A gyűjtők nevük rövidítésével:

EYS Endrődy Younga Sebestyén
 FM Földvári Mihály
 GYÖ Györffy György
 KA Kohanóczy Attila
 KÁ Kasper Ágota
 KB Kartal Béla
 KCS Kutasi Csaba
 KL Katona Lajos
 MD Murányi Dávid
 MF Mihályi Ferenc
 NL Németh Lajos
 NF Novák Frigyes

PJ Papp Jenő
 PL Papp László
 RI Rozner István
 SÁ Soós Árpád
 SZA Szappanos Albert
 TGY Topál György
 TI Tóth Ilona
 TS Tóth Sándor
 SZSZ Szurgyi Zsuzsanna
 VÉ Visnyovszky Éva
 ZSIG Zsirkó Gizella

Egyéb rövidítések:

B báb
 L lárv
 +MAL Malaise-csapdával gyűjtve
 DT dendrotelma

A fajok és a lelőhelyadatok felsorolása

A lelőhelyadatok írásában fő szempont az egységesítésre való törekvés, ami lényegében megegyezik „*A Bakonyvidék zengőlégy-faunája (Diptera: Syrphidae)*” c. kötetben (TÓTH 1991a) alkalmazott módszerrel. A fajok rövid jellemzése megtalálható az említett kötetben. A fajok abc-rendben követik egymást.

Anasimyia contracta Claussen & Torp, 1980

Csőszpuszta: 1998. 08. 11., 1♂ 1♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 2♂ 1♀, TS – Nagy-tó (TS): 2004. 04. 25., 1♂ 2♀; 2007. 06. 07., 1♂ 2♀.

Anasimyia interpuncta (Harris, 1776)

Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 2♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., 1♂ 2♀, TS – Nagy-tó (TS): 2006. 04. 25., 2♂ 1♀; 2006. 07. 14., 1♂ 2♀; 2007. 06. 07., 8♂ 14♀.

Anasimyia lineata (Fabricius, 1787)

Bika-tó: 2005. 07. 02., 4♂ 2♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 1♂ 12♀, TS – Kislődi-tó: 2002. 08. 16., 1♂, PL – Nagy-tó (TS): 2006. 06. 05., 23♂ 17♀; 2007. 06. 07., 12♂ 9♀ – Pálhálás: 2006. 06. 04., 3♂ 4♀, TS.

Anasimyia transfuga (Linnaeus, 1758)

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 4♂ 3♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 2♀, TS – Nagy-tó (TS): 2005. 08. 13., 2♂ 5♀; 2007. 06. 07., 1♂ 1♀ – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS.

Arctophila superbiens (Müller, 1776)

Szarvaskút: 2006. 09. 06., 1♂, TS.

Baccha elongata (Fabricius, 1775)

Bika-tó: 2005. 07. 02., 3♂ 1♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 2♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 1♂, TS – Kislődi-erdő: 2006. 06. 08., 1♂ 2♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 2♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 3♀, TS.

Baccha obscuripennis Meigen, 1822

Esztergáli-völgy (TS): 2006. 04. 26., 1♂ 1♀; 2006. 05. 06., 1♂ – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♀, TS – Öreg-hegy (Mindszentkál): 2001. 06. 23., 1♂, RI – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 4♂ 3♀, TS – Szarvaskút: 2006. 07. 25., 2♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 2♂ 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS.

Brachymyia berberina (Fabricius, 1805)

Miklós Pál-hegy: 1984. 05. 11., 1♂, TS – Szarvaskút: 2007. 05. 13., 4♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂ 3♀, TS.

Brachymyia floccosa (Meigen, 1822)

Alsópere: 2007. 03. 15., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂, TS.

Brachyopa bicolor (Fallén, 1817)

Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 5♂ 1♀, TS – Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 1♂ 1♀, TS.

Brachyopa dorsata Zetterstedt, 1837

Gerence-völgy: 1974. 04. 29., 1♀, KÁ – Három-hegy: 1973. 05. 05., 1♂ 1♀, TS – Somhegy: 1983. 05. 12., 1♀, TS – Zirc: 1973. 05. 05., 1♂ 1♀, TS.

***Brachyopa insensilis* Collin, 1939**

Gerence-völgy: 1983. 04. 21., 1 ♀, TS – Tapolcai-parkerdő: 1996. 05. 04., 1 ♀, VT – Zirc (TS): 2007. 05. 13., 1 ♀; 2007. 05. 13., 5 L; 2007. 05. 27., 1 ♂ 1 ♀; 2007. 05. 27., 2 L; 2007. 06. 07., 1 ♂; 2007. 06. 07., 1 L; 2007. 06. 09., 1 ♀ – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2 ♂, TS.

***Brachyopa maculipennis* Thompson, 1980**

Büdös-tó (Öcs): 2005. 07. 25., 1 ♂, TS – Libás: 2004. 05. 03., 1 ♂, TS – Vörös János-séd: 1983. 05. 12., 2 ♂, TS.

***Brachyopa pilosa* Collin, 1939**

Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1 ♂ 1 ♀, TS.

***Brachyopa scutellaris* Robineau-Desvoidy, 1843**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1 ♂, TS – Zirc (TS): 2007. 05. 13., 1 ♀; 2007. 06. 07., 1 ♂, 3 L; 2007. 06. 09., 1 ♀.

***Brachypalpus lentus* (Meigen, 1822)**

Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2 ♂ 3 ♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1 ♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1 ♂ 1 ♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1 ♀, TS.

***Brachypalpus laphriformis* (Fallén, 1816)**

Kis-erdő: 1983. 04. 26., TS, +MAL – Kőris-hegy: 1987. 07. 05., 1 ♂, TS; 1994. 05. 22., 1 ♀, TS – Lesencefalu: 2004. 06. 15., 1 ♂, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 2 ♂ 1 ♀, TS.

***Brachypalpus valgus* (Panzer, 1798)**

Alsópere: 2007. 03. 15., 1 ♂ 2 ♀, TS – Balatonalmádi: 1996. 05. 16., 1 ♀, KA – Burok-völgy: 1976. 04. 22., 1 ♂ 1 ♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 2 ♂ 1 ♀, TS – Fajdas-hegy: 2005. 05. 16., 1 ♀, TS – Hosszú-völgy: 1991. 04. 02., 1 ♂, NL – Malom-völgy (Eplény): 1977. 04. 30., 1 ♂ 1 ♀, TI; 2007. 03. 15., 1 ♀, TS – Pisztrángos-tó (Fenyőfő): 1983. 04. 30., 1 ♀, TS – Sárospóti-erdő: 2007. 04. 21., 1 ♀, TS – Szarvaskút: 2007. 03. 11., 1 ♂, TS – Zirc, Arborétum: 1990. 04. 26., 1 ♂ 1 ♀, TS, +MAL.

***Caliprobola speciosa* (Rossi, 1790)**

Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1 ♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1 ♀, TS – Tormarét: 2004. 05. 18., 1 ♂, TS.

***Callicera aenea* (Fabricius, 1781)**

Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1 ♂ 1 ♀, TS – Cser-hegy: 2003. 05. 27., 1 ♂, TS – Pisztrángos-tó (Fenyőfő): 1983. 04. 30., 1 ♂, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1 ♂ 1 ♀, TS.

***Callicera spinolae* Rondani, 1844**

Öreg-hegy (Vászoly): 2003. 08. 28., 1 ♀, TS.

***Ceriana conopsoides* (Linnaeus, 1758)**

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1 ♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1 ♂ 1 ♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1 ♂, TS – Gerence-völgy: 2001. 05. 11., 1 ♂ 1 ♀, TS – Hajmápuszta: 2003. 06. 09., 1 ♂, TS – Lesencefalu: 1990. 04. 17., 1 ♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 2 ♂ 1 ♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1 ♂ 1 ♀, TS – Zirc (TS): 2007. 05. 13., 1 ♀; 2007. 05. 27., 1 ♀; 2007. 06. 07., 1 ♂; 2007. 06. 09., 1 ♀; Zirc, Arborétum (TS): 2006. 05. 17., 2 ♂; 2007. 05. 27., 1 ♀, 3 L, +DT (Pinus); 2007. 06. 07., 3 L, +DT (Pinus).

***Ceriana vespiformis* (Latreille, 1804)**

Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1 ♀, TS.

***Chalcosyrphus eunotus* (Loew, 1873)**

Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1 ♂ 1 ♀, TS.

***Chalcosyrphus femoratus* (Linnaeus, 1758)**

Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS.

***Chalcosyrphus nemorum* (Fabricius, 1805)**

Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 2♀, TS – Nagy-tó: 2007. 06. 07., 1♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 2♂ 1♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 1♂; 2006. 07. 25., 3♂ 2♀ – Teplánszki-legelő: 2003. 05. 26., 2♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂ 1♀, TS.

***Cheilosia aerea* Dufour, 1848**

Borostyán-kút: 1990. 04. 24., 1♂ 1♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 1977. 06. 02., 1♀; 1977. 06. 11., 1♂ 1♀; 2006. 04. 03., 1♀ – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 2♀, TS – Farkasgyepű: 1978. 08. 10., 1♂ 1♀, KÁ – Fenyőfő: 1983. 04. 30., 1♀, TS – Fenyőfői-ősfenyves: 1977. 04. 07., 1♀, TS – Fűzfői-öböl: 1990. 04. 15., 1♀, TS – Hajmápuszta: 1978. 07. 26., 1♀, A – Három-hegy: 1978. 08. 01., 1♀, KÁ – Kis-erdő-tető: 1983. 05. 15., 2♂ 1♀, TS – Külső-tó (TS): 1983. 07. 04., 1♀; 1983. 07. 10., 1♂ 1♀ – Malom-rét: 2005. 08. 18., 2♂ 1♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♀, TS – Miklád: 1990. 07. 17., 1♀, TS – Nagy-tó: 2004. 04. 25., 1♀, TS – Pap-rét: 1985. 08. 30., 1♀, TS – Pálhálás: 1989. 07. 26., 1♂, TS – Szarvaskút (TS): 1984. 08. 04., 1♂, +MAL; 1990. 04. 24., 2♀ – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Zirc, Arborétum (TS): 2006. 05. 06., 1♂ 2♀; 2006. 05. 18., 1♂ 2♀.

***Cheilosia albipila* Meigen, 1838**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂ 1♀, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂ 1♀, TS.

***Cheilosia albitarsis* (Meigen, 1822)**

Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 1♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 1♂, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 2♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂, TS – Nagy-tó (TS): 2006. 06. 05., 1♂; 2007. 06. 07., 3♂ 1♀ – Pálhálás: 2006. 06. 10., 2♂, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♂, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 1♂; 2007. 04. 27., 4♂, 1♀ – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 3♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2005. 05. 16., 1♂, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Cheilosia antiqua* (Meigen, 1822)**

Cuha-völgy: 1972. 04. 28., 1♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Fenyőfő: 1983. 04. 30., 1♂ 1♀, TS – Gerence-völgy: 1995. 05. 02., 1♀, TS – Lesencefalú: 1990. 04. 17., 1♂, TS – Malom-völgy (Eplény): 1977. 04. 30., 1♂, TI – Odvas-kő: 1971. 05. 06., 1♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum (TS): 1987. 05. 12., 1♂ 2♀; 1990. 04. 27., 3♂ 2♀ – Vörös János-séd: 1993. 05. 02., 2♂, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 11., 3♂ 2♀, TS.

***Cheilosia barbata* Loew, 1857**

Akli (TS): 1989. 05. 16., 2♂; 2007. 07. 12., 1♂ 1♀ – Attyapusztai-láprét (TS): 2005. 08. 19., 1♂ 3♀; 2003. 09. 05., 1♂ 2♀ – Balatonalmádi: 1986. 05. 03., 1♀, KA – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 1♀, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♀, TS – Cséki-tó-legelő: 1964. 07. 16., 2♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♀, TS – Kab-hegy: 1964. 07. 03., 1♂ 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 1♀, TS – Kovácsi-erdő: 2007. 08. 07., 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény) (TS): 1977. 06. 01., 1♂ 2♀; 2007. 04. 30., 2♂ 1♀ – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2006. 06. 05., 1♂ 1♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 05., 1♀; 2006. 06. 10., 1♂ 3♀; 2006. 06. 20., 2♂ 1♀; 2006. 07. 03., 3♂ 5♀ – 2007. 07. 11., 2♀, TS – Pálinkaház: 2005. 05. 12., 1♂ 3♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♀, TS – Szarvaskút (TS): 1990. 05. 21., 1♂; 2006. 09. 06., 1♀ – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 3♂ 1♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂ 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂ 3♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 2♀, TS.

***Cheilosia bergenstammi* Becker, 1894**

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♀, TS.

***Cheilosia brachysoma* Egger, 1860**

Gerence-völgy: 2007. 04. 29., 1♂ 3♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2006. 06. 02., 1♂, TS – Torma-rét: 2004. 05. 18., 1♂, TS – Vörös János-séd (TS): 1993. 05. 02., 4♂ 1♀; 2007. 04. 29., 1♀.

***Cheilosia brunnipennis* (Becker, 1894)**

Lesencefalu: 1990. 04. 17., 1♀, TS.

***Cheilosia canicularis* (Panzer, 1801)**

Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♂ 3♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 2♂ 1♀, TS.

***Cheilosia carbonaria* Egger, 1860**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Kis-erdő: 1983. 04. 17., 1♂, TS – Malom-völgy (Eplény) (TS): 1981. 06. 21., 1♀; 1986. 08. 09., 2♀ – Pisztrángos-tó (Fenyőfő): 1991. 08. 13., 1♂ 2♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂, TS – Vörös János-séd (TS): 1986. 06. 07., 1♀; 1986. 06. 26., 1♂ 1♀; 2006. 07. 11., 2♂ 1♀.

***Cheilosia chloris* (Meigen, 1822)**

Alsópere: 2007. 03. 15., 1♂, TS – Fekete-séd (TS): 1993. 04. 26., 2♀; 2006. 04. 18., 2♂ 4♀ – Fenyőfő: 1993. 06. 02., 1♂, TS – Gerence-völgy: 1970. 05. 14., 1♂ 1♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 2♂ 3♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂ 2♀, TS – Szarvaskút: 2007. 03. 14., 1♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 1♂ 1♀, TS.

***Cheilosia chrysocoma* (Meigen, 1822)**

Fenyőfői-ősfenyves: 1983. 05. 10., 1♂, TS – Malom-völgy (Hajmáskér) (TS): 2006. 05. 11., 1♂; 2005. 06. 02., 1♀ – Pálhálás: 2006. 06. 04., 1♂ 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♀, TS.

***Cheilosia cynocephala* Loew, 1840**

Belső-tó (TS): 1980. 07. 09., 5♂ 1♀; 1980. 07. 15., 2♂ – Bázisai-öböl: 1983. 05. 15., 1♂, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 1977. 06. 11., 1♂ 2♀; 1982. 07. 03., 1♂ 1♀; 1983. 05. 13., 1♂; 1992. 05. 08., 1♂ – Gézaháza: 1983. 05. 11., 2♀, TS – Külső-tó (TS): 1983. 07. 04., 1♀; 1983. 06. 03., 1♀ – Malom-rét: 2005. 08. 18., 1♂ 1♀, TS – Pannonhalma: 1983. 06. 01., 1♀, TS – Papod: 1992. 05. 08., 1♂ 1♀, TS – Pap-rét: 1985. 06. 25., 1♂, TS – Pálhálás: 2006. 07. 03., 1♀, TS – Pisztrángos-tó (Fenyőfő): 1983. 04. 30., 1♂, TS – Szömörke-völgy: 1982. 05. 02., 1♂, TS – Tihanyi-félsziget: 1983. 04. 24., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 1983. 05. 12., 1♀, TS.

***Cheilosia fasciata* Schiner & Egger, 1853**

Alsópere: 2007. 03. 15., 1♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 1992. 05. 08., 1♀; 2006. 04. 23., 2♂ 5♀; 2006. 04. 26., 2♂ 5♀; 2006. 05. 04., 1♂ 1♀ – Gerence-völgy: 2006. 05. 08., 1♂ 2♀, TS – Kőkényes: 2007. 03. 14., 3♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 03. 15., 1♂, TS – Papod: 1992. 05. 08., 2♂ 4♀, TS – Szarvaskút: 2007. 03. 14., 1♂ 2♀, TS – Tündérmajor: 2007. 03. 14., 1♂, TS – Vörös János-séd (TS): 1983. 05. 12., 2♂ 1♀; 1992. 05. 11., 1♂ 3♀.

***Cheilosia flavipes* (Panzer, 1798)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Balatonalmádi: 1995. 05. 07., 1♀, KA – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., 2♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 2006. 04. 20., 1♂ 3♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 1♀, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♀, TS.

***Cheilosia fraterna* (Meigen, 1830)**

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♀, TS – Gerence-völgy: 1970. 05. 14., 1♀, TS – Ráktanya: 2007. 06. 03., 1♂, TS – Vörös János-séd: 1992. 05. 11., 1♀, TS.

***Cheilosia frontalis* Loew, 1857**

Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂, TS – Kis-erdő: 1982. 05. 16., 1♂, TS, +MAL – Szarvaskút: 1984. 06. 26., 1♀, TS, +MAL.

***Cheilosia gigantea* (Zetterstedt, 1838)**

Burok-völgy: 1980. 05. 22., 1♂, TS – Esztergáli-völgy (TS): 2006. 04. 26., 2♂; 2006. 05. 04., 1♂ – Fenyőfő: 2006. 04. 29., 1♂, TS – Kab-hegy: 1964. 07. 13., 1♂ 3♀, TS – Királyszállás: 1980. 05. 22., 1♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂ 3♀, TS – Pálihálás: 2006. 06. 10., 1♂ 1♀, TS – Pálinkaház: 2006. 05. 09., 1♂ 1♀, TS – Széki-erdő: 1964. 07. 12., 1♂, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 2♂, TS.

***Cheilosia griseifacies* Vujiaë, 1994**

Fenyőfői-ősfenyves: 1983. 05. 10., 1♀, TS – Hubertlak: 1973. 05. 06., 1♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1♂ 1♀, TS.

***Cheilosia grossa* (Fallén, 1817)**

Generál-erdő: 2007. 04. 09., 3♂, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 1♀, TS – Kökényes: 2007. 03. 14., 1♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 03. 15., 2♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂, TS – Szarvaskút: 2003. 03. 27., 3♂, TS – Tündérmajor: 2007. 03. 14., 1♂ 3♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 3♂, TS.

***Cheilosia himantopus* (Panzer, 1798)**

Esztergáli-völgy (TS): 1992. 05. 08., 1♂ 1♀; 1992. 05. 12., 1♂ 2♀ – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♂ 3♀, TS – Gerence-völgy: 2005. 05. 08., 3♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 2♂ 1♀, TS – Miklós Pál-hegy: 1986. 05. 11., 2♂ 1♀, TS – Papod: 1992. 05. 08., 1♀, TS – Szarvaskút: 2003. 05. 26., 1♀, TS.

***Cheilosia illustrata* (Harris, 1780)**

Akli: 2007. 07. 12., 2♂ 4♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♂ 3♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 3♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♀, TS – Pálihálás: 2007. 07. 11., 1♂ 2♀, TS – Pálinkaház: 2006. 05. 09., 1♀, TS – Szarvaskút: 2006. 07. 25., 3♂ 2♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Tápolcafő: 2005. 08. 18., 1♂, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 2♂ 2♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 3♂ 2♀, TS.

***Cheilosia impressa* Loew, 1840**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 3♂ 4♀, TS – Cuha-szurdok: 1993. 05. 22., 1♂, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 3♂ 1♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 2♂, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂ 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 1♂ 2♀, TS – Szarvaskút: 2006. 09. 06., 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 3♂ 1♀, TS – 2008. 05. 31., 1♀, TS, +MAL.

***Cheilosia lasiopa* Kowarz, 1885**

Csőszpuszta: 1999. 08. 11., 1♀, TS – Eplény: 1982. 08. 19., 1♀, BF – Esztergáli-völgy (TS): 1986. 08. 08., 1♀; 1992. 05. 05., 2♂ – Malom-völgy (Eplény): 1977. 04. 30., 1♀, TI – Malom-völgy (Hajmáskér): 2006. 06. 02., 1♂ 2♀, TS – Nagy-tó: 1985. 08. 10., 1♀, TS – Pálihálás: 2006. 06. 05., 1♀, TS – Porva: 1977. 09. 02., 1♀, TI – Széki-erdő: 1990. 07. 18., 1♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 2♂ 3♀, TS – Tilos-erdő: 2006. 07. 13., 2♀, TS – Vörös János-séd: 1992. 05. 11., 1♂, TS.

***Cheilosia laticornis* Rondani, 1857**

Fenyőfő: 2006. 05. 10., 3♂ 5♀, TS – Ménesjárás: 2007. 05. 01., 1♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂, TS.

***Cheilosia latifrons* (Zetterstedt, 1843)**

Kab-hegy: 1964. 07. 13., 1♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 1977. 04. 30., 1♂, TI – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂ 2♀, TS.

***Cheilosia lenis* Becker, 1894**

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 1993. 05. 02., 1♂, TS – Kab-hegy: 1964. 07. 13., 1♂, TS – Kis-erdő-tető: 1993. 05. 03., 1♂ 1♀, TS – Móroc-tető: 1991. 06. 08., 1♂ 2♀, TS – Szigliget: 1995. 05. 04., 1♀, TS.

***Cheilosia mutabilis* (Fallén, 1817)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 3♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 1978. 07. 23., 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1♂ 2♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 2♂ 1♀, TS.

***Cheilosia nebulosa* Verrall, 1871**

Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 1♂ 2♀, TS – Fekete-séd: 1993. 04. 26., 1♀, TS – Lesencefalu: 1990. 04. 17., 1♀, TS.

***Cheilosia nigripes* (Meigen, 1822)**

Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♂, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 11♂ 4♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 2♂ 1♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂ 3♀, TS – Teplánszki-legelő: 2003. 05. 26., 3♂ 1♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1♂ 4♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 06. 18., 2♂ 2♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2007. 05. 01., 2♂ 3♀; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Cheilosia orthotricha* Vujjács & Claussen, 1994**

Fekete-séd: 2006. 04. 18., 1♂ 3♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 2♂, TS.

***Cheilosia pagana* (Meigen, 1822)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 4♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♀, TS – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 3♀, TS – Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 3♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 3♂ 1♀, TS – Fekete-séd: 1993. 04. 26., 5♂ 3♀, TS – Generál-erdő: 2007. 04. 09., 1♂, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂ 5♀, TS – Királykúti-mocsárerdő (TS): 2005. 07. 17., 1♂ 2♀; 2007. 06. 09., 2♂ 1♀ – Malom-völgy (Eplény) (TS): 1974. 05. 13., 2♂ 4♀; 2007. 04. 30., 1♂ 1♀ – Pálhálás (TS): 2006. 06. 05., 2♂ 3♀; 2006. 07. 03., 1♂; 2006. 07. 03., 1♂ 2♀ – Pálinka-ház: 2006. 05. 09., 2♂ 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 3♀, TS – Pénzesgyőr: 2007. 05. 06., 1♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 09. 06., 7♂ 6♀; 2007. 05. 13., 1♂ 1♀ – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 4♀, TS – Széki-erdő: 1964. 07. 12., 1♂ 3♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 3♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum (TS): 2006. 05. 06., 1♂ 1♀; 2006. 05. 18., 1♀ – Zsidó-erdő (TS): 2006. 04. 19., 5♂ 1♀; 2007. 05. 01., 1♀ – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 4♂ 1♀, TS, +MAL.

***Cheilosia praecox* (Zetterstedt, 1843)**

Fenyőfő: 2006. 05. 10., 1♂ 2♀, TS – Generál-erdő: 2007. 04. 09., 1♂ 2♀, TS – Keszthelyi-becek: 2007. 03. 27., 1♂ 3♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 03. 15., 1♂ 4♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 1♂ 1♀, TS – Papod: 1992. 05. 08., 2♂ 2♀, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 2♂ 1♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 3♂ 8♀, TS.

***Cheilosia proxima* (Zetterstedt, 1843)**

Bánta (Várpalota): 2003. 06. 26., 1♂, TS – Csapok: 1970. 06. 03., 1♂, MF – Esztergáli-völgy (TS): 1977. 06. 02., 1♀; 1977. 06. 11., 1♂; 1983. 05. 13., 1♂; 1992. 05. 08., 1♂ 1♀, TS; 2006. 04. 26., 1♀ – Fenyőfő: 2006. 04. 29., 1♂, TS – Gerence-völgy: 1960. 05. 19., 1♀, MF – Gödrös: 1957. 05. 08., 1♂ 2♀, MF-ZSIG – Huszárokölőpuszta: 1959. 05. 19., 1♂ – Kis-erdő: 1982.

05. 16., 1♀, TS, +MAL – Kis-erdő-tető: 1983. 05. 17., 1♂ 2♀, TS, +MAL – Köleskepe: 2003. 08. 11., 1♂, TS – Külső-tó: 1958. 05. 15., 1♀, EYS; 1983. 05. 07., 1♂ 1♀, PA; 1989. 07. 27., 1♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 1979. 04. 30., 1♂ 1♀, TI; 1986. 08. 09., 1♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 3♂ 2♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂ 2♀, TS – Mogyorós-hegy (TS): 1993. 05. 29., 1♂ 2♀; 1995. 06. 18., 1♂, TS – Nagy-tó: 1979. 06. 28., 2♂ 1♀, TS – Nemesvámos: 2003. 06. 16., 1♂, TS – Örvényes: 2006. 04. 21., 2♂, TS – Padrag: 1985. 04. 22., 1♂, TS – Pálhálás: 1990. 04. 14., 1♂, TS – Pisztrángos-tó (Németbánya): 1985. 07. 23., 1♂, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 12., 1♀, TS – Szigliget: 1973. 07. 30., 1♂, MF – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 3♂ 2♀, TS – Tapolca: 1990. 06. 12., 1♂, NL – Vörös János-séd (TS): 1983. 05. 12., 1♂ 2♀; 2006. 07. 11., 1♂ 3♀ – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 11♂ 6♀, TS.

***Cheilosia pubera* (Zetterstedt, 1838)**

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♀, TS.

***Cheilosia ranunculi* Doczkal, 2000**

Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♂, TS – Esztergáli-kút: 1992. 05. 08., 2♂, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., 5♂, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 9♂ 3♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 2♂ 1♀, TS – Pálhálás: 2006. 06. 10., 1♂, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♂, TS – Szarvaskút (TS): 2007. 04. 27., 1♂, 1♀; 2007. 05. 13., 2♂, TS – Zsidó-erdő (TS): 2006. 05. 16., 4♂ 1♀; 2008. 05. 31., 3♂, +MAL.

***Cheilosia schnabli* (Becker, 1894)**

Fenyőfői-ősfenyves: 1983. 05. 10., 1♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 1980. 08. 17., 1♀, TS.

***Cheilosia scutellata* (Fallén, 1817)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂, TS – Fenyőfő: 2005. 06. 27., 2♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 2♂ 1♀, TS – Pálinkaház: 2006. 05. 09., 1♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♀, TS.

***Cheilosia soror* (Zetterstedt, 1843)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 2♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 2♀, TS – Fenyőfő: 2005. 06. 27., 1♂ 2♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂ 3♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♀, TS – Pálhálás: 2007. 07. 11., 1♀, TS – Pálinkaház: 2006. 05. 09., 2♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 2♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 2♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂ 4♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂ 1♀, TS.

***Cheilosia variabilis* (Panzer, 1798)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 1♀, TS – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 3♂ 1♀, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♂ 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 3♂ 1♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 1983. 05. 13., 1♂ (Szeme és csápjja csupasz, a normálistól eltérő egyed!); 2006. 05. 04., 5♂ 1♀; 2006. 05. 12., 1♂; 2006. 05. 17., 1♂ 2♀ – Királykapu: 2007. 07. 09., 4♂ 3♀, TS – Királykúti-mocsárerdő (TS): 2005. 07. 17., 1♂; 2007. 06. 09., 2♂ 1♀ – Kis-tó: 2005. 05. 27., 2♂ 3♀, TS – Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 3♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 9♂ 3♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 4♂ 1♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 16♂ 5♀, TS – Nagy-tó: 2004. 04. 25., 1♂ 2♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 05. 09., 12♀ 15♀; 2006. 06. 04., 1♂ 1♀; 2006. 07. 30., 4♂ 1♀; 2007. 07. 11., 2♂ 1♀ – Páskom: 2008. 06. 01., 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 5♂ 1♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 2♂ 1♀; 2006. 07. 25., 2♂ 2♀; 2006. 09. 06., 1♂ 3♀; 2007. 04. 27., 1♂, 1♀ – 2007. 05. 13., 3♂ 4♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 4♂ 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 5♂ 2♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 16♂ 5♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 1♂ 3♀, TS, +MAL.

***Cheilosia velutina* Loew, 1840**

Gejzírmező: 1983. 06. 12., 1♂ 2♀, TS – Külső-tó: 1983. 07. 10., 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 1980. 08. 17., 1♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 3♂ 1♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 3♂ 1♀, TS – Szent Balázs-hegy: 1970. 08. 04., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 3♂ 1♀, TS.

***Cheilosia vernalis* (Fallén, 1817)**

Esztergáli-völgy (TS): 1982. 05. 13., 1♂; 2006. 04. 26., 4♂ 2♀; 2006. 05. 04., 1♂ 1♀; 2006. 05. 12., 1♂ 2♀ – Gerence-völgy: 1982. 05. 12., 1♂, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 1♀, TS – Nagytó: 2006. 06. 05., 1♂, TS – Pálihálás (TS): 2006. 05. 09., 14♂ 9♀; 2006. 06. 20., 1♂ 1♀; 2006. 07. 03., 1♂ 1♀ – Pálinkaház: 2006. 05. 09., 1♂ 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 2♂, TS – Széki-erdő: 1964. 07. 12., 1♂, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 1993. 05. 02., 2♂, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂, TS.

***Cheilosia vicina* (Zetterstedt, 1849)**

Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♂, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 1♂, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Gerence-völgy: 1993. 05. 02., 3♂ 2♀, TS – Kék-hegy: 1983. 05. 01., 1♀, TS – Királyszállás: 1977. 05. 17., 1♀, TS – Köleskepe: 1964. 05. 01., 1♂, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂ 12♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 1♂ 1♀, TS – Pénzesgyőr: 2007. 05. 06., 1♀, TS – Szömörke-völgy: 1980. 05. 11., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 3♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 06. 18., 1♂ 3♀, TS.

***Cheilosia vulpina* (Meigen, 1822)**

Burok-völgy: 1973. 05. 28., 1♀, TS; 2006. 05. 11., 2♂ 1♀, TS – Cuha-szurdok: 1993. 05. 22., 1♀, TS – Cuha-völgy: 1960. 05. 17., 1♂, ZSIG – Csőszpuszta: 1999. 08. 11., 1♂ 2♀, TS – Esztergáli-völgy: 1992. 05. 12., 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 1974. 05. 08., 1♂, KÁ; 1986. 08. 09., 1♂, TS; 1990. 08. 17., 3♂, TS – Nagyvázsony: 1985. 08. 30., 1♂, TS – Pálihálás: 2006. 06. 10., 2♂ 1♀, TS – Pálinkaház: 1990. 04. 14., 1♂ 2♀, TS – Széki-erdő (TS): 1964. 07. 12., 1♀; 1990. 07. 18., 1♂ – Szigliget: 1973. 07. 25., 1♂, MF – Tátika: 2007. 08. 07., 3♂ 9♀, TS – Tilos-erdő: 2006. 07. 13., 4♂ 1♀, TS – Vörös János-séd (TS): 1992. 05. 11., 2♂ 1♀; 1993. 05. 02., 1♂ 2♀.

***Chrysogaster basalis* Loew, 1857**

Fenyőfői-ősfenyves: 1975. 08. 28., 1♂ 1♀, TI; 1975. 08. 28., 1♀, TS – Jókaibánya: 1964. 07. 16., 1♂, TS – Rezi: 1983. 08. 01., 1♂, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 12., 1♂, TS – Tátika: 1965. 08. 23., 1♀, TS – Vörös János-séd: 1989. 09. 02., 1♂ 1♀, TS. A többnyire régebbi gyűjtésekből származó ide sorolható egyedekről csak az utóbbi időben derült ki, hogy a *Chrysogaster basalis*-hoz tartoznak. Hazai példányát a Bakonyon kívül egyelőre máshonnan nem ismerjük, ezért **Magyarország zengőlégy faunára új faj.**

***Chrysogaster cemeteriorum* (Linnaeus, 1758)**

Fenyőfői-ősfenyves: 1972. 07. 30., 1♂, TS – Homokbödöge: 1990. 07. 30., 1♂ 1♀, TS – Nagytó: 2005. 07. 25., 1♂, TS – Széki-erdő: 1990. 07. 18., 2♂, TS – Szigliget: 1995. 05. 04., 1♂, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂ 2♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂ 1♀, TS.

***Chrysogaster solstitialis* (Fallén, 1817)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 3♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 4♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 2♂ 5♀, TS – Fekete-séd: 1972. 07. 27., 1♂, TS – Gaja-völgy: 1974. 08. 29., 1♂, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂ 3♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 4♀, TS – Pálihálás: 2007. 07. 11., 2♂ 1♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 07. 25., 11♂ 14♀; 2006. 09. 06., 2♂ – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 8♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 2♂ 4♀, TS – Tilos-erdő (TS): 1992. 08. 03., 1♂, TS; 2007. 08. 13., 5♂ 4♀, TS – Vörös János-séd: 1992. 08. 03., 1♂ 2♀, TS.

***Chrysogaster virescens* Loew, 1854**

Bódé: 1964. 07. 16., 1 ♀, TS – Budatava: 1990. 05. 10., 1 ♂, TS – Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1 ♂, TS – Gyulafirátóti-halastó: 1971. 05. 12., 1 ♂, TS – Pisztrángos-tó (Németbánya): 1989. 05. 09., 1 ♂ 2 ♀, TS – Rezi: 1983. 08. 01., 1 ♂, TS. A Bakony és a Mátra több pontján kívül jelenleg a Zselicből (Szenna: Mátyás-kút), valamint a keleméri Mohos-tavakból tartjuk nyilván.

***Chrysotoxum arcuatum* (Linnaeus, 1758)**

Balatonalmádi: 1963. 05. 18., 1 ♂, KA – Fenyőfő: 2006. 06. 04., 2 ♂ 1 ♀, TS – Külső-tó: 1991. 05. 24., 2 ♂ 1 ♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1 ♂ 1 ♀, TS – Pálihálás: 2006. 06. 04., 2 ♂ 1 ♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 2 ♂ 1 ♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 1 ♂ 2 ♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 1 ♂ 3 ♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 1 ♂ 2 ♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 4 ♂ 1 ♀, TS, +MAL.

***Chrysotoxum bicinctum* (Linnaeus, 1758)**

Nagytevel: 1999. 06. 14., 1 ♀, A – Öskü: 2004. 10. 03., 1 ♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 1 ♂ 1 ♀, TS – Szarvaskút: 2006. 09. 06., 1 ♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 1 ♂ 4 ♀, TS.

***Chrysotoxum cautum* (Harris, [1776])**

Balatonalmádi: 1963. 05. 19., 1 ♀, KA – Kis-erdő: 1983. 04. 17., 1 ♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 3 ♂ 2 ♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 7 ♂ 3 ♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2 ♀, TS – Zirc: 1999. 06. 11., 1 ♀, A – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 3 ♂ 5 ♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2007. 05. 01., 1 ♀; 2008. 05. 31., 2 ♂ 1 ♀, +MAL.

***Chrysotoxum elegans* Loew, 1841**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1 ♀, TS – Bocskor-hegy: 1973. 08. 19., 1 ♀, GYGY – Elő-erdő: 1973. 06. 10., 1 ♀, BJ – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1 ♂ 1 ♀, TS – Fekete-séd: 1972. 07. 27., 1 ♀, TS – Generál-erdő: 1972. 08. 06., 1 ♂ 1 ♀, TS – Malom-rét (Eplény): 1974. 09. 02., 1 ♀, KÁ – Nagy-tó: 1999. 08. 24., 1 ♀, KÁ; 1972. 08. 06., 1 ♂ 1 ♀, TS – Pálihálás: 2006. 06. 04., 4 ♂ 3 ♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 2 ♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 2 ♂, TS.

***Chrysotoxum fasciatum* (Müller, 1764)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1 ♂ 3 ♀, TS.

***Chrysotoxum fasciolatum* (De Geer, 1776)**

Vörös János-séd (TS): 1992. 05. 11., 1 ♀; 2006. 07. 11., 1 ♂.

***Chrysotoxum intermedium* Meigen, 1822**

Paloznak: 1960. 08. 29., 1 ♂, NF; 1961. 09. 25., 2 ♀, PJ; 1962. 09. 10., 1 ♂, NF – Pálihálás: 1968. 07. 16., 1 ♀, PJ – Tihany: 1970. 10. 13., 1 ♀, TS.

***Chrysotoxum lineare* (Zetterstedt, 1819)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1 ♀, TS – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 1 ♀, TS.

***Chrysotoxum octomaculatum* Curtis, 1837**

Bika-tó: 2005. 07. 02., 1 ♂, TS – Gaja-völgy: 2003. 06. 11., 1 ♂, TS – Nyíres: 2005. 07. 28., 1 ♀, TS – Szent Balázs-hegy: 1970. 08. 04., 1 ♀, TS.

***Chrysotoxum vernale* Loew, 1841**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1 ♂ 3 ♀, TS – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1 ♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., 3 ♂ 1 ♀, TS – Fenyőfő: 2006. 05. 10., 1 ♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1 ♂ 1 ♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1 ♂ 2 ♀, TS – Mogyorós-hegy (TS): 2006. 05. 25., 2 ♂ 1 ♀; 2006. 06. 09., 2 ♂ 1 ♀ – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1 ♂ 1 ♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 2 ♂ 7 ♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 1 ♂ 1 ♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1 ♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1 ♂ 1 ♀, TS.

***Chrysotoxum verralli* Collin, 1940**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂, TS – Balatonalmádi: 1965. 05. 19., 1♀, KA – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 2♂ 1♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 2♂ 3♀, TS – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 1♂ 1♀, TS – Hegyesd: 1986. 06. 27., 1♂ 1♀, MZ – Malom-rét: 2005. 08. 18., 3♂ 1♀, TS – Pálihálás: 2007. 07. 11., 3♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 2♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♂ 2♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 2♂ 1♀, TS – Tüsképuszta: 1987. 07. 09., 1♀, HAV.

***Criorhina asilica* (Fallén, 1816)**

Gerence-völgy: 2006. 05. 08., 1♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 1♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♂ 3♀, TS – Kökényes: 2007. 03. 14., 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂ 1♀, TS – Szarvaskút: 2003. 05. 26., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂ 1♀, TS.

***Criorhina ranunculi* (Panzer, 1804)**

Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂, TS.

***Dasysyrphus albostratus* (Fallén, 1817)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♂ 1♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 2♂ 1♀, TS – Pálihálás: 2007. 07. 11., 1♂ 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂ 3♀, TS.

***Dasysyrphus hilaris* (Zetterstedt, 1843)**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 2♂ 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2003. 04. 21., 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 1♂ 1♀, TS, +MAL.

***Dasysyrphus pinastri* (De Geer, 1776)**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 1♂ 1♀, TS.

***Dasysyrphus tricinctus* (Fallén, 1817)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 1♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 2♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♂ 2♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Szarvaskút: 2006. 09. 06., 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂ 2♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♀, TS.

***Dasysyrphus venustus* (Meigen, 1822)**

Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 3♂ 2♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 2♂ 9♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 5♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2006. 05. 16., 1♂; 2007. 05. 01., 1♂ 2♀.

***Didea alneti* (Fallén, 1817)**

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂, TS.

***Didea fasciata* Macquart, 1834**

Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 1♀, TS – Pálihálás: 2006. 06. 10., 1♂ 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♀, TS – Szarvaskút: 2007. 04. 27., 1♂, TS.

***Didea intermedia* Loew, 1854**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂, TS.

***Doros profuges* (Harris, [1780])**

Nemesvámos: 2003. 06. 16., 1♂, TS – Szent Balázs-hegy: 1970. 08. 04., 1♀, TS.

***Epistrophe cryptica* Doczkal & Schimd, 1994**

Szarvaskút: 2007. 04. 27., 1♂, TS.

***Epistrophe diaphana* (Zetterstedt, 1843)**

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 3♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 2♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Epistrophe eligans* (Harris, [1780])**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 3♂ 1♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1992. 05. 14., 1♀; 1992. 05. 17., 1♀ – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., 1♂, TS – Generál-erdő: 2007. 04. 09., 1♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 11♂ 3♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 3♂ 1♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 3♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 05. 25., 3♂ 1♀, TS – Örvényes: 2006. 04. 21., 3♂ 2♀, TS – Sárosfőei-erdő: 2007. 04. 21., 8♂ 2♀, TS – Szarvaskút: 2007. 04. 27., 2♂ 1♀, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Epistrophella euchroma* (Kowarz, 1855)**

Esztergáli-völgy: 2006. 04. 23., 1♂ 1♀, TS – Generál-erdő: 2007. 04. 09., 2♂ 1♀, TS – Sárosfőei-erdő: 2003. 04. 21., 1♀, TS – Tapolcai-parkerdő: 1996. 05. 14., 1♂, VT – Zirc, Arborétum: 1990. 04. 27., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂, TS.

***Epistrophe grossulariae* (Meigen, 1822)**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♀, TS.

***Epistrophe melanostoma* (Zetterstedt, 1843)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 2♂, TS – Gerence-völgy: 1993. 05. 02., 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂, TS – Mogyorós-hegy (Litér): 1993. 05. 29., 1♀, TS; 2006. 05. 25., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 05. 25., 1♂ 1♀, TS – Örvényes: 1995. 05. 11., 1♂ 1♀, TS – Sárosfőei-erdő: 2007. 04. 21., 1♂ 3♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 01., 1♀, TS.

***Epistrophe nitidicollis* (Meigen, 1822)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 2♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 2♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 05. 25., 2♂ 2♀, TS – Sárosfőei-erdő: 2007. 04. 21., 9♂ 7♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♂ 1♀, TS.

***Epistrophe ochrostoma* (Zetterstedt, 1849)**

Miklád: 2006. 05. 16., 1♂, TS – Sárosfőei-erdő: 2007. 04. 21., 1♀, TS – Tálodi-erdő: 2004. 05. 04., 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♀, TS.

***Epistrophella euchroma* (Kowarz, 1855)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Fenyőfő: 2006. 04. 29., 1♂, TS – Fenyő-s-domb: 1996. 05. 04., 1♂ 1♀, VT.

***Episyrphus balteatus* (De Geer, 1776)**

Balatonalmádi (KA): 1965. 07. 07., 1♂; 1965. 10. 11., 1♂; 1978. 08. 07., 1♂; 1990. 07. 20., 1♂; 1991. 07. 17., 1♂; 1991. 07. 30., 1♂; 1994. 06. 24., 1♂; 1997. 07. 28., 1♂ – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 1♀, 1 B, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 5♂ 3♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 2♀, TS – Királykúti-erdő: 2006. 03. 30., 2♀, TS – Kökényes: 2007. 03. 14., 2♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂ 4♀, TS – Nagy-tó (TS): 2005. 07. 25., 4♂ 9♀; 2006. 06. 05., 1♂ 3♀; 2007. 06. 07., 5♂ 11♀, 1 B – Öskü: 2004. 10. 03., 6♂ 15♀, TS – Pálhálás: 2006. 07. 03., 1♂ 2♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 4♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 2♂ 5♀, TS – Rákta-nya: 2007. 06. 03., 2♂ 4♀, TS – Szarvaskút: 2006. 07. 25., 1♂ 4♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 2♂ 8♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 3♀, TS – Zirc (TS): 2005. 11. 07., 2♂ 7♀; 2006. 06. 27., 8♂ 3♀ – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 6♀, TS, +MAL.

***Eristalinus aeneus* (Scopoli, 1763)**

Akli: 2006. 03. 30., 2♂ 1♀, TS – Alsópere: 2007. 03. 15., 1♂ 1♀, TS – Balatonalmádi: 1992. 04. 03., 1♀, KA – Balatonfűzfő: 2006. 04. 05., 1♀, TS – Bánta (Várpalota): 2003. 06. 26., 2♂ 1♀, TS – Büdöskút: 2006. 10. 02., 3♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 3♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 2♀, TS – Királykúti-erdő: 2006. 03. 30., 1♀, TS – Kökényes: 2007. 03. 14., 1♀, TS – Lókúti-legelő: 2007. 03. 15., 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 03. 15., 1♂, TS – Nagy-tó: 2005. 08. 13., 2♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 2♂ 1♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 1♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 2♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♂ 2♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1♀, TS – Zirc: 2005. 11. 07., 2♀, TS.

***Eristalinus sepulchralis* (Linnaeus, 1758)**

Bánta (Öskü): 2003. 06. 26., 1♂ 1♀, TS – Külső-tó: 2002. 08. 16., 2♂, PL – Nagy-tó (TS): 2005. 05. 25., 1♂ 2♀; 2005. 08. 13., 6♂ 3♀ – Öskü: 2004. 10. 03., 1♂ 2♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 3♂ 1♀, TS.

***Eristalis abusiva* Collin, 1931**

Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂ 1♀, TS.

***Eristalis alpina* (Panzer, 1798)**

Németbánya: 1964. 07. 14., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♀, TS.

***Eristalis arbustorum* (Linnaeus, 1758)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 1♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1965. 09. 23., 1♀; 1971. 08. 28., 1♀; 1971. 09. 01., 1♂; 1971. 09. 05., 1♂ – Büdöskút: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 4♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 1♂ 2♀, TS – Fenyőfő: 2005. 06. 27., 1♂ 3♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 2♀, TS – Hévíz: 2006. 09. 29., 1♂ 4♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 7♂ 4♀, TS – Királykúti-erdő: 2007. 05. 27., 3♂ 2♀, 14 L, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 1♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 5♂ 3♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 3♂ 5♀, TS – Nagy-tó (TS): 2005. 07. 25., 7♂ 8♀; 2005. 08. 13., 1♂ 3♀ – Öskü: 2004. 10. 03., 3♂ 2♀, TS – Pálihálás (TS): 2006. 06. 20., 1♂ 1♀; 2006. 07. 03., 1♂ 2♀; 2006. 07. 30., 3♂ 2♀; 2007. 07. 11., 1♀ – Páskom: 2008. 06. 01., 5♂ 2♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 2♂ 3♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 2♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 3♂ 1♀, TS.

***Eristalis interrupta* (Poda, 1761)**

Akli (TS): 2006. 06. 13., 1♂ 2♀; 2007. 07. 12., 3♂ 2♀ – Balatonalmádi (KA): 1971. 09. 01., 1♀; 1986. 05. 18., 1♀ – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 2♀, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♂ 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 2♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 2006. 05. 04., 2♂ 1♀; 2006. 05. 12., 1♂ 1♀ – Fenyőfő (TS): 2005. 06. 27., 1♂ 2♀; 2006. 06. 14., 3♂ 1♀ – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 2♂ 5♀, TS – Királykúti-erdő: 2007. 05. 27., 1♂ 1♀, 4 L, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 2♂ 1♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 4♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 2♂ 4♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 3♀, TS – Nagy-tó (TS): 2004. 04. 25., 1♂ 2♀; 2006. 06. 05., 1♂ 3♀ – Öskü: 2004. 10. 03., 2♂ 3♀, TS – Pálihálás (TS): 2006. 06. 10., 1♂ 1♀; 2006. 06. 20., 1♂ 1♀; 2006. 07. 03., 1♂; 2006. 07. 30., 4♂ 1♀; 2007. 07. 11., 1♀ – Pálinka-ház: 2006. 05. 09., 3♂ 2♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 7♂ 3♀, TS – Szarvaskút: 2007. 04. 27., 2♂, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 3♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 2♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 2♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 06. 18., 1♂ 2♀, TS.

***Eristalis intricaria* (Linnaeus, 1758)**

Balatonfűzfő: 2006. 04. 05., 1♀, TS – Királykúti-erdő: 2006. 03. 30., 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 1♀, TS – Lókúti-legelő: 2007. 03. 15., 2♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 1♂ 1♀, TS.

Eristalis jugorum Egger, 1858

Pálihálás: 2006. 06. 20., 1♂, TS.

Eristalis lineata (Harris, [1776])

[Syn. *Eristalis horticola* (De Geer, 1776)]

Esztergáli-völgy: 1977. 06. 02., 1♂, TS – Örvényes: 2006. 04. 21., 1♂ 3♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂ 3♀, TS.

Eristalis pertinax (Scopoli, 1763)

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 3♂ 1♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 4♂ 2♀, TS – Pálihálás (TS): 2006. 07. 30., 1♂ 1♀; 2007. 07. 11., 1♀ – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 2♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 09. 06., 1♂ 2♀; 2007. 04. 27., 3♂ 1♀; 2007. 05. 13., 2♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 2♂ 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 8♂ 2♀, TS.

Eristalis rupium (Fabricius, 1805)

Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 1♂, TS – Örvényes: 2006. 04. 21., 1♀, TS – Pálihálás: 2006. 06. 20., 1♂ 1♀, TS.

Eristalis similis Fallén, 1817

Akli: 2006. 06. 13., 1♂, TS – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 3♂ 1♀, TS – Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂, TS.

Eristalis tenax (Linnaeus, 1758)

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 2♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 9♂ 7♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1962. 08. 07., 1♀; 1965. 09. 08., 1♀; 1971. 09. 02., 1♂; 1971. 09. 05., 1♂; 1994. 07. 26., 1♀ – Büdöskút: 2006. 10. 02., 7♂ 3♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 4♂ 3♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 2♂ 1♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 3♂ 4♀, TS – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 2♂ 1♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 12♂ 13♀, TS – Hévíz: 2006. 09. 29., 5♂ 4♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 3♀, TS – Királykúti-erdő (TS): 2006. 03. 30., 3♀; 2007. 05. 27., 3♂ 1♀, 9 L – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 4♂ 1♀, TS – Kőkényes: 2007. 03. 14., 1♀, TS – Malom-rét: 2006. 03. 30., 2♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 1♂ 2♀, TS – Pálihálás: 2007. 07. 11., 4♂ 11♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♂ 1♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 7♂ 25♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 2♂ 3♀, TS – Szarvaskút: 2007. 05. 13., 2♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 5♂ 4♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 5♂ 3♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 8♂ 5♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 7♂ 4♀, TS – Zirc: 2005. 11. 07., 7♂ 16♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 1♂ 1♀, TS, +MAL.

Eristalis vitripennis (Strobl, 1893)

Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♂, TS.

Eumerus ornatus Meigen, 1822

Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂ 2♀, TS.

Eumerus ovatus Loew, 1848

Fenyőfő (TS): 1983. 05. 10., 1♂; 1991. 05. 26., 1♀, TS – Nyírespuszta: 2004. 07. 12., 1♂ 1♀, TS

Eumerus sinuatus Loew, 1855

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♀, TS – Fenyőfő: 1991. 05. 26., 1♂, TS.

Eumerus sogdianus Stackelberg, 1952

Gerence-völgy: 2006. 05. 08., 1♂ 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 2♂ 1♀, TS.

Eumerus strigatus (Fallén, 1817)

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 2♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂ 2♀, TS.

Eumerus tarsalis Loew, 1848

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♂, TS – Fenyőfő: 1991. 05. 26., 1♀, TS – Réz-hegy: 1983. 06. 01., 1♀, TS.

Eumerus tauricus Stackelberg, 1952

Kab-hegy: 1966. 06. 30., 1♂, TS – Téplánszki-legelő: 2003. 05. 26., 1♀, TS – Torma-rét: 2004. 05. 18., 1♂, TS – Az *Eumerus tricolor* (Fabricius, 1798)-hoz nagyon hasonló fajt a Krímből írták le nőstény példány alapján (STACKELBERG 1952). A *tricolor*-tól lényegében abban különbözik, hogy 3. combja nem fekete, hanem vöröses. Sokáig nem is volt ismert a hím. Magyarországon ugyan már 1966-ban előkerült a Kab-hegyen, de csak 2008-ben sikerült kideríteni, hogy ennek a fajnak a hímjéről van szó.

Eumerus tricolor (Fabricius, 1798)

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 1971. 05. 26., 1♂, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1♂ 3♀, TS – Téplánszki-legelő: 2003. 05. 26., 2♀, TS.

Eupeodes bucculatus (Rondani, 1857)

Az *Eupeodes* génusz revízióját végző specialisták dolgozatukban (MAZÁNEK et al. 1998) Magyarországról budatai, fűzfői, valamint hévízi adatát közlik. Újabb lelőhelyét egyelőre nem ismerünk.

Eupeodes corollae (Fabricius, 1794)

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 1♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1990. 08. 06., 1♀; 1994. 07. 26., 1♀ – Balatonalmádi: 1986. 07. 27., 1♂, KG – Balatonfűzfő: 2006. 04. 05., 1♀, TS – Bűdöskút: 2006. 10. 02., 2♀, TS – Csobánc: 1980. 07. 24., 3♂ 1♀, NL – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 1♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 2♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 1♀, TS – Mogyorós-hegy (TS): 2006. 05. 25., 2♂ 4♀; 2006. 05. 30., 2♂ 1♀ – Nagy-tó: 2007. 06. 07., 3♂ 2♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 2♂ 2♀, TS – Pálhálás: 2006. 07. 03., 1♂ 2♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 3♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 6♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 2♂ 1♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 3♀, TS – Zirc: 2005. 11. 07., 1♂ 4♀, TS.

Eupeodes lapponicus (Zetterstedt, 1838)

Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂ 1♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 3♂ 1♀, TS, +MAL.

Eupeodes latifasciatus (Macquart, 1829)

Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 2006. 05. 16., 1♂, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂ 1♀, TS.

Eupeodes luniger (Meigen, 1822)

Balatonalmádi: 1971. 09. 01., 1♀, KA – Csobánc: 1980. 07. 24., 1♂ 1♀, NL – Esztergáli-völgy: 2006. 04. 23., 1♂ 3♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 2♂ 1♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 1♂, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂ 2♀, TS.

Eupeodes nitens (Zetterstedt, 1843)

Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 1♀, TS.

***Ferdinandea cuprea* (Scopoli, 1763)**

Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 2♂ 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Örvényes: 2006. 04. 21., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂ 2♀, TS.

***Helophilus hybridus* Loew, 1846**

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 3♀, TS – Hajmápuszta: 2005. 06. 25., 1♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 1♂, TS – Pálhálás: 2006. 05. 09., 1♂ 1♀, TS.

***Helophilus pendulus* (Linnaeus, 1758)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 1♂, TS – Büdös-tó: 2005. 07. 25., 5♂ 3♀, TS – Fenyőfő: 2006. 05. 10., 2♂ 4♀, TS – Hajmápuszta: 2005. 06. 25., 1♂, TS – Hévíz: 2006. 09. 29., 1♂ 5♀, TS – Királykúti-mocsárerdő (TS): 2005. 07. 17., 1♂ 12♀; 2007. 06. 09., 1♂ 3♀ – Malom-rét: 2005. 08. 18., 4♂ 5♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 3♂ 1♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 06. 09., 2♂ 1♀, TS – Nagytó: 2005. 08. 13., 7♂ 2♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 2♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 20., 1♂ 1♀; 2006. 07. 03., 1♀ – Szarvaskút: 2006. 09. 06., 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 3♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 2♂ 3♀, TS – Vörös János-séd: 1987. 09. 19., 1♂, BL.

***Helophilus trivittatus* (Fabricius, 1805)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Balatonalmádi: 1965. 09. 29., 1♂, KA – Hajmápuszta: 2005. 06. 25., 1♂ 3♀, TS – Hévíz: 2006. 09. 29., 1♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 2006. 05. 10., 1♂ 2♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 2♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 1♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 08. 13., 3♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 1♂ 3♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 3♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Heringia heringi* (Zetterstedt, 1843)**

Balatonalmádi: 1993. 05. 07., 1♂, KA – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., 2♂, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 1♂ 1♀, TS – Szarvaskút (TS): 1992. 05. 13., 1♀; 2007. 04. 27., 1♂ 2♀ – Tápolcai-parkerdő: 1996. 05. 02., 1♂ 2♀, TS.

***Ischyrosyrphus glaucius* (Linnaeus, 1758)**

Szarvas-tó (TS): 2007. 07. 09., 1♀; 2007. 07. 13., 1♂ – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂, TS.

***Ischyrosyrphus laternarius* (Müller, 1776)**

Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 13., 1♀, TS.

***Lejogaster tarsata* (Megerle in Meigen, 1822)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 1♀, TS.

***Lejops vittatus* (Meigen, 1822)**

Balatonalmádi: 1992. 05. 11., 1♀, KA – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 1♂, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 2♂ 3♀, TS.

***Leucozona lucorum* (Linnaeus, 1758)**

Szarvaskút (TS): 2007. 04. 27., 1♂ 1♀; 2007. 05. 13., 1♂ 1♀ – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂ 2♀, TS.

***Mallota cimbiciformis* (Fallén, 1817)**

Malom-völgy (Hajmáskér): 1974. 05. 13., 1♂, TS.

***Mallota fuciformis* (Fabricius, 1794)**

Kálvária-föld: 2006. 05. 16., 1♂, TS.

***Megasyrphus erraticus* (Linnaeus, 1758)**

Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂, TS.

***Melangyna barbifrons* (Fallén, 1817)**

Alsópere: 2007. 03. 15., 1♂ 1♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 1♂ 2♀, TS – Királykúti-erdő: 2006. 03. 30., 1♂ 2♀, TS – Kőkenyes: 2007. 03. 14., 1♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 03. 15., 1♂ 1♀, TS – Tündérmajor: 2007. 03. 14., 2♂ 1♀, TS.

***Melangyna compositarum* (Verrall, 1873)**

Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♀, TS.

***Melangyna lasiophthalma* (Zetterstedt, 1843)**

Akli: 2006. 03. 30., 1♂ 2♀, TS – Alsópere: 2007. 03. 15., 1♂ 3♀, TS – Balatonfűzfő: 2006. 04. 05., 2♂ 1♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 03. 30., 2♀, TS – Generál-erdő: 2007. 04. 09., 2♂ 1♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 1♀, TS – Királykúti-erdő: 2006. 03. 30., 3♂ 2♀, TS – Kőkenyes: 2007. 03. 14., 3♂ 2♀, TS – Lókúti-legelő: 2007. 03. 15., 1♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 03. 15., 3♂ 8♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 03. 30., 1♂; 2007. 03. 14., 6♂ 4♀ – Tündérmajor: 2007. 03. 14., 5♂ 7♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 2♀, TS.

***Melangyna quadrimaculata* (Verrall, 1873)**

Alsópere: 2007. 03. 15., 1♂, TS – Balatonfűzfő: 2006. 04. 05., 1♀, TS – Generál-erdő: 2007. 04. 09., 1♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 1977. 04. 30., 1♂, TI – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1♂, TS – Szarvaskút: 2007. 03. 14., 1♀, TS – Tündérmajor: 2007. 03. 14., 2♂, TS.

***Melangyna umbellatarum* (Fabricius, 1794)**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 1♂ 1♀, TS.

***Melanogaster aerea* (Loew, 1843)**

Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂ 3♀, TS.

***Melanogaster curvistylus* Vujia & Stuke, 1998**

Esztergáli-völgy: 1983. 05. 05., 1♂, TS – Gerence-völgy: 1983. 05. 12., 1♂, TS – Hódos-ér-völgy: 1974. 05. 03., 1♂, ZL. Valamennyi bakonyi példány régebbi gyűjtésekből származik, csak a legutóbbi revízió során sikerült a faj hazai előfordulását igazolni. További lelőhelyét egyelőre nem ismerjük az országból. **Magyarország zengőlégy-faunájára új faj.**

***Melanogaster hirtella* (Loew, 1843)**

Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂, TS – Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♂, TS – Gerence-völgy: 1983. 05. 12., 1♂ 1♀, TS – Hódos-ér-völgy: 1983. 05. 01., 1♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 1977. 04. 30., 1♂, TI – Pisztrángos-tó (Németbánya): 1989. 05. 23., 1♂ 2♀, TS – Szigliget: 1995. 05. 04., 1♂, TS.

***Melanogaster nuda* (Macquart, 1829)**

Burok-völgy: 2006. 05. 11., 2♂ 5♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 12♂ 1♀, TS – Rákantya: 2006. 06. 17., 3♂ 5♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 2♀; 2006. 07. 25., 1♂ 3♀; 2006. 09. 06., 1♂ 3♀; 2007. 05. 13., 1♂ 4♀ – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 6♂ 7♀, TS – Zirc, Arbo-rétum: 2006. 05. 06., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 3♂ 2♀, TS.

***Melanostoma mellinum* (Linnaeus, 1758)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 5♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 4♀, TS – Balatonakali: 2002. 08. 11., 1♂, PL – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 3♂ 2♀, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 2♀, TS – Büdöskút: 2006. 10. 02., 1♂ 3♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 2♂ 7♀, TS – Csőszpuszta: 1998. 08. 11., 1♂, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 2♂ 8♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♂ 4♀, TS – Királykúti-mocsárerdő (TS): 2005. 07. 17., 2♀; 2007. 06. 09., 1♂ 2♀ – Lesencetomaj: 2004. 06. 15., 1♂, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 5♀, TS – Nagy-tó (TS): 2004. 04. 25., 2♂ 3♀; 2007. 06. 07., 2♂ 3♀; 2006. 06. 05., 1♂ 7♀ – Öskü: 2004. 10. 03., 2♂ 3♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 05., 3♀; 2006. 07. 03., 7♂ 18♀; 2007. 07. 11., 1♀ – Pálinkaház: 2006.

05. 09., 1♂ 2♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 2♀; 2006. 07. 25., 23♂ 18♀ – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 2♂ 6♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 3♂ 1♀, TS – Zirc: 2005. 11. 07., 2♂ 4♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 5♂ 16♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂ 5♀, TS.

Melanostoma scalare (Fabricius, 1794)

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 3♀, TS – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂, TS – Esztergáli-völgy (TS): 2006. 04. 26., 3♂ 1♀; 2006. 05. 04., 17♂ 21♀; 2006. 05. 12., 1♂ 2♀ – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂ 8♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂ 4♀, TS – Menykei-erdő: 2006. 05. 17., 1♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 2♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 06. 09., 2♀, TS – Nagy-tó (TS): 2006. 06. 05., 2♀; 2007. 05. 13., 1♀ – Örvényes: 2006. 04. 21., 3♂ 2♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 1♂ 1♀, TS – Pálihálás (TS): 2006. 06. 05., 2♀; 2006. 07. 03., 6♂ 15♀ – Pálinkaház: 2006. 05. 09., 1♂ 4♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 12♂ 16♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 4♂ 4♀; 2006. 07. 25., 11♂ 25♀; 2007. 04. 27., 2♂ 1♀ – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 3♂ 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂ 1♀, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 3♀, TS – Zirc, Arborétum (TS): 2006. 05. 06., 2♂ 3♀; 2006. 06. 18., 2♀ – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂ 4♀, TS.

Meligramma cincta (Fallén, 1817)

Esztergáli-völgy (TS): 1977.. 06. 02., 1♀; 2006. 05. 04., 1♀ – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂ 2♀, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 1990. 04. 14., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♂ 5♀, TS.

Meligramma guttata (Fallén, 1817)

Balatonalmádi: 1962. 05. 06., 1♂, KA – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS.

Meligramma triangulifera (Zetterstedt, 1843)

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♂ 1♀, TS – Gerence-völgy: 2006. 05. 08., 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂, TS.

Meliscaeva auricollis (Meigen, 1822)

Balatonalmádi: 1962. 05. 06., 1♂ 1♀, KA – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 2♂ 1♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 2006. 04. 23., 1♀; 2006. 05. 04., 3♂ 2♀ – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 1♂ 2♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♂, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♀, TS.

Meliscaeva cinctella (Zetterstedt, 1843)

Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., 3♂ 2♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♂ 4♀, TS – Szarvaskút: 2006. 07. 25., 1♂ 2♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

Merodon albifrons Meigen, 1822

Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS.

Merodon armipes Rondani, 1843

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 3♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 1♂, TS.

Merodon auripes Sack, 1913

Pisztrángos-tó (Fenyőfő): 1974. 05. 29., 1♂, TS.

Merodon avidus (Rossi, 1790)

Balatonalmádi: 1994. 06. 21., 1♀, KA – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 3♂ 2♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 2♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 3♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 2005. 06. 27., 1♂, TS – Mogyorós-hegy (TS): 2006. 05. 25., 4♂ 1♀; 2006. 06. 09., 2♂ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Merodon clavipes* (Fabricius, 1781)**

Mogyorós-hegy: 2006. 06. 09., 1♂, TS.

***Merodon constans* (Rossi, 1794)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 3♂ 4♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 2♂ 1♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♂, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 2♂ 3♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 06. 09., 2♂, TS – Nagy-tó: 2005. 08. 13., 1♂ 3♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♂, TS – Tépánszki-legelő: 2003. 05. 26., 1♂, TS – Torma-rét: 2004. 05. 18., 1♂, TS – Vas-hegy: 2007. 04. 07., 1♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2006. 05. 23., 1♂ 2♀, TS.

***Merodon equestris* (Fabricius, 1794)**

Cser-hegy: 2003. 05. 27., 1♂, TS – Mogyorós-hegy: 1993. 05. 03., 1♀, TS.

***Merodon nigratarsis* Rondani, 1845**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 2♂ 3♀, TS – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 2♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 9♂ 3♀, TS – Hegyesd: 1998. 06. 03., 1♀, KÁ – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 2♂ 1♀, TS – Mogyorós-hegy (TS): 2006. 05. 25., 2♂ 3♀; 2006. 06. 09., 3♂ 2♀.

***Merodon ruficornis* Meigen, 1822**

Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2005. 06. 02., 2♂, TS.

***Merodon rufus* Meigen, 1838**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♀, TS – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 1♂ 1♀, TS.

***Mesembrius peregrinus* (Loew, 1846)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♀, TS – Hajmápuszta: 2005. 06. 25., 2♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 2♀, TS – Sajkod: 1990. 05. 10., 1♂ 2♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 1♂ 1♀, TS.

***Microdon analis* (Macquart, 1842)**

Aranyos-völgy: 2006. 05. 05., 1♂ 2♀, 2 B, KL; 2008. 04. 30., 12 L, 48 B, TS; 2008. 04. 30., 3 L, 32 B, BJ (*Pinus silvestris* kéreg alól) – Betekints-völgy (Veszprém): 2008. 05. 11., 6 B, TS (*Pinus silvestris* kéreg alól) – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 1♀, TS – Fenyőfő: 2006. 05. 10., 1 B, TS – Kab-hegy: 2008. 05. 07., 1 L, 9 B, 2♀, TS – Kádártai-fenyves: 2008. 04. 27., 4 L, 23 B, TS (*Pinus silvestris* kéreg alól) – Nagy-tó: 2008. 05. 07., 1♂ 2♀, TS – Part-fő: 1986. 06. 04., 1♂, SZSS – Pálhálás: 2006. 06. 10., 1♀, TS – Szarvaskút: 2006. 06. 01. 1♀, TS.

***Microdon devius* (Linnaeus, 1761)**

Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 2♀, TS – Pálhálás: 2006. 06. 10., 2♀, TS.

***Microdon mutabilis* (Linnaeus, 1758)**

Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1♀, TS – Nyirád: 1998. 06. 03., 1♀, KÁ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Myathropa florea* (Linnaeus, 1758)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 2♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1965. 08. 26., 1♀; 1971. 09. 05., 1♂ – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♂, TS – Királykúti-erdő: 2007. 05. 27., 1♀, 7 L, TS, +DT – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 2♀, TS – Nagy-tó: 1999. 08. 24., 1♀, KÁ Öskü: 2004. 10. 03., 1♂ 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♂ 3♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♂, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Myolepta dubia* (Fabricius, 1805)**

Balatonalmádi (KA): 1965. 06. 18., 1♂; 1986. 05. 18., 1♀ – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1♂ 1♀, TS.

Myolepta obscura Becher, 1882

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1 ♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1 ♂, TS.

Myolepta vara (Panzer, 1798)

Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1 ♂, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 2 ♂ 3 ♀, TS.

Neoascia annexa (Müller, 1776)

Bika-tó: 2005. 07. 02., 3 ♂ 1 ♀, TS – Budatava: 1990. 05. 10., 3 ♂ 1 ♀, TS – Kerekedi-öböl: 1990. 05. 10., 1 ♂ 2 ♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1 ♂ 3 ♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1 ♂ 1 ♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1 ♂ 2 ♀, TS.

Neoascia geniculata (Meigen, 1822)

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 4 ♂ 3 ♀, TS – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 3 ♂ 1 ♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2 ♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2 ♂ 1 ♀, TS, +MAL.

Neoascia interrupta (Meigen, 1822)

Balatonakali: 2002. 08. 15., 1 ♂ 1 ♀, PL – Balatonudvari: 2004. 08. 10., 1 ♂, PL – Királykapu: 2007. 07. 09., 1 ♂ 4 ♀, TS – Külső-tó: 2002. 08. 16., 1 ♂, PL – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 3 ♂ 1 ♀, TS – Sajkod: 1990. 05. 10., 2 ♂ 3 ♀, TS.

Neoascia meticulosa (Scopoli, 1763)

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1 ♂ 3 ♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 16., 1 ♂ 3 ♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 2 ♂ 3 ♀, TS.

Neoascia obliqua Coe, 1940

Akli: 2007. 07. 12., 3 ♂ 2 ♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1 ♂, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1 ♂, TS – Pálhálás: 2007. 07. 11., 4 ♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1 ♂ 1 ♀, TS – Tótelki-mocsár: 2005. 05. 27., 4 ♂ 2 ♀, TS.

Neoascia podagrica (Fabricius, 1775)

Akli: 2007. 07. 12., 1 ♂ 2 ♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1 ♀, TS – Királykúti-mocsár-erdő: 2007. 06. 09., 2 ♂ 1 ♀, TS – Pálhálás: 2007. 07. 11., 2 ♂ 1 ♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 2 ♂ 5 ♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1 ♂ 4 ♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 3 ♂ 1 ♀, TS.

Neoascia tenur (Harris, 1780)

Balatonakali: 2002. 08. 16., 1 ♂, PL – Bázsai-öböl: 1990. 05. 10., 1 ♂ 1 ♀, TS – Budatava: 1990. 05. 10., 2 ♂ 2 ♀, TS – Kerekedi-öböl: 1990. 05. 10., 1 ♂ 2 ♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 3 ♀, TS – Vonyarcvashegy: 1987. 07. 28., 1 ♂, PL.

Neoascia unifasciata (Strobl, 1898)

Esztergáli-kút: 1992. 05. 08., 1 ♂, TS.

Neocnemodon brevidens (Egger, 1865)

Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1 ♂, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 2 ♂, TS.

Neocnemodon latitarsis (Egger, 1865)

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1 ♂, TS – Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1 ♂ 1 ♀, TS.

Neocnemodon vitripennis (Meigen, 1822)

Balatonalmádi: 1996. 05. 16., 1 ♂, KA – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1 ♂ 1 ♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 07. 11., 1 ♂ 1 ♀, TS.

Orthonevra brevicornis (Loew, 1843)

Szarvaskút: 2007. 04. 27., 1 ♂ 1 ♀, TS.

Orthonevra geniculata (Meigen, 1830)

Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1 ♂ 1 ♀, TS.

Orthonevra intermedia Lundbeck, 1916

Szigliget: 1995. 05. 04., 1 ♂, TS.

***Orthonevra nobilis* (Fallén, 1817)**

Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 2♂ 1♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 1♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♂ 3♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 4♂ 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♀, TS.

***Orthonevra splendens* (Meigen, 1822)**

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 2♂ 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Szigliget: 1995. 05. 04., 1♂ 1♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 06. 18., 2♂ 1♀, TS.

***Paragus albifrons* (Fallén, 1817)**

Mogyorós-hegy (Litér): 1995. 06. 18., 1♂, TS.

***Paragus bicolor* (Fabricius, 1794)**

Csúcs-hegy (TS): 1983. 05. 17., 1♂; 1984. 07. 07., 1♀ – Fenyőfő: 1983. 05. 10., 2♂ 1♀, TS – Gödrös: 1962. 06. 12., 1♀, SÁ – Gyulafirátóti-halastó: 1971. 05. 12., 1♂ 1♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♂, TS – Kis-erdő: 1983. 04. 26., 1♂, TS, +MAL – Miklád: 1971. 05. 12., 1♂, TS – Mogyoróskert: 1957. 05. 22., 1♀, PJ – Náci-hegy: 1964. 07. 22., 1♀, PJ – Part-fő: 1958. 02. 01., 1♀, MF – Szarvaskút: 1984. 07. 10., 1♀, TS, +MAL – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂, TS – Tihany: 1958. 06. 06., 1♀, MF – Ubaldpuszta: 1968. 08. 06., 1♀, PJ.

***Paragus cinctus* Schiner & Egger, 1853**

Fenyőfő: 1983. 05. 10., 1♂ 1♀, TS.

***Paragus finitimus* Goeldlin de Tiefenau, 1971**

Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 2♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 1986. 05. 25., 1♂, TS.

***Paragus haemorrhous* Meigen, 1822**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Balatongyörök: 2002. 08. 06., 1♂, PL; 2002. 08. 06., 1♂, SZA – Bánta (Öskü): 2003. 06. 26., 1♂ 1♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 2♂ 2♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 2♂ 2♀, TS – Vállus: 2002. 06. 06., 1♀, PL-SZA.

***Paragus majoranæ* Rondani, 1857**

Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♂ 2♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 1♂, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 3♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂, TS.

***Paragus quadrifasciatus* Meigen, 1822**

Fenyőfő: 1983. 05. 10., 1♂ 1♀, TS – Mogyorós-hegy: 1993. 05. 03., 1♂, TS.

***Paragus tibialis* (Fallén, 1817)**

Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂, TS.

***Parasyrphus annulatus* (Zetterstedt, 1838)**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 2♂ 1♀, TS.

***Parasyrphus lineola* (Zetterstedt, 1843)**

Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 2♀, TS.

***Parasyrphus malinellus* (Collin, 1952)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 3♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 2♂ 3♀, TS.

***Parasyrphus nigritarsis* (Zetterstedt, 1843)**

Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♀, TS.

***Parasyrphus punctulatus* (Verrall, 1873)**

Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂ 3♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 2♂ 27♀, TS.

***Parasyrphus vittiger* (Zetterstedt, 1843)**

Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 2♂ 2♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂ 2♀, TS.

***Parhelophilus frutetorum* (Fabricius, 1775)**

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 3♀, TS – Csopak: 1990. 05. 10., 1♂ 2♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 2♂ 1♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♂, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 30., 2♂ 3♀, TS – Nagy-tó: 2007. 06. 07., 2♂ 1♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 1♀, TS.

***Parhelophilus versicolor* (Fabricius, 1794)**

Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 2♂ 3♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 4♂ 2♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 2♂ 1♀, TS – Nagy-tó (TS): 2005. 08. 13., 1♂ 2♀; 2007. 06. 07., 19♂ 13♀.

***Pelecocera latifrons* Loew, 1856**

Fenyőfő (TS): 2006. 04. 20., 1♂ 2♀; 2006. 05. 10., 2♂ 1♀ – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1♂ 4♀, TS.

***Pipiza austriaca* Meigen, 1822**

Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 1♂ 2♀; 2007. 05. 13., 1♀ – Ráktanya: 2007. 05. 13., 1♂ 1♀, TS.

***Pipiza bimaculata* Meigen, 1822**

Balatongyörök: 2002. 08. 06., 1♂, PL – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 2♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Pipiza fasciata* (Meigen, 1822)**

Malom-rét: 2005. 08. 18., 1♂, TS.

***Pipiza fenestrata* (Meigen, 1822)**

Balatonalmádi: 1965. 04. 30., 1♂, KA – Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂ 1♀, TS.

***Pipiza festiva* Meigen, 1822**

Balatonakali: 2002. 08. 16., 2♀, PL – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Pipiza lugubris* (Fabricius, 1775)**

Nagytrákánypusztá: 1982. 08. 18., 1♀, VÉ.

***Pipiza noctiluca* (Linnaeus, 1758)**

Balatonalmádi: 1994. 06. 21., 1♀, KA – Balatongyörök: 2002. 08. 06., 1♀, PL – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 2♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 2♂ 1♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♂, TS.

***Pipiza quadrimaculata* (Panzer, 1804)**

Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂ 1♀, TS.

***Pipizella annulata* (Macquart, 1829)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Fenyőfő: 2006. 05. 10., 2♂, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 2♂, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂, TS.

***Pipizella divicoi* (Goeldlin de Tiefenau, 1974)**

Fenyőfő (TS): 2006. 04. 20., 1♂; 2006. 05. 10., 1♂ – Mogyorós-hegy (TS): 2006. 05. 25., 2♂; 2006. 05. 30., 2♂ 1♀ – Pálhálás (TS): 2006. 06. 20., 1♂; 2006. 07. 03., 2♂ – Ráktanya: 2007. 06. 03., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2003. 06. 24., 1♂, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 1♂, TS.

***Pipizella maculipennis* (Meigen, 1822)**

Bonta-tó: 2005. 07. 02., 3♂, TS – Mogyorós-hegy (TS): 2006. 05. 25., 2♂ 1♀; 2006. 05. 30., 2♂ 1♀ – Nagyveleg: 1968. 08. 05., 2♂, PJ – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 1♂; 2007. 04. 27., 1♂ 1♀ – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂, TS.

***Pipizella pennina* (Goeldlin de Tiefenau, 1974)**

Esztergáli-völgy: 1986. 08. 08., 1♂, TS. Montán jellegű zengőlégy, Magyarországon szórva-nyos előfordulású. A Mátrán kívül egyelőre csak a Bakonyban gyűjtötték.

***Pipizella viduata* (Linnaeus, 1758)**

Agár-tető: 2004. 06. 15., 2♂ 2♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 3♂ 1♀, TS – Balaton-almádi: 1986. 05. 19., 1♂ 1♀, KA – Balatongyörök: 2002. 08. 06., 1♂, SZA – Esztergáli-völgy: 2006. 05. 12., 1♂, TS – Fenyőfő: 2006. 05. 10., 2♂, TS – Gerence-völgy: 2006. 05. 08., 1♂, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 4♂ 1♀, TS – Kornyi-tó: 1982. 07. 14., 2♂, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂ 2♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 1♂, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 20., 2♂; 2006. 07. 03., 3♂ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Ráktanya (TS): 2006. 06. 17., 2♂ 1♀; 2007. 06. 03., 1♂ 1♀ – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 06. 01., 1♂; 2007. 04. 27., 2♂ 3♀; 2007. 05. 13., 1♂ – Vállus: 2002. 08. 06., 2♀, PL-SZA – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 2♂, TS – Zsidó-erdő (TS): 2006. 05. 28., 1♂; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Pipizella virens* (Fabricius, 1805)**

Nagyveleg: 1968. 08. 05., 1♀, PJ – Pálhálás (TS): 2006. 06. 04., 2♂; 2006. 07. 03., 1♂ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Szarvaskút: 2006. 06. 01., 1♂, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂, TS – Vár-hegy: 2003. 06. 13., 1♂, TS – Zsidó-erdő (TS): 2006. 06. 04., 2♂; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Platycheirus albimanus* (Fabricius, 1781)**

Akli: 2006. 07. 07., 2♂ 1♀, TS – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 2♀, TS – Burok-völgy: 2006. 05. 11., 2♂ 1♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 2006. 04. 23., 9♂ 8♀; 2006. 05. 04., 1♂ 1♀; 2006. 05. 12., 3♂ 2♀ – Kis-tó: 2005. 05. 27., 2♂ 2♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂ 3♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2006. 06. 02., 1♂ 3♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 3♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2007. 06. 07., 1♂ 3♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 04., 1♀; 2006. 07. 03., 8♂ 1♀ – Pálkaház: 2006. 05. 09., 8♂ 3♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Szarvaskút (TS): 2006. 07. 25., 23♂ 18♀; 2007. 04. 27., 1♂ 4♀; 2007. 05. 13., 2♂ 1♀ – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 3♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2007. 05. 01., 1♂ 4♀; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Platycheirus ambiguus* (Fallén, 1817)**

Akli: 2006. 03. 30., 1♂ 1♀, TS – Kökényes: 2007. 03. 14., 1♀, TS – Pintér-hegy: 1992. 04. 02., 1♂ 2♀, TS.

***Platycheirus angustatus* (Zetterstedt, 1843)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 3♀, TS – Miklád: 2000. 06. 05., 1♀, TS.

***Platycheirus clypeatus* (Meigen, 1822)**

Akli: 2006. 07. 07., 3♂ 2♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 1♀, TS – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♀, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 3♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 2♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 4♂ 3♀, TS – Pálhálás: 2006. 07. 03., 3♂ 6♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 2♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 3♂ 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Platycheirus discimanus* Loew, 1871**

Alsópere: 2007. 03. 15., 2♂ 1♀, TS – Lókúti-legelő: 2007. 03. 15., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♂, TS – Pálhálás: 2006. 06. 05., 1♀, TS.

***Platycheirus europaeus* Goeldlin de Tiefenau, Maibach & Schmid, 1990**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂, TS – Malom-völgy (Eplény): 1992. 05. 12., 1♂ 2♀, TS – Örvényes: 2006. 04. 21., 1♀, TS – Pálhálás: 2006. 05. 09., 1♂ 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♀, TS – Vörös János-séd (TS): 1992. 05. 11., 2♀; 2006. 06. 15., 1♂ 2♀.

***Platycheirus fimbriatus* (Loew, 1871)**

Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂, TS – Zirc, Szarvaskút: 1992. 04. 02., 1♂, TS. A Zircen fogott példányt *Platycheirus ambiguus* néven került be a gyűjteménybe. T. R. Nielsen (Norvégia), a csoport szakértője évekkel ezelőtt kért hazai anyagot revízióra. Mint írta, a szóban forgó példány faji hova tartozása évekig rejtély volt számára, míg végül kiderítette, hogy a *Platycheirus fimbriatus* bújik meg mögötte. Ez viszont azért érdekes, mert a faj a specialista korábbi ismeretei szerint csak Közép-Ázsiában volt honos. Vagyis a Bakonyból való kimutatása **nem csak Magyarország, hanem Európa zengőlégy-faunájára is új adat.**

***Platycheirus fulviventris* (Macquart, 1829)**

Balatonalmádi (KA): 1991. 07. 18., 1♀; 1992. 05. 14., 1♀ – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 2♂ 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♂ 3♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 1♂ 1♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♂ 1♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 2♀, TS – Nagy-tó (TS): 2006. 06. 05., 1♂ 3♀; 2007. 06. 07., 14♂ 27♀ – Pálihálás (TS): 2006. 06. 04., 3♂ 1♀; 2006. 07. 12., 1♂ 1♀; 2007. 07. 13., 1♂ 1♀ – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂, TS.

***Platycheirus occultus* Goeldlin de Tiefenau, Maibach & Schmid, 1990**

Esztergáli-völgy: 2006. 07. 14., 1♂, TS – Fenyőfő: 2006. 04. 29., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2005. 06. 24., 1♀, TS.

***Platycheirus peltatus* (Meigen, 1822)**

Bika-tó: 2005. 07. 02., 2♂ 3♀, TS – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 2♂ 1♀, TS – Malom-völgy (Hajmáskér): 2006. 06. 02., 1♂ 3♀, TS – Pálihálás (TS): 2006. 06. 05., 1♂; 2006. 07. 03., 1♂ 2♀ – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 2♂ 3♀, TS – Szarvaskút: 2007. 04. 27., 1♂ 3♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Platycheirus podagratus* (Zetterstedt, 1838)**

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1♂, TS.

***Platycheirus scutatus* (Meigen, 1822)**

Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 2♂ 1♀, TS – Szarvaskút: 2006. 09. 06., 1♀, TS.

***Platycheirus sticticus* (Meigen, 1822)**

Malom-rét: 2005. 08. 18., 1♀, TS – Torma-rét: 2004. 05. 18., 1♂, TS.

***Platycheirus tarsalis* (Schummel, 1836)**

Esztergáli-völgy: 2006. 05. 04., TS – Generál-erdő: 2007. 04. 09., 1♂, TS – Pálihálás: 2006. 05. 09., 1♂ 1♀, TS.

***Pyrophaena rosarum* (Fabricius, 1787)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 2♀, TS – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 4♀, TS – Hajmápuszta: 2005. 06. 25., 1♂ 1♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 2♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsár-erdő: 2005. 07. 17., 1♂ 3♀, TS – Nagy-tó: 2007. 06. 07., 1♂ 2♀, TS – Szarvaskút: 2006. 07. 25., 1♂, TS.

***Pyrophaena granditarsa* (Forster, 1771)**

Hajmápuszta: 2005. 06. 25., 1♀, TS.

***Rhingia borealis* Ringdahl, 1928**

Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 1♀, TS.

***Rhingia campestris* Meigen, 1822**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 4♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 2♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 1♀, TS – Pálinkaház: 2006. 05. 09., 1♂ 4♀, TS – Szarvaskút: 2007. 04. 27., 1♀, TS – Teplánszki-legelő: 2003. 05. 26., 1♀, TS – Torma-rét: 2004. 05. 18., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 3♂ 2♀, TS.

***Rhingia rostrata* (Linnaeus, 1758)**

Szarvaskút: 2007. 04. 27., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2007. 05. 01., 1♂, TS.

***Scaeva dignota* (Rondani, 1857)**

Kovácsi-hegy: 1966. 08. 14., 1♂, TS.

***Scaeva pyrastris* (Linnaeus, 1758)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 1♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1971. 07. 18., 1♀; 1971. 09. 02., 1♀; 1985. 07. 28., 1♂; 1987. 07. 19., 1♂ – Büdöskút: 2006. 10. 02., 2♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 4♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 1♂, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 2♂ 3♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 1♂, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 1♂ 4♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Scaeva selenitica* (Meigen, 1822)**

Balatonalmádi: 1987. 07. 19., 1♀, KA – Büdöskút: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 1♂ 1♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 2♀, TS – Keszthelyi-berek: 2007. 03. 27., 1♀, TS – Kőkényes: 2007. 03. 14., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 2♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Spazigaster ambulans* (Fabricius, 1798)**

Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂, TS.

***Sphaerophoria fatarum* Goeldlin de Tiefenau, 1989**

Fenyőfő (TS): 2006. 05. 10., 1♂; 2006. 06. 14., 1♂ – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 2♂, TS.

***Sphaerophoria interrupta* (Fabricius, 1805)**

Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Öreg-hegy (Mindszentkál): 1993. 06. 26., 1♂, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 2♂, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂, TS.

***Sphaerophoria loewi* Zetterstedt, 1843**

Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♀, TS – Torma-rét: 2004. 05. 18., 1♂, TS.

***Sphaerophoria rueppellii* (Wiedemann, 1830)**

Csőszpuszta: 1998. 08. 11., 1♂, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS.

***Sphaerophoria scripta* (Linnaeus, 1758)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 12♂ 5♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1965. 08. 10., 1♂; 1971. 08. 28., 1♀; 1989. 07. 27., 1♀; 1991. 07. 21., 1♂; 1991. 07. 30., 1♀ – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 8♂ 5♀, TS – Büdöskút: 2006. 10. 02., 2♂ 4♀, TS – Csatár-hegy: 2005. 07. 10., 1♂, FM – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 2♂ 1♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 1♂ 3♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 12♂ 8♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 4♂ 1♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 5♂ 3♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 4♂ 2♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 2♂ 1♀, TS – Öreg-hegy (Mindszentkál): 2001. 06. 23., 1♂ 1♀, RI – Öskü: 2004. 10. 03., 12♂ 5♀, TS – Pálihálás: 2006. 07. 03., 8♂ 5♀, TS – Pállinkaház: 2006. 05. 09., 5♂ 4♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 1♂ 3♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂ 4♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 3♂ 1♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 14♂ 11♀, TS – Zirc: 2005. 11. 07., 1♂ 5♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2007. 05. 01., 2♂ 1♀; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Sphaerophoria taeniata* (Meigen, 1822)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂, TS – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 2♂, TS – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂, TS – Öreg-hegy (Mindszentkál): 2001. 06. 23., 1♂, RI – Pálhálás: 2006. 07. 03., 1♂, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 2♂ 1♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 12, TS – Zsidó-erdő (TS): 2007. 05. 01., 1♂ 1♀; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Sphegina clavata* (Scopoli, 1763)**

Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS.

***Sphegina clunipes* (Fallén, 1816)**

Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂, TS.

***Sphegina elegans* Schummel, 1843**

Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 3♂ 2♀, TS – Gát-hegy: 1960. 05. 21., 1♂, MF – Nagy-tó: 2007. 06. 07., 2♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 2♂ 11♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 3♂ 2♀, TS.

***Sphegina sibirica* Stackelberg, 1953**

Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂, TS.

***Sphiximorpha binominata* (Verrall, 1901)**

Mogyorós-hegy: 1993. 05. 03., 1♀, TS.

***Sphiximorpha subsessilis* (Illiger in Rossi, 1807)**

Fenyőfő: 1991. 05. 26., 1♀, TS – Fenyőfői-ősfenyves: 1983. 05. 10., 1♂, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂, TS – Mogyorós-hegy: 1993. 05. 03., 1♂ 1♀, TS.

***Spilomyia diopthalma* (Linnaeus, 1758)**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 1♀, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂, TS.

***Syritta pipiens* (Linnaeus, 1758)**

Akli: 2007. 07. 12., 5♂ 2♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 6♂ 5♀, TS – Balatonalmádi: 1971. 09. 05., 1♂, KA – Bánta (Öskü): 2003. 06. 26., 2♂ 4♀, TS – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 3♀, TS – Büdöskút: 2006. 10. 02., 3♂ 5♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 4♂ 1♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 4♂ 3♀, TS – Hévíz: 2006. 09. 29., 7♂ 4♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 4♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 06. 09., 1♂, TS – Nagy-tó: 2006. 06. 05., 1♂ 2♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 9♂ 7♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 20., 1♂ 2♀; 2006. 07. 03., 7♂ 2♀; 2007. 07. 11., 4♂ 2♀ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Szarvaskút: 2006. 06. 01., 1♂ 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 5♂ 8♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 2♂ 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 6♂ 2♀, TS – Zirc: 2005. 11. 07., 2♂ 3♀, TS – Zirc, Arbo-rétum: 2006. 05. 06., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Syrphus ribesii* (Linnaeus, 1758)**

Akli: 2007. 07. 12., 1♂ 2♀, TS – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 2♂ 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 2♀, TS – Esztergáli-völgy: 2006. 04. 26., 2♀, TS – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 1♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 5♀, TS – Hévíz: 2006. 09. 29., 2♂ 5♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 3♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 1♂ 2♀, TS – Miklád: 2000. 06. 05., 1♀, TS – Nagy-tó (TS): 2005. 07. 25., 3♂ 2♀; 2007. 06. 07., 1♀ – Öskü: 2004. 10. 03., 4♂ 3♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 12., 2♂ 1♀; 2006. 06. 20., 1♂ 1♀; 2006. 07. 03., 2♂ 2♀; 2007. 07. 11., 1♀ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 5♀, TS – Ráktanya: 2006. 06. 17., 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂ 3♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 4♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 2♂ 3♀, TS – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂ 2♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 2♂ 3♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 1♀, TS – Zirc: 2005. 11. 07., 1♂ 3♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2006. 05. 16., 1♂ 1♀; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Syrphus torvus* Osten-Sacken, 1875**

Balatonalmádi: 1971. 08. 26., 1♀, KA – Bika-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 1♀, TS – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂, TS – Büdöskút: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 2006. 04. 23., 1♂ 2♀; 2006. 04. 26., 1♀ – Fenyőfő: 2006. 05. 10., 2♂ 4♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Hajmáspuszta: 2005. 06. 25., 1♀, TS – Hévíz: 2006. 09. 29., 1♀, TS – Kis-tó: 2005. 05. 27., 1♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂ 3♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 2♂ 1♀, TS – Pálhálás: 2006. 06. 20., 1♂ 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Teplánszki-legelő: 2003. 05. 26., 4♀, TS – Torma-rét: 2004. 05. 18., 1♂ 3♀, TS – Vörös János-séd (TS): 1987. 05. 18., 1♂; 2007. 04. 29., 1♀ – Zirc: 2005. 11. 07., 2♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2007. 05. 01., 1♀; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Syrphus vitripennis* Meigen, 1822**

Akli: 2006. 07. 07., 3♂ 4♀, TS – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♂ 5♀, TS – Balatonalmádi (KA): 1966. 04. 13., 1♂; 1969. 09. 27., 1♂; 1971. 09. 01., 1♂; 1985. 04. 30., 1♂ – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 3♂ 1♀, TS – Büdös-tó: 2005. 07. 25., 2♂ 3♀, TS – Esztergáli-völgy (TS): 2006. 04. 23., 1♂ 1♀; 2006. 04. 26., 3♂ 1♀ – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 5♂ 4♀, TS – Fenyőfő: 2006. 06. 14., 1♂ 1♀, TS – Kálomisz-tó: 2005. 08. 13., 1♂ 4♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂ 4♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 5♀, TS – Malom-völgy (Eplény): 2007. 04. 30., 2♂ 3♀, TS – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 2♂ 5♀, TS – Nagy-tó: 2007. 06. 07., 1♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 6♂ 4♀, TS – Pálhálás (TS): 2006. 06. 04., 1♂ 3♀; 2006. 06. 12., 2♂ 5♀, 6 L, 2 B; 2006. 06. 20., 2♂ 6♀; 2006. 07. 03., 1♂ 1♀ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Pityer-domb: 2005. 10. 29., 4♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♂ 4♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 4♀, TS – Vörös János-séd: 2007. 04. 29., 2♀, TS – Zirc (TS): 2006. 07. 03., 6♂ 4♀, 3 L; 2006. 07. 28., 1♂ 1♀, 3 L, 2 B – Zirc, Arborétum: 2006. 06. 18., 1♀, TS – Zsidó-erdő (TS): 2007. 05. 01., 1♀; 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, +MAL.

***Temnostoma apiforme* (Fabricius, 1794)**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Temnostoma bombylans* (Fabricius, 1805)**

Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 2♀, TS – Ráktanya: 2007. 06. 03., 1♂ 1♀, TS – Szekrényes-kő-árok: 2005. 06. 01., 1♀, KCS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♂, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Temnostoma meridionale* Krivosheina & Mamaev, 1962**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Ácsteszer: 1974. 06. 05., 1♀, TS – Fenyőfő: 1983. 05. 10., 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Ördög-árok: 1989. 05. 18., 1♂, TS – Szarvaskút: 1981. 05. 23., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 3♂ 1♀, TS.

***Temnostoma vespiforme* (Linnaeus, 1758)**

Balatonalmádi: 1993. 06. 18., 1♀, KA – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 1♀, TS.

***Trichopsomyia flavitarsis* (Meigen, 1822)**

Csurgói-tározó: 1980. 07. 31., 1♂ 1♀, TS – Diszel: 1974. 07. 04., 1♂ 1♀, TS – Fenyőfő: 1983. 05. 10., 1♂ 1♀, TS – Monostorapáti: 1974. 07. 04., 1♂, TS – Vörös János-séd: 2006. 06. 15., 1♀, TS.

***Triglyphus primus* Loew, 1840**

Királykapu: 2007. 07. 09., 1♀, TS – Menyekei-erdő: 2006. 05. 17., 1♂, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♀, TS – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♂, TS.

***Tropidia scita* (Harris, [1780])**

Akli (TS): 2006. 07. 07., 1♂ 2♀; 2007. 07. 12., 1♀ – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 3♀, TS – Büdös-tó: 2005. 07. 25., 2♂ 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♂ 3♀, TS – Gaja-völgy: 1980. 06. 29., 1♂, TS – Gyulafirátót: 2006. 05. 17., 3♂ 2♀, TS – Miklád (TS): 2006. 05. 15., 2♂; 2006. 05. 16., 1♂ 4♀ – Mogyorós-hegy: 2006. 05. 25., 4♂ 3♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Ráktanya: 2007. 06. 03., 1♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Volucella bombylans* (Linnaeus, 1758)**

Akli: 2006. 06. 13., 1♂ 2♀, TS – Badacsony-alja: 2007. 05. 20., 1♀, TS – Balatonalmádi: 1965. 07. 22., 1♀, KA – Bocskor-hegy: 2007. 06. 03., 1♂ 1♀, TS – Káptalanfüred: 1962. 10. 01., 1♂, KA – Királykúti-mocsárerdő: 2007. 06. 09., 1♂ 1♀, TS – Középső-Hajag: 2000. 06. 17., 1♀, KCS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 3♂ 2♀, TS – Néma-kút: 2001. 06. 07., 1♂, MD – Pálhálás (TS): 2006. 06. 10., 1♂ 1♀; 2006. 06. 20., 1♂ 1♀ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Ráktanya (TS): 2006. 06. 17., 1♂ 3♀; 2007. 06. 03., 1♂ 2♀ – Szarvaskút (TS): 2000. 06. 08., 1♂ 2♀; 2007. 05. 13., 2♂ 2♀ – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 4♀, TS – Tamás-hegy: 2005. 05. 24., 1♀, KÁ – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

***Volucella inanis* (Linnaeus, 1758)**

Királykapu: 2007. 07. 09., 2♂ 1♀, TS – Nagy-tó: 1999. 08. 24., 1♀, KÁ; 2005. 07. 25., 2♂ 1♀, TS – Szigliget: 1998. 08. 06., 1♀, KÁ – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂ 1♀, TS.

***Volucella inflata* (Fabricius, 1794)**

Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♀, TS.

***Volucella pellucens* (Linnaeus, 1758)**

Akli: 2007. 07. 12., 2♀, TS – Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Balatonalmádi: 1968. 07. 11., 1♀, KA – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♂ 3♀, TS – Büdös-tó: 2005. 07. 25., 1♀, TS – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♂ 5♀, TS – Malom-völgy (Lovas): 2000. 06. 06., 1♀, KCS – Pálhálás: 2007. 07. 11., 1♂ 4♀, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂ 5♀, TS.

***Volucella zonaria* (Poda, 1761)**

Balatonalmádi (KA): 1965. 07. 08., 1♀; 1967. 07. 23., 1♀; 1970. 07. 25., 1♀; 1990. 06. 10., 1♂ – Balatonarács: 2001. 07. 06., 1♀, KB – Csojányos-völgy: 2007. 07. 11., 1♀, TS – Gejzírmező: 2004. 07. 16., 5♂ 3♀, TS – Gerence-völgy: 2004. 08. 05., 3♂ 2♀, TS – Külső-tó: 2004. 07. 16., 12♂ 11♀, TS – Nagy-tó: 1999. 08. 24., 1♂, KÁ – Tátika: 2007. 08. 07., 1♂, TS – Tilos-erdő: 2007. 07. 13., 1♂ 3♀, TS – Zirc (TS): 2006. 09. 16., 1♀ (Buddleya); 2006. 09. 20., 1♂ 2♀; 2004. 08. 05., 1♂ 3♀; 2004. 08. 12., 1♀; 2004. 08. 21., 1♂ 1♀; 2004. 08. 28., 2♂; 2004. 09. 04., 1♀; 2004. 09. 16., 2♂ 3♀; 2004. 10. 01., 1♀.

***Xanthandrus comtus* (Harris, [1780])**

Attyapusztai-láprét: 2005. 08. 19., 1♂ 2♀, TS – Bonta-tó: 2005. 07. 02., 1♀, TS – Öskü: 2004. 10. 03., 1♀, TS – Szent Mihály-domb: 1999. 09. 24., 1♂ 2♀, TS.

***Xanthogramma dives* (Rondani, 1857)**

Pálhálás (TS): 2006. 05. 18., 1♀; 2006. 07. 03., 1♀ – Szár-hegy: 2006. 04. 25., 1♀, TS.

***Xanthogramma festivum* (Linnaeus, 1758)**

Kovácsi-erdő: 2005. 05. 22., 1♂ 1♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♀, TS – Nagy-tó: 2006. 04. 25., 2♀, TS.

***Xanthogramma laetum* (Fabricius, 1794)**

Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 1♂ 1♀, TS – Malom-rét: 2005. 08. 18., 1♀, TS – Nagy-tó: 2005. 07. 25., 1♂ 1♀, TS – Sárosfői-erdő: 2007. 04. 21., 1♀, TS.

Xanthogramma pedissequum (Harris, [1776])

Balatonalmádi (KA): 1962. 08. 21., 1♂; 1965. 06. 18., 1♂ – Balatonyörök: 2002. 08. 06., 1♂, SZA – Fajdas-hegy: 2007. 05. 20., 2♂ 3♀, TS – Kisapáti: 1991. 07. 08., 2♂ 1♀, VT – Miklád: 2000. 06. 05., 1♀, TS – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 06., 1♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

Xylota abiens Meigen, 1822

Esztergáli-völgy: 1992. 05. 08., 1♂, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂, TS – Zsidó-erdő: 2006. 05. 16., 1♂ 1♀, TS.

Xylota meigeniana Stackelberg, 1964

Bakonygyepes: 2005. 07. 26., 1♂ 1♀, TS.

Xylota segnis (Linnaeus, 1758)

Balatonalmádi: 1994. 06. 21., 1♂, KA – Büdöskút: 2006. 10. 02., 2♀, TS – Gyenesdiás: 2006. 10. 02., 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 3♂ 1♀, TS – Királykúti-mocsárerdő: 2005. 07. 17., 1♀, TS – Miklád: 2006. 05. 16., 1♂ 1♀, TS – Néma-kút: 2001. 06. 07., 1♀, KB – Pálihálás (TS): 2006. 05. 09., 4♂ 1♀; 2006. 06. 04., 3♂ 2♀; 2006. 06. 05., 2♂ 1♀; 2006. 07. 03., 12♂ 3♀ – Páskom: 2008. 06. 01., 2♀, TS – Szarvaskút: 2006. 07. 25., 1♂ 2♀, TS – Szarvas-tó: 2007. 07. 09., 1♂ 1♀, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 2♀, TS – Zirc, Arborétum: 2006. 05. 18., 1♂ 2♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

Xylota sylvarum (Linnaeus, 1758)

Fekete-hegy: 2005. 07. 02., 1♂, TS – Nagytárkánypuszta: 1982. 08. 18., 1♀, VÉ – Pálihálás (TS): 2006. 06. 12., 1♂; 2006. 07. 03., 1♂ 1♀ – Ráktanya: 2007. 06. 03., 1♀, TS – Szarvaskút: 2006. 09. 06., 1♂, TS – Tapolcafő: 2005. 08. 18., 1♂ 1♀, TS – Zsidó-erdő: 2008. 05. 31., 2♂ 1♀, TS, +MAL.

Xylota xanthocnema Collin, 1939

Büdös-tó: 2005. 07. 25., 2♂ 1♀, TS – Királykapu: 2007. 07. 09., 1♀, TS.

Irodalom

- BARKALOV, A. V. & STÄHLS, G. (1997): Revision of the Palaearctic bare-eyed and blacklegged species of the genus *Cheilosia* Meigen (Diptera, Syrphidae) – *Acta Zoologica Fennica* **208**: 1–74.
- BARKEMEYER, W. & CLAUSSEN, C. (1986): Zur Identität von *Neoascia unifasciata* (Strobl, 1898) – mit einem Schlüssel für die in der Bundesrepublik Deutschland nachgewiesenen Arten der Gattung *Neoascia* Williston, 1886 (Diptera, Syrphidae) – *Bonner zoologische Beiträge* **37** (3): 229–239.
- CLAUSSEN, C. (1998): Die europäischen *Cheilosia alpina*-Gruppe (Diptera: Syrphidae) – *Bonner zoologische Beiträge* **47**: 381–410.
- DOCZKAL, D. & SCHMID, U. (1994): Drei neue Arten der Gattung *Epistrophe* (Diptera: Syrphidae), mit einem Bestimmungsschlüssel für die deutschen Arten – *Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde Serie A (Biologie)*: 1–32.
- GOELDIN DE TIEFENAU, P. (1976): Révision du genre *Paragus* (Dipt. Syrphidae) de la région paléarctique occidentale – *Mitteilungen der Schweizer Entomologen Gesellschaft* **49**: 79–108.
- MAIBACH, A., GOELDIN DE TIEFENAU, P. & DIRICKX, H. G. (1998): Syrphidae. – In: B. MERTZ et al. (eds.): *Fauna Helvetica 1, Diptera – Checklist*, p. 211–224.
- MAZÁNEK, L., BIĚÍK, V. & LÁSKA, P. (1998): Redescription and reinstatement of *Eupeodes bucculatus* (Rondani, 1857) and its synonymy (Dipt., Syrphidae) – *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis Facultas rerum naturalium Biologica* **36**: 27–38.
- PAPP, L. (2001): Checklist of the Diptera of Hungary – *Hungarian Natural History Museum*, 550 pp.
- PECK, L. V. (1988): Family Syrphidae – In: SOÓS, A. & PAPP, L. (eds.): *Catalogue of Palaearctic Diptera* **8**: 11–230.
- SACK, P. (1928–1932): Syrphidae – In: LINDNER, E. (ed.): *Die Fliegen der paläarktischen Region*, 4 (**4**): 1–451.
- SSYMANK, A., DOCZKAL, D., BARKEMEYER, W., CLAUSSEN, C., LÖHR, P. W. & SCHOLZ, A. (1999): Syrphidae – In: SCHUMANN, H. et al. (eds.): *Checkliste der Dipteren Deutschlands – Studia dipterologica*, Suppl. **2**: 195–203.
- STACKELBERG, A. A. (1952): *Novye Syrphidae (Diptera) palearkticheskoy fauny* – *Trudy Zoologicheskogo Instituta, Leningrád*, **12**: 350–404.
- STACKELBERG, A. A. (1970): Classification to the insects of the European part USSR, Syrphidae – *Opređeliteli po Faune USSR* **5** (2): 11–96.
- STUBBS, A. E. & FALK, S. J. (1983): *British hoverflies an illustrated identification guide* – *British Entomological & Natural History Society*, 1–253. pp.
- THOMPSON, F. C. & TORP, E. (1986): Synopsis of the European species of *Sphegina* Meigen (Diptera: Syrphidae) – *Entomologica Scandinavica*, **17**: 235–269.
- TORP, E. (1994): *Danmarks Svirrefluer (Diptera: Syrphidae)* – *Danmarks Dyreliv* **6**: 1–490.
- TÓTH S. (2001a): A Bakonyvidék zengőlégy faunája (Diptera: Syrphidae) – *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei* **25**: 448 pp.
- TÓTH, S. (2001b): Syrphidae – In: PAPP, L. (ed.): *Checklist of the Diptera of Hungary – Hungarian Natural History Museum*, p. 243–261.

A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei
FOLIA MUSEI HISTORICO-NATURALIS BAKONYIENSIS

Útmutató a szerzők számára

A *Folia Bakonyiensis* elsősorban a Bakonyvidék természettudományos feltárására irányuló közleményeket jelentet meg. A kiadvány elsődleges célja a tájegység természeti képeinek minél alaposabb megismertetése, természetföldrajzi, földtani, őslénytani, botanikai, zoológiai, ill. kapcsolódó tudományterületek eredményeinek közlésével.

A folyóirat nyelve magyar, a cikkek angol nyelvű összefoglalóval jelennek meg. Eseti megítélés alapján angol ill. német nyelvű kéziratot is elfogadunk. Az angol nyelvű összefoglaló elkészítése a szerző feladata.

A kéziratot **digitális és nyomtatott formában** egyaránt kérjük benyújtani. Az illusztrációkat kérjük a nyomtatott változatban is szerepeltetni (a World-be illesztve vagy jelezni a helyét a kéziratban), másrészt kérjük külön is, a következők szerint:

1. A **fotók** lehetőleg jó minőségű papírképek, színes diapozitívok vagy digitális képek legyenek (tif vagy jpeg formátumban, min. 300 dpi felbontásban).
2. **Térképek, térképvázlatok** esetén szintén jó minőségű grafikák, illetve digitális ábrák jelentethetők meg.
3. **Rajzok, diagramok** stb. esetén is vagy az eredeti ábrát, vagy a digitális változatot kérjük külön fájlban is mellékelni (tif vagy jpeg formátumban, min. 300 dpi felbontásban).

Az illusztrációk elkészítésénél törekedjenek a jó minőségen kívül arra is, hogy lehetőleg fekete-fehérben is értelmezhető ábrák készüljenek, mert az anyagi lehetőségeink nem mindig engedik meg, hogy színes ívek kerüljenek be a kötetbe.

A kézirat kötelező részei:

A cikk tartalmi része kövesse a tudományterületek cikkeinek általános, megszokott szerkezetét.

egységét.

Cím

Szerző(k), postacímmel, esetleg e-mail-lel, munkahellyel, web-lappal

Angol nyelvű összefoglaló (abstract) a dolgozat angol címével

Kulcsszavak (angolul, magyarul)

Javasolt fejezetek:

Bevezetés, Anyag és módszer, Eredmények, Megvitatás (Diskusszió), Köszönetnyilvánítás,

Irodalom

Az irodalom készítés formai követelményei:

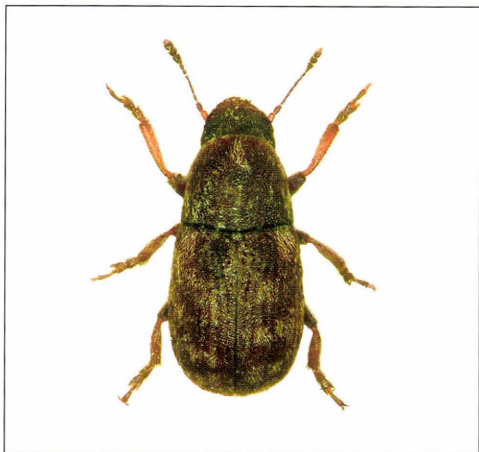
Szerző(k), évszám (kettőspont), idézett mű címe (kötőjel) folyóirat teljes címe (nem rövidítve!) évfolyam (kettőspont) oldalszám (**pont**). A szerzők nevét **NE** írjuk nagybetűvel!

A beérkező kéziratok lektoráltatása a kiadó feladata. A lektorált munkákat a szerkesztő a szerző(k) részére visszaküldi, aki a lektorok által kért változtatások végrehajtását követően a megjelöltetni kívánt változatot a kiadóhoz visszajuttatja.

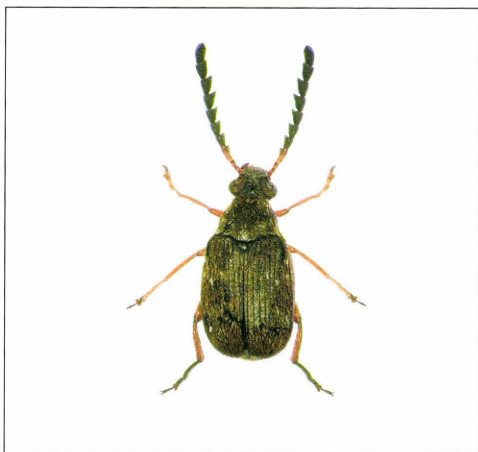
A kéziratokat a következő címre kérjük beküldeni: Bakonyi Természettudományi Múzeum

H-8420 Zirc, Rákóczi tér 3-5. Pf.: 36.

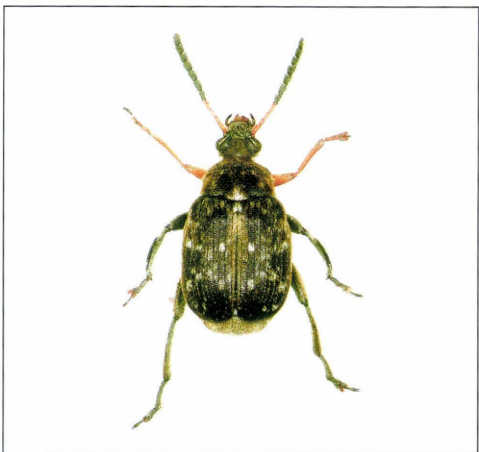
e-mail: harmatbea@freemail.hu

1. ábra: *Opanthribus tesellatus* (Boheman, 1829)

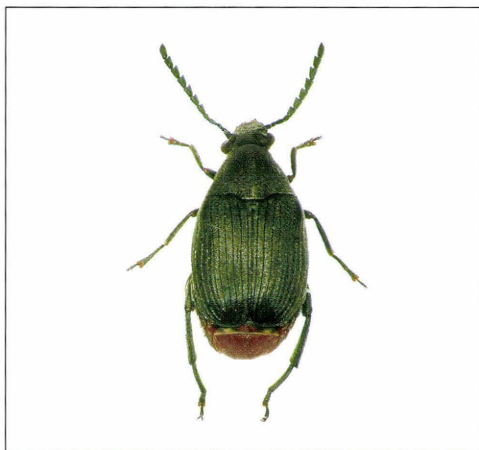
2. ábra: *Bruchidius picipes* (Germar, 1824)

3. ábra: *Bruchus rufimanus* Boheman, 1833

4. ábra: *Bruchela orientalis* Strejček, 1982

5. ábra: *Bruchidius siliquastri* A. Delobel, 2007

